

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
ZŠ Chodov, Nejdecká 254, okres Sokolov, příspěvková organizace

Zpracovaný podle RVP ZV

„Škola nemusí být problém“

ZŠ Chodov, okr. Sokolov, příspěvková organizace
Nejdecká 254
357 35 Chodov

OBSAH

1. Identifikační údaje	1
2. Charakteristika školy.....	3
2.1 Úplnost a velikost školy.....	3
2.2 Vybavení školy	3
2.3 Charakteristika pedagogického sboru.....	3
2.4 Charakteristika žáků	3
2.5 Ostatní činnosti školy.....	4
2.6 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	4
2.7 Spolupráce s rodiči, zřizovatelem, a jinými subjekty	
3. Charakteristika ŠVP	
3.1 Zaměření školy	5
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie.....	5
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	8
3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	10
3.5 Zařazení průřezových témat	11
4. Učební plán	
4.1 Učební plán pro I. stupeň	18
4.2 Učební plán pro II. stupeň	19
4.3 Poznámky k učebnímu plánu.....	20
5. Učební osnovy I. stupeň	
Charakteristiky vyučovacích předmětů, vzdělávací obsahy předmětů.....	21
6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	
6.1 Hodnocení žáků	166
6.2 Autoevaluace školy	170
II. stupeň	
7. Učební osnovy II. stupeň	
7.1 Charakteristiky vyučovacích předmětů, vzdělávací obsahy předmětů.....	174

Nedílnou součástí je:

Příloha 1.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY – ŠVP „Sluníčko“ dle RVP PV

Příloha 2.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ ZŠ Chodov, Nejdecká 254, okres Sokolov, příspěvková organizace

1. Identifikační údaje

Název ŠVP:	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání žáků
Motivační název:	Škola nemusí být problém
Předkladatel ŠVP:	ZŠ Chodov, Nejdecká 254, okr. Sokolov, příspěvková organizace Nejdecká 254 357 35 Chodov IČO : 709 76 368 REDIZO : 600 073 246 tel.: 352 352 490, 731 151 826 e-mail : info@zschodov-nejdecka.cz www : www.zschodov-nejdecka.cz ředitel školy: Mgr. Iva Jurnečková e-mail: info@zschodov-nejdecka.cz
Autoři ŠVP:	kolektiv pedagogů ZŠ Chodov, Nejdecká 254, okres Sokolov koordinátor ŠVP: Mgr. Iva Jurnečková e-mail: info@zschodov-nejdecka.cz
Zřizovatel školy:	Město Chodov Komenského 1077 357 35 Chodov Telefon: 352 352 111 e-mail: info@mestochodov.cz IČ: 00 259 349 Kontaktní osoba za zřizovatele: Starosta: Patrik Pizinger Telefon: 352 352 241 e-mail: starosta@mestochodov.cz

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2017

Dokumentem se ruší platnost ŠVP Škola nemusí být problém ze dne 1. 9. 2016

Podpis ředitelky školy:

2. Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Škola poskytuje základní vzdělání, jehož úkolem je získávat a postupně zdokonalovat klíčové kompetence a poskytovat spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické dovednosti. Vzhledem k specifickému vybavení a personálnímu obsazení se zaměřujeme také na vzdělávání žáků s různými speciálními vzdělávacími potřebami a stupni podpůrného opatření. Nízké počty žáků ve třídách umožňují individuální přístup ke každému žákovi.

Škola sdružuje třídy základní školy (pro školní rok 2017/2018 nebyla otevřena běžná třída), speciální třídy ZŠ a školní družinu. Při ZŠ je zřízena přípravná třída základní školy pro děti s odkladem školní docházky.

Škola je úplná s prvním až devátým ročníkem. Kapacita školy je 130 žáků.

Pro své zaměření je škola spádovou i pro okolní obce. Do speciálních tříd ZŠ zřízených pro žáky s různými ŠVP vozí rodiče děti i ze vzdálenějších obcí.

2.2 Vybavení školy

Škola je rozdělena na dvě pracoviště. Základní škola působí v několika budovách rozlehlého areálu na okraji města. Třídy vzdělávající žáky podle ŠVP zpracovaného dle RVP základní školy speciální mají své sídlo na odloučeném pracovišti v jiné části města.

Starší budovy ZŠ jsou po technické stránce udržovány v takovém stavu, aby vyhovovaly požadavkům na pro provoz školy. V roce 2015 došlo k jejich kompletnímu zateplení, k opravě a výměně střeš. Budovy jsou obklopeny velkou zahradou, v jejíž jedné části bylo zřízeno menší sportoviště a učebna v přírodě. Kromě kmenových tříd má škola k dispozici dobře vybavené dílny, počítačovou učebnu, kuchyňku, logopedickou učebnu, hudebnu, interaktivní učebnu, keramickou dílnu, učebnu v přírodě a skleníky.

Škola nemá vlastní tělocvičnu pouze dvě menší cvičebny, které jsou prostorově a technicky nevyhovující. Na hodiny TV žáci docházejí do nedaleké městské sportovní haly a využívají další městské a školní sportovní areály (např. ŠAK a BVC Chodov).

Odloučené pracoviště je v jedné z budov základní školy v centru města. Dvě třídy, cvičebna a hygienické zázemí jsou upraveny tak, aby byly bezbariérové a splňovaly náročné požadavky pro provoz tříd vzdělávajících žáky podle ŠVP zpracovaného na základě RVP ZŠ speciální.

Prostředí školy má rodinný charakter, je kladen velký důraz na estetický vzhled všech prostor, včetně zahrady. Všechny učebny jsou vybaveny nábytkem, který odpovídá hygienickým normám. Vybavení školy didaktickými pomůckami je velmi dobré a stále se doplňuje a modernizuje podle finančních možností. K podpoře výuky ve všech předmětech využívají vyučující počítačové výukové programy a internet.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Vzdělání a výchovu dětí zajišťuje cca 30 pedagogických pracovníků včetně asistentek pedagoga a vychovatelky školní družiny (počet pedagogů kolísá v rozmezí + - 2, podle počtu tříd). Ve škole pracuje výchovný poradce, primární preventista a metodik ICT a EVVO. Pedagogický sbor je stabilizovaný s dlouholetými zkušenostmi ve speciálním školství. Pedagogové vzájemně spolupracují na školních projektech a dále se vzdělávají prostřednictvím akreditovaných pracovišť v různých oblastech.

2.4 Charakteristika žáků

Profil absolventa

Naším cílem je, aby školu opouštěl žák, který si v rámci svých schopností osvojil strategie učení a je motivován k celoživotnímu učení. Je schopen řešit problémy, spolupracovat a respektovat názory ostatních.

Zvládá všestrannou, účinnou a otevřenou komunikaci. Projevuje se jako svébytná, svobodná a zodpovědná osobnost, uplatňující svá práva a naplňující též své povinnosti.

Projevuje pozitivní city v chování, jednání a v prožívání různých životních situací. Je vnímavý, a citlivý k lidem, okolnímu prostředí i k přírodě.

Aktivně rozvíjí a chrání své fyzické, duševní i sociální zdraví a je za něj zodpovědný. Je tolerantní, ohleduplný k jiným lidem, jejich kulturám a duševním hodnotám.

Uvědomuje si vlastní schopnosti a možnosti vedoucí k rozhodnutí o vlastní životní a profesní orientaci.

2.5 Ostatní činnosti školy

Škola nabízí dětem využití volného času v podobě aktivit školní družiny.

Žáci se pravidelně zúčastňují nejrůznějších soutěží – sportovních, výtvarných, dále soutěží na okresní i krajské úrovni. Škola pořádá exkurze a vlastivědné výlety, projektové dny s různou tematikou.

2.6 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Žáci školy jsou zapojeni do školního projektu environmentálního vzdělávání a osvěty a primární prevence.

Mezinárodní spolupráce se nezúčastňujeme.

2.7 Spolupráce se zákonnými zástupci, zřizovatelem, a jinými subjekty

Škola spolupracuje s PPP v Karlových Varech, se SPC v Karlových Varech a v Plzni.

Spolupráce se zřizovatelem je na standardní úrovni.

Ve stále větší míře se škola otevírá zákonným zástupcům. Rodičům jsou kromě tradičních možností spolupráce nabízeny Dny otevřených dveří, kdy se mohou kromě jiného účastnit výuky. Dále mají možnost účasti na některých školních projektech. Na webových stránkách školy jsou rodičům i veřejnosti poskytovány aktuální informace ze života školy.

Pro potřeby žáků a jejich zákonných zástupců je ve škole zřízeno „Školní poradenské pracoviště“, které poskytuje poradenské služby v oblasti řešení výukových a výchovných problémů dětí a žáků, prevenci rizikového chování a volby povolání.

Od roku 2004 je při škole zřízena školská rada, která má 3 členy.

3. Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Škola poskytuje základní vzdělání jak běžného typu, tak s upraveným vzdělávacím obsahem – minimálními výstupy určeného pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (např. LMP) různého stupně podpůrného opatření. Směřuje k naplnění kompetencí stanovených rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Kompetence představují soubory znalostí, dovedností, návyků a postojů, které jsou využitelné v učení i v životě a umožňují žákům efektivně a odpovídajícím způsobem jednat v různých situacích.

Z motivačního názvu školy „Škola nemusí být problém“ vyplývá, že je výuka zaměřena na získávání vědomostí a dovedností uplatnitelných v životě, na motivaci k dalšímu vzdělávání a na úspěšné zapojení žáků do společnosti. Výuka je přizpůsobena vzdělávacím potřebám našich žáků, je kladen důraz na individuální zvláštnosti každého jednotlivce (v případě potřeby je učivo dále rozpracováno do individuálně vzdělávacího plánu). Maximálními podpůrnými opatřeními se snažíme vzdělávat i děti s kombinovaným postižením.

Specifickým cílem školy je zaměření na environmentální výchovu a počítačovou gramotnost našich žáků. Obojí se dotýká všech oblastí vzdělávání. V rámci environmentální výchovy jsou žáci důsledně vedeni k třídění a recyklaci odpadů, k ochraně životního prostředí a vztahu k přírodě. K realizaci cílů environmentální výchovy je také využívána školní zahrada. Kromě pěstitelských prací zde uskutečňujeme další činnosti (Zahradní pedagogika, různé soutěže, vyučování v přírodě). Počítačová gramotnost našich žáků začíná již v přípravné třídě, v níž mají žáci možnost pracovat s výukovými programy a pokračuje v prvním a druhém stupni, kde žáci získají základy práce počítačem. Škola průběžně modernizuje výuku pomocí ICT.

3.2 Výchové a vzdělávací strategie

Společné postupy, metody a formy, kterými na úrovni školy všichni pedagogové naplňují vytváření jednotlivých klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- Individuálním přístupem ke každému jednotlivci, zadáváním přiměřených úkolů dáváme možnost každému dítěti zažít úspěch.
- Zohledňujeme individuální možnosti žáků a jejich schopnosti k učení.
- S přihlédnutím ke schopnostem našich žáků jim dáváme možnost objevovat a nalézat a tak u nich podporovat motivovanost k učení.
- Vedeme žáky k pochopení důležitosti vzdělávání pro jejich uplatnění na trhu práce, pro jejich samostatnost a nezávislost.
- Při výuce využíváme vhodné metody a strategie učení, tak aby odpovídaly specifickým zvláštnostem našich žáků.
- Snažíme se vyvozovat nové učivo v rámci logické návaznosti, upevňujeme a procvičujeme probrané učivo formou činnostního učení.
- Pro podporu výuky používáme v maximální možné míře názorné pomůcky, počítačové výukové programy, učivo konkretizujeme, spojujeme s praktickým využitím v životě.
- K trvalému osvojení nových pojmů, poznatků a postupů učení zařazujeme časté opakování.
- Zprostředkováváme informace pomocí názorného vysvětlení, praktických ukázek, vlastních zkušeností a za pomoci ICT.

- Vytváříme, rozvíjíme a upevňujeme čtenářské dovednosti, klademe důraz na čtení s porozuměním, učíme žáky vyhledávat informace z různých zdrojů.
- Společným porovnáváním a hodnocením dosažených výsledků vedeme žáky k poznávání vlastních možností a schopností.
- Vedeme žáky k hodnocení a sebehodnocení, vytváříme pro ně vhodné situace.
- Organizujeme školní a mimoškolní aktivity, akce, soutěže, projektové dny, účastníme se akcí a soutěží mimo školu, kde mohou žáci využít svých dovedností a schopností.
- Vybíráme a učíme žáky znaky a symboly, se kterými se setkají v praktickém životě a které budou potřebovat v dalším vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k vnímání problémových situací ve škole i mimo ni.
- Navozujeme modelové problémové situace a učíme žáky hledat jejich řešení. Situace spojujeme s praktickým životem.
- Postupujeme od jednoduchých situací ke složitějším, v případě potřeby hledáme řešení společně, vedeme žáky k trpělivosti a důslednosti, pěstujeme v nich snahu chtít problém vyřešit a nenechat se odradit nezdarem.
- Zadáváme žákům přiměřené problémové úkoly, uplatňujeme individuální přístup.
- Učíme žáky vyhledávat informace z různých zdrojů, třídit je a prakticky využívat.
- Vytváříme atmosféru vzájemné důvěry tak, aby se žáci dokázali svěřit, mají-li problém, aby jej dokázali popsat, aby uměli požádat o radu a řídili se jí.
- Vytváříme a nacvičujeme správné techniky řešení problémů a řešení krizových životních situací.
- Učíme žáky volit správné řešení, rozhodovat se a nést odpovědnost za své rozhodnutí.
- Kladným hodnocením a povzbuzováním podněcujeme sebevědomí žáků a důvěru k jejich vlastním rozhodnutím.
- Motivujeme žáky k nekonávání nezdaru a vytrvalému hledání řešení problému a k vlastní zodpovědnosti za svá rozhodnutí.
- Nacházíme společně s žáky mezipředmětové vztahy a využíváme je.

Kompetence komunikativní

- Rozvíjíme řečové a komunikativní dovednosti žáků.
- Učíme žáky ke snaze vyjádřit se srozumitelně v ústním projevu, k dovednosti formulovat otázky, umět na ně odpovědět, vysvětlovat, vést dialog, obhajovat vhodnou formou svůj názor.
- Vedeme žáky k výstižnému logickému vyjadřování myšlenek.
- Vedeme žáky k dodržování základních principů a pravidel komunikace s vrstevníky a s dospělými.
- Rozvíjíme schopnost čtení s porozuměním, vyhledávání informací v různých textech, včetně internetu.
- Učíme žáky psaní a formám písemné komunikace; komunikaci prostřednictvím elektronické pošty.
- Vysvětlujeme význam komunikativních dovedností k vytváření vztahů potřebných pro kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

- Klademe důraz na osobnostně sociální výchovu, budujeme u žáků reálnou aspirační úroveň poznáním a pochopením své vlastní osoby.
- Společným porovnáváním a hodnocením dosažených výsledků vedeme žáky k poznávání vlastních možností a schopností.
- Používáme pozitivní motivaci a pochvalu k rozvoji zdravého sebevědomí žáků.
- Vytváříme příznivé školní a třídní klima, organizujeme společné aktivity s cílem vytvářet přátelské vztahy mezi třídami a jednotlivci.
- Vytváříme povědomí o základních mravních hodnotách ve společnosti a v rodině.
- Spoluvytváříme pravidla chování a vzájemného soužití ve škole. Vedeme důsledně žáky k jejich respektování a dodržování.
- Učíme žáky spolupracovat tím, že zadáváme práci do skupin; ve skupinách svěřujeme žákům různé role s různou mírou odpovědnosti; učíme je svými pracovními činnostmi ovlivňovat kvalitu společné práce.
- Seznamujeme žáky s možnými riziky sociálně patologických jevů a jejich následky a důsledky formou besed a dlouhodobě zaměřených programů.
- Vedeme žáky k navazování a udržování dobrých mezilidských vztahů.

Kompetence občanské

- Učíme žáky aktivnímu rozvíjení a ochraně svého fyzického, duševního a sociálního zdraví.
- Vedeme žáky ke zdravému životnímu stylu.
- Vedeme žáky k ochraně přírody k pochopení základních ekologických souvislostí a problémů.
- Vysvětlujeme žákům základní práva a povinnosti občanů, společenské normy a pravidla soužití.
- Učíme žáky v modelových situacích komunikaci s úřady, vybíráme situace s praktického života, se kterými se v budoucnu mohou setkat.
- Učíme žáky adekvátnímu chování v krizových situacích, v situacích ohrožujících život a zdraví člověka, poskytujeme jim co nejvíc informací a upevňujeme postupy řešení takových situací.
- Vysvětlujeme nebezpečí rasizmu a xenofobie, učíme je respektovat odlišnosti etnických a národnostních skupin.
- Seznamujeme žáky s tradicemi a zvyky pomáháme poznat naše kulturní tradice, historické dědictví a podporujeme vlastenecké cítění.

Kompetence pracovní

- Používáme vhodné motivace a kladného hodnocení k vytváření pozitivního vztahu k pracovním činnostem.
- Zadáváme úkoly podle individuálních možností žáků, podporujeme aktivitu, výdrž a koncentraci, umožňujeme žákům zažít radost z výsledků práce.
- Postupně zvyšujeme pracovní zátěž, poskytujeme prostor pro odpočinek, dbáme na dokončení pracovního úkolu.
- Učíme žáky reálně posoudit výsledek své práce i práce ostatních.
- Podporujeme zdravou soutěživost a ctižádostivost pořádáním přehlídek výstav a soutěží.
- Učíme žáky kooperaci a komunikaci při práci v týmu.

- Vytváříme a udržujeme základní pracovní dovednosti, návyky a dané postupy; zároveň s nimi vytváříme správné bezpečnostní a hygienické návyky.
- V praxi spojujeme pracovní činnosti s péčí o okolí školy, o její údržbu a vytváření pěkného a estetického prostředí školy.
- Pomáháme žákům orientovat se na pracovním trhu, získat představu o pracovní náplni profesí, ve kterých by se mohli ve svém budoucím životě.
- Seznamujeme žáky se základními pravidly uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizace.
- Vysvětlujeme žákům význam a cenu práce; pomáháme žákům s výběrem povolání.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání v naší škole je obecně založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka. Zajišťujeme, aby se každý žák prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám, případně s využitím podpůrných opatření, optimálně vyvíjel a dosahoval svého osobního maxima.

Jsme školou, která má bohaté zkušenosti se vzděláváním žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Kromě žáků s vývojovými poruchami učení a chování, narušenou komunikační schopností a mentálním postižením vzděláváme žáky s kombinovanými vadami. Pro jejich vzdělávání vypracováváme individuálně vzdělávací plány a spolupracujeme se speciálně pedagogickými centry a pedagogicko psychologickou poradnou. Vedle speciálně pedagogických metod používáme speciální a kompenzační pomůcky, speciální učebnice a texty případně přizpůsobujeme školní prostředí. K dalším podpůrným opatřením patří úpravy učebních plánů, využívání služeb asistentů pedagoga a menší počet žáků ve třídě.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory předměty speciálně pedagogické péče: Speciálně pedagogická péče (v učebním plánu pro všechny žáky 1 hodina týdně) a Individuální logopedická péče pro žáky s narušenou komunikační schopností. Konečný rozsah výuky těchto předmětů a vzdělávací obsah přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP.

3.3.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP

Plán pedagogické podpory (PLPP)

Pokud vyučující pedagog vyhodnotí, že má žák při vzdělávání takové potíže, že je potřebné jeho vzdělávání podpořit podpůrnými prostředky pedagogické intervence a pokud tato pedagogická intervence vyžaduje spolupráci více pedagogů, vytvoří škola žákovi Plán pedagogické podpory.

Plán pedagogické podpory zpracovává škola pro žáka od prvního stupně podpůrných opatření a to na základě potřeb úprav ve vzdělávání nebo zapojení do kolektivu. S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. U PLPP škola vyhodnocuje naplňování cílů nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování PO.

Individuální vzdělávací plán (IVP)

zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu. Obsahuje údaje o skladbě a druhu podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. Naplňování IVP vyhodnocuje ŠPZ ve spolupráci se školou minimálně jednou ročně.

Při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu pro žáka s LMP škola vychází z Minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření, jak je uvedena v RVP ZV (ŠVP).

V souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. se výstupy minimální doporučené úrovně využijí v případě podpůrných opatření třetího stupně u žáků s lehkým mentálním postižením. Tyto výstupy jsou vodítkem pro případné úpravy výstupů uvedených v ŠVP do individuálního vzdělávacího plánu pro žáka. Úpravy výstupů se provádějí na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka. Výstupy představují cílovou úroveň, kterou lze s využitím podpůrných opatření případně překročit.

V případě žáků s jiným než mentálním postižením provádíme na základě doporučení SPZ úpravu očekávaných výstupů, obsahu nebo nahrazení vzdělávacího obsahu. Vždy se vychází ze speciálních vzdělávacích potřeb žáka a objektivního posouzení jeho schopností a znevýhodnění.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními pátého stupně jsou dolní úrovní pro úpravu očekávaných výstupů v IVP očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS.

Individuální vzdělávací plán žáka se SVP

- zpracovává škola (třídní učitel či vyučujícího konkrétního předmětu s pomocí výchovného poradce) na základě školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka;
- obsahuje údaje o skladbě a druhu podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem;
- obsahuje informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, případné úpravě výstupů ze vzdělávání žáka;
- obsahuje jméno pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb žáka;
- zpracovává se do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce žáka a je dle potřeb upravován a doplňován v průběhu celého školního roku;
- výchovný poradce ve spolupráci a třídním učitelem zajistí podpis zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn;
- IVP je zpracováván ve spolupráci se školským poradenským zařízením.
- Realizace IVP je průběžně hodnocena (2x ročně – pololetní hodnocení) a dle potřeby konzultována na schůzkách s vyučujícími pedagogy, výchovným poradcem a zákonnými zástupci.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami naše škola spolupracuje Pedagogicko psychologickou poradnou Karlovy Vary a Speciálně pedagogickým centrem v Karlových Varech.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní poradenské pracoviště je v naší škole tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, školním speciálním pedagogem a školním metodikem prevence. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Při stanovení podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami škola vychází z doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., přílohy č. 1., v platném znění.

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

V případě přijetí mimořádně nadaného žáka bychom postupovali obdobným způsobem jako v předchozí kapitole.

Postup při zajišťování výuky je obdobný jako u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Tato skutečnost vychází z toho, že také žák mimořádně nadaný má speciální vzdělávací potřeby.

Na doporučení školského poradenského zařízení škola zpracovává individuální vzdělávací plán. – individuálně vzdělávací plán, spolupráce s PPP, speciálně pedagogické a alternativní metody, vhodné učebnice a pomůcky, úprava učebního plánu, spolupráce s rodiči.

3.5 Zařazení průřezových témat

Průřezová témata prolínají všemi vyučovacími předměty tak, aby korespondovaly s náplní a výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech a přispívaly nejen k rozvoji vědomostí, dovedností a schopností, ale především k rozvoji osobnosti žáků.

Okruhy z průřezových témat jsou zařazeny jako integrativní součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu nebo v podobě samostatného předmětu (OSV) a projektových dnů.

Průřezová témata 1. stupeň:

Osobnostní a sociální výchova

Všechna témata jsou zařazována do všech předmětů 1. stupně i 2. stupně. Se všemi tématy OSV se intenzivně pracuje v předmětu Osobnostní a sociální výchova. Okruhy průřezového tématu jsou naplňovány při realizaci celoškolních projektových dnů.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA					
Název tematického okruhu	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
Osobnostní rozvoj	Čj, M, Prv	Čj, M, Prv	Čj, M, Prv	Čj, M, Prv	Čj, M, Prv
Rozvoj schopností a poznávání	Čj, M, Prv	Čj, M, Prv	Čj, M, Prv	Čj, M, Prv	Čj, M, Prv
Sebepoznání a sebepojetí		Čj, M, Prv			
Seberegulace a sebeorganizace			Čj, M, Prv		
Psychohygiena			Čj, M, Prv		
Kreativita	VV, PV	VV, PV	VV, PV, Hv	VV, PV, Inf, Hv	VV, PV, Inf, Hv

Název tematického okruhu	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
Sociální rozvoj	Čj, M, Prv	Čj, M, Prv	Čj, M, Prv		Čj, M, Př, VI
Poznávání lidí			Čj, M, Prv		Čj, M, Př, VI
Mezilidské vztahy			Čj, M, Prv		
Komunikace	Čj, M, Prv		Čj, M, Př, VI	Čj, M, Př, VI	Čj, M, Př, VI
Kooperace a kompetence			Čj, M, Prv		

Název tematického okruhu	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
Morální rozvoj					
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti				Čj, M, Př, V1	Čj, M, Př, V1
Hodnoty, postoje, praktická etika				Čj, Př, V1	Čj, Př, V1

Výchova demokratického občana

Zařazení okruhů průřezového téma do obsahu vyučovacích předmětů:

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA					
Název tematického okruhu	1.	2.	3.	4.	5.
Občanská společnost a škola	Prv	Prv	Prv	V1	
Občan, občanská společnost a stát					V1
Formy participace občanů v politickém životě					V1
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					V1

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Zařazení okruhů průřezového téma do obsahu vyučovacích předmětů:

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH					
Název tematického okruhu	1.	2.	3.	4.	5.
Evropa a svět nás zajímá	<i>PD</i>	<i>PD</i>	<i>PD</i>	Čj, Hv <i>PD</i>	Čj, V1, Hv <i>PD</i>
Objevujeme Evropu a svět	<i>PD</i>	<i>PD</i>	<i>PD</i>	<i>PD</i>	<i>PD</i> Čj, V1, Hv
Jsmo Evropané	<i>PD</i>	<i>PD</i>	<i>PD</i>	<i>PD</i>	<i>PD</i> Čj, V1, Hv

PD – projektový den (Den Evropy)

Multikulturní výchova

Zařazení okruhů průřezového téma do obsahu vyučovacích předmětů:

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA					
Název tematického okruhu	1.	2.	3.	4.	5.
Kulturní rozdíly	PD	PD	Prv, Hv PD	Čj, Hv, PD	Čj, VI, Hv, Vv PD
Lidské vztahy			Prv	Čj, VI	Čj, VI
Etnický původ					VI
Multikulturalita	PD	PD	PD	VI PD	Čj PD
Princip sociálního smíru a solidarity					VI

PD – projektový den (Den Evropy)

Environmentální výchova

Zařazení okruhů průřezového téma do obsahu vyučovacích předmětů:

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA					
Název tematického okruhu	1.	2.	3.	4.	5.
Ekosystémy	PD	PD	Prv, PD	Př, PD	Př, PD
Základní podmínky života			Pv	Př, Pv	Př, Pv
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PD	PD	PD	PD	Př, PD
Vztah člověka k prostředí	Pv, PD	Pv, PD	Pv, Prv, Tv, PD	Pv, Př, Tv PD	Pv, VI, Př, PD

PD – projektový den (Den Země)

Témata EV jsou dále probírána v rámci plnění Školního projektu EVVO.

Mediální výchova

Zařazení okruhů průřezového téma do obsahu vyučovacích předmětů:

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA					
Název tematického okruhu	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
Tematické okruhy receptivních činností				ČJ	INF
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				ČJ	ČJ
Interpretace obsahu mediálních sdělení a reality					INF, ČJ
Stavba mediálních sdělení					INF, ČJ
Vnímání autora mediálních Sdělení				INF, ČJ	INF
Fungování a vliv médií ve společnosti					ČJ
Tematické okruhy produktivních činností				ČJ, VV	INF, ČJ, VV
Tvorba mediálního sdělení					INF, ČJ, VV
Práce v realizačním týmu				ČJ	ČJ

Zařazení průřezových témat do ŠVP ZV - II. stupeň

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA				
Název tematického okruhu	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Osobnostní rozvoj				
Rozvoj schopností a poznávání	ČJ, M, D, OV, F, Př, HV, VV, TV, PV	ČJ, M, D, OV, F, Př, HV, VV, TV, PV	ČJ, M, D, OV, F, CH Př, HV, VV, TV, PV,	ČJ, M, OV, F, CH Př, HV, VV, TV, PV
Sebepoznání a sebepojetí	OV, HV, TV, VV, ČJ, D, CJ, PV	ČJ, D, OV, HV, VV, TV, PV	ČJ, OV, F, Př, HV, VV, TV, OSV, PV	ČJ, OV, HV, VV, TV, OSV, PV
Seberegulace a sebeorganizace	TV, OV, ČJ	OV, TV, OSV, PV	ČJ, D, OV, T, OSV, PV	ČJ, M, OV, TV, OSV, PV
Psychohygiena	ČJ, OV, TV, HV, VV,	OV, TV	OV, TV, OSV, PV OSV	OV, TV, OSV, PV
Kreativita	VV, HV, IKT, D, ČJ, TV, PV	ČJ, HV, VV, TV, PV, IKT	ČJ, HV, VV, TV, PV, IKT	ČJ, HV, VV, TV, PV, IKT

Název tematického okruhu	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Sociální rozvoj				
Poznávání lidí	ČJ, OV	ČJ, OV	ČJ, OV, OSV	ČJ, OV, OSV
Mezilidské vztahy	ČJ, OV, TV	ČJ, OV, TV,	ČJ, OV, TV, OSV	ČJ, OV, TV, OSV
Komunikace	ČJ, OV	ČJ, OV, OSV	ČJ, OV, TV, OSV	ČJ, OV, TV, OSV
Kooperace a kompetence	ČJ, OV, TV, PV	ČJ, OV, TV, PV	ČJ, OV, VV, TV, PV	ČJ, OV, TV, PV

Název tematického okruhu	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Morální rozvoj				
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	ČJ, OV, TV, PV	ČJ, OV, TV, PV	ČJ, OV, TV, PV, OSV	ČJ, OV, TV, PV, OSV
Hodnoty, postoje, praktická etika	ČJ, OV, TV	ČJ, OV, TV	ČJ, OV, TV, OSV	ČJ, OV, VV, TV, OSV

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA				
Název tematického okruhu	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Občanská společnost a škola	ČJ, OV	ČJ, OV	D, OV, OSV	D, OV
Občan, občanská společnost a stát	ČJ, OV, Z	ČJ, OV, Z	ČJ, D, OV, Z, OSV	ČJ, D, OV, OSV
Formy participace občanů v politickém životě	D, OV, Z	ČJ, OV, Z	D, OV, Z	ČJ, OV, Z
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	D, OV	OV, Z	D, OV, Z	ČJ, OV

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH				
Název tematického okruhu	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Evropa a svět nás zajímá	D, OV, Z, HV	D, OV, Z, HV, VV	ČJ, M, OV, Z, HV	D, OV, ČJ, Z, HV, PV
Objevujeme Evropu a svět	ČJ, Z, TV	D, ČJ, Př, Z	D, OV, ČJ, Z,	ČJ, D, OV, Z
Jsme Evropané	OV, ČJ, Z	OV, ČJ, Z	OV, ČJ, Z, VV	D, OV, ČJ, Z

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA				
Název tematického okruhu	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Kulturní difference	D, OV, Z, HV	D, OV, Z, HV	ČJ, Z, HV	ČJ, Z, HV
Lidské vztahy	D, OV, Z, TV	D, OV, Z, TV	ČJ, D, OV, Př, OSV	D, OV, Z, OSV
Etnický původ	D, Z	D, Z	OV, Z	ČJ, OV, Z
Multikulturalita	ČJ, D, OV, Z, HV	ČJ, D, OV, Z, HV,	ČJ, OV, Z, HV	D, OV, Z, HV
Princip sociálního smíru a solidarity	OV, Z, TV	D, OV, Z, TV,	D, OV, Z, TV, OSV	OV, Z, TV

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA				
Název tematického okruhu	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Ekosystémy	F, Z, VV, PV, PŘ	OV, F, VV	OV, F, CH, VV	D, F, CH, VV
Základní podmínky života	F, Z, PV, PŘ	OV, F	F, CH	PŘ, F, CH
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	D, OV, Z, PV	ČJ, D, OV, PV	D, OV, CH, PV	D, OV, F, CH, PV
Vztah člověka k prostředí	ČJ, D, OV, F, Z, PV	D, OV, ČJ, F	D, OV, F, CH, OSV	ČJ, OV, CH, OSV

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA				
Název tematického okruhu	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Tematické okruhy receptivních činností	INF, CJ	CJ	ČJ, CJ	ČJ, CJ
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	ČJ, INF, OV, Z	OV, CJ, Z, INF	ČJ, OV, Z, OSV, INF	D, OV, ČJ, INF, OSV
Interpretace obsahu mediálních sdělení a reality	ČJ, OV	OV	ČJ, OV	OV
Stavba mediálních sdělení			D, OV, ČJ	ČJ, OV,
Vnímání autora mediálních sdělení	ČJ	ČJ, OV	ČJ, OV, F	ČJ, D, OV
Fungování a vliv médií ve společnosti	INF, OV, ČJ, VV	OV, ČJ, VV	ČJ, OV, VV	ČJ, D, OV, VV
Tematické okruhy produktivních činností		OV	ČJ, OV	ČJ, OV
Tvorba mediálního sdělení	ČJ, INF, OV, VV	OV, VV, INF	ČJ, OV, INF, VV	ČJ, OV, INF, VV
Práce v realizačním týmu			ČJ, OV	ČJ, OV, VV

4.1

Učební plán pro 1. stupeň							
Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Celkem předměty	ročník				
		+ dispon. hodiny	1.	2.	3.	4.	5.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	33 + 4	8	8	7	7	7
Speciálně pedagogická péče	Speciálně pedagogická péče	5	1	1	1	1	1
Jazyk a jazyková komunikace	Cizí jazyk	9			3	3	3
Matematika a její aplikace		20 + 4	4	5	5	5	5
Informační a komunikační technologie		1 + 1				1	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	12	2	2	2		
	Vlastivěda					2	2
	Přírodověda					1	1
Umění a kultura	Hudební výchova	12 + 1	1	1	1	1	1
	Výtvarná výchova		2	2	2	1	1
	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	2
Člověk a svět práce	Pracovní vyučování	5 + 1	1	1	1	1	2
Disponibilní časová dotace		16	2	2	4	4	4
Celková povinná časová dotace		118	21	22	24	25	26

4.2

<i>Učební plán pro 2. stupeň</i>								
<i>Vzdělávací oblast Oblast</i>	<i>Vzdělávací obor</i>	<i>Vyučovací předmět</i>	<i>Ročník</i>				<i>Celkem předměty</i>	<i>Z toho DČD</i>
			6.	7.	8.	9.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	6	5	5	5	21	6
	I. Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	0
	II. Cizí jazyk	Německý jazyk		2	2	2	6	0
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	5	5	5	5	20	5
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	1	1	4	3
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	2	2	2	12	1
	Výchova k občanství	Občanská výchova	1	1	1	1		
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	2	1	1	1	21	0
	Chemie	Chemie	0	0	1	1		
	Přírodopis	Přírodopis	1	2	2	1		
	Zeměpis	Zeměpis	2	2	2	2		
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	10	0
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	2	1	1		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Osobnostní a sociální výchova	0	0	1	1	2	0
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	0
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní vyučování	2	1	1	2	6	3
Celková povinná časová dotace			30	30	31	31	122	
z toho disponibilní časová dotace								18

4.3 Poznámky k učebnímu plánu

Český jazyk a literatura- předmět *Český jazyk (Čj)* - 1. a 2. stupeň

Speciálně pedagogická péče - předmět *Speciálně pedagogická péče (Spp)* – 1. stupeň (1. – 5. ročník)

složky – *Řečová výchova* (1. – 3. ročník)

- *Rozvoj vnímání a pozornosti* (1. – 3. ročník)

Předmět speciálně pedagogická péče je součástí učebního plánu žáků na I. stupni vzdělávaných dle ŠVP – „Škola nemusí být problém“, kteří mají nejméně 3. stupeň podpůrného opatření. Předmět je hodnocen slovně. Škola má vytvořenou formátovanou podobu hodnocení. Vzdělávací obsah předmětu přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními, případně v rámci IVP. V rámci individualizace lze třídu dělit na menší skupiny (4-6 žáků);

Cizí jazyk - předmět *Anglický jazyk (Aj)* – 1. a 2. stupeň

Další cizí jazyk předmět *Německý jazyk (Nj)* – 2. stupeň

Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Cizí jazyk a Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka s PO 3. stupně jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP, který lépe vyhovuje jeho vzdělávacím možnostem.

Matematika a její aplikace - předmět *Matematika (M)* - 1. a 2. stupeň

Informační a komunikační technologie - předmět *Informatika (Inf)* 1. stupeň ve 4. a 5. ročníku

předmět *Informatika (Inf)* 2. stupeň

Člověk a jeho svět - předmět *Prvouka (Prv)*- 1. stupeň v 1., 2., 3. ročníku

Předmět *Přírodověda (Př)*- 1. stupeň ve 4. a 5. ročníku

předmět *Vlastivěda (Vl)*- 1. stupeň ve 4. a 5. ročníku

Člověk a společnost- předmět *Dějepis (D)* - 2. stupeň

předmět *Občanská výchova (Ov)* -2. stupeň

Člověk a příroda- předmět *Fyzika (F)*- 2. stupeň v 6. - 9. ročníku

předmět *Chemie (Ch)* - 2. stupeň v 9. ročníku

předmět *Přírodopis (P)*-2. stupeň

předmět *Zeměpis (Z)*- 2. stupeň

Pro žáky s kombinovaným postižením s autismem a s autismem lze v rámci IVP integrovat více naukových předmětů do předmětu *Integrovaný vědní základ (IVZ)* 2. stupeň

Je sledováno pojmové propojení vzdělávacích oblastí Člověk a společnost a Člověk a příroda, tak aby si žák osvojoval dovednosti v návaznosti, souvislosti a vzdělávání odpovídalo jeho schopnostem vnímání i porozumění.

Umění a kultura – předmět *Hudební výchova (Hv)*- 1. a 2. stupeň

předmět *Výtvarná výchova (Vv)*-1. a 2. stupeň

Člověk a zdraví – předmět *Tělesná výchova (Tv)*- 1. a 2. stupeň

předmět *Osobnosti a sociální výchova (OSV)* 2. stupeň

Výchova ke zdraví a průřezové téma Osobnostní a sociální výchova - 2. stupeň v 8. a 9. ročníku

Člověk a svět práce – předmět *Pracovní vyučování (Pv)* – 1. a 2. stupeň

Individuální logopedická péče- pro žáky se středně závažnými a závažnými poruchami řeči. Vzdělávací obsah péče se přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP. Pro její realizaci lze využít disponibilní hodiny, péče probíhá individuálně.

Integrovaný vědní základ – v odůvodněných případech lze pro žáky II. stupně s kombinovaným postižením (např. LMP + autismus, narušenou komunikační schopností aj.) spojit učivo a výstupy oblasti **Člověk a společnost** a **Člověk a příroda** v rámci IVP do integrovaného předmětu *Integrovaný vědní základ* (IVZ)

Průřezová témata jsou převážně integrována do jednotlivých předmětů (viz tabulka Zařazení průřezových témat) a jsou probírána v rámci projektových dnů (Den Evropy - VMEGS, MUV; Den zdraví – EV, OSV; Den Země – EVVO) a v rámci celoročních projektů (projekt EVVO – EV); průřezové téma OSV – předmět OSV II. stupeň, Minimální preventivní program – OSV.

Průřezová témata jsou uvedena v charakteristice předmětů a učitelé si mohou zvolit, ve kterém učivu je budou probírat.

Organizace výuky

Vzdělávání je zajišťováno podle možností školy všemi formami, které umožňuje školský zákon a prováděcí předpisy, z hlediska vyučovacího prostředí vzděláváním v prostorách školy i mimo ně, na výjezdech, vycházkách, exkurzích, školách v přírodě, zotavovacích akcích ve zdravotně příznivém prostředí, a dalších akcích souvisejících s výchovně vzdělávací činností školy. Podmínky, obsah a organizační zajištění mimoškolních akcí jsou konkretizovány v dílčích plánech pro tyto akce.

5. Učební osnovy

O S N O V Y

I. stupeň ZŠ

ČESKÝ JAZYK (ČJ)

SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÁ PÉČE (SPP)

ANGLICKÝ JAZYK (AJ)

MATEMATIKA (M)

INFORMATIKA (INF)

PRVOUKA (PRV)

PŘÍRODOVĚDA (PŘ)

VLASTIVĚDA (VL)

HUDEBNÍ VÝCHOVA (HV)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA (VV)

TĚLESNÁ VÝCHOVA (TV)

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ (PV)

Vzdělávací oblast - JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Předmět : Č e s k ý j a z y k

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, pro přehlednost je rozdělen do tří specifických složek: **komunikační a slohová výchovy, jazyková výchova a literární výchova**. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých specifických složek vzájemně prolíná. Na prvním stupni ZŠ je propojována výuka jednotlivých složek tak, aby docházelo k posilování dovedností žáků komplexně. Na podporu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura je do vzdělávacího plánu školy zařazen předmět Speciálně pedagogická péče, který se zaměřuje na eliminaci komunikačních poruch a oslabení kognitivních funkcí žáků.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V *komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.

V *jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *literární výchově (komunikační a literární výchově)* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Na podporu a reedukaci výuky Českého jazyka je zařazen do učebního plánu předmět Speciálně pedagogická péče, pro žáky s narušenou komunikační schopností lze zařadit individuální logopedickou péči, realizovanou v rámci IVP.

Předmětu Český jazyk je věnována na prvním stupni vzhledem k jeho důležitosti celková týdenní dotace 37 hodin, která je v jednotlivých ročnících stanovena: 1. ročník – 8 hodin, 2. ročník – 8 hodin, 3. ročník – 7 hodin, 4. ročník – 7 hodin, 5. ročník – 7 hodin.

Výuka předmětu probíhá ve kmenových učebnách, v multimediální učebně, některé cíle jsou naplňovány formou návštěvy školní a městské knihovny.

Vzdělávání žáků dle ŠVP – minimální výstupy

Pro žáky s doporučením ŠPZ ke vzdělávání s minimální úrovní pro úpravy očekávaných výstupů je nutné při sestavení tematických vzdělávacích plánů a IVP vycházet z dosavadních dovedností a individuálních zvláštností žáků.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

- *Rozvoj schopností poznávání* - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení
- *Kreativita* – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti)

Sociální rozvoj

- *Komunikace* – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální; specifické komunikační dovednosti; dialog; komunikace v různých situacích - informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.
- *Spolupráce a soutěživost* – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci; rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci; rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- *Kulturní rozdíly* – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik – seznamování pomocí literárních děl
- *Lidské vztahy* – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti) – seznamování prostřednictvím literárních děl
- *Etnický původ* – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost – seznamování prostřednictvím literárních děl

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- *Občanská společnost a škola* – způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- *Evropa a svět nás zajímá* – rodinné příběhy, život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
- *Den Evropy*

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy receptivních činností:

- *Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení* – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení; hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu – návštěva školní a městské knihovny
- *Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality* – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou
- *Fungování a vliv médií ve společnosti* – vliv médií na kulturu - role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti – návštěva divadelního a filmového představení

Tematické okruhy produktivních činností:

- *Tvorba mediálního sdělení* – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis

Výchovně - vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vedeme žáky ke čtení, poslouchání a porozumění textu
- učíme žáky získávat a používat informace ze všech dostupných zdrojů, včetně zájmové mimoškolní četby
- zohledňujeme rozdíly mezi žáky (individuální pracovní tempo a znalosti žáků, žáci s SPU, podpora pokroku jednotlivých žáků)
- na základě prožitku úspěchu motivovat žáky k potřebě dalšího studia

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k praktickému ověřování správnosti řešení; k tomu, aby uměli nalézt chyby v textu a odůvodnit správné řešení
- využíváme metod dramatické výchovy
- vedeme žáky k tomu, aby našli pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy

Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat a vyjadřovat se ústně a písemně, pracovat s textem
- učíme žáky číst s porozuměním
- rozvíjíme kulturu projevu, vystupování a spisovného vyjadřování
- rozšiřujeme slovní zásobu žáků pomocí literárního a gramatického učiva
- vedeme žáky k dodržování komunikačních pravidel v diskusi
- k rozvoji komunikativních dovedností žáků využíváme besedu, dramatizaci, hry a soutěže
- nabízíme žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky přijímat různé role ve skupinách, pochopit jazyk jako důležitý nástroj celoživotního vzdělávání
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc
- pomáháme integrovaným žákům zapojit se do kolektivu

Kompetence pracovní

- vytváříme a rozvíjíme pracovní návyky při samostatné i skupinové práci
- učíme žáky zacházet a pracovat s učebními i názornými pomůckami

Předmět: Český jazyk Ročník: 1.	
Dílčí výstupy	Učivo
Živá abeceda, první písmena, slabiky, slova, uvolňovací cviky, psaní prvních písmen	
Žák ➤ rozlišuje psací a tiskací písmo ➤ přednáší z paměti literární texty přiměřené věku ➤ dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce ➤ rozlišuje první písmena, váže je do slabik ➤ má dostatečně uvolněnou ruku ➤ drží správně psací potřeby ➤ píše probraná písmena	Čtení: Písmena: s l m p a o u e i y Slabiky, slova Psaní: Držení psacích potřeb Uvolňovací cviky Psaní písmen: a o u e l 2 i á é í ó ú ů 3 4 5 6 Psaní slabik slov
Slabikář	
➤ rozumí přiměřenému sdělení, zapamatuje si jeho smysl ➤ zvládá vyjadřování v běžných situacích ➤ v mluveném projevu využívá náležitou intonaci ➤ reflektuje s pomocí učitele svůj zážitek ze zhlédnutého dramatického díla ➤ rozlišuje další písmena, váže je do slabik a slov ➤ čte písmena, slova a věty ➤ rozumí čtenému ➤ píše probraná písmena, slabiky a slova	Čtení: Písmena: t j n d k v r ou au z b c č ž h ch ř š g f Čtení otevřených a zavřených slabik Čtení slov se 2 souhláskami Vázané čtení Čtení s porozuměním Psaní: Uvolňovací cviky Psaní písmen: s l m p t e j i í n u ú ů d a á M k o O v y V r P R au ou A U z Z N J b B I K c C S L č Č ž Ž h H ch Ch ř Ř š Š g G f F Psaní slabik, slov a vět Opis, přepis, diktát s kartou písmen

Vázané čtení	
➤ čte plynule s porozuměním, nahlas přiměřené texty ➤ vyjádří své pocity z přečteného ➤ zvládá psaní malých a velkých písmen, psaní slov ➤ zvládá opis a přepis slov, vět a psaní diktátu	Čtení: Slabiky d', t', ň, di, ti, ni, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě Slabikotvorné l, r Čtení písmen: Q W X Vázané čtení. Slovní a větný přízvuk Zvyšování plynulosti čtení Čtení s porozuměním Psaní: Uvolňovací cviky Psaní : d' t' D Ď ň Ň T Ě di ti dí tí ni ní Y E Q W X Opis, přepis, diktát Diktovaná slova – práce s kartou písmen
Literární výchova	
➤ vyjádří své pocity z přečteného textu a volně reprodukuje text ➤ přednáší z paměti literární texty přiměřené věku ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ➤ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Čtení a vyprávění pohádek Řídky a pohádky k písmenům cvikům Rytmus a rým – vytleskávání, skandování Dramatizace pohádek Vyprávění pohádky podle obrázků Veršovaná pohádka Příběhy o zvířatech Loutkové divadlo Naučná literatura Poezie a próza

MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ

Žák	
➤ Částečně zvládá okohybné pohyby – pohyb zleva doprava v souladu s pohybem ruky, pohyb na řádku. ➤ Přečte probraná písmena, sestaví a přečte slabiky složené z pobraných písmen, číst slova s otevřenými slabikami. ➤ Rozeznává zrakově a sluchově jednotlivá probraná písmena – hlásky. ➤ Čte jednoduché, věty doplněné obrázky. ➤ Vytváří jednoduché věty podle návodných obrázků. ➤ Soustředí se na poslech krátkého textu, věty. ➤ Užívá správnou výslovnost, techniku dýchání, tvoření hlasu. ➤ Správně drží psací náčiní. ➤ Uplatňuje soulad paže a ruky. ➤ Dodržuje základní hygienické návyky spojené se psaním. ➤ Píše správné tvary písmen a číslic 1 – 5, písmena vázat do slabik. ➤ Dodržuje pomocnou liniaturu. ➤ Provede opis, přepis písmen a slabik, zapsat písmena podle nápovědy. ➤ Umí pozdravit, poděkovat. ➤ Memoruje jednoduché říkanky.	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA <u>Čtení</u> – analyticko – syntetické činnosti, vyvození hlásek a e i o u y A E I O U m l t j s v p M L T J S V P. Diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání. Čtení obrázků, slabik, slov, jednoduchých vět. Tvoření jednoduchých vět. <u>Naslouchání</u> – koncentrační cvičení <u>Mluvený projev</u> základy techniky mluveného projevu -dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, rytmizace, edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonetického sluchu. <u>Psaní</u> rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky a pohybové koordinace. Základní hygienické návyky při psaní, technika psaní. Psaní písmen a e y o u i m l s j t v p + velká písmena M O A V psaní č. 1 – 5 i podle nápovědy, první slabiky s danými písmeny, jednoduchá slova, diktát písmen, opis, přepis slabik a písmen. <u>Formy společenského styku</u> Základní komunikační pravidla, zdvořilé vystupování, pozdrav a poděkování. LITERÁRNÍ VÝCHOVA Memorace – říkanky a poslech předčítaného textu.

Předmět: Český jazyk Ročník: 2.	
Dílčí výstupy	Učivo
Jazyková výchova	
Žák ➤ rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky ➤ porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná ➤ porovnává a třídí slova zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost ➤ rozlišuje slovní druhy v základním tvaru ➤ užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves ➤ odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen, zvířat a místních pojmenování ➤ člení větu na slova a sestavuje věty ze slov ➤ uvědomuje si důležitost pořádku slov ve větě ➤ rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky ➤ spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Abeceda, dělení hlásek Abeceda, řazení slov podle abecedy, praktický význam abecedy Dělení hlásek - samohlásky, souhlásky - souhlásky tvrdé, měkké - slabikotvorné souhlásky Dělení slov na konci řádku Výslovnost a psaní souhlásek na konci a uvnitř slova Slova a slovní význam Slova nadřazená, podřazená, souřadná, protikladná, příbuzná Slova spisovná, nespisovná, slova hanlivá a lichotivá Slovní druhy Podstatná jména, slovesa, předložky Vlastní a obecná jména Věta a slovo Pořádek slov ve větě Hranice slov Věta a druhy vět Věta oznamovací, rozkazovací, tázací, práci

Jazyková výchova	
➤ poznává zvukovou a grafickou stavbu ➤ slova člení slovo na slabiky a hlásky ➤ rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova ➤ rozpozná krátké a dlouhé slabiky ➤ provádí grafický záznam hláskové a slabičné stavby slova ➤ odůvodňuje a píše správně ú /ů ➤ odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách ➤ odůvodňuje a píše správně dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev	Slovo, slabika, hláska Zvuková a grafická podoba slova Délka slabik Grafický záznam slova Lexikální pravopis Psaní ú/ů na začátku, uprostřed a na konci slov Psaní i/í, y/ý po tvrdých a měkkých souhláskách Psaní dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě
Komunikační a slohová výchova	
➤ plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ➤ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ➤ volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích ➤ pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ➤ v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ➤ na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev ➤ seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh ➤ zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ➤ píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev ➤ píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Čtení Hlasité a tiché čtení s porozuměním Plynulé čtení jednoduchých vět Užívání správného slovního přízvuku uplatnění přirozené intonace Základní komunikační pravidla (střídání role mluvčího a poslech) Správná výslovnost Pracujeme s literárním textem Poslech četby poezie a prózy Vyprávění pohádek a povídek o dětech Spojování obsahu textu s ilustrací Psaní Základní hygienické návyky při psaní (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, dýchání) Psaní správných tvarů písmen a číslic podle normy a dodržování sklonu písma Žánry písemného projevu: blahopřání, pozdrav z prázdnin

Literární výchova	
➤ čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ➤ vyjadřuje své pocity z přečteného textu ➤ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ➤ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	přednes básní poezie: báseň, verš, rým, rytmus, přízvuk, přednes, recitace povídání si nad literárním textem, nad knihou oblíbená četba orientace v pohádkách seznámení s knihami o přírodě a věcech seznámení se základy literatury řešení hádanek slovních hříček dramatizace pohádky nebo povídky divadlo: jeviště, herec, divák, maňásky, loutky výtvarný doprovod
MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ	

Žák ➤ Částečně zvládá okohybné pohyby podle schopností – pohyb ve směru zleva doprava a pohyb na řádku, orientace na řádku. ➤ Rozeznává zrakově a sluchově jednotlivá probraná písmena – hlásky. ➤ Přečte probraná písmena, váže je do slabik, slov a vět. ➤ Dokáže se soustředit na poslech čteného textu, vyprávění, odpovídat na jednoduché otázky k danému poslechu. ➤ Tvoří věty podle návodných obrázků. ➤ Užívá správnou výslovnost, techniku dýchání, tvoření hlasu. ➤ Píše správně tvary probraných písmen, velká písmena (pouze tvarově podobná malým). ➤ Zapisuje číslice 0 – 10. ➤ Písmena váže do slabik a slov. ➤ Zvládá opis, přepis, diktát slabik, slov z probraných písmen. ➤ Dodržuje správné pořadí osvojených písmen a úplnost slov. ➤ Dodržuje základní hygienické návyky spojené se psaním. ➤ Snaží se o dodržování správného poměru výšky písmen – využívat pomocnou liniaturu. ➤ Umí pozdravit, poděkovat, poprosit. ➤ Memoruje říkanky, krátké básně. ➤ Krátkodobě se soustředí na poslech pohádek a jednoduchých příběhů.	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA <u>Čtení</u> – analyticko – syntetické činnosti, vyvození hlásek a písmen n, N, š, Š, d, D, z, Z, k, K, b, B, c, C, r, R, č, Č, h, H, ou, OU, ž, Ž, f, F, g, G, ř, Ř, ch, Ch. Diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání, čtení otevřených a uzavřených slabik na konci slova, čtení slabik, slov, jednoduchých vět, tvoření jednoduchých vět, čtení víceslabičných slov. Čtení jednoslabičných slov – les, pes, ves, mák. <u>Naslouchání</u> – koncentrační cvičení. <u>Mluvený projev</u> – základy technika mluveného projevu, vypravování, edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonematického sluchu, základy komunikačního pravidla - oslovení, zdvořilé vystupování. <u>Psaní</u> rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky a pohybové koordinace, psaní písmen n, N, š, d, z, k, b, c, C, r, č, Č, h, OU, ou, ž, f, g, ř, ch, 0, 6, 7, 8, 9, 10. Psaní slabik, slov, číslic i podle nápovědy, opis a přepis slabik, slov a jednoduchých vět. Základy hygienické návyky při psaní, částečná automatizace psacího pohybu. <u>Formy společenského styku</u> Základní komunikační pravidla, zdvořilé vystupování, – prosba, pozdrav, poděkování. LITERÁRNÍ VÝCHOVA Memorace (přednes) říkanky a krátké básně. Poslech předčítaného textu. Porozumění textu podle návodných otázek
---	--

Předmět: Český jazyk Ročník: 3.	
Dílčí výstupy	Učivo
Jazyková výchova	
Žák ➤ porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná ➤ porovnává a třídí slova zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost, řadí slova podle abecedy ➤ rozlišuje slovní druhy v základním tvaru mimo zájmen a příslovce ➤ užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves ➤ spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy ➤ rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky ➤ odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování, spodoba znělosti	Význam slov Slova jednoznačná a mnohoznačná, slova opačného a stejného významu Slova příbuzná Třídění slov podle významu Ohebné a neohebné slovní druhy Seznamování se s některými slovními druhy (vyjma zájmen a příslovce) Souvislý mluvený projev Věta a souvětí Spojky a jejich funkce, spojovací výrazy Druhy vět podle postoje mluvčího, výběr vhodných jazykových prostředků Lexikální pravopis Správný pravopis dle požadovaného výstupu Pravopis po tvrdých, měkkých a obojetných souhláskách Vyjmenovaná slova Psaní ú/ů na začátku, uprostřed a na konci slov Psaní i/í, y/ý po tvrdých a měkkých souhláskách Psaní dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě Pravopis zápisu vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování Párové souhlásky b-p ,v-f, z-s ,d-t, h-ch, ž-š, ď-t'

Komunikační a slohová výchova	
➤ <i>plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</i> ➤ <i>porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</i> ➤ <i>respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</i> ➤ <i>pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost</i> ➤ <i>v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</i> ➤ <i>volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</i> ➤ <i>sestavuje osnovu popisu, vyprávění a pracovního postupu</i> ➤ <i>na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</i> ➤ <i>seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</i> ➤ <i>zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</i> ➤ <i>píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev</i> ➤ <i>píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</i>	Čtení Plynulé čtení – přiměřeně rychlé čtení hlasité i tiché Praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné a plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) Naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní-zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) Slohová výchova Mluvený projev-základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) Vyjadřování závisle na komunikační situaci Komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dopis, popis postavy, děje, věci, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí) vyprávění pohádky nebo povídky, spojování obsahu textu s ilustrací Psaní automatizace psacího pohybu odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu plynulý a úhledný písemný projev Opis a přepis textu, diktát, autodiktát, volné psaní - upevňování správných tvarů písma - úprava zápisu - kontrola vlastního projevu

Literární výchova	
➤ čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ➤ vyjadřuje své pocity z přečteného textu ➤ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ➤ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Reprodukce textu Přednes básně nebo úryvku prózy Volná reprodukce textu, dramatizace pohádky, povídky nebo básně Práce s literárním textem Besedy o knihách a jejich autorech Četba jako zdroj poznání o okolním světě Líčení atmosféry příběhu Základy literatury-poezie (pojmy: báseň, rým, sloka, přednes), próza (pojmy: pohádka, povídka, postava, děj, prostředí)
MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ	
Žák ➤ Čte uzavřené slabiky se souhláskovými shluky a s dvěma souhláskami na začátku slova, uvnitř slova, na konci slova. ➤ Částečně provádí sluchovou diferenci tvrdých a měkkých slabik a písmen. ➤ Čte přiměřený text v psacím písmu. ➤ Čte s porozuměním jednoduché texty. ➤ Soustředí se na poslech čteného textu, vyprávět, odpovídat na jednoduché	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA <u>Čtení</u> – analyticko-syntetické činnosti, diferenční cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání. vyvození hlásek a písmen-Y, x X, q Q, w, W Čtení uzavřených slabik, čtení slabik se souhláskovými shluky, s dvěma souhláskami na začátku slova, uvnitř slova, na konci slova. Slabikotvorné l, r, slova se skupinou tří souhlásek. Diferenciace dy – di, by – bi, ny – ni, de – dě, te – tě, ne – ně. Čtení slov s písmeny d' t' ň. Čtení slov se slabikami - bě, pě, vě, mě. Čtení slov s hláskou x a skupinou ie, ia, ii. Uzavření čtení písmen malé a velké abecedy. Čtení psacího písma. Čtení jednoduchých vět s využitím probraného učiva. <u>Naslouchání</u> – koncentrační cvičení.

otázky k danému poslechu. ➤ <i>Dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání.</i> ➤ <i>Rozumí pokynům přiměřené složitosti.</i> ➤ Umí se omluvit. ➤ <i>Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním a dodržuje čitelnost psaného projevu.</i> ➤ <i>Píše písmena a číslice – dodržuje poměr výšky, velikost, sklon a správné tvary písmen.</i> ➤ <i>Spojuje písmena i slabiky do slov.</i> ➤ <i>Převádí slova z mluvené podoby do psané polohy.</i> ➤ <i>Dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slov.</i> ➤ <i>Zvládá opis a přepis krátké věty.</i> ➤ <i>Rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy.</i> ➤ <i>Rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky.</i> ➤ <i>Tvoří slabiky.</i> ➤ <i>Píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech.</i> ➤ <i>Vyhledá vlastní jména a začátek věty v textu podle velkého písmene.</i> ➤ <i>Rozezná samohlásky (odlišovat jejich délku) a souhlásky.</i> ➤ <i>Pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně.</i> ➤ <i>Dokáže se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů.</i> ➤ <i>Reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací.</i> ➤ <i>Při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost</i>	<u>Mluvený projev</u> Vypravování, edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonetického sluchu, zahájení a ukončení dialogu. <u>Formy společenského styku</u> pozdrav, poděkování, prosba, omluva. <u>Psaní</u> rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky, pohybové koordinace, psaní písmen B, D, E, F, G, H, I, J, K, L, P, R, Ř, S, Š, Ť, Z, Ž, Y. Psaní číslic. Zvládnutí psaní všech písmen – malé, velké abecedy – mimo x X, q Q, w, W. Psaní slabik, slov, vět, číslic, opis a přepis, diktát, hůlkové písmo podle schopností žáků. Úprava – vzdálenost mezi písmeny a slovy. JAZYKOVÁ VÝCHOVA Abeceda. Hláskosloví členění slova na hlásky a slabiky, členění vět na slova, slabiky a hlásky. Věta jako jazykový celek. Začátek a konec věty v řeči a písmu. Seznámení s pojmem vlastní jméno. Nauka o slově - hláskosloví samohlásky a souhlásky. LITERÁRNÍ VÝCHOVA Přednes říkanek, básní. Poslech předčítaného textu. Reprodukce jednoduchého textu. Porozumění v textu. Hlavní postava. Základy orientace čteného textu.
---	---

Předmět: Český jazyk	
Ročník: 4.	
Dílčí výstupy	Učivo
Jazyková výchova	
Žák ➤ porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu, slova vícevýznamová ➤ rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary ➤ rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku ➤ rozlišuje tvarově stejné předpony a předložky ➤ určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu ➤ skloňuje podstatná jména rodu středního, ženského a mužského ➤ aplikuje vzory podstatných jmen ➤ určuje shodu přísudku s podmětem ➤ vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty ➤ odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí ➤ užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje ➤ píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Význam slov význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma - stavba slova (předpona, kořen, přípona, koncovka) - předložka, předpona (od, nad, před, pod, vz, roz, bez, ob, v, vy, vý) Slovní druhy Podstatná jména - určování mluvnických kategorií (pád, číslo, rod, vzor) Slovesa- infinitiv, určování mluvnických kategorií (osoba, číslo, čas) Skloňování podstatných jmen Základní skladební dvojce Věta a souvětí Spojky a jejich funkce, spojovací výrazy Věta jednoduchá, souvětí Lexikální pravopis Správný pravopis dle požadovaného výstupu Pravopis po tvrdých, měkkých a obojetných souhláskách Vyjmenovaná slova Psaní i/í, y/ý po tvrdých a měkkých souhláskách Koncovky podstatných jmen Koncovky sloves v přítomném čase

Komunikační a slohová výchova	
➤ čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas ➤ rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává ➤ posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení ➤ reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta ➤ vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku ➤ volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru ➤ rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle své komunikační situace ➤ sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti ➤ vypráví podle obrázkové nebo písemné osnovy ➤ sestaví popis osoby, věci, děje nebo činnosti ➤ umí sestavit adresu, dopis, oznámení, blahopřání, pozvánku ➤ vede správně dialog, telefonický rozhovor ➤ píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Čtení správné a plynulé čtení se správným přízvukem slovním i větným, přirozenou intonací a správným frázováním uvědomělé a dostatečně rychlé čtení tiché reprodukce obsahu textu Mluvený projev Základy techniky mluveného projevu, vyjadřování závislé na komunikační situaci Komunikační žánry, základní komunikační pravidla a mimojazykové prostředky řeči Slohová výchova Osnova, nadpis, členění projevu, vypravování Zápisy do sešitů, poznámky, výpisy údajů ze slovníku Popis postupu děje, popis činnosti, místnosti apod. Popis osob, rostlin, zvířat, věcí Formy společenského styku Písemné vyjádření vzkazu, informace Písemné formy společenského styku, psaní adres, pohlednic, blahopřání Psaní dopisu s jednoduchým obsahem (pozvání, oznámení) Formální úprava dopisu, úhlednost, čitelnost Jednoduchá objednávka, přihláška Kultura písemného vyjádření - stručné zápisy z učebního textu, účelnost, stručnost, čitelnost

Literární výchova	
➤ čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ➤ vyjadřuje své pocity z přečteného textu ➤ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ➤ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Poslech literárních textů Zážitek čtení a naslouchání Reprodukce obsahu textu Hodnocení postav literárního díla a určení jejich vzájemného vztahu povídání o knihách, divadle, rozhlasových a televizních pořadech Próza Pověst, povídka, poezie hlavní a vedlejší postavy divadlo, film odlišení verše od prózy tvořivé činnosti s literárními texty
MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ	
Žák ➤ Čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. ➤ Čte se správnou intonací. ➤ Rozumí textu, pomocí návodných otázek reprodukuje jeho obsah. ➤ Dodržuje dějovou posloupnost. ➤ Opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost v krátkých mluvených projevech správně dýchá, volí přiměřený slovní přízvuk a větnou intonaci, pauzy a tempo řeči. ➤ Přiměřeně používá svou slovní zásobu. ➤ Tvoří otázky a odpovídat na ně.	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA <u>Čtení</u> – čtení vět – větná intonace, automatizace čtení jednoduchých textů, příprava nácviku orientace ve větě, orientace ve čteném textu. <u>Mluvený projev</u> – slovní přízvuk, intonace, vypravování, popis, rozvíjení fonemického sluchu, základní komunikační pravidla. rozvoj slovní zásoby

➤ Popisuje jednoduché předměty, činnosti a děje ➤ <i>Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.</i> ➤ <i>Při jednoduchém vyprávění dodržuje dějovou posloupnost.</i> ➤ <i>V komunikační situaci dokáže zvolit vhodný pozdrav, formu omluvy a blahopřání.</i> ➤ <i>Zná svou adresu.</i> ➤ <i>Píše úhledně všechna psací písmena abecedy (velká i malá, číslice).</i> ➤ <i>Dbá na úpravu psaného textu při zvyšování rychlosti psaní.</i> ➤ Opisuje a přepisuje jednoduché texty. ➤ <i>Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.</i> ➤ <i>Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na slabiky, hlásky a dvojhlásky.</i> ➤ Určuje samohlásky a souhlásky. ➤ Rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky, tvrdé, měkké a obojetné souhlásky. ➤ Ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik. ➤ <i>Správně vyslovuje a píše slova se skupinami dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě.</i> ➤ Dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího. ➤ <i>Rozlišuje slova stejného a opačného významu.</i> ➤ <i>Zvládá přednes básničky.</i> ➤ <i>Koncentruje se na poslech pohádky a krátkého příběhu, podle jednoduché osnovy jej reprodukuje.</i> ➤ Určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti. ➤ <i>Samostatně nebo v kolektivu spolužáků se pokouší o dramatizaci textu.</i>	Popis Vyprávění Osnova vyprávění, dějová posloupnost <u>Formy spol. styku</u> - pozdrav, -druhy pozdravů, omluva, blahopřání, seznámení s formou adresy. <u>Psaní</u> Automatizace písemného projevu a psacího pohybu, opis, přepis, diktát slov a vět, krátkých textů, číslic. Upevňování psaní všech písmen – malé, velké abecedy včetně x X, q, Q, w, W. JAZYKOVÁ VÝCHOVA Hláška – písmeno, slabika, slovo, věta. Hláška – samohlásky, souhlásky, dvojhlásky dělení souhlásek. Psaní y i po měkkých a tvrdých souhláskách, slabiky – členění slova na hlásky, slabiky slovo. Slova s dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě. Věta – upevnění znalostí o větě - začátek a konec věty v textu, tvoření vět, druhy vět. Synonyma, antonyma. LITERÁRNÍ VÝCHOVA Přednes básničky. Poslech předčítaného textu, hraného příběhu – porozumění textu: hlavní postava, místo.
--	--

➤ <i>Rozlišuje základní literární pojmy.</i> ➤ <i>Vypráví zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle daných otázek.</i>	Reprodukce a dramatizace podle dané jednoduché osnovy. Základní literární pojmy – rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, kniha, čtenář, divadelní představení, herec.
---	--

Předmět: Český jazyk Ročník: 5.	
Dílčí výstupy	Učivo
Jazyková výchova	
Žák ➤ porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu, slova vícevýznamová ➤ rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary ➤ rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku ➤ určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu ➤ vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty ➤ odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Význam slov Slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, antonyma, homonyma Stavba slova Kořen, část předponová, příponová, koncovka Slovo tvorný základ, slova příbuzná, předpony roz-, bez-, od-, nad-, Pod-, před-, ob-, v-, z-, s-, vz-, Tvarosloví Slovní druhy – ohebné a neohebné, tvary slov, Slovesa - opakování (osoba, číslo, čas), slovesný způsob oznamovací, Rozkazovací, podmiňovací Podstatná jména - opakování - rod, číslo, pád a vzor, vzory rodu mužského, vzory rodu ženského, vzory rodu středního Druhy přídavných jmen, skloňování přídavných jmen, stupňování Přídavných jmen Poznávání zájmen, druhy zájmen, skloňování zájmen, psaní zájmen v dopisech Druhy číslovek, skloňování číslovek Příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce Skladba Věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice Základní větné členy, podmět holý, podmět rozvitý, podmět Několikanásobný, podmět nevyjádřený, přísudek holý, přísudek Rozvitý, přísudek několikanásobný, shoda přísudku s podmětem rodu

➤ <i>užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</i> ➤ <i>píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</i> ➤ <i>zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</i>	Mužského, ženského a středního, shoda přísudku s několikanásobným podmětem Morfologický pravopis Základy morfologického pravopisu - koncovky podstatných a přídavných jmen (tvrdých a měkkých) Syntaktický pravopis shoda přísudku s holým podmětem
Komunikační a slohová výchova	
➤ <i>čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas</i> ➤ <i>rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává</i> ➤ <i>posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</i> ➤ <i>reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</i> ➤ <i>vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</i> ➤ <i>volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</i> ➤ <i>rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle svého komunikačního situace</i> ➤ <i>píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační</i>	Čtení Správné a plynulé čtení se správným přízvukem slovním i větným, přirozenou intonací a správným frázováním Uvědomělé a dostatečně rychlé čtení tiché Reprodukce obsahu textu Slohová výchova Mluvený projev Základy techniky mluveného projevu, vyjadřování závislé na komunikační situaci Komunikační žánry, základní komunikační pravidla a mimojazykové prostředky řeči Písemné formy společenského styku Jednoduchá objednávka, přihláška, dopis, telegram, pozvánka, tiskopis Písemné vyjádření vzkazu, informace

➤ sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti ➤ rozpozná přímou řeč a větu uvozovací	Kultura písemného vyjádření – stručné zápisy z učebního textu, účelnost, stručnost, čitelnost Zápisy do sešitů, poznámky, výpisy údajů ze slovníku Popis postupu děje, popis činnosti, místnosti apod. Osnova, nadpis, členění projevu, vypravování, referát Přímá řeč
Literární výchova	
➤ vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je ➤ volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma ➤ rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů ➤ při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání, Tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních Textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, Dramatizace, vlastní výtvarný doprovod Základní literární pojmy - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, Rým, přirovnání - vlastní četba, - společná četba dle nabídky školní knihovny
MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ	
Žák: ➤ čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy ➤ ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu ➤ vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA <u>Čtení</u> Čtení vět – větná intonace, automatizace čtení jednoduchých textů, příprava nácviku orientace ve větě, tiché čtení, orientace čteného textu. <u>Mluvený projev</u> – slovní přízvuk, intonace, rozvíjení fonetického sluchu, vypravování,

<i>ilustrací a domluví se v běžných situacích</i> ➤ <i>má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování</i> ➤ <i>v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči</i> ➤ <i>popíše jednoduché předměty, činnosti a děje</i> ➤ <i>má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování</i> ➤ <i>opisuje a přepisuje jednoduché texty</i> ➤ <i>píše správně a přehledně jednoduchá sdělení</i> ➤ <i>píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy</i> ➤ <i>ovládá hůlkové písmo</i> ➤ <i>seřadí slova podle abecedy</i> ➤ <i>určuje samohlásky a souhlásky</i> ➤ <i>správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky</i> ➤ <i>rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik</i> ➤ <i>správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě</i> ➤ <i>dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího</i> ➤ <i>pozná podstatná jména a slovesa</i> ➤ <i>dramatizuje jednoduchý příběh</i>	základní komunikační pravidla, střídání rolí – mluvčího a posluchače. Formování slovní zásoby. Jednoduchý popis předmětů, činností a dějů. <u>Formy společenského styku</u> - blahopřání, seznámení s formou adresy. <u>Psaní</u> automatizace písemného projevu a psacího pohybu, opis, přepis, diktát slov a vět, krátkých textů, číslic. Zápis adresy, blahopřání. upevňování psaní všech písmen – malé, velké abecedy. Hůlkové písmo. JAZYKOVÁ VÝCHOVA Abeceda. Hláška – písmeno, slabika, slovo, věta. Hláška – samohlásky, souhlásky, dvojhlásky dělení souhlásek – znělé a neznělé. Spodoba znělosti – pravopis. Psaní y i po měkkých a tvrdých souhláskách. Slabiky – členění slova na hlásky, slabiky. Slovo – slova s dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě. Vyjmenovaná a příbuzná slova po B, L, M Věta – upevnění znalostí o větě, začátek a konec věty v textu, tvoření vět, druhy vět. Tvarosloví – druhy slov (podstatná jména, slovesa) Poznávání - podstatná jména – rod, číslo. Poznávání – slovesa. LITERÁRNÍ VÝCHOVA Přednes básničky. Poslech předčítaného textu a hraného příběhu. Porozumění textu- hlavní
---	--

➤ <i>určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti</i> ➤ <i>rozlišuje prózu a verše</i> ➤ <i>rozlišuje pohádkové prostředí od reálného</i> ➤ <i>vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek</i>	postava, místo. Reprodukce a dramatizace podle dané jednoduché osnovy. Základní literární pojmy – rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, spisovatel.
---	---

Vzdělávací oblast – SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÁ PÉČE

Předmět : S p e c i á l n ě p e d a g o g i c k á p é č e

Charakteristika předmětu

Speciálně pedagogická péče se zaměřuje na rozvoj všech oblastí potřebných pro osvojení trivie. K tomu, aby se dítě naučilo správně a bez problémů číst, psát a počítat, je zapotřebí souhry řady funkcí, které jsou rozděleny do několika oblastí:

- Jemná motorika, grafomotorika
- Řeč, myšlení
- Sluchové vnímání – sluchová paměť, analýza, syntéza, vnímání rytmu a melodie řeči
- Zrakové vnímání – analýza, syntéza, paměť
- Prostorová, pravolevá orientace, orientace v čase
- Procvičování učiva v jednotlivých ročnících

Náplň hodin je zaměřena na překonávání specifických poruch učení, oslabení kognitivních funkcí a na minimalizaci negativních dopadů na dítě. Individuální péče o žáky vychází z doporučení ke vzdělávání vydaného poradenským pracovištěm.

Výuka v 1. až 3. ročníku je podle potřeby dělena do dvou oblastí „Řečová výuka“ a „Rozvoj vnímání a pozornosti“. Speciálně pedagogická péče je zahrnuta do výuky na 1. stupni od 1. do 5. ročníku. V 1. až 5. ročníku je týdenní časová dotace 1 hodiny. V rámci individualizace lze třídu dělit na menší skupiny.

V rámci výuky jsou využívány také výukové PC programy pro reedukaci, rozvoj kognitivních funkcí a dyslektiky např. řada Chytré dítě, Petit, Tobiáš, Pavučinka, Ponškola, Dyscom aj. Předmět je hodnocen na vysvědčení slovně.

Pomůcky: Logico Piccolo, tabule písma, výukové logopedické kartičky – různé druhy, logopedická pexesa, čtenářské tabulky, postřehovací slabiky různého typu, cvičení pro dyslektiky, čtenářské okénko, soubory písmen, bzučák, přehledy učiva, sluchová pexesa, pracovní listy – sluchové vnímání, zrakové vnímání, pozornost, rozvoj řeči, vizuomotorika, grafomotorika (soubory Tobiáš, Kuliferda, Zelinková, ŠPL, Pavel Svoboda, DYS) aj.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:

Osobnostní rozvoj

- *Rozvoj schopností poznání* - cvičení smyslového vnímání, vzornosti a soustředění, řešení problémů
- *Sebepoznání a sebepojetí* - moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem
- *Seberegulace a sebeorganizace* - organizace vlastního času, plánování učení
- *Psychohygienu* - dobrá organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích

Sociální rozvoj

- *Poznávání lidí* - vzájemné poznávání ve třídě
- *Mezilidské vztahy* - chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc
- *Komunikace* - řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, pravda, lež a předstírání v komunikaci, komunikace v různých situacích
- *Kooperace* - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci

Morální rozvoj

- *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti* - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů
- *Hodnoty, postoje, praktická etika* - vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, pomáhající chování

Výchovně - vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- Využíváme audiovizuální techniku (CD přehrávač, PC, tablet, dotykový monitor)
- Připravujeme doplňovací mluvnické cvičení
- Vyhledáváme informace v tisku a vhodně je používáme při výuce
- Učíme žáky kontrolovat písemný i mluvený projev, diskutujeme s nimi o chybách

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky kolektivní diskuzi
- Třídíme s žáky získané informace z textu
- Pracujeme s chybou – vedeme žáky, aby sami poznali a opravili chyby
- Zařazujeme prvky dramatické výchovy

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k dodržování pravidel diskuse, práci ve skupinách
- Dáváme žákům prostor na vyjádření vlastního názoru na přečtený text
- Pracujeme s obrazovým materiálem
- Zadáváme mluvnická cvičení pro nácvik kultivovaného a souvislého projevu

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky přijímat role literárních postav
- Vytváříme modelové situace, kdy žák odděluje podstatné od nepodstatného
- Zařazujeme společné diskuse v malé i větší skupině, kde žáci věcně a objektivně komunikují
- Učíme děti snášenlivosti a sebeúctě

Kompetence občanské

- Zprostředkováváme návštěvy výstav, společenských akcí, divadel, kin.
- Učíme žáky vnímat informace z veřejných sdělovacích prostředků
- Učíme žáky reprezentovat své názory a výsledky práce
- Dáváme osobní příklad kultivovaného projevu

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k udržování pořádku a příjemného pracovního prostředí a dodržování základních hygienických návyků

Individuální logopedická péče - ILP

Je realizovaná pro žáky s narušenou komunikační schopností na doporučení školského poradenského pracoviště v rámci IVP. Dle postižení je zařazována individuálně pro jednotlivce nebo malou skupinu dětí.

Vzdělávání v oblasti reedukace a rozvoje komunikačních dovedností směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka v oblasti komunikace vede:

- ke komunikaci od jednoduché reprodukce ke spontánní komunikaci a zahrnuje rozvoj pasivní a aktivní slovní zásoby žáka. Obsahem jsou zvukomalebná slova, rozšiřování slovní zásoby dle slovních druhů (podstatná jména, přídavná jména, příslovce, zájmena, předložky a ostatní slovní druhy). Jednotlivé postupy rozšiřování a zpřesňování slovní zásoby nelze od sebe v praxi oddělovat. Určitý řád v rozšiřování slovní zásoby (a dále ve stavbě vět), ale usnadňuje nácvik, umožňuje snadnější pochopení jeho zákonitostí, jejich účelnějších využití i mimo nácvik a zrychluje tak proces vývoje řeči. Při nácviku jednotlivých mechanismů obecného rozvoje řeči se začíná rozšiřovat slovní zásoba cíleně. Používají se okruhy slov obsahově příbuzných;
- ke korekci expresivního dysgramatismu k tvorbě modelových vět. Zahrnuje rozvíjení aktivní slovní zásoby a korekce expresivního dysgramatismu. Zahrnuje dále tvorbu modelových vět;
- k nácviku otázky a odpovědi;
- k tvorbě analogií, k rozvíjení verbální paměti, k verbálnímu stereotypu, ke spojování vět do jednoduchého příběhu, k montáži textu, k doplnění děje, k dovyprávění, k popisu tematického obrázku, k monologickému vyprávění;
- ke zvládnutí a chápání a užití vyjadřování pomoci rozšířené imitace;
- k vyrovnání se a kompenzaci individuálního defektu dle diagnózy;
- k rozvoji osobnosti žáka, zvýšení jeho sebevědomí a v konečném efektu k jeho seberealizaci v životě.

Nedílnou součástí logopedické péče je kromě odborného vedení i užití specifických pomůcek k podpoře požadovaného efektu při handicapu řeči.

Základní struktura práce:

Dechové cvičení

Fonační cvičení, melodizace řeči

Artikulační cvičení

Rytmická cvičení, rytmické struktury, pohybová a relaxační cvičení

Gymnastika mluvidel

Cvičení laterality, prostorové a časové orientace

Smyslová cvičení

Cvičení zrakového vnímání, paměti

Cvičení sluchového vnímání, pozornosti, paměti a reprodukce

Předmět: Speciálně pedagogická péče - řečová výchova Ročník: 1. – 3.	
Dílčí výstupy (výstupy pro 1. období)	Učivo
DIAGNOSTIKA	
	Orientační zkouška výslovnosti Orientační zkouška auditivní paměti Orientační zkouška auditivní pozornosti Orientační zkouška diferenciacie řeči
FONETICKO – FONOLOGICKÁ ROVINA (ZVUKOVÁ STRÁNKA ŘEČI)	
<i>Žák</i> ➤ <i>pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost</i> ➤ <i>v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</i> ➤ <i>odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</i> ➤ <i>zřetelně artikuluje</i> ➤ <i>sluchem vnímá a určuje hlásku na začátku, uprostřed a konci slova, manipuluje s fonémy ve slovech</i>	Dechová cvičení – nádech, výdech, dechová ekonomika, délka výdechového proudu Artikulační cvičení – pohyblivost jazyka, rtů a měkkého patra Fonační cvičení – měkký hlasový začátek - síla hlasu, šepot, postupné zvyšování hlasu Rytmická cvičení – reprodukce, rytinizace slov, říkanek, slabiková struktura Náprava výslovnosti hlásek Délka hlásek Foneticko – fonologické uvědomování Výslovnost měkčení Jazykolamy

LEXIKÁLNĚ – SÉMANTICKÁ ROVINA (SLOVNÍ ZÁSoba)	
Žák ➤ učí se nová slova a aktivně je používá ➤ pojmenovává, to čím je obklopen, klade otázky ➤ používá všechny slovní druhy ➤ seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh ➤ na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev ➤ porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná ➤ porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	Rozvoj pasivní a aktivní slovní zásoby Pasivní slovní zásoba Významové třídění a spojování do významových kategorií Aktivní slovní zásoba Pojmenovávání Slova nadřazená a podřazená, synonymické řady, antonyma, homonyma Slovní druhy – třídění Vyprávění (obrázková osnova, slovní osnova), dovyprávění příběhu - předvídavost, reprodukce, dramatizace, popis obrázku Sestavení dějové posloupnosti Hádanky Posouzení správnosti, věta – obsah sdělení Tvorba otázek a odpovědí Vyjmenovaná a příbuzná slova
MORFOLOGICKO – SYNTAKTICKÁ ROVINA	
Žák ➤ rozlišuje zvukovou podobu slova, člení slova na hlásky ➤ užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves ➤ rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky ➤ rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky ➤ v řeči uplatňuje rozvitě věty a souvětí	Uspořádání hlásek ve slově, rozklad slov na hlásky Obměna hlásky ve slově, ubrání a přidání hlásky Flexe – rozlišování mezi množným a jednotným číslem, předložkové vazby Slovní druhy – slovesa ke slovesům, podstatná jména k podstatným jménům ... Pořádek slov ve větě Druhy vět

PRAGMATICKÁ ROVINA	
Žák ➤ používá řeč k regulaci dění okolo sebe ➤ komunikuje přiměřeně dané situaci ➤ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ➤ naslouchá promluvám druhých lidí ➤ volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích ➤ rozumí přiměřenému sdělení, zapamatuje si jeho smysl ➤ zvládá vyjadřování v běžných situacích ➤ komentuje své zážitky, aktivity a samostatně hovoří na určité téma	Vyjádření komunikačního záměru (požádat o něco, projevit názor) Naslouchání Komunikační pravidla, úloha mluvčího, vedení dialogu Nonverbální komunikace
SLUCHOVÉ VNÍMÁNÍ A PAMĚŤ	
Žák ➤ soustředěně naslouchá ➤ zapamatuje slyšené a je schopen reprodukce ➤ sluchově rozlišuje a diferencuje hlásky, jejich délku, hlásky ve slabikách a slovech ➤ vnímá zvuky, třídí je ➤ rozlišuje intenzitu, výšku a délku tónů, zvuků a hlásek	Sluchové vnímání, pozornost, paměť a reprodukce Fonemický sluch Vyhledávání a lokalizace zvuku Rozlišení figury a pozadí Sluchová analýza a syntéza Sluchová diferenciacce Třídění zvuků – přírodní a umělé

Předmět: Speciálně pedagogická péče – rozvoj vnímání a pozornosti Ročník: 1. – 3.	
Dílčí výstupy (výstupy pro 1. období)	Učivo
DIAGNOSTIKA	
	Orientační zkouška pozornosti, paměti Orientační zkouška prostorové, plošné a pravolevé orientace Orientační zkouška zrakového a sluchového vnímání Orientační zkouška grafomotoriky
Žák ➤ <i>procvičuje a upevňuje probírané učivo</i> ➤ <i>plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</i> ➤ <i>pečlivě vyslovuje a volí správné verbální i nonverbální prostředky řeči, správně dýchá</i> ➤ <i>píše správné tvary písmen</i> ➤ <i>píše formálně správně jednoduchá sdělení</i>	Do hodin je zařazeno cvičení na rozvoj zrakového a sluchového vnímání, prostorové a pravolevé orientace, motoriky Pozornost a paměť Zaměření pozornosti, zapamatování, vybavování, práce s chybou Zraková percepce zrakové diferenciacce, zrakové analýzy a syntézy, zrakové paměti, rozlišení figury a pozadí, rovněž také cvičení k rozvoji očních pohybů vizuomotorika, zraková paměť, rozlišování písmen, čtení slabik a slov, čtení a porozumění souvislého textu Orientace Plošná, prostorová a pravolevá orientace, orientace v čase, orientace v textu Sluchová percepce – odlišování, rozeznávání a napodobování neartikulovaných a artikulovaných zvuků, vnímání a rozlišování rytmu a melodie, sluchová paměť Grafomotorika – rozvoj jemné motoriky, uvolňovací cviky abeceda, tvary písmen psací abecedy zvuková stránka jazyka – měkčení (dy,ty,ny,di,ti,ni), měkké a tvrdé slabiky Rozlišení slov ve větě, rozklad slov na slabiky, slova na hlásky obojetné souhlásky, vyjmenovaná slova

Předmět: Speciálně pedagogická péče Ročník: 4. – 5.	
Dílčí výstupy (výstupy pro 2. období)	Učivo
DIAGNOSTIKA	
	Orientační zkouška zrakového vnímání Orientační zkouška auditivní paměti Orientační zkouška auditivní pozornosti Orientační zkouška diferenciacce řeči
Žák	
➤ <i>procvičuje a upevňuje probírané učivo</i> ➤ <i>spisovně vyslovuje česká běžně užívaná slova přejatá</i> ➤ <i>rozlišuje ve slově část předponovou a příponovou, určuje slovní druhy a používá je ve správných tvarech v mluveném projevu</i> ➤ <i>píše správně i,y po obojetných souhláskách</i> ➤ <i>zvládá syntaktický pravopis</i> ➤ <i>píše bezchybně jednoduché sdělení</i>	Do hodin je zařazeno cvičení na rozvoj zrakového a sluchového vnímání, prostorové a pravolevé orientace, motoriky Cvičení paměti a pozornosti Rozvoj aktivní a pasivní slovní zásoby, cvičení jazykového citu Opakování o hláskách, hláska a písmeno, správná výslovnost, spisovná a nespisovná výslovnost Zvuková stránka slova a věty, intonace Stavba slova, předpony, přípony, skupiny bě, pě, vě, bje, vje Slovní druhy – přehled a určování Tvary slov – skloňování podstatných jmen, pád, číslo, rod, vzor Časování sloves Vyjmenovaná slova Základní skladební dvojice, podmět a přísudek Skloňování přídavných jmen tvrdých a měkkých – pravopis Řeč přímá a nepřímá Zařazení výukových PC programů pro dyslektiky např. řada Chytré dítě, Petit, Tobiáš, Pavučinka

Vzdělávací oblast - JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Předmět : A n g l i c k ý j a z y k

Charakteristika předmětu

V rámci oboru Cizí jazyk je ve škole vyučován Anglický jazyk. Výukou tohoto jazyka a jeho postupným osvojováním se vytváří předpoklady pro budoucí zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy v rámci Evropy i světa. Žáci jsou připravováni k praktickému užívání jazyka mluvenou i psanou formou. Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce směřují ve ŠVP k dosažení úrovně A2, Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Na I. stupni základní školy (3. – 5. ročník) je výuka anglického jazyka úvodem do cizojazyčného vzdělávání. Výuka je částečně propojena s mateřským jazykem, metoda práce je založena na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech, hře a je výrazně propojena pohybem, hudbou, používáním říkanek, básniček a textu v interpretaci rodilých mluvčích. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat na nejběžnější situace každodenního života. Výklad gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku. Do výuky jsou zařazovány i vhodné programy na PC. Významnou úlohou učitele je rozvíjet představivost dětí, podněcovat a oceňovat jejich aktivitu a tvůrčí přístup k činnostem. Náročnost a rozsah učiva volí učitel s ohledem na schopnosti a možnosti žáka, získávání praktických dovedností žáka a je zaměřeno na pět základních „oblastí“ cizího jazyka – Poslech a porozumění, Rozhovory, Samostatný ústní projev, Čtení a Psaní.

Výuka anglického jazyka je zařazena poprvé ve třetím ročníku, hodinová dotace jsou tři hodin týdně od 3. do 5. ročníku.

Výuka anglického jazyka probíhá ve třídách, počítačové učebně a třídě vybavené audiovizuální technikou.

Vzdělávání žáků dle ŠVP – minimální výstupy

Pro žáky s doporučením ŠPZ ke vzdělávání s minimální úrovní pro úpravy očekávaných výstupů je nutné při sestavení tematických vzdělávacích plánů a IVP vycházet z dosavadních dovedností a individuálních zvláštností žáků.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

- *Rozvoj schopnosti vnímání* – cvičení pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování; dovednosti pro učení

Sociální rozvoj

- *Komunikace* – cvičení aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální sdělování; vedení dialogu; komunikace v různých situacích

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- *Evropa a svět nás zajímá* – život lidí a dětí ve Velké Británii i jiných zemích; zvyky a tradice národů Evropy
- *Objevujeme Evropu a svět* – Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách
- *Jsme Evropané* – Evropská unie

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- *Lidské vztahy* – tolerance mezi lidmi různých národů
- *Multikulturalita* – specifické rysy jazyků a jejich vzájemná rovnocennost; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

Výchovně - vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vést žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání, připravovat je na celoživotní učení
- na praktických příkladech blízkých žákovi se vysvětluje smysl a cíl učení a posiluje se pozitivní vztah k učení
- učit žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- při hodnocení používat ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učit práci s chybou
- učit trpělivostí a povzbuzovat žáky

Kompetence řešení problémů

- učit žáky nebát se problémů („problém je dosud nevyřešená situace – problém není hrozba ale výzva“). Žák využívá získaných vědomostí a dovedností k řešení problému a využívá vlastního úsudku
- podporovat u žáků různě přijatelné způsoby řešení problémů
- podporovat týmovou práci při problému
- vytváření praktických problémových úloh a situací se žáci učí prakticky řešit problémy

Kompetence komunikativní

- podporovat různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa
- klást se důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- podporovat integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- vedení žáků k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy
- naslouchání promluvám druhých lidí, jejich porozumění a zapojení se do diskuse, získané komunikativní dovednosti využívat k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- učit žáky pracovat v týmech, vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjet schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- žáci se učí kriticky hodnotit práci v týmu (význam), svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporovat vzájemnou pomoc žáků, vytváření situací, kdy se žáci navzájem potřebují

Předmět: Anglický jazyk Ročník: 3.	
Dílčí výstupy	Učivo
Žák ➤ rozumí jednoduchým pokynům, větám a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a adekvátně na ně ➤ reaguje verbálně i neverbálně, rozumí obsahu jednoduchého textu, pokud má vizuální oporu ➤ rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu ➤ osvojuje si pozdravy ➤ počítá se správnou výslovností od 1 do 12 ➤ rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova ➤ osvojuje si jednoduchou slovní zásobu ➤ zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkává ➤ přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova a slovní spojení ➤ píše slova na základě textové a vizuální předlohy ➤ rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje ➤ rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu ➤ přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Pokyny učitele, význam slov v kontextu Gramatika Základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov-věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě množné číslo podstatných jmen to be (it) - klad. i zápor. tvar, otázka, krátká odpověď to be (I) - klad. tvar neurčitý člen - A / AN to be (he, she) klad. tvar to be (you) otázka, zápor, krátká odpověď to be (I, you) klad. tvar předložka IN, FROM osobní a přivlastňovací zájmena - sumarizace TO BE - tvary množného čísla, sumarizace slovní zásoba: místnosti, předložková vazba s AT člen určitý - THE předložky místa: UNDER, ON, NEXT TO vazba THERE IS / THERE ARE TO HAVE GOT (I) - klad. a zápor. tvar - sumarizace TO BE, TO HAVE GOT Tematické okruhy: slovní zásoba a tvoření slov- synonyma, antonyma (přídavná jména popisující lidi) třída, barvy, pozdravy, zdvořilostní fráze, čísla do 12, rodina, činnosti, oblečení, domácí zvířata, obličeje, tělo, cestování slovní zásoba: Halloween, Christmas, Easter, představování se, anglická jména anglická abeceda (česká abeceda)

MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ	
Žák ➤ <i>je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka</i>	

Předmět: Anglický jazyk Ročník: 4.	
Dílčí výstupy	Učivo
Žák ➤ rozumí jednoduchým pokynům, větám a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností s vizuální oporou ➤ rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu ➤ rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života hlavně s vizuální oporou ➤ používá správně slovesa a přivlastňovací zájmena ve větách ➤ dodržuje pořádek slov ve větách oznamovacích a tázacích, vytváří rozkaz ➤ aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci ➤ tvoří věty ➤ napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života ➤ umí číst znaky, kterými se zapisuje výslovnost, vyplní osobní údaje do formuláře ➤ pracuje s mediálními prostředky, slovníky, učebnicemi	Slovní zásoba a tvoření slov a vět v tematických okruzích: zvířata v ZOO, rodina, škola, týden, sport a volný čas, jídlo a pití, čísla do 20, hodiny, náš byt, povolání, lidské tělo, jídlo bydliště, dopravní prostředky, svátky - Halloween, Christmas, Easter, kalendářní rok, roční období, měsíce, hodiny pravidla komunikace v běžných každodenních situacích Čtení textů k jednotlivým tematickým celkům Základní gramatické struktury a typy vět: hláskování slov časování sloves, přítomný čas prostý vázání množné číslo podst. jmen, způsobové sloveso – can předložky stavba věty oznamovací a tázací rozkazovací způsob práce se slovníkem

MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ

Žák

- *částečně rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností*
- *částečně rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování*

- *pozdraví a poděkuje*
- *částečně vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)*

- *rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)*

Předmět: Anglický jazyk Ročník: 5.	
Dílčí výstupy	Učivo
Žák MLUVENÍ ➤ <i>zapojí se do jednoduchých rozhovorů</i> ➤ <i>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i> ➤ <i>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</i> POSLECH S POROZUMĚNÍM ➤ <i>rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</i> ➤ <i>rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i> ➤ <i>rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</i> ČTENÍ S POROZUMĚNÍM ➤ <i>vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</i> ➤ <i>rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i> PSANÍ ➤ <i>napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</i> ➤ <i>vyplní osobní údaje do formuláře</i>	Pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - pozdrav, poděkování, představování Poslouchá s porozuměním běžné pokyny a jednoduchý souvislý projev učitele Využití rozhovoru-tvoření jednoduchých otázek a odpovědí Slovní zásoba a tvoření vět Vytvoří jednoduchý rozhovor Hlasité čtení - základní pravidla výslovnosti, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Pořádek slov ve větě využití tematických okruhů: Rodina, o mé osobě, bydliště, dopravní prostředky, týden, narozeniny, rok a měsíce, počasí a roční období, ovoce a zelenina, jídlo a pití, čísla do 100, hospodářská zvířata, volný čas, části dne, hodiny, Vánoce, dopravní prostředky, Velká Británie Práce se slovníkem Slovní zásoba a tvoření slov - význam slov v kontextu Základní gramatické struktury a typy vět: časování Sloves v č. jednotném a množ., Přivlastňovací pád, množné číslo Podstatných jmen, způsobová Slovesa, vazba-there is/there Are - stavba věty, předložky, Přítomný čas prostý a průběhový, vázání (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Hláskování slov Základy, lexikálního principu pravopisu slov Základní podoba vět oznamovacích, tázacích, vyjádření záporu Využití autentických materiálů

MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ	
Žák	POSLECH S POROZUMĚNÍM
➤ rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	
➤ rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	
➤ rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování	
➤ pozdraví a poděkuje	MLUVENÍ
➤ sdělí své jméno a věk	
➤ vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)	
➤ rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	ČTENÍ S POROZUMĚNÍM
➤ je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka	PSANÍ

Vzdělávací oblast – MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Předmět : M a t e m a t i k a

Charakteristika vyučovacího předmětu

Matematika je předmět, který by měl být chápán jako odraz reálných vztahů v hmotném světě. Tvoří osu vzdělávacího působení na základní škole. Poskytuje žáků vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě a vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění v různých směrech dalšího života.

Žáci získají početní dovednost v oboru přirozených a racionálních čísel, aby si uměli poradit s úlohami denní potřeby. Naučí se rýsovat, pracovat s tabulkami a grafy, vyhledávat informace a vycházet z vlastních zkušeností.

Vzdělávání v matematice by mělo rozvíjet schopnosti žáka matematizovat reálné situace, poznávat a využívat souvislosti při řešení úloh vycházejících z potřeb života lidí. Vzdělávání klade důraz na porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si osvojí matematickou terminologii, symboliku, základní algoritmy a způsoby jejich užití.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje v 1. – 5. ročníku v hodinové dotaci 24 hodin. Od 2. ročníku je počet hodin disponibilně navýšen o 1 hodinu týdně.

Časová dotace:

1. ročník – 4 hodiny týdně
2. až 5. ročník – 4 + 1 hodina týdně

Předmět je svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností a tím jsou dány i metody práce (řešení problémů, práce ve skupinách, didaktické hry a počítařské soutěže s důrazem na činnostní učení). Vyučuje se v kmenových třídách a v počítačové učebně.

Vzdělávání žáků dle ŠVP – minimální výstupy

Pro žáky s doporučením ŠPZ ke vzdělávání s minimální úrovní pro úpravy očekávaných výstupů je nutné při sestavení tematických vzdělávacích plánů a IVP vycházet z dosavadních dovedností a individuálních zvláštností žáků.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

- *rozvoj schopností poznávání* cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení.
- *psychohygienu* organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění – relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích

Sociální rozvoj

- *spolupráce a soutěživost* rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci (nesouhlas, odpor apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence

Morální rozvoj

- *řešení problémů a rozhodovací dovednosti* dovednosti pro řešení problémů, zvládání učebních problémů

Výchovně - vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- snažíme se vyvozovat nové věci v rámci logické návaznosti, upevňujeme a procvičujeme probrané učivo formou hravého vyučování
- pomáháme při osvojování porozumění základním matematickým pojmům a postupnému zdokonalování přesnosti matematického vyjadřování

Kompetence k řešení problémů

- při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života

- rozvíjíme zkušenosti s matematickým modelováním pomocí činností, kterými se žáci učí poznávat a nalézat situace, které dokážou matematicky popsat a řešit
- vedeme k chápání významu kontroly dosažených výsledků
- učíme uvědomit si, že důležité je i zjištění, že úloha má více, nebo žádné řešení

Kompetence komunikativní

- pomáháme k postupnému osvojování prvních matematických pojmů, početních výkonů, postupů, základů jazyka matematiky a způsobů jejich užití

Kompetence sociální a personální

- pomáháme integrovaným žákům zapojit se do kolektivu

Kompetence pracovní

- učíme žáky zacházet a pracovat s učebními i názornými pomůckami
- vytváříme a rozvíjíme pracovní návyky při samostatné i skupinové práci žáků
- rozvíjíme grafické projevy žáka
- podporujeme schopnost žáků rozumět grafickým schémátům, tabulkám i jiným
- schématickým znázorněním, učíme žáky vytvářet jednoduchá schémata

Kompetence občanská

- klademe důraz na chápání základní ekologické souvislosti a environmentální problémy a pohlížení na ně komplexně

Předmět: Matematika Ročník: 1.	
Dílčí výstupy	Učivo
ARITMETIKA – ČÍSELNÝ OBOR 0 – 20	
Žák ➤ Zapiše čísla 0-20, rozlišuje číslice tiskací a psací ➤ Doplní chybějící čísla v řadě ➤ Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose ➤ Vytvoří skupinu s daným počtem prvků ➤ Předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků ➤ Spočítá prvky v daném souboru do oboru do 20 včetně ➤ Podle obrázku rozhoduje o vztahu více, méně ➤ Porovnává přirozená čísla ➤ Řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel ➤ Sčítá a odčítá v oboru 0-10, 10-20 ➤ Tvoří úlohy na sčítání a odčítání podle témat probíraných v prvouce ➤ Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá ➤ Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v oboru 0-20 bez přechodu desítky (i s přechodem desítky) ➤ Řeší slovní úlohy se sčítáním a odčítáním v oboru 0-20 bez přechodu desítky ➤ Řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahu o x-více, méně, v oboru do 20 ➤ Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace ➤ Popisuje jednoduché závislosti z praktického života	čtení a psaní číslic orientace na číselné ose 0 – 20 počítání předmětů v daném oboru vytvoření souboru s daným počtem prvků porovnávání čísel, vztahy větší, menší, rovno /odpovídající znaménka/ řešení a tvoření slovních úloh na porovnání čísel součet čísel bez přechodu desítky rozdíl čísel bez přechodu desítky sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku komunikativní sčítání sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem přes desítku řešení a tvoření úloh na sčítání a odčítání řešení slovních úloh s využitím vztahů o více, o méně

GEOMETRIE	
➤ Orientuje se v prostoru, rozlišuje pojmy před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole ➤ Porovnává předměty podle velikosti, používá pojmy menší, větší, Stejný, nižší, vyšší ➤ Rozezná krychli, kvádr, válec, kouli na modelech stavebnic, najde příklad ve svém okolí ➤ Skládá obrazce z geometrických tvarů ➤ Staví stavby ze stavebnic ➤ Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	geometrické pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, hned před, hned za, nahoře, dole menší, větší, stejný, nižší, vyšší, široký, úzký rovinné obrazce - trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh tělesa - krychle, kvádr, válec, koule
MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ	
Žák ➤ Rozliší pojem jeden, mnoho, málo, stejně, první, poslední, nic, všechny, ne všechny. ➤ S pomocí se orientuje v prostoru i na ploše, rozlišovat pojmy - nahoře, dole, pod, nad, před, za. ➤ Třídí předměty podle vlastností a tvarů, chápat vztahy -patří, nepatří. ➤ Poznává barvy, třídí prvky podle barev. ➤ Vytváří soubory o daném počtu prvků. ➤ Porovnává množství prvků dvou souborů- Vytváří dvojice. ➤ Rozlišuje pojmy – více, méně, stejně, ne stejně. ➤ Vytváří si konkrétní představu o čísle – názor, pojmenování prstů ruky.	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Rozvoj smyslového vnímání, analytické a syntetické činnosti, řazení předmětů (knoflíky, fazole, kostky, dřevěné tyčinky), prostorová a směrová orientace, kreslení určitého počtu, posloupnost v ději, pokládání předmětů podle diktátu, cvičení pozornosti a jemné motoriky, uvolňovací cvičení – příprava pro psaní číslic. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE <u>Přirozená čísla 1 - 5</u> Pojem čísla jedna, určování jednoprvkových souborů. Čtení a psaní číslice 1. Pojem čísla 2, určování dvouprvkových Souborů, vytváření dvojic,

➤ Čte, píše a používá číslice v oboru do 5, numerace do 5. ➤ Sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 5. ➤ Porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 5. ➤ Zná matematické pojmy + , - , =. ➤ Pozná platidla – 1Kč, 2 Kč a 5 Kč.	čtení a psaní číslice 2, řadové číslovky – první, druhý. Porovnávání množství prvků dvou souborů. Menší než, větší než, rovná se, počítání na Konkrétních předmětech. Pojem čísla 3, Čtení a psaní číslice 3, řadová číslovka třetí. Porovnání čísel. Orientace v číselné řadě vzestupné a Sestupné 1 – 3. Zavedení názorného sčítání a odčítání čísel v oboru do tří – manipulační činnosti. Matematické pojmy + , - , =. Rozklad čísla, dočítání. Pojem čísla 4, Počítání po jedné do čtyř. Orientace v číselné řadě vzestupné a sestupné 1 – 4, číslovka řadová – čtvrtý. Čtení a psaní číslice 4, porovnávání s čísly 1,2, 3. Sčítání, odčítání a dočítání v oboru do 4. Pojem čísla 5, číslovka řadová – pátý, počítání Po jedné do pěti, čtení a psaní číslice 5. Porovnávání, rozklad čísla pět. Orientace v číselné řadě vzestupné a Sestupné 1 – 5. Sčítání, odčítání a dočítání v oboru do 5. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY <u>Seznámení s mincemi</u> 1Kč, 2 Kč, 5Kč, slovní úlohy s použitím platidel.
--	---

Předmět: Matematika Ročník: 2.	
Dílčí výstupy	Učivo
ARITMETIKA – ČÍSELNÝ OBOR 0 – 100	
Žák ➤ <i>Sčítá a odčítá i s přechodem přes desítku, sčítá a odčítá v oboru do 100</i> ➤ <i>Počítá po desítkách, po jedné v oboru do 100</i> ➤ <i>Porovnává a zaokrouhluje</i> ➤ <i>Žák získává porozumění pro násobení jednomístným číslem</i> ➤ <i>Žák získává porozumění slovům polovina, čtvrtina, osmina a třetina</i> ➤ <i>Rozšiřuje počítání v číselném oboru do 100</i> ➤ <i>Čte a zapisuje čísla v oboru do 100</i> ➤ <i>Chápe rovnost a nerovnost i v různých sémantických kontextech (např. Peníze)</i> ➤ <i>Porovnává čísla a užívá číselnou osu do 100</i> ➤ <i>Násobí formou opakovaného sčítání</i> ➤ <i>Dělí v oboru probraných násobílek</i> ➤ <i>Dělí na části, dělí po částech</i> ➤ <i>Umí řešit úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek</i> ➤ <i>Řeší a vytváří slovní úlohy se dvěma různými početními výkony</i> ➤ <i>Umí číst minuty, orientuje se v kalendáři - den, měsíc, rok</i> ➤ <i>Umí evidovat složitější dynamické i statické situace pomocí ikon, slov, šipek, tabulky a grafu</i> ➤ <i>Umí z náhodných jevů vytvořit statistický soubor</i>	Numerace v oboru do 100. Modelování situací v prostředí autobusů, kroků, kostkových her, schodišť, dědy Lesoně, součtových trojúhelníků, neposedů v kombinaci s jiným prostředím, sčítacích tabulek, hadů, pavučin, číselných trojic, sousedů, číselných tabulek, peněz, výstavišť. Propedeutika kmenových zlomků. Násobky 2 - 10. Porovnávání čísel v početních úlohách, v pravidelnostech, ve slovních úlohách. Rovnost v prostředí kroků. Pravidelnosti. Propedeutika cyklické adresy. Propedeutika číselné osy včetně celého prostředí schodišť. Úlohy o věku. Propedeutika násobení. Dělení na části, dělení po částech. Násobení - násobky. Řešení úloh z prostředí (kroků /schodišť...). Tvorba slovních úloh. Hodiny, roky, kalendář včetně úloh o věku. Celé prostředí kroků / schodišť, busů, cyklotras, dědy Lesoně včetně dalších úloh, při nichž se data evidují v tabulce a grafem. Propedeutika statistiky v prostředí Dášeňky. Prostředí rodiny. Doplňování tabulky včetně celého prostředí busů. Výběr objektu jistých vlastností, třídění. Tvorba grafu.

➤ Používá tabulku jako nástroj organizace souboru objektů do 100	
GEOMETRIE	
➤ Umí pracovat s krychlovými tělesy. ➤ Orientuje se v 2D, ve čtverečkovém papíru a využívá jej. ➤ Získává zkušenosti se základními rovinnými útvary. ➤ Umí vytvořit síť krychle ➤ Poznává jednotky délky 1 cm, 1 m; jednotky objemu 1 l. ➤ Má intuitivní představu měření obsahu mřížového čtyřúhelníku.	Orientace v rovině včetně prostředí cyklotras. Krychlové stavby, jejich plány a proces konstrukce krychlových staveb. Měření. Rovinné útvary. Čtverečkový papír. Stříhy na krychle - síť krychle. Obsah.
MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ	
Žák ➤ Čte, píše a používá číslice v oboru do 10, numerace do 10. ➤ Sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 10. ➤ Porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 10. ➤ Zná matematické pojmy +, -, =, <, > a umět je zapsat ➤ Umí rozklad čísel v oboru do 10. ➤ Řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 10. ➤ Orientuje se v prostoru i na ploše, rozlišovat pojmy - vpředu, vzadu, vpravo, vlevo.	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE <u>Přirozená čísla do 10</u> Konkrétní představy o přirozeném čísle. Čísla 1 – 10, číslo 0. Předměty v daném souboru. Různé soubory o daném počtu prvků. Číslice v oboru do 10. Číslovky řadové 1 – 10. Čtení a psaní číslic do 10. Matematické pojmy +, -, <, >, =. Sčítání a odčítání přirozených čísel do 10. Rozklad čísel, dočítání. Slovní úlohy s jedním početním výkonem. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY <u>Orientace v prostoru</u> – vpravo, vlevo, vpředu, vzadu.

➤ Uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s mincemi – 1 Kč, 2Kč, 5Kč a 10 Kč. ➤ Na konkrétních předmětech pozná základní geometrické tvary – čtverec, obdélník, trojúhelník a kruh. ➤ Zná rozdíl mezi přímkou a křivou čarou. ➤ Umí si připravit pomůcky na rýsování (tužka, pravítko). ➤ Používá pravítko k rýsování přímých čar.	<u>Manipulace s mincemi</u> - seznámení 1 - 10, jednoduché slovní úlohy s použitím platidel. <i>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</i> <u>Základní útvary v rovině</u> – poznávání. Používání pravítka – počáteční vedení tužky, zásady manipulace s pravítkem. Čára, přímka.
--	---

Předmět: Matematika Ročník: 3.	
Dílčí výstupy	Učivo
ARITMETIKA – ČÍSELNÝ OBOR 0 – 1000	
Žák ➤ <i>Zvládá sčítání a odčítání z paměti v oboru do 100</i> ➤ <i>Řeší samostatně jednoduché slovní úlohy vedoucí ke sčítání, odčítání, k porovnávání o několik více, o několik méně v oboru do 100</i> ➤ <i>Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose čte a píše trojčiferná čísla</i> ➤ <i>řeší samostatně slovní úlohy vedoucí k násobení, dělení, k rozlišování úsudků několikrát méně, několikrát více</i> ➤ <i>Vyjmenovává řady násobků</i> ➤ <i>Násobí a dělí v oboru malé násobilky</i>	Číselný obor do 100 Opakování učiva z předešlých ročníků Sčítání a odčítání dvojčiferných čísel bez přechodu přes základ - Sčítání a odčítání dvojčiferných čísel s přechodem přes základ - Písemné sčítání dvojčiferných čísel bez přechodu přes základ - Písemné sčítání dvojčiferných čísel se součtem jednotek 10 - Písemné sčítání dvojčiferných čísel s přechodem přes základ - Písemné odčítání bez přechodu přes základ - Písemné odčítání s přechodem přes základ - Zaokrouhlování Číselný obor do 1000 zápis a rozklad čísel Číselná řada, číselná osa, počítání po stovkách, desítkách, jednotkách - Znázornění trojčiferných čísel na číselné ose, řádovém počítadle, čtení a zápis čísel - Porovnávání čísel, nerovnice - Zaokrouhlování čísel na stovky a desítky - Rozklad čísla v desítkové soustavě - Pamětné sčítání a odčítání bez přechodu přes 100 Pamětné sčítání a odčítání s přechodem přes 100 - Písemné sčítání a odčítání dvou trojčiferných čísel, kontrola výpočtu Násobilka Násobilky 1 – 10 (opakování a procvičování násobilky 1- 5, 10 z druhého ročníku)

➤ <i>Násobí z paměti dvojčíferné číslo jednocíferným v jednoduchých příkladech (17 x 3...)</i> ➤ <i>Dělí dvojčíferné číslo jednocíferným mimo obor násobílek, určí neúplný podíl a zbytek (17:5, 52:6...)</i> ➤ <i>Rozumí pojmu dělenec, dělitel, podíl, činitel, součin, neúplný podíl</i> ➤ <i>Řeší slovní úlohy vedoucí k užítí vztahů x- krát více, x- krát méně používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</i> ➤ <i>Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech</i> ➤ <i>Užívá závorek v příkladech se dvěma početními výkony</i> ➤ <i>Čte a sestavuje tabulky násobků, užívá tabulkové zápisy v praxi (cena zboží, určení vzdálenosti)</i> ➤ <i>Orientuje se v čase, převádí jednotky času</i> ➤ <i>Popisuje jednoduché závislosti z praktického života</i> ➤ <i>Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</i>	- Nově násobilka 6, 7, 8, 9 - Násobení deseti - Násobení a dělení čísla 10, 100 - Násobení a dělení dvojčíferných čísel jednocíferným - Dělení se zbytkem - Slovní úlohy na procvičování početních operací v oboru čísel 0 - 100 (pamětné sčítání a odčítání, písemné sčítání a odčítání, násobení, dělení, vztahy o x- více, o x- méně, x- krát více, x- krát méně)
GEOMETRIE	
➤ <i>Rýsuje přímky, polopřímky a úsečky s přesností na mm</i> ➤ <i>Vyznačí bod, průsečík dvou přímek</i> ➤ <i>Převádí jednotky délky s užitím měnitele 1000, 100, 10</i> ➤ <i>Provádí odhad délky vzdálenosti</i> ➤ <i>Určuje obvod jednoduchého obrazce</i> ➤ <i>Pojmenovává geometrická tělesa</i>	Rovinné obrazce Přímka, polopřímka, úsečka, rovnoběžka Grafický součet a rozdíl úseček Jednotky délky a jejich převody Geometrická tělesa

MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ

Žák: ➤ Čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100. ➤ Sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20. ➤ Porovnává množství a vytvářet soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20. ➤ Zná matematické operátory +, -, =, <, > a umět je zapsat. ➤ Umí rozklad čísel v oboru do 20. ➤ Řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20. ➤ Zvládá orientaci v prostoru a používat výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu. ➤ Modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek. ➤ Doplnuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20. ➤ Uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi. ➤ Poznává a pojmenuje základní geometrické tvary a umět je graficky znázornit. ➤ Umí používat pravítko. ➤ Rozezná přímku a úsečku, narysovat je a vědět, jak se označují	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE <u>Přirozená čísla do 20</u> Číselná osa. Porovnávání čísel. Čtení a psaní čísel do 20. Řadová čísla. Rozklad čísla, dočítání. Sčítání a odčítání v druhé desítce. Sčítání, odčítání a dočítání s přechodem přes 10. Vztahy mezi sčítáním a odčítáním. Numerace do 100 po 10. Slovní úlohy vedoucí k jednomu početnímu výkonu v oboru 0- 20. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY <u>Orientace v prostoru</u> – vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu. Manipulační činnosti. <u>Tabulky</u> - sčítání a odčítání. <u>Manipulace s mincemi</u> - seznámení , jednoduché slovní úlohy s použitím platidel. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU <u>Základní v rovině</u> – čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník. Používání pravítka – počáteční vedení tužky, zásady manipulace s pravítkem. Čára, přímka.
--	---

Předmět: Matematika	
Ročník: 4.	
Dílčí výstupy	Učivo
ARITMETIKA – ČÍSELNÝ OBOR 0 – 1 000 000	
Žák ➤ Upevňuje si učivo předešlých ročníků ➤ Počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících a tisících ➤ Čte, píše a zobrazuje čísla na číselné ose ➤ Porovnává čísla do milionu ➤ Zaokrouhluje čísla do milionu ➤ Rozkládá čísla v desítkové soustavě ➤ Pamětně sčítá a odčítá čísla s nejvýše dvěma ciframi různými od nuly ➤ Zpaměti sčítá a odčítá alespoň tři čísla ➤ Odčítá od jednoho čísla dvě čísla, od součtu dvou čísel jedno číslo ➤ Pamětně násobí a dělí čísla do milionu nejvýše se dvěma ciframi různými od nuly jednociferným číslem ➤ Písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem ➤ Písemně dělí jednociferným dělitelem ➤ Řeší a provádí zápis slovních úloh ➤ Názorně vyznačuje, modeluje polovinu a čtvrtinu celku, pojmenovává části celku ➤ Používá zápis ve formě zlomku ➤ Řeší jednoduché slovní úlohy na určení $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$ daného počtu ➤ Sčítá zlomky se stejným jmenovatelem ➤ Vyhledává, sbírá a třídí data ➤ Čte jednoduché tabulky a diagramy	ČÍSELNÝ OBOR DO 1 000 000 Opakování učiva z předešlých ročníků Číselná osa Zaokrouhlování, porovnávání Zápis čísla v desítkové soustavě Početní výkony s přirozenými čísly Kontrola výpočtu Odhady výsledků Slovní úlohy ZLOMKY Celek, část, zlomek Číselník, jmenovatel, zlomková čára $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ Sčítání zlomků se stejným jmenovatelem Slovní úlohy ZÁVISLOSTI A VZTAHY Tabulky, grafy, jízdní řády, závislosti

GEOMETRIE	
➤ Určuje vzájemnou polohu dvou přímek ➤ Sestrojuje rovnoběžku, kolmici k dané přímce ➤ Rýsuje čtverec, obdélník, pravoúhlý trojúhelník ➤ Rýsuje kružnici s daným středem a poloměrem ➤ Určuje osu souměrnosti a dokreslí souměrný útvar ➤ Určuje obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě ➤ Modeluje geometrická tělesa	Rovnoběžky, různoběžky, kolmice Kružnice Pravoúhlý trojúhelník Osová souměrnost Obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě Síť kvádra a krychle
MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ	
Žák ➤ Čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 100. ➤ Sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla ➤ Zapisuje a řeší jednoduché slovní úlohy. ➤ Zvládá s názorem řady násobků čísel 1 až 5 do 50. ➤ Zvládá s názorem řady násobků čísla 10 do 100. ➤ Tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 ➤ Orientuje se v čase, v pojmech den, hodina, čtvrt, půl a tři čtvrtě hodiny. ➤ Rozlišuje základní jednotky hmotnosti, délky a času (kg, m, hodina).	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE <u>Obor přirozených čísel do 100</u> Orientace v číselné řadě do 100 po 10. Základy numerace do 100 po 10. Zápis a rozklad čísla v desítkové soustavě. Číselná osa do 100. Číselná řada. Porovnávání čísel do 100. Sčítání, odčítání do 100. Sčítání a odčítání bez přechodu přes základ v oboru do 100 (pamětně i písemně). Sčítání a odčítání s přechodem přes základ v oboru do 100 (pamětně i písemně). Slovní úlohy na odčítání a sčítání v oboru do 100. <u>Násobilka 1,2,3,4,5 a 10.</u> Násobení, dělení v ob 1,2,3,4,5 a 10. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY <u>Jednotky hmotnosti, délky a času.</u> Seznámení se základními jednotkami hmotnosti, délky a času.

➤ Vytváří konkrétní soubory o daném počtu prvků (ve čtvercové síti, počítadle apod.). ➤ Orientuje se v kovových mincích a bankovkách do stokoruny, zvládat s nimi nakupovat (prodávat). ➤ Uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi. ➤ Rozumí pojmu sloupec a řádek. ➤ Doplnuje tabulky a posloupnosti čísel. ➤ Orientuje se v tabulce. ➤ Užívá a rozlišuje pojmy přímka, úsečka a bod. ➤ Označí bod, přímku, úsečku. ➤ Měří délky úseček na cm. ➤ Poznává a pojmenuje trojúhelník, čtverec a obdélník, čtyřúhelník. ➤ Sestrojí kolmici, pomocí trojúhelníku s ryskou. ➤ Základní obrazce (trojúhelník, čtverec a obdélník, čtyřúhelník) umí načrtnout a popsat. ➤ Rozpozná geometrické tvary v praktickém životě kolem nás. ➤ Dbát o čistotu a pečlivé provedení rýsování. ➤ Rozpozná geometrická tělesa v praktickém životě kolem nás. ➤ Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině. ➤ Určí osu souměrnosti překládáním papíru.	Manipulační činnosti s konkrétními předměty. <u>Peníze</u> Mince a bankovky v oboru 1-100 Kč. Praktické činnosti – nakupování, prodávání. <u>Tabulky</u> Orientace v tabulce – řádek sloupec. <i>GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU</i> <u>Základní útvary v rovině</u> - vzájemná poloha dvou přímek v rovině, úsečka, délka úsečky, trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník. <u>Základní útvary v prostoru</u> - kvádr, krychle, koule, válec <u>Osová souměrnost</u>
--	--

Předmět: Matematika	
Ročník: 5.	
Dílčí výstupy	Učivo
ARITMETIKA – ČÍSELNÝ OBOR 0 – 1 000 000	
Žák ➤ Upevňuje si učivo předešlých ročníků ➤ Čte a zapisuje čísla větší než milion ➤ Zaokrouhluje čísla na dané řády ➤ Porovnává a zobrazuje čísla na číselné ose ➤ Zapisuje čísla v desítkové soustavě ➤ Sčítá a odčítá z paměti přirozená čísla, která mají nejvýše dvě cifry různé od nuly ➤ Písemně sčítá 3 až 4 přirozená čísla ➤ Písemně odčítá přirozená čísla ➤ Z paměti násobí a dělí čísla v jednoduchých příkladech ➤ Zná přednosti v pořadí výpočtu ➤ Písemně násobí až čtyřciferným činitelem ➤ Písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem, včetně dělení se zbytkem ➤ Samostatně provádí kontroly výpočtů a řeší jednoduché a složené slovní úlohy ➤ Seznámí se s užitím aritmetického průměru ➤ Zapisuje a čte desetinná čísla řádu desetin a setin ➤ Zobrazuje tato čísla na číselné ose ➤ Zaokrouhlí dané desetinné číslo na celky ➤ Sčítá a odčítá desetinná čísla řádu desetin a setin ➤ Násobí a dělí desetinné číslo 10, 100 a přirozeným číslem menším než 10 ➤ Užívá desetinné číslo v praktických situacích ➤ Řeší jednoduché slovní úlohy s užitím desetinného čísla ➤ Porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose ➤ Sestrojuje a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic	ČÍSELNÝ OBOR DO 1 000 000 Opakování učiva předešlých ročníků Posloupnost přirozených čísel Číselná osa Zápis v desítkové soustavě Početní operace s přirozenými čísly, jejich vlastnosti a přednosti početních operací Písemné algoritmy Kontrola výpočtů Odhady výsledků Aritmetický průměr DESETINNÁ ČÍSLA Zlomky se jmenovatelem 10 a 100, jejich zápis desetinným číslem □ Desetinná čárka Desetina, setina Slovní úlohy CELÁ ČÍSLA Celá čísla, názor – teploměr, model, číselná osa

➤ Vyhledává, sbírá a třídí data	ZÁVISLOSTI A VZTAHY Tabulky, grafy, jízdní řády, závislosti
GEOMETRIE	
➤ Rýsuje obdélník, čtverec, pravoúhlý trojúhelník ➤ Určuje obvod a obsah obdélníku a čtverce ➤ Rozpoznává a sestavuje různé druhy trojúhelníků ➤ Zná a převádí jednotky obsahu ➤ Seznamuje se se sítí dalších těles	Rovinné obrazce a tělesa Konstrukce obdélníku a čtverce Typy trojúhelníků Jednotky obsahu Sítě těles
MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ	
Žák ➤ Čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000. ➤ Porovnává čísla pomocí číselné osy, používat k vyjádření porovnávání čísel symboly <, >, =. ➤ Počítá po jednotkách, desítkách a stovkách. ➤ Sčítá a odčítá v paměti i písemně dvouciferná čísla. ➤ Zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách. ➤ Rozpoznává sudá a lichá čísla. ➤ Zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy. ➤ Počítá jednoduché slovní úlohy typu „o n méně“, „o n více“. ➤ Pro výpočet umí použít kalkulačtor. ➤ Vyjmenuje řady násobků od 1 do 10. ➤ Zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100. ➤ Chápe násobení jako opakované sčítání stejných sčítanců. ➤ Tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100. ➤ Osvojí si v paměti násobení a dělení přirozených čísel v oboru do 100. ➤ Sestavuje a řeší jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobek do 100.	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE <u>Obor přirozených čísel do 1000</u> Zápis a rozklad čísla v desítkové soustavě, číselná osa, číselná řada. Porovnávání čísel, zápis porovnávání. Sčítání, odčítání – pamětné sčítání a odčítání. Písemné sčítání a odčítání, zkouška. Zaokrouhlování v oboru do 1000 na desítky a stovky. Sudá a lichá čísla. Slovní úlohy. Zápis slovní úlohy – přečtení, vyhledání informací a jednoduchý zápis. Práce s kalkulačtorem. <u>Násobilka</u> Násobkové řady v oboru 1 až 10. Násobení a dělení v oboru 1 až 10. Slovní úlohy s využitím násobilky.

➤ Vyhledá a rozřídí jednoduchá data podle návodu ➤ Orientuje se a čte v jednoduché tabulce. ➤ Určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádět jednotky času v běžných situacích. ➤ Čte časové údaje na jednotlivých typech hodin (analogových a digitálních hodinách.) ➤ Míry a váhy využívá v praxi (při vážení, při nákupu). ➤ Provádí jednoduché převody jednotek hmotnosti, délky a času. ➤ Uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi. ➤ Orientuje se v kovových mincích a bankovkách do tisíce, zvládá s nimi nakupovat (prodávat), uvědomí si, zda na dané zboží má či ne, kolik bude za nákup platit a jakými bankovkami, kolik mu bude vráceno. ➤ Dokáže počítat s penězi, spočítat si nákup, vrácené peníze. ➤ Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení nemusí být závislé na obvyklých matematických postupech. ➤ Samostatně řeší praktické úlohy. Hledá různá řešení předložených situací. ➤ Aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí, využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh. ➤ Rozliší přímku od polopřímky a provede konstrukci polopřímky. ➤ Sestrojí rovnoběžky a kolmice. ➤ Změří a porovnávat délku úsečky. ➤ Znáznorní, narysují a označí základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník). ➤ Provede výpočet obvodu mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran. ➤ Určí osu souměrnosti překládáním papíru. ➤ Rozliší pojmy poloměr, střed a umět je používat, rýsovat kružnici. ➤ Pozná základní geometrická tělesa. ➤ Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary.	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY <u>Tabulky</u> Tabulka násobků. <u>Úlohy na orientaci v prostoru a čase</u> Hodiny, orientace v čase – hodiny a minuty. Digitální a analogové hodiny. <u>Jednotky hmotnosti, délky</u> Jednotky délky: mm, cm, dm, m, km Jednotky hmotnosti: g, kg <u>Peníze obor do 1000</u> Mince a bankovky v oboru 1 – 1000 Kč. Nákup, praktické činnosti. APLIKAČNÍ ÚLOHY Číselné a obrázkové řady. Doplnovačky. Praktické slovní úlohy. GEOMETRIE V PROSTORU A V PROSTORU <u>základní útvary v rovině</u> - polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek v rovině, délka úsečky. Měření úseček s přesností na mm. Konstrukce - trojúhelník, čtverec, obdélník, Kružnice, kruh. <u>Základní útvary v prostoru</u> - kvádr, krychle, koule, válec. <u>Osová souměrnost</u>
--	--

Vzdělávací oblast – INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Předmět : I n f o r m a t i k a

Charakteristika předmětu

V rámci vyučovacího předmětu *Informatika* na 1. stupni a na 2. stupni je naplňován vzdělávací obsahu stanoveného ve výstupech vzdělávacího oboru *Informační a komunikační technologie*. Přípravuje žáky na využívání ICT v jiných vyučovacích předmětech a umožňuje jim dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti (získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě). Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou je vzdělávací předmět zařazen jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu pomáhá žákovi orientovat se ve struktuře a činnosti počítače, poznat možnosti jeho využití, zacházet s počítačem a jeho periferními zařízeními uživatelským způsobem, pracovat s hotovými didaktickými programy, osvojit si základy práce s grafikou a databázemi a e – learningovým vzděláváním. Žáci se učí třídit informace, kriticky je posuzovat a aplikovat v praktickém životě v souladu se zákony o duševním vlastnictví. Osvojují si základy elektronické komunikace a její zásady.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoli a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávacím předmětu *Informatika* umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru *Informační a komunikační technologie*, a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Svým vzdělávacím obsahem předmět úzce souvisí s **průřezovým tématem** „*Mediální výchova*“.

Informatika je povinný předmět s hodinovou dotací 1 hodina týdně v 4. a 5. ročníku. Výuka probíhá v odborné počítačové učebně vybavené počítači.

Vzdělávání žáků dle ŠVP – minimální výstupy

Pro žáky s doporučením ŠPZ ke vzdělávání s minimální úrovní pro úpravy očekávaných výstupů je nutné při sestavení tematických vzdělávacích plánů a IVP vycházet z dosavadních dovedností a individuálních zvláštností žáků.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

- *Rozvoj schopností poznávání* - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení
- *Psychohygienu* - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, organizace času, dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění – relaxace, efektivní komunikace atd.);
- *Kreativita* - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality)

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- *Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení* - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných;
 - *Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality* - různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou
 - *fungování a vliv médií ve společnosti* - vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu
 - *tvorba mediálního sdělení* - tvorba mediálního sdělení pro školní časopis
- tvorba mediálního sdělení

Mezipředmětové vztahy

Využívání výukových programů, vyhledávání informací na internetu a vytváření dokumentů v českém jazyce, anglickém jazyce, matematice a naukových předmětech.

Výchovně - vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vedeme k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě
- využíváme zkušenosti žáků s jiným SW, spolupráci žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učení se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- směřujeme žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- učíme žáky pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- vedeme k dodržování vžitých konvencí a pravidel při komunikaci (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)
- seznamujeme žáky s netiketou

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke kolegiální radě či pomoci; případně při projektech práci v týmu, rozdělení a naplánování si práce, hlídání časový harmonogram apod.
- přizváváme k hodnocení prací - žáci se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních; při vzájemné komunikaci vedeme žáky k ohleduplnosti a taktu, chápání, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo)
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- dbáme na dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- vedeme k využití ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Předmět: Informatika Ročník: 4.	
Dílčí výstupy	Učivo
Žák ➤ využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie ➤ respektuje pravidla bezpečné práce s HW i SW a postupuje poučeně i v případech jejich závad ➤ chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím ➤ pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	Pojem informace (starověk, středověk, novověk) Komponenty pc Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky Základní funkce textového a grafického editoru
MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ	
Žák: ➤ umí korektně zapnout a vypnout PC stanici. ➤ částečně ovládá základní funkce počítače. ➤ částečně se orientuje se na klávesnici, zná funkce nejdůležitějších kláves Enter, Esc, Delete. ➤ ovládá levé tlačítko myši. ➤ pohybuje se ve výukových programech pomocí kurzorových kláves. ➤ podle pokynu pracuje s výukovými a zábavnými programy. ➤ získává správné návyky při práci s výpočetní technikou.	Správné zapnutí a vypnutí počítače. Základní uživatelská obsluha počítače. Nácvik základní orientace na klávesnici Použití významných kláves – Enter, Esc, Delete. Ovládání myši – uchopení a správné držení, klik, tažení. Pohyb kurzorových kláves – šipky. Využití výukového softwaru práce s výukovými programy, hry, multimedia. Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky.

Předmět: Informatika Ročník: 5.	
Dílčí výstupy	Učivo
Žák ➤ využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie ➤ respektuje pravidla bezpečné práce s HW i SW a postupuje poučeně i v případě jejich závad ➤ chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím ➤ pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	Základní funkce textového a grafického editoru Operační systémy a jejich základní funkce jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software Seznámení s formáty souboru Multimediální využití počítače
MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ	
Žák: ➤ přihlásí se do a odhlásit ze sítě. ➤ pojmenuje základní komponenty PC. ➤ ovládá základní obsluhu počítače. ➤ orientuje se na klávesnici, zná funkce nejdůležitějších kláves (Enter, Esc, Backspace). ➤ S myší částečně ovládá základní operace: klik – výběr, tažení se stisknutým levým tlačítkem. ➤ ovládá jednoduché výukové programy pomocí kurzorových kláves. ➤ podle pokynu pracuje s výukovými a zábavnými programy. ➤ dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou.	Přihlášení do školní počítačové sítě, správné vypnutí počítače. Komponenty počítače, jejich pojmenování a funkce (monitor, klávesnice, myš, počítačová skříň). Základní uživatelská obsluha počítače. Pojmy pracovní plocha, okno a ikona. Práce s klávesnicí a myší. Nácvik základní orientace na klávesnici. Použití významných kláves – Enter, Esc, Bks. Ovládání myši – správné držení, klik, dvojklik, tah. Pojmy: klik, uchopení a tažení. Pohyb ve výukových programech pomocí kurzorových kláves. Využití výukového softwaru. Práce s výukovými programy, hry, multimedia. Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky.

Vzdělávací oblast – ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Předmět : P r v o u k a

Charakteristika vyučovacího předmětu

Prvouka je koncipována jako soubor vzdělávacích námětů, které jsou podle obsahové příbuznosti členěny do jednotlivých témat, ale ve své podstatě tvoří jeden celek vnitřně propojený zřejmými souvislostmi a vztahy. Základem osvojování učiva je pojmenovávání a pozorování skutečností, její zachycení a hodnocení ve vlastních výtvorech a názorech, sledování životních situací, jejich napodobování a rozvíjení v modelových hrách, výměna zkušeností a zážitků. Charakteristické pro výuku prvouky je její prolínání s učivem ostatních předmětů. Prvouka má propedeutickou funkci pro přírodovědu a vlastivědu.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka je členěn do pěti tematických okruhů - *Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví*, které tvoří jeden celek vnitřně propojený zřejmými souvislostmi a vztahy.

V předmětu jsou cíle naplňovány prostřednictvím využívání vlastních zkušeností žáků. Vyučování je řízeno tak, aby žáci docházeli k novým poznatkům zejména na základě vlastních činností a přímého pozorování. Žáci mohou různé věci a jevy pozorovat při řízených činnostech, na procházkách, při zacházení s různými nástroji a předměty, při pokusných činnostech. Je podněcována aktivita všech žáků. Jsou vedeni k tomu, aby výsledky svých pozorování a zjištění zaznamenávali různými způsoby, například výtvarně i písemně.

Při výuce využíváme co nejvíce regionálních přírodních a společenských jevů. Ve výuce se prolíná učivo s učivem ostatních předmětů, což dává možnost vytvářet malé projekty, které výuku obohatí a učivo spojí se životem kolem dětí. Výuku prvouky vhodně doplňují obrazy, videozáznamy, filmy, besedy, vycházky a pod. Časová dotace předmětu je v 1. až 3. ročníku dvě hodiny týdně.

Vzdělávání žáků dle ŠVP – minimální výstupy

Pro žáky s doporučením ŠPZ ke vzdělávání s minimální úrovní pro úpravy očekávaných výstupů je nutné při sestavení tematických vzdělávacích plánů a IVP vycházet z dosavadních dovedností a individuálních zvláštností žáků. Prvouka je komplexně pojatým předmětem s mnoha vazbami k ostatním předmětům. Cílem je rozvoj osobnosti žáka v oblasti elementárních vědomostí, dovedností a postojů týkajících se přírody a společnosti. Žáci se učí jak pečovat o své zdraví, jak by měli využívat svůj volný čas, pozorují a pojmenovávají věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují se vzdálenějšími a složitějšími jevy a ději. Učí se vnímat krásy lidských výtvorů a přírodních jevů. Podmínkou úspěšného vzdělávání v této oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací. Propojení této oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností pomáhá žákovi zvládat nové životní situace, upevňovat pracovní a režimové návyky.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:

Osobnostní rozvoj

- *Rozvoj schopností poznání* - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů
- *Sebepoznání a sebepojetí* - moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem
- *Seberegulace a sebeorganizace* - organizace vlastního času, plánování učení
- *Psychohygienu* - dobrá organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích

Sociální rozvoj

- *Poznávání lidí* - vzájemné poznávání ve třídě
- *Mezilidské vztahy* - chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc
- *Komunikace* - řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, pravda, lež a předstírání v komunikaci, komunikace v různých situacích
- *Kooperace* - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci

Morální rozvoj

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů
- Hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, pomáhající chování

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA:

- Občan, občanská společnost a stát - přijímat odpovědnost za své postoje a činy

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA:

- Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, uplatňování principu slušného chování (základní morální hodnoty)

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA:

- Ekosystémy - les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo, kulturní krajina
- Základní podmínky života - voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, energie, přírodní zdroje, Den Země, Den Zdraví
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí - doprava a životní prostředí, vlivy průmyslu na prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody, změny v krajině
- Vztah člověka k prostředí - naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví

Výchovně – vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- učíme žáky pozorovat přírodní jevy a orientovat se v prostoru a čase
- seznamujeme žáky se základy znalostí o lidském těle a o ochraně zdraví a bezpečí
- upevňujeme preventivní chování
- vedeme žáky k orientaci ve světě informací

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby na základě svých vlastních zkušeností docházeli k jednoduchým pojmům a objevování souvislostí
- učíme žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívat různé informační zdroje

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, aby předměty a jevy dovedli pojmenovat, vyjadřovat se o nich v podobě myšlenek, soudů a názorů
- vedeme k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- učíme pojmenovávat pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech

Kompetence sociální a personální

- vytváříme u žáků pozitivní vztah k rodině, spolužákům, škole, domovu, přírodě, a tím rozvíjíme pozitivní vlastnosti žáků
- předkládáme žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vedeme je k jejich dodržování,
- individuálním přístupem budujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- učíme žáky chápat význam spolupráce, pomoci i odpovědnosti
- chrání lidské výtvořiny a přírodní jevy
- řeší situace ohrožení vlastní osoby

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k osvojování základních hygienických, kulturních a pracovních návyků
- Seznamujeme žáky s vlastnostmi některých materiálů

Předmět: Prvouka	
Ročník: 1.	
Dílčí výstupy	Učivo
MÍSTO, KDE ŽIJEME	
JSEM ŠKOLÁK	
Žák ➤ rozpozná svoji školu a spolužáky ➤ orientuje se v prostředí školy ➤ popíše polohu a vysvětlí funkci vybraných místností školy ➤ vyjmenuje věci, které potřebuje do školy, vysvětlí, k čemu je využije ➤ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě ➤ popíše pozici v prostoru třídy: pravá a levá strana, před a za ➤ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech ➤ vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	orientace ve škole činnosti ve škole, okolí školy, prostředí školy bezpečná cesta do školy
LIDÉ KOLEM NÁS	
MOJE RODINA	
➤ rozpozná příbuzenské vztahy v rodině ➤ uvede příklady potřeb, které dětem naplňuje jejich rodina	členové rodiny, příbuzenské vztahy v užší i širší rodině význam rodiny rodinná oslava, Vánoce, Velikonoce
LIDÉ A ČAS	
➤ pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích v průběhu roku ➤ rozliší měsíce, dny, celé hodiny	cyklus roku v přírodě rytmus dne

➤ rozliší čas k práci, k odpočinku	čas, celé hodiny týden, měsíc, rok práce s kalendářem řazení událostí podle vztahu – dříve později
ROZMANITOST PŘÍRODY	
➤ pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ➤ rozlišuje domácí zvířata a pojmenuje jejich mláďata ➤ poznává části rostlin a hlavní druhy ovoce a zeleniny ➤ osvojuje si péči o pokojové rostliny	příroda v jednotlivých ročních obdobích živočiškové, péče o domácí zvířata rostliny a jejich pěstování, ovoce, zelenina
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
➤ zná a dodržuje zásady bezpečného chování ➤ pojmenovává části lidského těla a jejich důležitost ➤ objasní základy osobní hygieny ➤ vysvětlí prevenci ➤ určí vhodné oblečení /v různých ročních obdobích, pro různé situace/	péče o zdraví hygiena části lidského těla správná výživa pojmy nemoc, úraz, prevence
JSEM CHODEC, DOPRAVNÍ VÝCHOVA	
➤ popíše bezpečnou cestu do školy ➤ rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ➤ uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu	bezpečná cesta do školy pravidla silničního provozu orientace v okolí bydliště, školy pravidla silničního provozu bezpečnost a poskytnutí první pomoci /základy/
MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ	
Žák	MÍSTO, KDE ŽIJEME
➤ částečně se orientuje ve škole a jejím okolí	Škola - prostředí školy a život ve škole a jejím okolí, základy dopravní

➤ zvládá cestu do školy ➤ pozná přechod pro chodce a použít jej k přecházení přes silnici ➤ vyjmenuje nejbližší rodinné příslušníky ➤ osvojuje si základy společenského chování ➤ seznamuje se s chováním při setkání s neznámými lidmi ➤ rozezná pojmy den, noc a základní fáze dne ➤ pozoruje základní proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích ➤ rozlišuje les, louku, zahradu, pole a potok ➤ pozná základní domácí zvířata a jejich mláďata ➤ rozpozná základní druhy zeleniny a ovoce, podle obrázků je pojmenovat ➤ pozná základní zásady chování v přírodě ➤ třídí odpad ve spolupráci s učitelem ➤ pojmenuje hlavní části lidského těla ➤ dodržuje základní hygienické návyky	výchovy. <i>Domov a jeho okolí</i> – orientace v okolí bydliště. LIDÉ KOLEM NÁS <i>Rodina a společnost</i> - role členů rodiny, život a funkce rodiny, mezilidské vztahy, základní pravidla společenského chování. <i>Právo a spravedlnost</i> - práva a povinnosti žáků školy; seznámení s nebezpečím. protiprávního jednání (krádež, šikanování, zneužívání, týrání) a zásady vlastního bezpečí. <i>Osobní bezpečí</i> - seznámení s chováním v rizikovém prostředí a v krizových situacích. <i>Situace hromadného ohrožení</i> - seznámení chováním při požáru, při vyhlášení poplachu, při dopravní nehodě. LIDÉ A ČAS <i>Orientace v čase</i> - den – den-noc, základní fáze dne. ROZMANITOST PŘÍRODY <i>Příroda v ročních obdobích</i> - znaky ročních období, chování živočichů, péče o zvířata a ptáky, sezónní práce na zahradě a na poli – seznámení. <i>Rostliny, živočichové</i> - projevy, průběh a způsob života; domácí zvířata – pes, kočka, kur, ovce, koza a kůň; ovoce a zelenina – jablko, hruška, švestka, mrkev, brambory, rajské jablko, paprika. <i>Ochrana přírody</i> - chování k přírodě; péče o životního prostředí; třídění odpadů a jejich likvidace. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ <i>Lidské tělo</i> - základní části lidského těla – hlava, trup, horní končetiny a dolní končetiny. <i>Péče o zdraví, zdravá výživa</i> - denní režim; zdravá strava a pitný režim; význam aktivního pohybu; osobní hygiena; chování v době nemoci, drobné úrazy a poranění, předcházení úrazům, první pomoc. <i>Ochrana člověka za mimořádných událostí.</i>
--	---

Předmět: Prvouka Ročník: 2.	
Dílčí výstupy	Učivo
MÍSTO, KDE ŽIJEME	
Žák ➤ <i>pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</i> ➤ <i>orientuje se ve škole a okolí</i> ➤ <i>bezpečně se pohybuje ve škole i v jejím okolí</i> ➤ <i>ovládá základní pravidla silničního provozu</i> ➤ <i>zná bezpečnou cestu ze školy domů</i> ➤ <i>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě</i> ➤ <i>rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost</i> ➤ <i>seznámí se se symboly ČR, pojmenuje hlavní město</i>	škola a její blízké okolí, cesta do školy, bezpečnost, riziková místa a situace bydliště, prostředí domova, orientace v místě bydliště, adresa bezpečná cesta do školy státní symboly ČR, Praha armáda ČR
LIDÉ KOLEM NÁS	
MOJE RODINA	
➤ <i>rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi</i> ➤ <i>odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</i> ➤ <i>uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</i> ➤ <i>projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům</i>	život a funkce rodiny příbuzenské vztahy j rodině pravidla slušného chování práce duševní a fyzická nejznámější povolání komunikace a tolerance v kolektivu komunikace mezi pohlavími

LIDÉ A ČAS	
➤ sleduje proměny přírody během školního roku ➤ vede kalendář přírody, pozoruje proměny počasí ➤ pozoruje typické lidské činnosti a hry ➤ pozoruje volně žijící zvířata v různých přírodních společenstvích (v lese, na louce, u rybníka) ➤ určí čas na hodinách ➤ určuje celé hodiny, půlhodiny, čtvrt hodiny a třičtvrtě hodiny ➤ rozumí pojmům dnes, včera, zítra... ➤ uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	cyklus roku v přírodě určování času pomocí hodin kalendář přírody rok, roční doby, měsíce čas pracovní a volný denní režim významné svátky, tradice a zvyky
ROZMANITOST PŘÍRODY	
➤ pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ➤ roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ➤ rozeznává zástupce živočichů žijících v lese, na louce, u vody ➤ rozlišuje a poznává jehličnaté a listnaté stromy ➤ pozoruje volně žijící zvířata v různých přírodních společenstvích (v lese, na louce, u rybníka) ➤ pozná a popíše rodiny domácích hospodářských zvířat ➤ zná užitek jednotlivých hospodářských zvířat, seznamuje se s péčí o ně ➤ zařazuje živočichy do různých prostředí ➤ provádí jednoduché pokusy, u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů ➤ uvědomuje si vliv člověka na životní prostředí	fenologické dělení přírody příroda v jednotlivých ročních obdobích přírodní společenstva rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy vlastnosti a porovnávání látek v praxi

➤ <i>stručně charakterizuje specif. přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost</i>	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
➤ <i>chápe pojem zdravý životní styl</i> ➤ <i>pečuje o své zdraví a osobní hygienu</i> ➤ <i>dodržuje hygienické návyky ve škole i doma</i> ➤ <i>uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</i> ➤ <i>dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</i> ➤ <i>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě</i> ➤ <i>reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných situacích</i>	elementární znalost lidského těla lidské smysly nemoc a úraz prevence poranění a úrazů základní zásady první pomoci osobní hygiena bezpečné chování v rizikovém prostředí, krizové situace-šikana, týrání a jiné formy násilí návykové látky a zdraví ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek rozpozná život ohrožující zranění situace hromadného ohrožení
JSEM CHODEC, DOPRAVNÍ VÝCHOVA	
➤ <i>uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu</i>	osobní bezpečí v silničním provozu – role chodce a cyklisty, vybavení lékárničky bezpečná místa pro hry
MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ	
Žák ➤ <i>orientuje se v okolí školy</i> ➤ <i>samostatně zvládá cestu do školy</i> ➤ <i>rozlišuje základní orientační body v obci – kostel, pošta, hasičská</i>	MÍSTO, KDE ŽIJEME <i>Škola</i> - prohlubování učiva- prostředí školy a život ve škole a jejím okolí, základy dopravní výchovy. <i>Obec (město)</i> - poloha v krajině, minulost a současnost obce (města),

<i>zbrojnice, nádraží, MÚ, policie, poliklinika</i> ➤ <i>používá základní pravidla bezpečného chování chodců v dopravním provozu</i> ➤ <i>rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi</i> ➤ <i>užívá základy společenského chování</i> ➤ <i>s pomocí učitele rozliší nesprávné chování jiných i u sebe</i> ➤ <i>vysvětlí jak se chovat při setkání s neznámými lidmi</i> ➤ <i>užívá jednoduchou orientaci v čase</i> ➤ <i>orientuje se v rozvržení svých denních činností</i> ➤ <i>pozoruje a popisuje základní proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích</i> ➤ <i>pozná a pojmenuje domácí a některá volně žijící zvířata</i> ➤ <i>pozná a pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny</i> ➤ <i>užívá základní zásady chování v přírodě</i> ➤ <i>podle návodu učitele třídí odpad, rozlišuje barvy odpadových nádob</i> ➤ <i>pojmenuje hlavní části lidského těla</i> ➤ <i>uplatňuje základní hygienické návyky a zvládat sebeobsluhu</i> ➤ <i>dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</i> ➤ <i>v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné lidi</i>	význačná místa, části obce (města). <i>Domov a jeho okolí</i> – rozšíření učiva, orientace v okolí bydliště. LIDÉ KOLEM NÁS <i>Rodina a společnost</i> - role členů rodiny, základní příbuzenské vztahy, život a funkce rodiny, mezilidské vztahy, základní pravidla společenského chování – pozdrav, poděkování. <i>Právo a spravedlnost</i> - základní práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy; protiprávní jednání (krádež, šikanování, zneužívání, týrání) a jeho postih. <i>Osobní bezpečí</i> - chování v rizikovém prostředí a v krizových situacích. <i>Situace hromadného ohrožení</i> - chování při požáru, při vyhlášení poplachu, při dopravní nehodě, důležitá telefonní čísla. LIDÉ A ČAS <i>Orientace v čase</i> - den, týden, seznámení - měsíce, roční doby. ROZMANITOST PŘÍRODY <i>Příroda v ročních obdobích</i> - znaky ročních období, chování živočichů, péče o zvířata a ptáky, sezónní práce na zahradě a na poli. <i>Rostliny, houby, živočichové</i> - projevy, průběh a způsoby života; životní podmínky; pes, kočka, kur, ovce, koza, králík a kůň; ovoce a zelenina – jablko, hruška, švestka, mrkev, brambory, rajské jablko, paprika, hrách; význam v přírodě a pro člověka. <i>Ochrana přírody</i> - chování k přírodě; péče o životního prostředí; třídění odpadů a jejich likvidace; živelné pohromy a ekologické katastrofy. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ <i>Lidské tělo</i> - části lidského těla, hlavní orgány, rozdíly mezi mužem a ženou. <i>Péče o zdraví, zdravá výživa</i> - denní režim; chování v době nemoci; drobné úrazy a poranění, předcházení úrazům, první pomoc. <i>Osobní bezpečí</i> - bezpečné chování. v silničním provozu; krizové situace a formy násilí; agresivita, obrana proti agresivním jedincům; služby odborné pomoci.
---	--

➤ <i>chová se bezpečně v nouzové situaci, vyhledat dospělého a požádat ho o pomoc</i> ➤ <i>reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i>	<i>Ochrana člověka za mimořádných událostí.</i>
---	---

Předmět: Prvouka Ročník: 3.	
Dílčí výstupy	Učivo
MÍSTO, KDE ŽIJEME	
Žák ➤ <i>pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</i> ➤ <i>rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost</i> ➤ <i>seznámí se s umístěním ČR v rámci Evropy a sousedními státy, rozpozná státní symboly</i>	Škola a její blízké okolí, cesta do školy, bezpečnost, riziková místa a situace Bydliště, prostředí domova, orientace v místě bydliště, adresa Obec, místní krajina-její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce význačné budovy, dopravní síť Fenologické dělení přírody Příroda v ročních obdobích Okolní krajina-rostlinstvo, živočichové, světové strany, život lidí v krajině, přetváření krajiny lidmi, životní prostředí Česká republika
LIDÉ KOLEM NÁS	
➤ <i>rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi</i> ➤ <i>odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</i> ➤ <i>projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům</i> ➤ <i>rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi</i> ➤ <i>obhájí a zdůvodní své názory</i>	Rodina a život v rodině Soužití lidí - mezilidské vztahy Významné události v rodině, problémy v rodině Nejznámější povolání Komunikace a tolerance v kolektivu Právo a spravedlnost-základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy

LIDÉ A ČAS	
➤ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ➤ uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	Orientace v čase, roční období, měsíce v roce, dny v týdnu Určování času podle hodin a kalendáře Čas pracovní a volný Denní režim Významné svátky, tradice a zvyky
ROZMANITOST PŘÍRODY	
➤ pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ➤ rozlišuje a popisuje některé vlastnosti a změny látek ➤ vysvětlí základní význam vzduchu, vody, půdy a slunce ➤ roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ➤ provádí jednoduché pokusy, u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny ➤ pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Příroda v jednotlivých ročních obdobích Rovnováha v přírodě-význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva Voda a vzduch-vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě Rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy Vlastnosti a porovnávání látek v praxi Rizika v přírodě, rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi.
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
➤ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ➤ poznává zdraví jako stav bio – psycho – sociální rovnováhy života ➤ dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ➤ dokáže si vzájemně pomoci v různých životních situacích	Změny v průběhu života, puberta, dospívání Péče o zdraví, zdravá výživa (rizikové prostředí, silniční provoz, krizové situace) Elementární poskytování první pomoci, ošetření drobného poranění Bezpečné chování v rizikovém prostředí, krizové situace-šikana, týrání a

➤ <i>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě</i> ➤ <i>reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i>	jiné formy násilí Komunikace v dospívání Návykové látky a zdraví Bezpečný internet, ochrana dat Situace hromadného ohrožení Bezpečná komunikace s elektronickými médii
MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ	
Žák ➤ <i>orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy</i> ➤ <i>popíše a zvládne cestu do školy</i> ➤ <i>uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy</i> ➤ <i>rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy</i> ➤ <i>dodržuje základní pravidla společenského chování</i> ➤ <i>při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně</i> ➤ <i>projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům</i> ➤ <i>pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti</i> ➤ <i>pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase</i> ➤ <i>zná rozvržení svých denních činností</i> ➤ <i>rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</i> ➤ <i>poznává různé lidské činnosti</i>	MÍSTO, KDE ŽIJEME <i>Domov a jeho okolí</i> - základy orientace v obci podle plánu, mapa místní krajiny, seznámení s adresou bydliště, místní pověsti, tradice a zvyky, kulturní a historické zajímavosti. <i>Škola</i> - opakování učiva -prostředí školy, rozšíření učiva -základy dopravní výchovy. <i>Obec (město)</i> - poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačná místa, části obce (města). LIDÉ KOLEM NÁS <i>Rodina a společnost</i> -rozšíření učiva- role členů rodiny, práva a povinnosti v rodině, základní příbuzenské vztahy, mezilidské vztahy, základní pravidla společenského chování; základní druhy povolání. <i>Právo a spravedlnost</i> - práva a povinnosti žáků školy; protiprávní jednání (krádež, šikanování, zneužívání, týrání) a jeho postih. <i>Situace hromadného ohrožení</i> chování při požáru, při dopravní nehodě, důležitá telefonní čísla. LIDÉ A ČAS <i>Orientace v čase</i> - určování času a měření času, roční období, den, týden, měsíce, rok. <i>Současnost a minulost v našem životě</i> – proměny způsobu života – tradiční lidové svátky. Povolání, řemesla

➤ pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ➤ pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat ➤ pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami ➤ provede jednoduchý pokus podle návodu ➤ uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsahu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění ➤ pojmenuje hlavní části lidského těla ➤ rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných ➤ uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu ➤ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ➤ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	ROZMANITOST PŘÍRODY <i>Příroda v ročních obdobích</i> - znaky ročních období, chování živočichů, péče o zvířata a ptáky, sezónní práce na zahradě a na poli. <i>Rostliny, houby, živočichové</i> - projevy, průběh a způsob života; životní podmínky; výživa, význam v přírodě a pro člověka. <i>Ochrana přírody</i> - chování k přírodě; péče o životního prostředí; třídění odpadů a jejich likvidace. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ <i>Lidské tělo</i> - části lidského těla. <i>Péče o zdraví, zdravá výživa</i> - denní režim; zdravá strava a pitný režim; osobní a intimní hygiena; chování v době nemoci, drobné úrazy a poranění, předcházení úrazům, první pomoc. <i>Osobní bezpečí</i> - bezpečné chování v silničním provozu; krizové situace a formy násilí; obrana proti agresivním jedincům. <i>Ochrana člověka za mimořádných událostí.</i>
---	--

Vzdělávací oblast – ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Předmět : V l a s t i v ě d a

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět *Vlastivěda* v návaznosti na vyučovací předmět *Prvouka* přináší základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti. Učivo předmětu prohlubuje učivo *Prvouky* a dále ho rozvíjí. Žáci se seznamují s nejbližším okolím místa bydliště, učí se v něm orientovat a cítit bezpečně. Svě znalosti postupně rozšiřují o důležitá místa obce a regionu.

Učí se chápat vztahy a souvislosti organizace života v rodině, ve škole, obci a ve společnosti. Seznamuje žáky s nejvýznamnějšími osobnostmi a událostmi regionálních, národních a evropských dějin. Integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu a televize, uvádí je do souvislostí a v potřebné míře je zobecňuje. Formuje u žáků kladný vztah ke své rodině, škole, obci, regionu a zemi, ve které žijí. Rozvíjí zájem žáků o poznávání života, pěstuje vědomí sounáležitosti se zeměmi Evropy a jinými demokratickými zeměmi světa.

Obsahové, časové organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Vlastivěda* vytváří základy pro výuku vyučovacích předmětů *Dějepis*, *Zeměpis* a *Občanská a rodinná výchova* ve 2. stupni základní školy. Je členěn do tří základních tematických okruhů: *Místo, kde žijeme*, *Lidé kolem nás* a *Lidé a čas*.

V tematickém okruhu „*Místo, kde žijeme*“ se žáci seznamují se základními poznatky o krajině, minulosti a současnosti své obce, regionu, vlasti.

Rozvíjí národní cítění a vztah k naší zemi. Získávají základní informace o Evropě a ostatních kontinentech. Učí se orientovat v terénu, pracovat s mapou a používat získané vědomosti v praktických situacích.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* se žáci seznamují se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo svět. Osvojují a upevňují si základy vhodného chování. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a čase. Poznávají, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů, vycházejí od nejznámějších událostí v obci a regionu a postupují se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Získávají odpovědný vztah ke kulturním bohatstvím vlasti, k jejímu přírodnímu prostředí, kulturnímu dědictví a historickým památkám. Vytvářejí si základní představu o způsobu života svých předků v různých historických obdobích i o způsobu života lidí v sousedství vlasti.

Vyučovací předmět *Vlastivěda* se vyučuje ve 2 hodinové týdenní dotaci ve 4. a 5. ročníku. Celkem 4 hodiny.

Výuka probíhá převážně ve třídách. Též využíváme interaktivní a počítačovou učebnu. Občas i mimo budovu (vycházky, návštěva památek).

Vzdělávání žáků dle ŠVP – minimální výstupy

Pro žáky s doporučením ŠPZ ke vzdělávání s minimální úrovní pro úpravy očekávaných výstupů je nutné při sestavení tematických vzdělávacích plánů a IVP vycházet z dosavadních dovedností a individuálních zvláštností žáků.

Učivo předmětu prohlubuje učivo *Prvouky* a dále ho rozvíjí. Žáci se seznamují s nejbližším okolím místa bydliště, učí se v něm orientovat a cítit bezpečně. Svě znalosti postupně rozšiřují o důležitá místa obce a regionu. Učí se chápat vztahy a souvislosti organizace života v rodině, ve škole, obci a ve společnosti. Osvojují si základy společenského chování a jednání. Uvědomují si, že lidé se od sebe navzájem liší a jsou vedeni k tolerování odlišností mezi lidmi. V praktických činnostech si vytváří základy spolupráce. Seznamují se základními právy dítěte. Osvojují si pravidla chování v krizových situacích, jak jim předcházet, jak na ně reagovat. Učí se orientovat v čase a určovat ho. Poznávají, jak se život a věci v toku času vyvíjejí a mění. Rozlišují přítomnost, minulost a budoucnost. Prakticky poznávají způsob života v nejbližším okolí, seznamují se významnými historickými památkami v místě bydliště.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:

Osobnostní rozvoj

- *Rozvoj schopností poznání* - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů
- *Sebepoznání a sebepojetí* - moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem
- *Seberegulace a sebeorganizace* - organizace vlastního času, plánování učení
- *Psychohygienu* - dobrá organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích

Sociální rozvoj

- *Poznávání lidí* - vzájemné poznávání ve třídě
- *Mezilidské vztahy* - chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc
- *Komunikace* - řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, pravda, lež a předstírání v komunikaci, komunikace v různých situacích
- *Kooperace* - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci

Morální rozvoj

- *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti* - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů
- *Hodnoty, postoje, praktická etika* - vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, pomáhající chování

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA:

- *Občan, občanská společnost a stát* - přijímat odpovědnost za své postoje a činy

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA:

- *Lidské vztahy* - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, uplatňování principu slušného chování (základní morální hodnoty)

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA:

- *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* - doprava a životní prostředí, vlivy průmyslu na prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody, změny v krajině
- *Vztah člověka k prostředí* - naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví

Výchovně - vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ – připravujeme je na celoživotní učení.
- Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní učivo a učivo rozšiřující.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace z různých zdrojů.

Kompetence k řešení problémů

- Na modelových příkladech učíme žáky řešení problémů.
- Podporujeme netradiční způsoby získávání informací.
- Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

Kompetence komunikativní

- Podporujeme různé formy komunikace.
- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Vedeme žáky k tomu, aby předávali své zkušenosti a poznatky z cestování svým spolužákům.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a zkušenosti.

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Učíme chápat různé sociální postavení různých lidí v historii naší země a vyvozovat analogie k současnosti.

Kompetence občanské

- Podporujeme různé spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod.
- Učíme žáky základům demokracie, tolerance a vzájemného soužití.
- Vedeme žáky k národní hrdosti, k ochraně životního prostředí, kulturního a přírodního bohatství, k myšlence „evropanství“.
- Vedeme žáky k samostatnému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové komunikaci i v méně běžných situacích.
- Utváříme ohleduplný vztah k přírodě, kulturním výtvorům.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi.
- Vedeme žáky k objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět.

Předmět: Vlastivěda	
Ročník: 4.	
Dílčí výstupy	Učivo
MÍSTO, KDE ŽIJEME	
Žák ➤ <i>určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</i> ➤ <i>uvede významné podniky a hospodářské aktivity v regionu</i> ➤ <i>určí světové strany v přírodě a podle mapy</i> ➤ <i>rozliší náčrt, plán a základními typy map, vyhledá jednotlivé údaje, vysvětlí smluvní značky</i> ➤ <i>popíše polohu ČR v Evropě</i> ➤ <i>předvede dovednost práce s mapou, ukáže na mapě polohu ČR a sousedních států.</i> ➤ <i>uvede základní informace o podnebí ČR a základních podnebních pásmech</i> ➤ <i>vyhledá na mapě hlavní vodní toky, pohoří a nížiny ČR</i> ➤ <i>vyhledá hlavní města jednotlivých krajů ČR</i> ➤ <i>uvede hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam</i> ➤ <i>vyhledá z dostupných informačních zdrojů typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hosp. a kultury, posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, správního a vlastnického</i> ➤ <i>charakterizuje státoprávní uspořádání ČR</i>	Místní oblast, region – zdroje, výroba, služby - poloha a povrch ČR - grafické znázornění povrchu – mapy, plány - orientační body a linie - světové strany - zvláštnosti krajů a oblastí ČR - státní zřízení a politický systém v ČR - státní správa a samospráva - státní symboly

LIDÉ KOLEM NÁS	
Žák ➤ se spolužáky ve třídě a s pomocí učitele sestaví žákovskou samosprávu, ve skupině se spolužáky sestaví základní pravidla soužití ve škole, ➤ uvede příklady, čím se lidé liší a jak lze těchto odlišností ➤ využít ve prospěch celé společnosti ➤ uvede základní lidská práva a práva dítěte ➤ uvede příklady ze svého okolí, ve kterých dochází k porušování lidských práv a demokratických principů ➤ vysvětlí pojem "kultura; na konkrétních příkladech ze svého okolí uvede různé podoby a projevy kultury; uvede konkrétní příklady kulturních institucí	Žákovská samospráva jako modelová situace - základní lidská práva a práva dítěte - práva a povinnosti žáků školy - právní ochrana občanů a majetku - podoby a projevy kultury, kulturní instituce
LIDÉ A ČAS	
➤ na konkrétních příkladech porovná minulost a současnost ➤ převypráví spolužákům některou z pověstí (vázanou na nejbližší region)	Orientace v čase a časový řád, určování času - dějiny jako časový sled událostí - kalendáře, letopočet, generace, režim dne, roční období - proměny způsobu života v našem regionu - báje, mýty, pověsti – minulost kraje, předků, domov, vlast, rodný kraj - Staré pověsti české - nejstarší osídlení naší vlasti – Keltové, Slované - Přemysl Otakar II. – hrad Loket - život ve městech a na zámcích - Jan Hus, Karel IV. a jeho vliv na místní region, Jan Žižka - Habsburkové na českém trůně
MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ	

Žák: ➤ vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy a cestu na určené místo. ➤ pozoruje a popíše změny v Chodově a jeho významná místa. ➤ zná charakteristické znaky místní krajiny a významné orientační body. ➤ částečně se orientuje na mapě ČR. ➤ částečně se orientuje na mapě podle barev a mapových značek. ➤ rozlišuje základní a širší příbuzenské vztahy. ➤ prohlubuje si poznatky o mezilidských vztazích a vzájemné komunikaci. ➤ Rozpozná práva a povinnosti žáka školy. ➤ Posoudí vhodné a nevhodné chování a vysvětlí postup nápravy. ➤ Aplikuje naučené způsoby chování na modelových situacích ohrožující zdraví. ➤ Pozná základní dopravní značky, dodržuje pravidla silničního provozu pro chodce a cyklisty. ➤ Vyjmenuje měsíce, rozlišuje pojmy hodina, den, týden, měsíc, rok. ➤ Posoudí posloupnost pojmů včera, dnes, zítra. ➤ Rozpozná na hodinách celou, půl, čtvrt, tři čtvrtě.	MÍSTO, KDE ŽIJEME <i>Domov a jeho okolí</i> - orientace v obci podle plánu, adresa bydliště. <i>Obec (město)</i> - současnost obce (města), význačná místa. <i>Okolní krajina</i> (místní oblast, region) - charakteristické znaky krajiny, významné orientační body. <i>Česká republika</i> - orientace na mapě ČR, hranice státu, města. <i>Mapy</i> - mapové značky, světové strany. LIDÉ KOLEM NÁS <i>Rodina a společnost</i> - práva a povinnosti v rodině, rozšířené příbuzenské vztahy, život a funkce rodiny, mezilidské vztahy, základní pravidla společenského chování; jednání v obchodě, na poště, u lékaře; peníze v ob do 100 <i>Právo a spravedlnost</i> - práva a povinnosti žáků školy; protiprávní jednání (krádež, šikanování, zneužívání, týrání) a jeho postih. <i>Osobní bezpečí</i> - chování v rizikovém prostředí a v krizových situacích. <i>Situace hromadného ohrožení</i> - chování při požáru, při dopravní nehodě, důležitá telefonní čísla. <i>Dopravní výchova</i> – dopravní značky, základní pravidla silničního provozu pro chodce a cyklisty. LIDÉ A ČAS <i>Orientace v čase</i> - určování času a měření času, hodina, čtvrt, půl a tři čtvrtě hodiny, kalendář. <i>Současnost a minulost v našem životě</i> - tradiční lidové svátky, státní svátky a významné dny.
---	--

Předmět: Vlastivěda Ročník: 5.	
Dílčí výstupy	Učivo
MÍSTO, KDE ŽIJEME	
Žák ➤ <i>zprostředkuje ostatním spolužákům zkušenosti,</i> ➤ <i>zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná</i> ➤ <i>způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích</i> ➤ <i>dobře se orientuje na mapě, ukáže polohu sousedních států</i> ➤ <i>charakterizuje vybrané státy</i> ➤ <i>vyhledá na mapě evropské státy a významná evropská města</i> ➤ <i>porovná světadíly a oceány podle velikosti, popíše podle mapy jejich polohu na Zemi</i> ➤ <i>vysvětlí pojmy: Evropská unie, "evropský dům"; rozliší znak EU; uvede některé výhody členství ČR, EU</i>	Vlastní zkušenosti žáků z cestování do cizích zemí - Evropa a svět – kontinenty - poloha a povrch Evropy - sousedé ČR a evropské státy - rostliny a živočichové Evropy - Evropská unie – evropský občan, cestování - co daly naše země Evropě a Evropa nám - společný „evropský dům“
LIDÉ KOLEM NÁS	
Žák ➤ <i>uvede některý významný globální (lokální,</i> ➤ <i>společenský apod.) problém a navrhne způsob jeho řešení</i>	Základní globální problémy – sociální, konzumní společnost, přírodní prostředí
LIDÉ A ČAS	
Žák ➤ <i>charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie</i> ➤ <i>naší vlasti, popíše způsob života lidí v různých etapách historie</i> ➤ <i>na konkrétních příkladech porovná minulost a současnost</i> ➤ <i>konkrétním způsobem využije archiv, knihovnu, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroj pro</i> ➤ <i>pochopení minulosti</i> ➤ <i>porovná a zhodnotí na konkrétních příkladech způsob života a práce</i>	Orientace v čase a časový řád, určování času - dějiny jako časový sled událostí - kalendáře, letopočet, generace, režim dne, roční období - proměny způsobu života v našem regionu - bydlení, předměty denní potřeby v historickém vývoji - regionální památky – péče o památky - lidé a obory zkoumající minulost - nedávná minulost

<i>předků na našem území v minulosti a současnosti (uveďte regionální specifika)</i> ➤ <i>objasní historické důvody státních svátků a významných dnů</i> ➤ <i>stručně charakterizuje historický přínos vybraných významných osobností českých dějin (regionu, obce)</i>	- První světová válka, vznik československého státu, Československá republika - komunistická vláda a „sametová revoluce“
MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ	
Žák: ➤ <i>popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje.</i> ➤ <i>popíše polohu města na mapě a začlení jej do karlovarského kraje.</i> ➤ <i>uveďte pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí</i> ➤ <i>sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest</i> ➤ <i>řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</i> ➤ <i>zná základní mapové značky a význam barev na mapě.</i> ➤ <i>orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany.</i> ➤ <i>má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě.</i> ➤ <i>pozná státní symboly ČR.</i> ➤ <i>dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině a v obci.</i> ➤ <i>rozpozná ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých.</i> ➤ <i>poukázat na nevhodné chování a diskutuje o něm.</i> ➤ <i>uveďte základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy</i> ➤ <i>používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze</i> ➤ <i>porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uveďte příklady rizik půjčování peněz</i> ➤ <i>sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uveďte příklady základních příjmů</i> ➤ <i>dokázat nakoupit některé běžné předměty, zná platidla v oboru do 1000.</i>	<i>MÍSTO, KDE ŽIJEME</i> <i>Domov a jeho okolí</i> - mapa místní krajiny, místní pověsti, tradice a zvyky, kulturní a historické zajímavosti. <i>Obec (město) a okolní krajina</i> - poloha v krajině, minulost obce (města), regionální zvláštnosti. <i>Mapy</i> - čtení mapy, vysvětlivky. <i>Česká republika</i> - orientace na mapě ČR, hranice státu - mapa Evropy. <i>Česká republika</i> - povrch a podnebí; města, regiony, obyvatelstvo. <i>Státní symboly.</i> <i>LIDÉ KOLEM NÁS</i> <i>Rodina a společnost</i> - práva a povinnosti v rodině, život a funkce rodiny, mezilidské vztahy, základní pravidla společenského chování. <i>Peníze</i>- v oboru do 1000. <i>Právo a spravedlnost</i> - základní práva dítěte, práva a povinnosti žáků

➤ zná základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy. ➤ <i>znát čísla tísňových volání a nacvičovat jejich používání, ví, že se nesmí zneužívat.</i> ➤ rozezná rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách. ➤ vyjmenuje nejvýznamnějších kulturní, historické a přírodní památky Chodova a Karlovarska. ➤ zná významné události a pověsti, které se vztahují k regionu a kraji.	školy; protiprávní jednání (krádež, šikanování, zneužívání, týrání) a jeho postih. <i>Osobní bezpečí</i> - chování v rizikovém prostředí a v krizových situacích, služby odborné pomoci (pomáhající organizace). <i>Situace hromadného ohrožení, ochrana člověka za mimořádných událostí</i>- chování při požáru, při vyhlášení poplachu, při dopravní nehodě, důležitá telefonní čísla. <i>LIDÉ A ČAS</i> <i>Naše země v dávných dobách</i> - způsob života v pravěku, příchod Čechů, počátky českého státu, život ve středověku. <i>Současnost a minulost v našem životě</i> - proměny způsobu života. Minulost kraje. Významné historické objekty v regionu a ČR. Regionální pověsti.
---	---

Vzdělávací oblast – ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Předmět: P r v o u k a, V l a s t i v ě d a

Téma: D o p r a v n í v ý c h o v a

Charakteristika předmětu

Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací oblast týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, zdraví, bezpečí. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků v dopravní výchově. Získávají zákl. poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení. Poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

Téma dopravní výchovy je integrováno do předmětu Prvouka 1. – 3. ročník a Vlastivěda (část Přírodověda) 4. – 5. ročník.

Vzdělávání žáků dle ŠVP – minimální výstupy

Pro žáky s doporučením ŠPZ ke vzdělávání s minimální úrovní pro úpravy očekávaných výstupů je nutné při sestavení tematických vzdělávacích plánů a IVP vycházet z dosavadních dovedností a individuálních zvláštností žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učíme žáky využívat různé informační zdroje (učebnice, encyklopedie, časopisy, internet)
- vedeme k objevování a poznávání okolního světa, k porovnávání výsledků
- seznamujeme žáky se základními termíny, znaky a symboly
- pozitivně motivujeme žáky k celoživotnímu učení
- vedeme žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k využívání a porovnávání vlastních zkušeností
- zapojujeme žáky do projektové práce
- vedeme žáky k vnímání problémové situace, k různým způsobům řešení
- učíme obhajovat své názory a rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- umožňujeme ověřovat si některé dovednosti v modelových situacích
- vedeme žáky k asertivnímu chování, k respektování druhých
- podněcujeme vzájemnou komunikaci
- dbáme na pravidla slušného chování
- rozvíjíme dovednost formulovat myšlenky správně a výstižně

Kompetence sociální a personální

- podporujeme ochotu vzájemně si pomoci a poradit
- uplatňujeme individuální přístup k žákům
- vedeme žáky k respektování pravidel chování
- poskytujeme prostor pro skupinovou práci a učíme žáky vytvářet příjemnou pracovní atmosféru
- vedeme žáky k předvedení svých dovedností

- rozvíjíme sebedůvěru žáků a samostatnost

Kompetence občanské

- respektujeme pravidla a dodržujeme své povinnosti i mimo školu
- vedeme k rozpoznávání nevhodných projevů v chování (rasismus, vandalismus) a jejich netolerování
- utváříme ohleduplný vztah k přírodě
- učíme chápat základní ekologické souvislosti a posilujeme ekologické myšlení
- nacvičujeme řešení situací ohrožujících život

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k využívání získaných znalostí a dovedností v praktickém životě
- poskytujeme žákům různé materiály, nástroje a vybavení
- vedeme žáky k utváření pracovních návyků při samostatné i skupinové práci
- dbáme na kvalitní vypracování zadaných úkolů

PRVOUKA		
Ročník	očekávané výstupy	učivo
1. - 2.	Žák: <i>V běžných činnostech školy uplatňuje pravidla chůze po chodníku a po silnici, rozlišuje a využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, v modelových situacích prokáže znalost správného cestování autem, rozezná a používá bezpečnou cestu do školy. Správně používá pravidla chování na stezkách pro chodce, rozeznává značky (vybrané), světelné signály, využívá bezpečná místa pro hru, uplatňuje pravidla správného cestování</i>	Silniční provoz – účastník silničního provozu, chodník – pravidla chůze, silnice – chůze + refl. doplňky, přecházení silnice po přechodu a bez přechodu, cestování - jízda autem, bezpečná cesta do školy, stezka pro chodce, vhodná a nevhodná místa pro hru
3.	<i>Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečného místa pro hru a trávení volného času, neohrožuje zdraví své a jiných účastníků, vidět a být viděn, přivolání první pomoci, uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu</i>	Chodník – pravidla, pravidla chůze po silnici, místo pro hru, přecházení silnice – mezi vozy, přechod s jízdním kolem, cestování autem - pravidla na parkovišti, nástup a výstup, zádržné systémy, druhy dopravních prostředků, chování na zastávce, péče o zdraví

VLASTIVĚDA

Ročník	očekávané výstupy	učivo
4.	Žák: <i>Ovládá výbavu cyklisty a jízdního kola, pravidla bezpečné jízdy na kole, bezpečné místo pro pohyb na kole, rozezná vybrané značky, plánování jednodenních cyklovýletů, uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví, ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy</i>	Výbava jízdního kola - povinná a doporučená, způsob jízdy na kole, bezpečná cesta - obytná zóna, cyklista na silnici a na křižovatce, osobní bezpečí, krizové situace – bezp. chování v silničním provozu
5.	<i>Bezpečně ovládá pravidla chodce i cyklisty, rozeznává další dopravní značky, vztahy účastníků silničního provozu, uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímání dopravní situací, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklista</i>	Výbava jízdního kola - povinná a doporučená, způsob jízdy na kole, bezpečná cesta - obytná zóna, cyklista na silnici a na křižovatce, osobní bezpečí, krizové situace, bezp. chování v rizikovém prostředí, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopr. prostředcích, první pomoc v improvizovaných podmínkách, péče o zdraví.

Vzdělávací oblast – ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Předmět : P ř í r o d o v ě d a

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět *Přírodověda* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* RVP ZV. Opírá se o vybrané poznatky různých přírodovědných oborů a svým pojetím směřují k získávání takových žádoucích dovedností a vědomostí, které žákům umožní dále aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět, ve kterém člověk pracuje a žije. Vede žáky k ohleduplnému vztahu k přírodě a k hledání vlastních možností aktivní ochrany životního prostředí.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Přírodověda* navazuje na učivo prvouky a vytváří základ pro vyučovací předmět *Přírodopis* na II. stupni základní školy. Žáci se učí pozorovat a objevovat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sami sebe, učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi.

Vzdělávací obsah předmětu je členěn do dvou tematických okruhů: *Rozmanitost přírody* a *Člověk a jeho zdraví*.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako jednu z planet sluneční soustavy. Seznamují se se základními moderními vědeckými poznatky o vzniku vesmíru a sluneční soustavy a o vzniku života na planetě Zemi. Teoreticky i prakticky poznávají rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a s pomocí získaných informací se učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu a hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů apod. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci by si měli postupně uvědomit, jakou zodpovědnost má každý člověk za své zdraví a za zdraví jiných lidí. Cíleně jsou vedeni k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka.

Všechny poznatky a souvislosti vycházejí z pozorování skutečných jevů, z prožitků a zkušeností žáků z jejich života, ale i z modelových situací a pokusů.

Vyučovací předmět *Přírodověda* je v 1 hodinové týdenní dotaci ve 4. ročníku a v 5. ročníku, celkem 2 hodiny. Výuka probíhá ve třídách a interaktivní učebně. Část výuky je realizovaná mimo budovu školy na školní zahradě nebo v terénu (tematické vycházky, exkurze).

Vzdělávání žáků dle ŠVP – minimální výstupy

Pro žáky s doporučením ŠPZ ke vzdělávání s minimální úrovní pro úpravy očekávaných výstupů je nutné při sestavení tematických vzdělávacích plánů a IVP vycházet z dosavadních dovedností a individuálních zvláštností žáků.

Učivo navazuje a prohlubuje učivo prvouky. Žáci se seznamují se změnami v přírodě v průběhu roku. Učí se při praktických činnostech sledovat, jak změny v přírodě ovlivňují činnost lidí a jejich život a jaký vliv má činnost lidí na přírodu. Vytvářejí si vztah k přírodě a poznávají, že pro další život lidí je velmi důležitá ochrana životního prostředí. Poznávají sami sebe, seznamují se se svým tělem, učí se poznávat jeho funkce. Osvojují si zásady dodržování správných hygienických návyků a uvědomují si jejich důležitost pro ochranu zdraví. Poznávají, co jejich zdraví prospívá a co ho poškozuje, jak se dá předcházet škodlivým vlivům. Učí se za své zdraví zodpovídat a pečovat o ně.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:

Osobnostní rozvoj

- *Rozvoj schopností poznání* - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů

- *Sebezpoznání a sebezpojetí* - moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem
- *Seberegulace a sebeorganizace* - organizace vlastního času, plánování učení
- *Psychohygiena* - dobrá organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích

Sociální rozvoj

- *Poznávání lidí* - vzájemné poznávání ve třídě
- *Mezilidské vztahy* - chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc
- *Komunikace* - řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, pravda, lež a předstírání v komunikaci, komunikace v různých situacích
- *Kooperace* - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci

Morální rozvoj

- *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti* - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů
- *Hodnoty, postoje, praktická etika* - vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, pomáhající chování

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA:

- *Občan, občanská společnost a stát* - přijímat odpovědnost za své postoje a činy

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA:

- *Lidské vztahy* - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, uplatňování principu slušného chování (základní morální hodnoty)

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA:

- *Ekosystémy* - les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo, kulturní krajina
- *Základní podmínky života* - voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, energie, přírodní zdroje, Den Země, Den Zdraví
- *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* - doprava a životní prostředí, vlivy průmyslu na prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody, změny v krajině
- *Vztah člověka k prostředí* - naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví

Výchovně - vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- Nabízíme různé formy učení, volíme učivo, jehož smysl žák chápe pro společenskou praxi i další studium.
- Vedeme žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé a v čem by v budoucnosti mohli uspět.
- Vedeme žáky k poznávání podstaty zdraví a příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých.
- Učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádět věci do souvislostí, propojovat poznatky do širších celků.
- Vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení a propojení k následnému efektivnímu využití v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáka k využívání myšlenkové mapy při analýze problému.
- Učíme žáky řešit problémové situace, současně žáky učíme zaujímat k nim vlastní postoj.
- Vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problému.

Kompetence komunikativní

- Podporujeme různé formy komunikace.
- Učíme žáky prezentovat své názory a zkušenosti.
- Vedeme žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní komunikaci.

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky pracovat v týmu, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Vedeme žáky k sebehodnocení, hodnocení své role v týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví i k ochraně zdraví jejich kamarádů, členů rodiny apod.
- Učíme žáky základům demokracie, tolerance a vzájemného soužití.
- Vedeme žáky k přiměřené odpovědnosti za budoucnost naší planety a k aktivní obraně proti nežádoucím vlivům z různých sfér společnosti.
- Vedeme žáky k ohleduplnému vztahu k přírodě a její ochraně.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi.

Předmět: Přírodověda Ročník: 4.	
Dílčí výstupy	Učivo
ROZMANITOST PŘÍRODY	
Žák ➤ vysvětlí pojmy: živá příroda, neživá příroda, ➤ uvede příklady zástupců živé a neživé přírody a objasní vzájemnou propojenost ➤ objasní princip rovnováhy přírody ➤ roztrídí dané látky pomocí smyslů a měřením ➤ uvede souvislosti mezi vzhledem krajiny, kvalitou životního prostředí a činností člověka ➤ uvědomí si a uvede příklady, jak člověk zasahuje do životního prostředí ➤ objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ➤ uvede zástupce různých přírodních společenstev ve vybraných lokalitách regionů (především Karlovarský region) ➤ zařazuje živočichy, rostliny do správných přírodních společenstev ➤ vysvětlí a uvede příklady rovnováhy a nerovnováhy v přírodě – její význam, vzájemné vztahy mezi organismy ➤ zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí ➤ uvede třídění živé přírody ➤ zařadí rostliny, houby, živočichy za pomoci jednoduchých klíčů, atlasů a vhodných odborných publikací do známých skupin ➤ porovná základní projevy života konkrétních živých organismů ➤ uvede znaky života, životní potřeby, způsob života, stavbu těla a funkci	Dělení přírody - látky a jejich vlastnosti – třídění látek - změny látek a skupenství - porovnávání látek a měření veličin, užívání základních jednotek v běžném životě - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody, odpovědnost lidí Ekosystémy - základní ekosystémy – les, voda, zahrada, pole, ap. - živočichové a rostliny jednotlivých společenstev a jejich vztahy - přizpůsobování rostlin, hub a živočichů jednotlivým prostředím - význam lesů a přírody pro člověka - zásah člověka do přírodních společenstev a jeho ovlivnění přírody Stavba rostlinného a živočišného těla zařazování dle stavby rostlin - třídění živočichů (např.: obratlovci (ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci), bezobratlí; masožravci, býložravci, všežravci, atd.) - třídění hub - podmínky života na Zemi

<i>jednotlivých částí těla konkrétních rostlin a živočichů</i> ➤ porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy ➤ <i>uveďte a popište příklady přizpůsobení rostlin a živočichů změnám prostředí během roku</i> ➤ <i>zhodnotí dopad konkrétních činností člověka na přírodu, rozliší, které z nich mohou prostředí a zdraví člověka podporovat, a které poškozovat</i> ➤ <i>uveďte, jak sám může pomoci ke zlepšení životního prostředí</i> ➤ <i>snaží se sám aktivně zapojit do zlepšování životního prostředí (např.: úklid okolí školy, třídění odpadu)</i> ➤ <i>zhodnotí příčiny, důsledky (příp. odpovědnost lidí) u konkrétních vybraných živelných pohrom a ekologických katastrof</i> ➤ <i>uveďte a modelově předvede základní zásady chování a jednání v krizových situacích</i> ➤ <i>ochrana člověka za mimořádných situací</i> ➤ zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat ➤ <i>provede pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</i> ➤ <i>provede vybrané praktické činnosti v terénu</i> ➤ <i>vypěstuje rostlinu, provede pozorování a jeho záznam</i> ➤ založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	- rozmanitost organismů - znaky života, projevy života - životní podmínky rostlin, hub a živočichů - rostliny a jejich stavba těla - houby a jejich stavba těla (např.: podhoubí, plodnice, třeň, klobouk. atd.) - živočichové a stavba těla u nejznámějších druhů - průběh a způsob života rostlin, hub a živočichů Ochrana životního prostředí - význam zemědělství pro člověka - přizpůsobení rostlin a živočichů změnám prostředí během roku - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadu, atd. - živelné pohromy, ekologické katastrofy Přírodovědné pokusy - prakticky ověřuje znalosti, které poznal – např.: vlastnosti látek, výživa, stavba těla rostlin
--	--

MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ

Žák:

- Popíše charakteristické projevy ročních období.
- Porovná chování živočichů a proměnu rostlin v závislosti na ročním období.
- Rozpozná živou a neživou přírodu.
- Vymezí živočichy domácí a volně žijící, znát způsob péče o ně.
- Třídí živočichy základních řádů – savci, ptáci, ryby, obojživelníci, hmyz.
- Upevňuje si poznatky o určených savcích a ptácích, popsat jednotlivé části těla, znát jejich význam pro člověka.
- Poznává dané rostliny ve známé lokalitě.

- Poznává propojenost živé a neživé přírody, přizpůsobení organismů prostředí.
- **na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody**

- **Popíše střídání ročních období.**
- Uvede zástupce živočišné a rostlinné říše vyskytující se v nejbližším okolí a popsat jejich základní životní podmínky.
- **Zvládá péči o pokojové rostliny a znát způsob péče o drobná domácí zvířata.**

- **Chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí.**
- **Popíše vliv činnosti lidí na přírodu a posoudit, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují.**
- **Provede jednoduché pokusy podle se známými látkami.**

ROZMANITOST PŘÍRODY

Příroda v ročních obdobích - znaky ročních období, chování živočichů, péče o zvířata a ptáky.

Látky a jejich vlastnosti - základní rozdělení látek.

Rostliny, houby, živočichové - projevy, průběh a způsob života; životní podmínky; výživa, stavba těla u vybraných druhů.

Aktivně se podílet na ochraně přírody a životního prostředí. Látky a jejich vlastnosti - základní rozdělení látek a jejich vlastnosti, porovnávání látek.
Voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a význam, oběh vody v přírodě, ochrana vodních toků; vlastnosti, složení, význam a proudění vzduchu, ochrana ovzduší.

Půda - působení přírodních vlivů; význam půdy.

Rostliny, houby, živočichové - projevy, průběh a způsob života; životní podmínky; výživa, stavba těla u vybraných druhů; chráněné a ohrožené druhy; význam v přírodě a pro člověka.

Ochrana přírody - chování k přírodě; péče o životní prostředí; třídění odpadů a jejich likvidace, živelné pohromy a ekologické katastrofy.

Předmět: Přírodověda	
Ročník: 5.	
Dílčí výstupy	Učivo
ROZMANITOST PŘÍRODY	
Žák ➤ vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi ➤ popíše jedinečnost postavení Země ve vesmíru ➤ objasní střídání dne a noci, ročních období ➤ charakterizuje Měsíc a jeho fáze ➤ znázorní a popíše pohyb Země a ostatních planet sluneční soustavy kolem Slunce, kalendář ➤ vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období ➤ zhodnotí dopad konkrétních činností člověka na přírodu, rozliší, které z nich mohou prostředí a zdraví člověka podporovat, a které poškozovat ➤ uvádí, jak sám může pomoci ke zlepšení životního prostředí ➤ snaží se sám aktivně zapojit do zlepšování životního prostředí ➤ uvede a modelově předvede základní zásady chování a jednání v krizových situacích ➤ popíše na konkrétních případech činnost jednotlivých složek IZS ➤ zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Neživá příroda - Slunce a sluneční soustava - vesmírná tělesa - Země ve vesmíru – pohyby Země - gravitační síla, magnetické a gravitační pole - vzdušný obal Země - střídání dne a noci, roční období, časová pásma, letní a zimní čas, středoevropský čas - práce s globusem Ochrana životního prostředí - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadu, atd. - živelné pohromy, ekologické katastrofy

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
Žák ➤ pojmenuje základní části lidského těla ➤ popíše orgány jednotlivých soustav lidského těla ➤ vysvětlí funkce některých orgánů a soustav člověka ➤ uvádí životní potřeby a projevy člověka rozlišuje lidské rasy ➤ využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života ➤ rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození ➤ účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob ➤ uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události ➤ předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek ➤ uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a	Lidské tělo - části lidského těla - stavba lidského těla - lidské orgány - funkce jednotlivých soustav a orgánů člověka - lidské rasy - vývoj jedince - základy lidské reprodukce - denní režim - práva a povinnosti dítěte a dospělého - péče o zdraví, zdravá výživa - pitný režim pohybový režim, zdravá strava, ap. - hygiena - nemoci, prevence úrazů, poranění - osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty - krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání, atd.), brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci - bezpečné chování v rizikovém prostředí - situace hromadného ohrožení Sociálně patologické jevy - návykové látky a jejich odmítání - hrací automaty a počítače, ap. - působení médií - vliv reklam, atd. - návykové látky a zdraví

jeho preventivní ochranou ➤ <i>ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</i> ➤ <i>uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku</i>	- péče o zdraví - intimní a duševní hygiena - stres a jeho rizika - HIV/AIDS - nemoci přenosné krví (injekční stříkačka, atd.) - péče o zdraví – nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úraz - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - základy sexuální výchovy - rodina a partnerství - biologické a psychické změny v dospívání - etická stránka sexuality - HIV/AIDS
MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ	
Žák: ➤ <i>uplatňuje zásady ochrany přírody a životního prostředí.</i> ➤ <i>popíše vliv činnosti lidí na přírodu a posoudit, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují.</i> ➤ <i>zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí</i> ➤ <i>pojmenuje a popíše orgánové soustavy.</i> ➤ <i>rozlišuje jednotlivé etapy lidského života</i> ➤ <i>uplatňuje základní dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu.</i> ➤ <i>poskytuje první pomoc při drobných úrazech a přivolat lékařskou pomoc</i> ➤ <i>uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu</i>	Neživá příroda - Slunce a sluneční soustava <i>Ochrana přírody</i> - chování k přírodě; péče o životní prostředí; třídění odpadů a jejich likvidace; živelné pohromy a ekologické katastrofy. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ <i>Lidské tělo</i> - části lidského těla, hlavní orgány a orgánové soustavy a jejich funkce, rozdíly mezi mužem a ženou. Fáze života – kojenec, batole, předškolák, mladší školní věk... <i>Péče o zdraví, zdravá výživa</i> - denní režim; zdravá strava a pitný režim; osobní a intimní hygiena; běžné nemoci a prevence, chování v době nemoci, drobné úrazy a poranění, předcházení úrazům, první pomoc.

➤ <i>uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku</i> ➤ <i>uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události</i> ➤ <i>odmítá návykové látky</i> ➤ <i>má osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.</i> ➤ <i>reaguje přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.</i> ➤ <i>uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti</i>	<i>Osobní bezpečí</i> - krizové situace a formy násilí; agresivita, obrana proti agresivním jedincům, bezpečné chování v silničním provozu; krizové situace a formy násilí; agresivita, obrana proti agresivním jedincům; služby odborné pomoci. <i>Návykové látky a zdraví</i> - nejčastější druhy návykových látek a jejich odmítání, nebezpečí gamblerství (chorobné hráčství). Ochrana člověka za mimořádných událostí. Dopravní výchova – „Jsem cyklista“, pravidla silničního provozu.
--	--

Vzdělávací oblast – UMĚNÍ A KULTURA

Předmět : H u d e b n í v ý c h o v a

Charakteristika předmětu

Hudba obklopuje dnešního člověka v mnohem větší míře, než tomu bývalo. Denně ji slyšíme z rozhlasu, televize, na koncertech, v divadlech, v kinech v tanečních sálech i na sportovních stadiónech. Je nezastupitelným oborem v oblasti Umění a kultura a je tedy součástí RVP ZV. Měla by být předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, zábavy a kolektivní spolupráce a spolupodílet se na rozvoji žáka v oblasti fyziologické, emocionální a rozumové.

Těžištěm hudebně-výchovné práce je zpěv. Zpívaná píseň nejlépe rozvíjí pěvecké i hudební dovednosti a návyky žáků. Nejčastější formou tohoto období je zpěv jednohlasný. Učitel dbá individuálních zvláštností dětského hlasu, vede žáky k tomu, aby zpívali čistě, lehce a bez křiku. Dále je třeba pamatovat na to, aby rozsah a poloha písni odpovídaly rozsahu a poloze dětského hlasu. V hudební výchově je třeba střídát činnosti tak, aby děti nezpívaly po celou vyučovací hodinu.

Výběr písní má být rozmanitý, má napomáhat hlasovému výcviku. V tomto období jsou pro zpěv nejvhodnější lidové písně a dětmi oblíbené písně umělé. Současně s výcvikem pěveckých dovedností rozvíjí zpěv hudební sluch žáků, jejich smysl pro čistou intonaci a rytmus. Smysl pro rytmus snadno a dobře rozvíjíme častým zařazováním jednoduchých doprovodných nástrojů (ozvučná dřívka, bubínek, tamburína, činely, apod.) ke zpěvu žáků.

Poslechem se učí žáci hudbu citově prožívat a soustředit se. Přitom jsou žáci vedeni k tomu, aby se vyjadřovali a srovnávali své dojmy z poslechu hudebních skladeb.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Hudebně výchovné činnosti jsou rozděleny v ŠVP na: Vokální činnosti, Instrumentální činnosti, Hudebně pohybové činnosti a Poslechové činnosti.

- Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.
- Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.
- Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.
- Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Hudební výchova je předmět, který se vyučuje v 1. – 5. ročníku v jednorodinové týdenní dotaci, celkem 5 hodin. Obsah učiva by měl být konkretizován na základě učitelovy znalosti úrovně žáků ve třídě s ohledem na individuální zvláštnosti. Volba metod, postupů, vhodných pomůcek a témat je svobodnou volbou učitele.

Výuka Hudební výchovy probíhá ve specializované učebně hudební výchovy, která je výuce uzpůsobena. Hudební výchova je osvojována při vyučování, návštěvou výchovných koncertů, na besedách o hudbě i samostatně v mimoškolních aktivitách.

Vzdělávání žáků dle ŠVP – minimální výstupy

Pro žáky s doporučením ŠPZ ke vzdělávání s minimální úrovní pro úpravy očekávaných výstupů je nutné při sestavení tematických vzdělávacích plánů a IVP vycházet z dosavadních dovedností a individuálních zvláštností žáků. Předmět přispívá ke kultivaci osobnosti žáka, hudebním uměním je možné působit na estetické vnímání žáků. Získané dovednosti mohou obohatit život žáků. Mentálně postižení žáci mohou v oblasti hudební výchovy dosahovat velmi dobrých výsledků, což má pro ně významný rehabilitační a relaxační charakter.

Vzdělávací obsah předmětu napomáhá k rozvíjení tvořivosti a vnímavosti k hudbě, k sobě samému i okolnímu světu. Rozvíjí pozitivní vztah k hudbě, využívá a rozvíjí tvořivé vlastnosti a dovednosti žáků. Vytváří příležitosti pro vzájemnou spolupráci, toleranci a napomáhá utváření postojů a hodnot. Cílem výuky předmětu je také

zprostředkovat poznání národní kultury a kultury jiných národů a etnik, přičemž jsou žáci vedeni k toleranci a akceptaci odlišností.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

- *Rozvoj schopností poznávání* - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování
- *Sebepoznání a sebepojetí* - já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty)
- *Psychohygienu* - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění – relaxace)
- *Kreativita* - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, citlivosti)

Sociální rozvoj

- *Poznávací schopnosti* - vzájemné poznávání se ve skupině/třídě
- *Komunikace* - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, cvičení empatického a aktivního naslouchání; obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
- *Spolupráce a soutěživost* - rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- *Evropa a svět nás zajímá* - lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- *Kulturní rozdíly* - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik
- *Lidské vztahy* - vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur)
- *Etnický původ* - rovnocennost všech etnických skupin a kultur
- *Multikulturalita* - multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- *Vliv médií ve společnosti* - vliv médií na kulturu

Výchovně - vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vést žáky ke kultivovanému vnímání všech činností v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus melodické a harmonické cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie
- rozvíjet receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti a to v oblasti pěvecké, instrumentální, poslechové a hudebně pohybové
- vést žáky ke sledování svých výkonů, hodnotit výkon svůj i ostatních

Kompetence řešení problémů

- vést žáky k samostatnému porovnávání zadaných úkolů a jejich řešení
- umožnit prakticky vyzkoušet, obhájit a zhodnotit výsledek práce vlastní, ale i ostatních žáků
- vyhledávat informace k danému tématu a porovnáváme s netradičními způsoby hudebního projevu
- porovnávat a vyhodnocovat výrazné tempové a dynamické změny
- vytváření praktických problémových úloh a situací se žáci učí prakticky řešit problémy
- podporovat a oceňovat fantazii, kreativitu a aktivitu v rámci projektů s hudební a další kulturní náplní

Kompetence komunikativní

- učit žáky naslouchat hudbě, reagovat a zapojovat se do pěveckých, instrumentálních a pohybových činností podporovat týmovou práci při problému využívat je jako prvek mezilidské komunikace
- vést žáky k diskusi na téma hudební dění
- umožňovat netradiční způsoby vyjadřování nálad a pocitů hudbou
- učit žáky chápat společenskou funkci hudby jako prostředku k dorozumívání

Kompetence sociální a personální

- učit žáky pracovat v týmu, respektovat se navzájem, oceňovat zkušenosti jiných
- umožňovat poslouchat a vnímat hudbu minoritních skupin lidí a ostatních národů
- všemi činnostmi v hudební výchově umožňovat dětem podílet se na upevňování mezilidských vztahů a úcty jednoho k druhému

Kompetence občanské

- vést žáky úctě k práci a výsledkům práce ostatních lidí v oblasti hudební výchovy
- seznamovat žáky s tradicemi a historickým dědictvím v oblasti hudební výchovy
- aktivně se žáky zapojovat do kulturního dění ve škole, v obci
- vytvářet společně přátelskou atmosféru, bez které plný hudební prožitek není možný

Kompetence pracovní

- vytvářet podmínky k aktivní spolupráci ve všech hudebních činnostech
- pomáhat společně vytvářet podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- vést žáky ke správnému zacházení s hudebními nástroji s ohledem na zdraví své i druhých
- přibližovat žákům profese v oblasti hudby a vzbuzovat zájem nadaných žáků o hudební povolání
- působit na žáky v oblasti zdravotní – psychohygienického účinku hudby

Předmět: Hudební výchova Ročník: 1.	
Dílčí výstupy (výstupy pro 1. období)	Učivo
VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
Žák ➤ zpívá na základě svých dispozic ➤ snaží se zpívat intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase ➤ rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty	pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu 10 nových písní hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
➤ využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, apod. rytmitizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď),
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
➤ reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybu prováděných při tanci či pohybových hrách
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
➤ rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby ➤ rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	kvality tónů – délka, síla, barva, výška hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu

	hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)
MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ	
Žák ➤ <i>Vyjadřuje jednoduše rytmus říkadla a jednoduché písně.</i> ➤ <i>Doprovodí velmi jednoduše píseň nebo říkadlo Orffovými nástroji.</i> ➤ <i>Zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty.</i> ➤ <i>Rozlišuje lidské hlasy, hlasy zvířat, zvuky z okolí a zvuk hudebních nástrojů, jejich délku a sílu.</i> ➤ <i>Zvládá pohyb (chůze, běh) podle rytmického doprovodu, reagovat pohybem na změnu tempa.</i> ➤ <i>Zapojuje se a napodobuje pohyb při pohybových hrách (tanečcích).</i>	<i>VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</i> Dechová a hlasová cvičení. Intonační cvičení v rozsahu tercie. Rytmizace říkadel a písní. Orffův instrumentář – ozvučná dřívka, bubínek, rolničky. Rytmická cvičení - hra na tělo. Jednoduché lidové a umělé písně. <i>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</i> Rozlišování zvuků. Rozlišování délky a síly zvuků a tónů. <i>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</i> Pochod podle hudebního doprovodu a zpěvu Pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky

Předmět: Hudební výchova Ročník: 2.	
Dílčí výstupy (výstupy pro 1. období)	Učivo
VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
Žák <i>➤ zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</i> <i>➤ rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem</i>	pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu vokální činnosti – pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti – dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu) 10 nových písní vzestupná a sestupná řada tónů melodie vzestupná a sestupná, melodie dokončená hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu rytmizace, melodizace a stylizace – hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) hra s rytmickými nástroji hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.)
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
<i>➤ využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</i>	hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat pomocí jednoduchých hudebních nástrojů)
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
<i>➤ reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</i>	taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby (pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků) orientace v prostoru-utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
➤ rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempo a dynamické změny v proudu znějící hudby ➤ rozpozná v proudu hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	kvalita tónů, délka, síla, barva, výška hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, pohyb melodie poslechové činnosti – hudba vokální, instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj
MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ	
Žák ➤ Vyjadřuje jednoduše rytmus říkadla a jednoduché písně. ➤ Doprovodí jednoduše píseň nebo říkadlo Orffovými nástroji. ➤ Zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty. ➤ Rozlišuje délku, sílu a výšku tónu. ➤ Soustředí se na poslech lidové písně. ➤ Zvládá jednoduché pohybové hry (tanečky).	VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Dechová a hlasová cvičení. Intonační cvičení v rozsahu kvarty. Rytmická cvičení – hra na tělo. Rytmizace říkadel a písní. Orffův instrumentář – ozvučná dřívka, bubínek, rolničky, prstové činely, triangel. Jednoduché lidové a umělé písně. POSLECHOVÉ ČINNOSTI Rozlišování délky, síly a výšky tónů. Poslech lidové písně. Pochod, ukolébavka. HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky.

Předmět: Hudební výchova Ročník: 3.	
Dílčí výstupy (výstupy pro 1. období)	Učivo
VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
Žák ➤ <i>zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</i> ➤ <i>rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem</i> ➤ <i>rozlišuje jednotlivé noty</i>	pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti – dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu) 10 nových písní dvojhlas a vícehlas, prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu rytmizace, melodizace a stylizace – hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) taktování, vyjádření těžkých a lehkých dob noty c1 až a1, notová osnova, nota celá, půlová, čtvrtěová, osminová, takt a čára
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
➤ <i>využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</i>	hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře)
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
➤ <i>reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</i>	pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby (pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků) orientace v prostoru-utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách taneční kroky: třídobá chůze v kruhu, dvoudobá chůze v průpletu, přísuvný krok tance starší i moderní práce s hudebně pohybovými hrami

POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
➤ rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempo a dynamické změny v proudu znějící hudby ➤ rozpozná v proudu hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální ➤ poznává české hudební skladatele, seznamuje se s ukázkami	poslechové činnosti – kvality tónů (délka, síla, barva, výška) hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, pohyb melodie, barva, kontrast a gradace poslechové činnosti – hudba vokální, instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj hudební styly žánry-hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. interpretace hudby-slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) čeští hudební skladatelé – ukázky z hudebních děl
MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ	
Žák ➤ <i>správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytimizaci říkadel i při zpěvu.</i> ➤ <i>částečně vyjádří rytmus říkadla a písně.</i> ➤ <i>doprovodí píseň nebo říkadlo Orffovými nástroji.</i> ➤ <i>zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty.</i> ➤ <i>rozlišuje sílu zvuku.</i> ➤ <i>pozorně vnímá jednoduché skladby</i>	VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Dechová a hlasová cvičení. Intonační cvičení v rozsahu kvinty. Rytmizace říkadel a písní. Rytmická cvičení – těžká a lehká doba. Orffův instrumentář – ozvučná dřívka, bubínek, rolničky, prstové činely, triangel, tamburína. Jednoduché lidové a umělé písně. POSLECHOVÉ ČINNOSTI Rozlišování délky, síly a výšky tónů. Zvuky hudebních nástrojů.

➤ <i>Mění pohyb podle tempových a rytmických změn správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytimizaci říkadel i při zpěvu</i>	Poslech krátkých skladeb. <i>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</i> Pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky Pohyb podle jednoduchých rytmických doprovodů – zrychlování, zpomalování, poskoky.
---	---

Předmět: Hudební výchova Ročník: 4.	
Dílčí výstupy (výstupy pro 2. období)	Učivo
VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
Žák ➤ zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti ➤ realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	Pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti – dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu) 10 nových písní Dvojhlas a vícehlas, prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. Hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Rytmizace, melodizace a stylizace – hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) Taktování, vyjádření těžkých a lehkých dob Noty c1 až a1, notová osnova, nota celá, půlová, čtvrt'ová, osminová, takt a čára
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
➤ využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	Hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře)
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
➤ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Hudebně pohybové hry, hra na tělo Taneční kroky: třídobá chůze v kruhu, dvoudobá chůze v průpletu, Přísuvný krok Tance starší i moderní

	Práce s hudebně pohybovými hrami
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
➤ rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny ➤ seznamuje se životem a dílem českých a některých světových hudebních skladatelů	Rozlišování zvuků a tónů Dynamika Rozlišování tónů Poznávání hudebních nástrojů Poslechové skladby
MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ	
Žák ➤ Správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytimizaci říkadel i při zpěvu. ➤ Vyjádří rytmus říkadla a písni. ➤ Provádí rytmické doprovody písni. ➤ Zpívá písni v rozsahu kvinty – oktávy. ➤ Správně hospodáří s dechem. ➤ Odliší tóny podle výšky a síly. ➤ Soustředí se na poslech krátké skladby.	VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Dechová a hlasová cvičení. Měkké nasazení hlasu. Intonační cvičení v rozsahu kvinty – oktávy. Rytmizace říkadel a písni. Rytmická cvičení – těžká a lehká doba, dvou, tříčtvrt'ový takt. Orffův instrumentář. Lidové a umělé písni. POSLECHOVÉ ČINNOSTI Rozlišování délky, síly, výšky a barvy tónů. Poslech krátkých skladeb.

➤ <i>Propojuje vlastní pohyb s hudbou.</i>	<i>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</i> Pohyb podle jednoduchých rytmických doprovodů. Spojování pohybu s hudbou. Polka, mazurka – základní kroky.
---	--

Předmět: Hudební výchova Ročník: 5.	
Dílčí výstupy (výstupy pro 2. období)	Učivo
VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
Žák ➤ <i>zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</i> ➤ <i>realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not</i>	Dechová a hlasová cvičení Zpěv písní Hlasová hygiena Rozšiřování hlasového rozsahu Kánon, vícehlas Melodie a rytmus Houslový klíč Stupnice c dur Notová osnova, taktová čára Nota celá, půlová pomlka 4/4 takt Noty podle délky Zpěv české hymny
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
➤ <i>využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</i> ➤ <i>vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace</i>	Hra na jednoduché hudební nástroje Rozděluje nástroje do skupin
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	

➤ <i>ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</i>	pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby (pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků) orientace v prostoru-utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách taneční kroky: třídobá chůze v kruhu, dvoudobá chůze v průpletu, přísuvný krok tance starší i moderní práce s hudebně pohybovými hrami
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
➤ <i>rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny</i> ➤ <i>rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</i>	Rozlišování zvuků a tónů - dynamika - rozlišování tónů - poznávání hudebních nástrojů Poslechové skladby - orchestr – dirigent, sbormistr, kapelník Hudební formy- malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace
MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ	
Žák ➤ <i>zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem</i> ➤ <i>propojí vlastní pohyb s hudbou</i> ➤ <i>správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování</i>	VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Dechová a hlasová cvičení. Měkké nasazení hlasu. Intonační cvičení v rozsahu kvinty – oktávy. Rytmizace říkadel a písní. Rytmická cvičení – těžká a lehká doba, dvou, tří, čtyřčtvrt'ový takt.

➤ <i>doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje</i> ➤ <i>odliší tóny podle výšky, síly a barvy</i> ➤ <i>pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb</i>	Orffův instrumentář. Lidové a umělé písně. Grafické znázornění melodie. <i>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</i> Rozlišování délky, síly, výšky a barvy tónů, zpěvní hlasy. Poslech vybraných skladeb nejvýznamnějších hudebních skladatelů. <i>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</i> Pohyb podle rytmických doprovodů. Spojování pohybu s hudbou. Polka, mazurka, valčík – základní kroky.
---	---

Vzdělávací oblast - UMĚNÍ A KULTURA

Předmět: V ý t v a r n á v ý c h o v a

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Výtvarná výchova* umožňuje žákům poznávat okolní svět i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Toto poznání vede k tomu, aby se žáci učili rozumět výtvarnému umění, aby se učili chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti. Rozvíjí schopnost žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty a ty chránit. Cílem předmětu je, aby si žáci prakticky osvojovali potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjí jejich přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, svou fantazii a prostorovou představivost a originalitu.

Na 1. stupni základního vzdělání se žáci seznamují prostřednictvím činností výrazovými prostředky a s jazykem výtvarného umění. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V etapě základního vzdělání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Vyučovací předmět *Výtvarná výchova* se vyučuje v 1., 2., 3 ročníku – 1 hodinu týdně a ve 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně. Ve výuce 1. – 3. ročníku převládají různé hravé činnosti a experimentování. Ve 4. a 5. ročníku přecházejí žáci k uvědomilejší výtvarné činnosti. Výuka probíhá převážně ve třídách, ale i mimo budovu (v přírodě).

Vzdělávání žáků dle ŠVP – minimální výstupy

Pro žáky s doporučením ŠPZ ke vzdělávání s minimální úrovní pro úpravy očekávaných výstupů je nutné při sestavení tematických vzdělávacích plánů a IVP vycházet z dosavadních dovedností a individuálních zvláštností žáků.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

- *Rozvoj schopností poznávání* - cvičení soustředění, cvičení pozornosti a dovednosti učení
- *Sebepoznání a sebepojetí* – postoje a hodnoty, spolupráce, organizace práce
- *Seberegulace a sebeorganizace* – dokončení práce
- *Psychohygiena* - pozitivní naladění, relaxace
- *Kreativita* - citlivost a originalita, rozvoj tvořivosti, pružnost nápadů

Sociální rozvoj

- *Spolupráce a soutěživost* – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci dovednost odstoupit od vlastního nápadu, rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- *Prezentace výsledků své tvorby*

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Učíme žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- Prohlubujeme v žácích schopnost získané poznatky a dovednosti využívat ve svém životě.
- Učíme žáky organizovat a vyhodnocovat jejich výtvarné činnosti.
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat.
- Vytváříme vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky různým výtvarným technikám a požití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace.
- Učíme naslouchat druhým a vnímat výtvarné projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáka k uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince.
- Prohlubujeme v žácích pozitivní vztah k výtvarnému umění v celé oblasti výtvarné kultury.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních.

Kompetence občanské

- Učíme vnímat uměleckou tvorbu jako jedinečný způsob nelézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům ve společnosti.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich výtvarným projevům.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.
- V hodnocení žáků uplatňujeme prvky pozitivní motivace a jsme vždy připraveni komukoliv z žáků pomoci.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Učíme žáky používat při jejich výtvarném projevu různé vhodné materiály, nástroje a techniky.
- Učíme žáky chránit své zdraví při práci s různými materiály a nástroji.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.

Předmět: Výtvarná výchova Ročník: 1. – 3.	
Dílčí výstupy (výstupy pro 1. období)	Učivo
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
Žák ➤ <i>rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ</i> ➤ <i>v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</i>	prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
➤ <i>vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky</i> ➤ <i>interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností</i>	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, plastika,
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
➤ <i>na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</i>	osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací

VYUŽITÉ VÝTVARNÉ TECHNIKY
<u>Kresba</u> výtvarné vyjádření skutečnosti kresba tužkou, kresba dřívkem, kresba štětcem <u>Malba</u> výtvarné vyjádření skutečnosti malba temperou, výtvarné uplatnění pastelu – voskový a olejový pastel <u>Grafika</u> hra s otisky, gumotisk <u>Plastická a prostorová tvorba</u> skládání papíru, modelování, prostorové hry se stavebnicovými prvky <u>Kombinované a dekorativní techniky</u> netradiční výtvarné postupy a výtvarné materiály dekorativní práce, organizace prostoru experimentování a práce s výtvarnými prostředky
MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ
Žák ➤ <i>zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu</i> ➤ <i>rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)</i> ➤ <i>uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům</i>

Předmět: Výtvarná výchova Ročník: 4. – 5. ročník	
Dílčí výstupy (výstupy pro 2. období)	Učivo
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
Žák ➤ <i>při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)</i> ➤ <i>užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sopečný postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model</i> ➤ <i>při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy</i> ➤ <i>nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</i>	prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
➤ <i>osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)</i> ➤ <i>porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</i>	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sopečná tvorba, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
➤ <i>nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</i>	osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění
VYUŽITÉ VÝTVARNÉ TECHNIKY	
<u>KRESBA</u> výtvarné vyjádření skutečnosti Kresba, kolorovaná kresba, lavírovaná kresba, dokreslování linií, šrafování kresba tužkou, kresba dřívkem, kresba štětcem, rudkou, uhlem <u>MALBA</u> výtvarné vyjádření skutečnosti malba temperou, výtvarné uplatnění pastelu – suchý, voskový a olejový pastel, pastelky, malba vodovými barvami (kvaš), domalovaná koláž, abstraktní malba <u>GRAFIKA</u> techniky s voskovou rezervou, monotyp, hra s otisky, gumotisk <u>PLASTICKÁ A PROSTOROVÁ TVORBA</u> skládání papíru, koláž, mozaika, modelování, prostorové hry se stavebnicovými prvky, Modelování z hlíny, plastelíny a moduritu Modelování z papíru a jiných materiálů, špejlí, dřevěk, provázků a pod. Práce s konstrukčními stavebnicemi <u>KOMBINOVANÉ A DEKORATIVNÍ TECHNIKY</u> netradiční výtvarné postupy a výtvarné materiály dekorativní práce, organizace prostoru experimentování a práce s výtvarnými prostředky zapouštění barvy, proškrabování, kombinované techniky s rezervami, domalovaná koláž	

EXPERIMENTOVÁNÍ A PRÁCE S VÝTVARNÝMI PROSTŘEDKY

- *Práce s barvou* (barva základní a podvojná, míchání barev, lomená barva, barevný kontrast, hra s barvou, emocionální vnímání barev), různé odstíny jedné barvy, barevné spektrum, základní barvy, barvy protikladné
- *Poznávání výrazových vlastností linie* (linie tenká, silná, rovná, zaoblená, tvrdá, měkká, rovnoběžná, hustá, řídká, zeslabování a zesilování, proškrabování do voskové rezervy, rytí do měkkého podkladu)
- *Modelování a organizace prostoru* (plošné a prostorové zpracování postav, zvířat a předmětů)
- *Dekoratивní práce* (rytmické řešení plochy s využitím různých prvků a střídání barev)

NÁVŠTĚVA VÝSTAVY

- vnímání výtvarného díla, rozvoj komunikace ke sdělení pocitů z estetického prožitku

MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ

Žák

- *uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr*
- *rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)*
- *při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie*
- *vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla*

Vzdělávací oblast – ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Předmět : Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací předmět tělesná výchova je začleněn do oblasti člověk a zdraví, jeho hlavním úkolem je vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu, jako důležitého faktoru ovlivňujícímu harmonický rozvoj osobnosti. Během výuky je brán zřetel na fyziologický vývoj, fyzickou a psychickou vyspělost žáků v určitém věkovém období.

- umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat
- plní ve vzdělávání především funkci regenerace a kompenzace jednostranné zátěže působené pobytem ve škole, ale i činnostmi mimo školu (dlouhodobé sezení, dlouhodobé využívání počítačů atd.)
- jeho úroveň má zásadní význam pro aktuální zdraví a významně ovlivňuje zdravotní předpoklady, tělesnou a duševní zdatnost a pohodu nejen v dětství ale i v dospělosti
- učí žáky uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, kdy si zvykají na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti, i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků
- vede žáky zásluhou spontánního prožitku k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo v jiné pohybové aktivitě

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova vyučuje jako povinný předmět v základní 2 hodinové dotaci týdně pro všechny žáky. Výuka organizována v městské sportovní hale, školních cvičebnách a dalších sportovištích v obci. Žákům 2. a 3. ročníku je do výuky zařazen povinný plavecký výcvik vždy po 20 vyučovacích hodinách, celkem 40 hodin.

Vzdělávání žáků dle ŠVP – minimální výstupy

Pro žáky s doporučením ŠPZ ke vzdělávání s minimální úrovní pro úpravy očekávaných výstupů je nutné při sestavení tematických vzdělávacích plánů a IVP vycházet z dosavadních dovedností a individuálních zvláštností žáků.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

- *Rozvoj schopností poznávání* - cvičení smyslového vnímání, rozvoj pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
- *Sebepoznání a sebepojetí* - já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně, moje tělo, zdravé a vyrovnané sebepojetí
- *Seberegulace a sebeorganizace* - cvičení sebekontroly, sebeovládání - regulace vlastního jednání i prožívání, vůle
- *Psychohygienu* - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, dovednosti zvládání stresových situací

Sociální rozvoj

- *Poznávací schopnosti* – vzájemné poznávání se ve skupině
- *Komunikace* - komunikace v různých situacích
- *Spolupráce a soutěživost* - rozvoj sociálních dovedností, rozvoj individuálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence

Morální rozvoj

- *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti* – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování

- *Hodnoty, postoje, praktická etika* - vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* – ochrana přírody při sportovních akcích, Olympijský den

Výchovně - vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuálnímu rozvoji
- umožňujeme žákům systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti a dovednosti
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“
- vedeme žáky k trpělivosti, plánování a organizování vlastní činnosti
- podporujeme snahu prezentovat se a prosadit v systému soutěží a olympiád
- Kompetence k řešení problémů*
- vedeme žáky k přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění vyhledáváme vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

Kompetence komunikativní

- učíme žáky k čestnému jednání v duchu "fair play"
- vedeme žáky k netolerování agresivních, hrubých, vulgárních a nezdvořilých projevů chování
- vedeme žáky k pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentace

Kompetence sociální a personální

- prezentace a podpora myšlenek olympijského hnutí
- rozvoj spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva
- rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva

Kompetence občanské

- podporujeme aktivní sportování
- objasňujeme potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách
- seznamujeme žáky s první pomocí při úrazech lehčího charakteru
- seznamujeme žáky se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin
- vedeme žáky k poznání historie českého sportu

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k nutnosti dodržování pravidel ve sportu, ale i v celém životě
- učíme žáky dodržovat, organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečně sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí

Předmět: Tělesná výchova Ročník: 1. – 3.	
Dílčí výstupy (výstupy pro 1. období)	Učivo
POZNATKY Z TV, SPORTU, HYGIENA A BEZPEČNOST	
Žák ➤ chápe důležitost pohybu pro zdraví a vývoj organismu ➤ chová se bezpečně ➤ dodržuje pokyny a pravidla při hodinách	Základy bezpečnosti Vhodné oblečení pro cvičení v tělocvičně nebo na hřišti průpravná kondiční, koordinační a relaxační cvičení základní terminologie, pokyny a gesta hygiena, úbor ošetření zranění
PRŮPRAVNÁ KONDIČNÍ A KOORDINAČNÍ CVIČENÍ	
➤ pozná své pohybové možnosti ➤ osvojuje si správné držení těla v sedu i stojí	Základní postoje - pozor, pohov Základní povely - nástup, pozor, pohov, vpravo (vlevo) v bok Vyrovnat, rozchod Nástup na značky, do řady, do družstev Chůze v rytmu Příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži Rozcvičky k procvičení koordinace pohybů Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla Průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení
GYMNASTIKA	
➤ zachovává pravidla bezpečnosti při činnostech za pomoci učitele, dodržuje je ➤ zvládá správnou techniku jednotlivých cviků ➤ reaguje na pokyny, zná pojmy ➤ zvládá kotoul vpřed, vzad a správný odraz při přeskočení	Gymnastické držení těla Cvičení s různým náčiním Rytmická gymnastika a tanečky Kotoul vpřed ze stoje

➤ <i>spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</i>	Převaly a kolébky na zádech Leh na zádech, vztyk bez pomoci rukou Sed zkřížmo, vztyk bez pomoci rukou Stoj s oporou o lopatky a předloktí (svíčka) Přeskoky, překonávání překážek
RYTMICKÉ A KONDIČNÍ ČINNOSTI S HUDBOU	
➤ <i>vyjadřuje rytmus pohybem</i> ➤ <i>zvládá základní estetické držení těla</i>	Rytmické cvičení na hudbu Jednoduché tanečky Chůze, běh, klus
ATLETIKA	
➤ <i>startuje podle pokynů</i> ➤ <i>osvojuje si techniku běhu, hodu a skoku</i> ➤ <i>dodržuje bezpečnost při atletice</i> ➤ <i>zachovává pravidla bezpečnosti při činnostech za pomoci učitele, dodržuje je</i>	Základní pojmy pro běh, skoky, hody, odraz z místa, skok z místa Jednoduché startovní povely Běh na 20 – 50 m, hod kriketovým míčkem, skok do dálky – průpravná cvičení
POHYBOVÉ, SPORTOVNÍ HRY	
➤ <i>zachovává pravidla bezpečnosti při činnostech za pomoci učitele, dodržuje je</i> ➤ <i>osvojuje si pravidla pohybových her</i> ➤ <i>spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</i> ➤ <i>rozvíjí soutěživost a vytrvalost</i> ➤ <i>uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech</i>	Pravidla pohybových her, pojmy, náčiní a manipulace s ním Manipulace s míči Přihrávky - držení míče, hod – horní a dolní oblouk, chytání obouruč Základní sportovní hry (Na jelena, přehazovaná) Šafetové hry s míči

TURISTIKA	
➤ <i>zachovává pravidla bezpečnosti při činnostech za pomoci učitele, dodržuje je</i>	Turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu
POHYB NA LEDĚ, SNĚHU	
➤ <i>dodržuje bezpečnost při zimních sportech</i>	Základy bobování, sáňkování
PLAVÁNÍ – 2. a 3. ročník	
➤ <i>adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti</i> ➤ <i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti</i>	Adaptace na vodní prostředí Hygiena plavání, zásady bezpečnosti, prvky sebezáchrany Splývání a jeden plavecký způsob
MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ	
Žák ➤ <i>zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost</i> ➤ <i>dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách</i> ➤ <i>reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti</i> ➤ <i>projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám</i> ➤ <i>zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů</i>	

Předmět: Tělesná výchova Ročník: 4. – 5.	
Dílčí výstupy (výstupy pro 1. období)	Učivo
POZNATKY Z TV, SPORTU, HYGIENA A BEZPEČNOST	
Žák ➤ chápe důležitost pohybu pro zdraví a vývoj organismu ➤ chová se bezpečně ➤ dodržuje pokyny a pravidla při hodinách	Základy bezpečnosti Vhodné oblečení pro cvičení v tělocvičně nebo na hřišti průpravná kondiční, koordinační a relaxační cvičení základní terminologie, pokyny a gesta hygiena, úbor ošetření zranění
PRŮPRAVNÁ KONDIČNÍ A KOORDINAČNÍ CVIČENÍ	
➤ podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; ➤ uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti ➤ zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením ➤ zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování ➤ dodržuje bezpečnost při cvičení	Osobní hygiena První pomoc Správné držení těla při cvičení Správné zvedání břemena Správné dýchání při cvičení Cvičení pro rozvoj kloubní flexibility Průprava pohybových činností
GYMNASTIKA	
➤ osvojuje si gymnastické názvosloví ➤ zvládá kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou ➤ poskytuje základní dopomoc ➤ ovládá přeskok, základní cvičení na hrazdě a chůzi na kladince	Pojmy, polohy, dopomoc Akrobacie – kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na rukou Přeskok bedny, roznožka Hrazda – shyb stojmo, švih Kladinka - chůze

RYTMICKÉ A KONDIČNÍ ČINNOSTI S HUDBOU	
➤ <i>snaží se o estetické držení těla</i> ➤ <i>rozeznává valčíkový a polkový krok</i> ➤ <i>vyjadřuje pohybem rytmický doprovod</i>	Základy estetického pohybu Základy tance, tanečních kroků 2/4 a 3/4 takt
ATLETIKA	
➤ <i>osvojuje si základní atletické pojmy</i> ➤ <i>ovládá skok do dálky a seznamuje se s technikou skoku do výšky</i> ➤ <i>ovládá techniku hodu kriketovým míčkem</i> ➤ <i>zdokonaluje se v běžeckých technikách</i>	Pojmy, povely Základy technik běhů, hodů a skoků Běh – 60m, vytrvalostní běh do 1000m, běh v terénu do 15 minut Skok do dálky (výšky) Hod míčkem z rozběhu
POHYBOVÉ, SPORTOVNÍ HRY	
➤ <i>jedná v duchu fair play</i> ➤ <i>dodržuje pravidla her a soutěží</i> ➤ <i>respektuje při pohybových činnostech spoluhráče</i> ➤ <i>aktivně se účastní pohybových her</i> ➤ <i>zvládá pravidla sportovních her</i> ➤ <i>správně manipuluje s míčem</i>	Pravidla her a jejich zaměření Využití prostředí a náčiní Základní pojmy a role ve hře Pravidla sportovních her Zacházení s míčem – držení, házení jednoruč, obouruč, základní přihrávka, chytání, přihrávky, střelba, vedení míče
TURISTIKA	
➤ <i>orientuje se podle mapy</i> ➤ <i>bezpečně se pohybuje v mírně náročném terénu</i> ➤ <i>chápe zásady poskytování první pomoci</i>	Čtení z turistické mapy Chůze v terénu do 15 km Vybavenost Základy první pomoci

POHYB NA LEDĚ, SNĚHU	
➤ <i>dodržuje bezpečnost při zimních sportech</i>	Základy bobování, sánkování
MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ	
Žák ➤ <i>chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu</i> ➤ <i>zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením</i> ➤ <i>zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností</i> ➤ <i>uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti</i> ➤ <i>reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti</i> ➤ <i>dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play</i> ➤ <i>zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla</i> ➤ <i>zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy</i>	

Předmět: Zdravotní tělesná výchova		
Ročník: 1. – 3.		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: ➤ <i>Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech.</i>	ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ konkrétní zdravotní oslabení, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTv, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení). SPECIÁLNÍ CVIČENÍ základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení, relaxační cvičení –	OSV – osobnostní rozvoj -Rozvoj schopností poznávání –rozvoj pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování.

➤ Zaujímá správné základní cvičební polohy. ➤ Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.	celková a lokální, dechová cvičení - správný dechový stereotyp. <u>A Oslabení podpůrně pohybového systému</u> A 1 Poruchy funkce svalových skupin A 2 Poruchy páteře - odchylky předozadního zakřivení A 3 Poruchy páteře - vybočení páteře do strany A 4 Poruchy stavby dolních končetin Cvičení zaměřená na: správné držení hlavy, pletence ramenního, postavení pánve, protažení šíjových, prsních, bederních svalů a vzpřimovačů páteře, zkrácených ohybačů kyčle a svalstva na zadní straně stehen; zlepšení fyziologického rozsahu pletence ramenního, kolenního, kyčelního a hlezenního kloubu a páteře ve všech směrech; spinální cvičení; posílení oslabených svalů šíjových, mezipatekových, břišních, hýžďových, stehenních, lýtkových a vzpřimovačů trupu. <u>B Oslabení vnitřních orgánů</u> B 1 Oslabení oběhového a dýchacího systému B 2 Oslabení endokrinního systému B 3 Obezita B 4 Oslabení vnitřních orgánů Cvičení zaměřená na: protažení a posílení svalstva – viz skupina A; rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů, zlepšení hrudního a bráničního dýchání při větší tělesné zátěži, koordinaci srdečního, dýchacího a pohybového rytmu; rovnovážná a koordinační cvičení. <u>C Oslabení smyslových a nervových funkcí</u> C 1 Oslabení zraku C 2 Oslabení sluchu C 3 Neuropsychická onemocnění	OSV – osobnostní rozvoj -<i>Psychohygienu</i> – sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích. OSV – osobnostní rozvoj -<i>Seberegulace a sebeorganizace</i> – cvičení sebekontroly
---	--	---

	Cvičení zaměřená na: vyrovnávání svalové nerovnováhy – viz skupina A; vyrovnávání funkční adaptability pohybového, srdečně-cévního a dýchacího systému; rozvíjení pohybové a prostorové koordinace, rovnovážných postojů; sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; orientaci v prostoru; zrakovou lokalizaci; u neuropsychických onemocnění je třeba omezení zvažovat individuálně. <i>VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI</i> <u>Pohybové činnosti v návaznosti na obsah tělesné výchovy</u> – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení.	
MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ		
➤ uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; ➤ zaujímá správné základní cvičební polohy ➤ zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením		

Předmět: Zdravotní tělesná výchova Ročník: 4. – 5.		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:	<i>ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ</i> konkrétní zdravotní oslabení, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTv, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení).	

➤ <i>zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování.</i> ➤ <i>zvládá základní techniku speciálních cvičení; korigovat techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele.</i> ➤ <i>upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením.</i>	<i>SPECIÁLNÍ CVIČENÍ</i> základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení, relaxační cvičení – celková a lokální, dechová cvičení - správný dechový stereotyp. <u>A Oslabení podpůrně pohybového systému</u> <i>A 1 Poruchy funkce svalových skupin</i> <i>A 2 Poruchy páteře - odchylky předozadního zakřivení</i> <i>A 3 Poruchy páteře - vybočení páteře do strany</i> <i>A 4 Poruchy stavby dolních končetin</i> Cvičení zaměřená na: správné držení hlavy, pletence ramenního, postavení pánve, protažení šíjových, prsních, bederních svalů a vzpřimovačů páteře, zkrácených ohybačů kyčle a svalstva na zadní straně stehen; zlepšení fyziologického rozsahu pletence ramenního, kolenního, kyčelního a hlezenního kloubu a páteře ve všech směrech; spinální cvičení; posílení oslabených svalů šíjových, mezilopatkových, břišních, hýžďových, stehenních, lýtkových a vzpřimovačů trupu. <u>B Oslabení vnitřních orgánů</u> <i>B 1 Oslabení oběhového a dýchacího systému</i> <i>B 2 Oslabení endokrinního systému</i> <i>B 3 Obezita</i> <i>B 4 Oslabení vnitřních orgánů</i> Cvičení zaměřená na: protažení a posílení svalstva – viz skupina A; rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů, zlepšení hrudního a bráničního dýchání při větší tělesné zátěži, koordinaci srdečního, dýchacího a pohybového rytmu; rovnovážná a koordinační cvičení.	OSV – osobnostní rozvoj -Rozvoj schopností poznávání –rozvoj pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování. OSV – osobnostní rozvoj -Psychohygienu – sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích. OSV – osobnostní rozvoj -Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly
---	---	---

	<u>C Oslabení smyslových a nervových funkcí</u> <i>C 1 Oslabení zraku</i> <i>C 2 Oslabení sluchu</i> <i>C 3 Neuropsychická onemocnění</i> Cvičení zaměřená na: vyrovnávání svalové nerovnováhy – viz skupina A; vyrovnávání funkční adaptability pohybového, srdečně-cévního a dýchacího systému; rozvíjení pohybové a prostorové koordinace, rovnovážných postojů; sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; orientaci v prostoru; zrakovou lokalizaci; u neuropsychických onemocnění je třeba omezení zvažovat individuálně. <i>VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI</i> <u>Pohybové činnosti v návaznosti na obsah tělesné výchovy</u> – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení.	
MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ		
➤ zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování ➤ zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele ➤ upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením		

Vzdělávací oblast – ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Předmět : Pracovní vyučování

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Pracovní vyučování svými formami výuky a vymezeným obsahem učiva, využíváním znalostí získaných v jiných oblastech vzdělávání i zkušeností nabytých v běžném životě umožňuje žákům získat nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě.

Oblast člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Formuje jejich osobnost rozvíjením některých vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech vyučovacích hodinách jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Prostřednictvím vyučovacího předmětu žáci získávají nejen důležité základní pracovní návyky a dovednosti, ale také důležité informace ze sféry výkonu práce. To pro ně může být velkou pomocí při jejich rozhodování o jejich dalším studijním a profesním zaměření.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: *Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů.*

Vyučovací předmět Pracovní vyučování se vyučuje ve všech ročnících na 1. stupni 1 hodinu týdně.

K výuce využíváme třídy, školní zahradu a školní kuchyňku.

Vzdělávání žáků dle ŠVP – minimální výstupy

Pro žáky s doporučením ŠPZ ke vzdělávání s minimální úrovní pro úpravy očekávaných výstupů je nutné při sestavení tematických vzdělávacích plánů a IVP vycházet z dosavadních dovedností a individuálních zvláštností žáků.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

- *Rozvoj schopností poznávání* - cvičení dovedností zapamatování
- *Sebepoznání a sebepojetí* – postoje a hodnoty, spolupráce, organizace práce
- *Seberegulace a sebeorganizace* – cvičení volných vlastností – sebeovládání, rozvoj volných vlastností, spolupráce a dokončení práce
- *Psychohygienu* - pozitivní naladění, kladný vztah k práci
- *Kreativita* - citlivost a originalita, rozvoj tvořivosti, pružnost nápadů

Sociální rozvoj

- *Poznávací schopnosti* – spolupráce, vzájemná práce ve skupině

Morální rozvoj

- *Hodnoty, postoje a praktická etika*- odpovědnost, spolehlivost, pomoc

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- *základní podmínky života* – seznámení - voda, půda, vzduch a, základní podmínky života rostlin, hospodárné šetření vodou, přírodní zdroje, principy hospodaření s přírodními zdroji.
- *vztah člověka k prostředí* - odpadové hospodářství, praktické řešení odpadového hospodářství, prostředí a zdraví, náš životní styl
- sběr přírodnin, sběr a využití přírodních materiálů, Den Země.

Výchovně - vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- Podporujeme samostatnost a tvořivost.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky nebát se problémů.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému.
- Podporujeme samostatnost a tvořivost.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky diskusi v týmu i celé třídě.
- Vedeme žáky k utváření příjemné atmosféry ve třídě, ohleduplnosti a úcty při jednání s ostatními.
- Vedeme žáky ke kamarádskému chování a pomoci druhým.
- Vedeme žáky ke slušnému chování k ostatním.

Kompetence občanské

- Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.

Předmět: Pracovní vyučování Ročník: 1.	
Dílčí výstupy (výstupy pro 1. období)	Učivo
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
Žák ➤ vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ➤ mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír ➤ válí, stlačuje, ubírá, přidává modelovací hmotu ➤ pracuje podle slovního návodu a předlohy	vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, aj.) pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce práce s papírem a kartonem práce s modelovací hmotou práce s přírodninami lidové zvyky, tradice, řemesla lidové zvyky, tradice, řemesla
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
➤ osvojuje si elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční)
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
➤ provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování ➤ pečuje o nenáročné rostliny	základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) pěstování pokojových rostlin
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
➤ chová se vhodně při stolování	pravidla správného stolování

Předmět: Pracovní vyučování Ročník: 2.	
Dílčí výstupy (výstupy pro 1. období)	Učivo
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
Žák ➤ vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru ➤ dovede navlékat, aranžovat, třídít, dotvářet a opracovávat přírodní materiál ➤ pracuje podle slovního návodu nebo předlohy ➤ stříhá a lepí textil ➤ navléká jehlu, naučí se přední steh ➤ vyrábí jednoduchý textilní výrobek ➤ seznamuje se s lidovými zvyky a tradicemi	vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, aj.) pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce práce s papírem a kartonem práce s přírodninami práce s modelovací hmotou práce s textilem lidové zvyky, tradice, řemesla
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
➤ osvojuje si elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi ➤ dovede sestavovat stavebnicové prvky ➤ montuje a demontuje stavebnici	stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční)
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
➤ provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování ➤ zná základy péče o pokojové rostliny – otírání listů, zalévání, kypření ➤ umí nasít semena a provádí porovnávání výsledků ➤ pečuje o nenáročné rostliny	základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) pěstování pokojových rostlin
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
➤ chová se vhodně při stolování ➤ poznává nádobí a přístroje v kuchyni	pravidla správného stolování vybavení kuchyně

Předmět: Pracovní vyučování Ročník: 3.	
Dílčí výstupy (výstupy pro 1. období)	Učivo
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
Žák ➤ rozlišuje vlastnosti materiálu ➤ využívá pracovní pomůcky a nástroje ➤ navléká, aranžuje, dotváří, opracovává a třídí při sběru přírodní materiál ➤ pracuje podle slovního návodu nebo předlohy ➤ navléká jehlu, dělá uzel ➤ stříhá textil ➤ šije zadní steh ➤ přišívá knoflík ➤ slepuje textilií a vyrábí jednoduchý textilní výrobek ➤ seznamuje se s tradicemi a lidovými zvyky	vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, aj.) pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce práce s papírem a kartonem práce s přírodninami práce s modelovací hmotou práce s textilem lidové zvyky, tradice, řemesla
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
➤ osvojuje si elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi ➤ dovede sestavovat stavebnicové prvky ➤ montuje a demontuje stavebnici	stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční)
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
➤ provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování ➤ zná základy péče o pokojové rostliny – otírání listů, zalévání, kypření ➤ umí nasít semena a provádí porovnávání výsledků ➤ provádí pozorování a hodnocení výsledků klíčivosti ➤ pečuje o nenáročné rostliny	základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) pěstování pokojových rostlin
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
➤ chová se vhodně při stolování ➤ prostírá stůl pro slavnostní příležitost ➤ udržuje čistotu a pořádek v kuchyni	pravidla správného stolování výběr a nákup potravin úprava slavnostní tabule

MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ

Žák:

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

- *zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů*
- *pracuje podle slovního návodu a předlohy*

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

- *zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi*

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

- *provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky*
- *pečuje o nenáročné rostliny*

PŘÍPRAVA POKRMŮ

- *upraví stůl pro jednoduché stolování*
- *chová se vhodně při stolování*

Předmět: Pracovní vyučování Ročník: 4.	
Dílčí výstupy (výstupy pro 2. období)	Učivo
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
Žák ➤ rozlišuje vlastnosti materiálu ➤ využívá pracovní pomůcky a nástroje ➤ využívá tradice a lidové zvyky ➤ vyřezává, děruje, polepuje, tapetuje ➤ vytváří prostorové tvary z papíru ➤ seznámí se při činnosti s různým materiálem a prvky lidových tradic ➤ pracuje podle slovního návodu nebo předlohy ➤ udržuje pořádek na pracovním místě ➤ vytváří složitější tvary ➤ používá pracovní nástroje a pomůcky, zdobí ➤ zvládne různé druhy stehů ➤ slepuje textilii a vyrábí jednoduchý textilní výrobek ➤ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc ➤ zná zásady první pomoci při poranění	Vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů Jednoduché pracovní postupy Využití tradic a lidových zvyků Práce s papírem a kartonem Práce s přírodninami Práce s modelovací hmotou Práce s textilem
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
➤ sestavuje složitější stavebnicové prvky ➤ montuje a demontuje stavebnici ➤ pracuje podle návodu	Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční)
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
➤ zná základy péče o pokojové rostliny – utírání listů, zalévání, kypření ➤ zná rozdíl mezi setím a sázením	Základní podmínky pro pěstování rostlin Péče o pokojové rostliny

➤ <i>rozumí množení rostlin</i>	Pěstování rostlin ze semen v místnosti
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
➤ <i>chová se vhodně při stolování</i> ➤ <i>prostírá stůl pro slavnostní příležitost</i> ➤ <i>udržuje čistotu a pořádek v kuchyni</i> ➤ <i>orientuje se v základním vybavení kuchyně</i> ➤ <i>seznamuje se s přípravou jednoduchých pokrmů</i>	Základní vybavení kuchyně Výběr a nákup potravin Úprava slavnostní tabule Pravidla správného stolování

Předmět: Pracovní vyučování Ročník: 5.	
Dílčí výstupy (výstupy pro 2. období)	Učivo
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
Žák ➤ rozlišuje vlastnosti materiálu ➤ využívá pracovní pomůcky a nástroje ➤ využívá tradice a lidové zvyky ➤ vyřezává, děruje, polepuje, tapetuje ➤ vytváří prostorové tvary z papíru ➤ seznámí se s využitím samorostů ➤ seznámí se při činnosti s různým materiálem a prvky lidových tradic, starými řemesly ➤ pracuje podle slovního návodu nebo předlohy ➤ udržuje pořádek na pracovním místě ➤ zvládne různé druhy stehů ➤ slepuje textilii a vyrábí jednoduchý textilní výrobek ➤ seznámí se s látáním, tkaním a háčkováním ➤ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc	Vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů Jednoduché pracovní postupy Využití tradic a lidových zvyků Práce s papírem a kartonem Práce s přírodninami Práce s textilem
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
➤ sestavuje složitější stavebnicové prvky ➤ montuje a demontuje stavebnici ➤ pracuje podle návodu	Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční)
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
➤ zná základy péče o pokojové rostliny – utírání listů, zalévání, kypření ➤ zná rozdíl mezi setím a sázením	Základní podmínky pro pěstování rostlin Péče o pokojové rostliny

➤ <i>rozumí množení rostlin</i> ➤ <i>vede pěstitelské pokusy a pozorování</i> ➤ <i>chová se vhodně při stolování</i>	Pěstování rostlin ze semen v místnosti
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
➤ <i>chová se vhodně při stolování</i> ➤ <i>prostírá stůl pro slavnostní příležitost</i> ➤ <i>udržuje čistotu a pořádek v kuchyni</i> ➤ <i>orientuje se v základním vybavení kuchyně</i> ➤ <i>seznamuje se s přípravou jednoduchých pokrmů teplé i studené kuchyně</i> ➤ <i>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc</i>	Základní vybavení kuchyně Výběr a nákup potravin Úprava slavnostní tabule Pravidla správného stolování
MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ	
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM ➤ <i>vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu</i> ➤ <i>využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii</i> ➤ <i>volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</i> ➤ <i>udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění</i> KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI ➤ <i>provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</i> ➤ <i>pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu</i> ➤ <i>udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu</i> ➤ <i>užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky</i> PĚSTITELSKÉ PRÁCE ➤ <i>dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin</i> ➤ <i>ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování</i> ➤ <i>volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní</i> ➤ <i>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě</i> PŘÍPRAVA POKRMŮ ➤ <i>uvede základní vybavení kuchyně</i> ➤ <i>připraví samostatně jednoduchý pokrm</i>	

- *dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování*
- *udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni*
- *uplatňuje zásady správné výživy*

6.1 Hodnocení

Zákonná norma hodnocení žáků (klasifikační stupně, způsoby hodnocení, atd.) je součástí Školního řádu. Systém průběžného hodnocení v naší škole je nastaven tak, aby zohledňoval i možnosti žáka se ŠVP. Snažíme se o posun od sumativního hodnocení žáků k formativnímu, sledování individuálního pokroku. Hodnocení proto je svým pozitivním charakterem zaměřeno nejen na podporu učení a výkonů, ale i na vytváření příznivého klimatu školy.

Zásady pro hodnocení prospěchu

- Hodnocení respektuje individuální a specifické zvláštnosti každého žáka.
- Metody a formy hodnocení zohledňují věk žáka a různou úroveň zralosti psychických funkcí.
- Čas na splnění úkolu není kritériem hodnocení. Rozdílné pracovní tempo žáků je při hodnocení zohledňováno.
- Hodnotíme vlastní pokrok žáka, hodnocením nestresujeme, zaměřujeme se na zvládnuté prvky učení.
- Při hodnocení uplatňujeme přiměřenou náročnost a pedagogický takt.
- K hodnocení využíváme i neformální způsoby – gesta, obrázky, symboly.
- Hodnocení je objektivní, odborně správné, pedagogicky zdůvodněné a doložitelné.
- Hodnocení je žákům srozumitelné, vychází z přehledných kritérií, která jsou předem známá.
- Nehodnotíme pouze výsledky činností, ale i míru dosažených klíčových kompetencí.
- Práce s chybou slouží k uvědomování si nedostatků a je prostředkem k povzbuzení a motivaci žáka chtít něco zlepšovat a dovídat se o cestách vedoucích k nápravě.
- Celkové hodnocení žáka je postaveno na porovnání s kritérii, která vymezují výstupy, jichž má žák dosáhnout.

Kritéria pro hodnocení prospěchu

- Úroveň dosahování očekávaných výstupů v jednotlivých předmětech pro daný ročník v ŠVP.
- Úroveň dosahování určitého stupně klíčových kompetencí stanovených v ŠVP.
- Míra získaných dovedností vykonávat požadované činnosti.
- Míra dovedností uplatňovat získané poznatky v praxi.

Hodnocené výstupy:

- Osvojení a pochopení učiva.
- Schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů.
- Rozpoznání známého jevu, doplnění informací, rozlišování.
- Aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim.
- Vyhledávání poznatků a informací, nacházení shodných, podobných a odlišných znaků, zobecňování.
- Vybavování, uvádění příkladů, pojmenovávání, nazývání, vyjmenovávání.
- Aplikace získaných poznatků při řešení podobných úkolů.
- Splnění úkolu, práce s učebními materiály.
- Manipulace s pomůckami, pozorování, označování, řazení podle kritérií, třídění, přiřazování.
- Srozumitelné a věcně správné vyjadřování.
- Tvoření přesných a jasných otázek a odpovědí.
- Vyjádření své myšlenky vlastními slovy, dovednost přiměřeně sdělovat a obhajovat svůj názor.
- Reprodukce jednoduchého sdělení.
- Správné čtení, čtení s porozuměním, orientace v textu.
- Recitování, memorace.
- Ovládání základních společenských komunikačních obrátů (prosba, omluva, žádost, poděkování apod.).
- Písemné vyjadřování.
- Vedení svých záznamů, úprava, písmo.

- Skupinová práce, spolupráce.
- Respektování názoru druhých, tolerance.
- Uplatňování a přiměřené prosazování svého tvořivého nápadu.
- Dovednost hodnotit a sebehodnotit.
- Samostatnost při řešení úkolů, problémů.
- Práce podle pokynů, dovednost pracovat soustředěně.
- Píle, aktivita, vytrvalost a nasazení při práci.
- Pracovitost a kladný vztah k praktickým činnostem.
- Vysvětlení, zdůvodnění a shrnutí jednoduchých principů a pracovních postupů.
- Prokázání zručnosti při práci s materiálem.
- Dovednost udržovat pořádek a čistotu na pracovním místě.
- Hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci.
- Dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví.
- Ovládání základů psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem, využívání vhodných aplikací.
- Zvládání práce s výukovými programy.
- Vyhledávání potřebných informací na internetu.
- Osvojení základů elektronické komunikace.
- Dodržování pravidel zacházení s výpočetní technikou.
- Znalost a uplatňování zásad zdravého životního stylu.
- Kladný vztah k pohybu a sportovním aktivitám.
- Kvalita přípravy na vyučování, domácí úkoly, pomůcky.
- Prokazování vůle a trpělivosti při jakékoli práci.
- Kladný postoj k morálním a společenským, kulturním a estetickým hodnotám.

Zásady pro hodnocení chování

- Základním hlediskem pro hodnocení žáků jsou osobnostní předpoklady každého žáka.
- Hodnocení chování žáků ve škole probíhá podle dohodnutých školních pravidel (Školní řád).
- V souladu se školními pravidly vytváří třídní učitelé spolu s žáky třídní pravidla. Tato pravidla jsou respektována i všemi ostatními vyučujícími v dané třídě.
- Hodnocení chování chápeme jako významný prostředek pro vytváření příznivého školního klimatu a nástroj prevence sociálně- patologických jevů.
- Vyučující se snaží působit na zákonné zástupce žáků v souladu s cíli školy a zákonné zástupce pravidelně informují o chování jejich dětí.
- Snížený stupeň z chování následuje po neúčinném uložení výchovného opatření a při dalším porušování školních pravidel.
- Při hodnocení chování upřednostňujeme používání pochval, abychom podporovali správné vzorce chování.
- Třídní učitelé vyhodnocují pravidelně chování ve svých třídách (měsíčně, čtvrtletně).
- Na vyhodnocování chování v rámci školy a udržování bezpečného školního klimatu se podílí metodik primární prevence a výchovný poradce prostřednictvím různých celoškolních akcí (nástěnky, ankety, soutěže, školní noviny, školní web, kohezní výjezdy apod.).
- Při rozborech chování vedou vyučující žáky k porozumění základních společenských norem a požadavků ve vztahu k vlastnímu chování.
- Hodnocení je prostředkem k povzbuzování překonávání překážek, zdůrazňování hodnot, vytváření správných návyků a postojů, je návodem ke zlepšení a utváření reálné aspirace apod.
- Konkrétní projevy chování žáků jsou také vyhodnocovány po skončení každé významnější školní akce.

Kritéria pro hodnocení chování

- Pravidelnost školní docházky, míra neomluvené absence.
- Chování ve škole a na akcích pořádaných školou ve shodě s pravidly vymezenými školním řádem.
- Dodržování zásad bezpečnosti.
- Míra slušnosti a ohleduplnosti vůči spolužákům a zaměstnancům školy.
- Míra účinnosti dříve uloženého výchovného opatření.

Zásady pro sebehodnocení žáků

- K dovednosti hodnotit a sebehodnotit jsou žáci vedeni postupně v průběhu celé školní docházky. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení je přirozenou součástí hodnocení, zpravidla předchází objektivnímu hodnocení učitelem.
- Sebehodnocení je vedeno tak, aby se podílelo na formování zodpovědnosti a zdravého sebepojetí žáků.
- Žáci provádějí sebehodnocení na základě kritérií po splnění vzdělávacích úkolů a výchovných cílů.
- Učitelé vytvářejí pro sebehodnocení vhodné podmínky.

Prostředky pro vytváření dovednosti sebehodnocení žáků

- Řízené rozhovory s žáky (hodnocení dle kritérií – shodné s platnými kritérii hodnocení žáků naší školy).
- Vlastní slovní zhodnocení výkonu nebo práce v hodině podle kritérií.
- Vlastní zhodnocení svého podílu na práci ve skupině.
- Vlastní zhodnocení chování na školních akcích a při vyučování.
- Zhodnocení svého podílu na školních akcích (sportovní, kulturní, projekty, soutěže apod.).
- Třídění portfolií s hodnocením učitele a sebehodnocením.

SLOVNÍ HODNOCENÍ PŘEDMĚTU SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ PÉČE

V případě žáků vzdělávaných ve třídě zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona jsou v ŠVP uváděny předměty speciálně pedagogické péče, případně je poskytováno toto podpůrné opatření konkrétnímu žákovi s podpůrným opatřením navrženým ŠPZ. Hodnocení žáků probíhá formou širšího slovního hodnocení. Jde převážně o pochvalu a povzbuzení, může být doplněno dostupnými prostředky, které budou žákovi srozumitelné: obrázky, razítka, případně i drobné hmotné; Na vysvědčení má škola vytvořenou formátovanou slovní škálu hodnocení.

1 – výborně

Žák/kyně je v činnostech aktivní, samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Plně využívá a úspěšně rozvíjí své osobní předpoklady. Samostatně uplatňuje osvojené dovednosti, vědomosti a návyky. Je aktivní při řešení problémů.

2 – chvalitebně

Žák/kyně je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Využívá své osobní předpoklady. Pokouší se samostatně uplatňovat osvojené dovednosti, vědomosti a návyky. Zapojuje se do řešení problémů.

3 – dobře

Žák/kyně je v činnostech méně aktivní, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Řešení problémů nalézá s pomocí učitele.

4 – dostatečně

Žák/kyně je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Osvojené dovednosti, vědomosti a návyky uplatňuje s častými chybami, není samostatný. Není schopen pracovat samostatně. Řešení problémů nalézá s výraznou dopomocí učitele.

5 – nedostatečně

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet své schopnosti. Není schopen řešit problémy. Učivo si není schopen osvojit ani se soustavnou dopomocí učitele.

6. 2 AUTOEVALUACE ŠKOLY

Oblasti autoevaluace: 1. Podmínky vzdělávání

2. Průběh vzdělávání

3. Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vzájemné vztahy školy, žáků, rodičů a dalších subjektů

4. Výsledky vzdělávání

5. Zajišťování kvality školy

6. Řízení školy

ad 1. Podmínky vzdělávání

➤ lidské zdroje

cíl – kvalifikovaný, erudovaný pedagogický sbor, který si stále doplňuje vzdělání;

kritéria - doplňování a prohlubování kvalifikačního studia, účast na DVPP, samostudium;

nástroje evaluace – kontrolní činnost, analýza personální dokumentace, dotazník pro pedagogy, hodnocení jinými subjekty;

➤ materiální zdroje

cíl – všestranně funkčně vybavená škola – učebny, specializované učebny, zahrada, vybavení pro sport, dostatek moderních vzdělávacích pomůcek, včetně multimediálních, počítače, internet;

kritéria – vybavenost učeben, specializovaných učeben, vybavení audiovizuální technikou, vybavenost IC technikou, vybavení vzdělávacími pomůckami, vybavení školní zahrady, možnosti pro realizaci tělesné výchovy;

nástroje evaluace – dotazníky, analýza, fyzická inventarizace, kontrola stavu sbírek a funkčnosti zařízení, hodnocení jinými subjekty;

➤ finanční zdroje

cíl – dostatek finančních prostředků na trvalý rozvoj školy a na uskutečňování dalších záměrů;

kritéria – hospodaření s finančními prostředky, úspěšnost získávání finančních prostředků z jiných zdrojů;

nástroje – analýza hospodaření, projekty (podávání, úspěšnost), hodnocení jinými subjekty;

ad 2. Průběh vzdělávání

➤ vyučování

cíl – vyučování probíhá v souladu s ŠVP;

kritéria – vhodnost a přiměřenost cílů výuky k předpokladům žáků, využívání různých organizačních forem, využívání pomůcek, učebnic a výukových materiálů, práce s cíli v průběhu a závěru vyučovací jednotky, komunikace při vyučování, vhodnost učebních úloh, vhodnost využitých metod hodnocení žáků učitelem;

nástroje evaluace – hospitace, pozorování, rozhovory, rozbor žakovských prací, hodnocení jinými subjekty;

➤ učení se (žáci)

cíl – žáci mají osvojeny klíčové kompetence, které mohou využít ke zvýšení kvality osobního života včetně profesního uplatnění, jsou motivováni k celoživotnímu vzdělávání;

kritéria - žáci se aktivně zapojují do výuky, dovedou pracovat samostatně i v týmu, využívají pro své učení různé učební materiály včetně ICT, umí reálně zhodnotit svůj pokrok;

nástroje evaluace – dotazníky, testy, hospitace, rozbor žakovských prací, pozorování, rozhovory, hodnocení jinými subjekty;

ad 3. Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vzájemné vztahy školy, žáků, rodičů a dalších subjektů

- klima školy
cíl – ve škole panuje příznivé a bezpečné klima pro žáky i učitele;
kritéria – ve škole převládá optimismus, důvěra a očekávání úspěchu, je podporována sebedůvěra žáků, pochvaly převyšují tresty, předchází se konfliktům;
nástroje evaluace – dotazníky, rozhovory pozorování, analýza zápisů v žakovských knížkách a osobních spisech, hodnocení jinými subjekty;
- spolupráce s rodiči
cíl – spokojenost rodičů se školou, vzájemná spolupráce;
kritéria – podávání informací rodičům, míra zapojení rodičů spolupráce se školou;
nástroje evaluace – dotazníky, kontrola dokumentace, rozhovory, hodnocení jinými subjekty;
- vzájemné vztahy
cíl – respektující vztahy, podpora, spolupráce;
kritéria – vzájemný respekt a podpora pracovníků školy, žáků a rodičů, individuální přístup k žákům, spolupráce se zřizovatelem, spolupráce s dalšími subjekty;
nástroje evaluace – dotazníky, pozorování, diskuse, rozhovory, hodnocení jinými subjekty;
- výchovné poradenství a primární prevence
cíl – včasná péče žákům se speciálními potřebami, dobré kariérové poradenství, účinná primární prevence sociálně patologických jevů;
kritéria – spolupráce s PPP, SPC, lékaři, orgány zabývajícími se péčí o dítě, sociálními kurátory apod.;
nástroje evaluace – dotazníky, rozbor dokumentace, rozhovory, diskuse, hodnocení jinými subjekty;
- práce třídního učitele
cíl – třídní učitel zná dobře všechny žáky ve své třídě, orientuje se ve vztazích v třídním kolektivu, podporuje a vytváří příznivé třídní klima, zajišťuje informovanost rodičů a dalších učitelů ve třídě;
kritéria – koordinace a informovanost žáků, rodičů a dalších učitelů, třídní klima, komunikace uvnitř třídy;
nástroje evaluace – dotazníky, pozorování, rozhovory, rozbor dokumentace;

ad 4. Výsledky vzdělávání

- zjišťování výsledků vzdělávání
cíl – škola má zpracovaný systém zjišťování výsledků vzdělávání, který pravidelně vyhodnocuje a aktualizuje;
kritéria – nástroje využívané k měření výsledků vzdělávání, systematickost zjišťování výsledků vzdělávání, účelnost využívání dat pro srovnání;
nástroje evaluace – rozbor dokumentace, rozbor žakovských prací, hodnotící zprávy metodiků – vyhodnocování, porovnávání, vyvozování opatření, hodnocení jinými subjekty;
- hodnocení výsledků vzdělávání
cíl – škola má vypracovaný systém hodnocení a srovnávání výsledků;
kritéria – hodnocení zjištěných výsledků žáků, srovnání výsledků žáků vzhledem k minulým obdobím, úspěšnost žáků při přijímacím řízení;

nástroje evaluace – rozbor výsledků prací žáků, rozbor dokumentace, zprávy kariérového poradce, úspěšnost žáků přípravné třídy v ZŠ, úspěšnost absolventů ve středních školách, hodnocení jinými subjekty;

ad 5. Zajišťování kvality školy

➤ plánování vlastního hodnocení školy

cíl – všechny činnosti autoevaluace jsou předem naplánovány, s harmonogramem činností jsou seznámeni všichni zaměstnanci školy;

kritéria – plán provádění autoevaluace, spolupráce všech zaměstnanců, dodržování plánu;

nástroje autoevaluace – kontrola dokumentace, rozbor plánu, kontrola dodržování plánu;

➤ provádění vlastního hodnocení

cíl – činnosti vlastního hodnocení vedou ke stálému rozvoji školy;

kritéria – systematickosti monitorování ve sledovaných oblastech, úspěšnost využívaných metod a nástrojů, výstupy z vlastního hodnocení, výběr priorit pro zdokonalování školy, plánování a rozvoj školy;

nástroje autoevaluace – SWOT analýza, dotazníky, vyhodnocování dat, rozbor dokumentace;

ad 6. Řízení školy

➤ plánování

cíl – škola má dobře stanovený plán vlastního rozvoje;

kritéria – plánování lidských zdrojů, materiálních a finančních zdrojů; průběžné naplňování plánu rozvoje

nástroje evaluace – analýza a rozbor plánů, dokumentace, analýza potřeb;

➤ organizace školy

cíl – škola má funkční organizační řád s jasným delegováním pravomocí a úkolů, ve škole pracují metodické a poradní orgány, dobře funguje vnitřní informační systém;

kritéria – organizační struktura školy a organizační řád, delegování pravomocí a úkolů, správa a přenos dat a informací uvnitř školy, činnost poradních a metodických orgánů;

nástroje autoevaluace – rozbor dokumentace, rozhovory, dotazníky, analýza - zpráv metodických a poradních orgánů, hodnocení jinými subjekty;

➤ vedení lidí

cíl – všichni zaměstnanci školy cítí podporu ze strany vedení školy, zaměstnanci a vedení školy tvoří fungující tým;

kritéria – týmová práce, komunikace, poskytování zpětné vazby, podpora učitelů při zavádění změn, vedení začínajících a nekvalifikovaných učitelů, další vzdělávání pedagogických pracovníků;

nástroje autoevaluace – dotazníky, rozhovory, diskuse, rozbor vzdělávacích potřeb, hodnotící pohovory;

➤ kontrola

cíl – ve škole dobře funguje vnitřní kontrolní systém;

kritéria – kontroly jednotlivých oblastí, kontrola výchovně vzdělávací oblasti, kontrola v oblasti BOZP;

nástroje autoevaluace – analýza výsledků kontrol, hodnocení jinými subjekty;

O S N O V Y
II. stupeň ZŠ

ČESKÝ JAZYK (ČJ)

ANGLICKÝ JAZYK (AJ)

NĚMECKÝ JAZYK (NJ)

MATEMATIKA (M)

INFORMATIKA (INF)

DĚJEPIS (D)

OBČANSKÁ VÝCHOVA (OV)

FYZIKA (F)

CHEMIE (CH)

PŘÍRODOPIS (P)

ZEMĚPIS (Z)

HUDEBNÍ VÝCHOVA (HV)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA (VV)

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)

TĚLESNÁ VÝCHOVA (TV)

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ (PV)

Vzdělávací oblast - JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Předmět: **Č e s k ý j a z y k**

Charakteristika předmětu

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je vést žáka k získání dobré úrovně jazykové kultury a mateřského jazyka, které patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základní školy, a vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, porozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: **jazyková výchova, slohová výchova, a literární výchova**. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V **jazykové výchově** žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Cílem je naučit žáky vyjadřovat se jasně, přehledně, srozumitelně a bez problémů komunikovat s okolním světem.

Ve **slohové výchově** se soustředíme na rozvoj komunikačních schopností žáků, jejich tvořivosti a fantazie.

V **literární výchově** žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy a žánry, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se rozlišovat literaturu hodnotnou a konzumní. Díky textům se snaží pochopit mezilidské vztahy, rozpoznávat dobro a zlo, dospívají k poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje a hodnotovou orientaci.

Vyučovací předmět má časovou dotaci

- 6. ročník – 4 + 2 vyučovací hodina týdně
- 7. ročník – 4 + 1 vyučovací hodina týdně
- 8. ročník – 4 + 1 vyučovací hodiny týdně
- 9. ročník – 4 + 1 vyučovací hodiny týdně

Výuka předmětu probíhá ve kmenových učebnách, v multimediální učebně, některé cíle jsou naplňovány formou návštěvy školní a městské knihovny.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

- *Rozvoj schopností poznávání* - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení
- *Kreativita* – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti)

Sociální rozvoj

- *Komunikace* – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální; specifické komunikační dovednosti; dialog; komunikace v různých situacích - informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.
- *Spolupráce a soutěživost* – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci; rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci; rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- *Kulturní rozdíly* – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik – seznamování pomocí literárních děl

- *Lidské vztahy* – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti) – seznamování prostřednictvím literárních děl
- *Etnický původ* – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost – seznamování prostřednictvím literárních děl

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- *Občanská společnost a škola* – způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- *Evropa a svět nás zajímá* – rodinné příběhy, život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
- Den Evropy

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy receptivních činností:

- *Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení* – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení; hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu – návštěva školní a městské knihovny
- *Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality* – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou
- *Fungování a vliv médií ve společnosti* – vliv médií na kulturu - role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti – návštěva divadelního a filmového představení

Tematické okruhy produktivních činností:

- *Tvorba mediálního sdělení* – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis

Výchovně - vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- Snažíme se vést žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělání a budoucnost.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a třídit potřebné informace ve slovnících, jazykových příručkách, encyklopediích i na internetu. Ve výuce učíme žáky hodnotit své výsledky a diskutovat o nich.

Kompetence k řešení problému

- Motivujeme žáky k samostatnému řešení daného problému, napomáháme mu hledat další řešení.
- Zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností a vlastního úsudku.
- Ve škole i při mimoškolních akcích sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

Kompetence komunikativní

- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s různými lidmi v různých situacích.
- Vedeme žáky k tomu, aby vyjadřovali svůj názor prostřednictvím mluvních cvičení a slohových prací na dané téma. Klademe důraz na kultivované vyjadřování v písemném i ústním projevu.
- Nabízíme žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální

- Zařazujeme práci ve skupině a klademe důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci skupiny i práci jednotlivce ve skupině.

- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.

Kompetence občanské

- Respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka.
- Netolerujeme agresivní, hrubé a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- Podporujeme u žáků projevy pozitivních postojů uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a tradic.
- Podporujeme účast žáků na kulturních akcích (návštěvy kin, divadel, koncertů, výstav) a jejich účast v soutěžích.

ČESKÝ JAZYK – JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
II. stupeň – 6. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák: <i>Dokáže vymezit pojem jazyk, rozpozná spis. a nespis. jazyk. Chápe rozdíl mezi formální a neformální komunikací. Orientuje se v pojmech jazykověda, mluvnice, hláskosloví, tvarosloví... Dokáže samostatně pracovat se základními jazykovými příručkami.</i>	Jazyk a jeho útvary Jazykověda a její složky Jazykové příručky	OSV – rozvoj schopnosti poznání, paměti a soustředění - kultivovanost - efektivní komunikace - mezilidské vztahy - řešení problémů
<i>Dovede vysvětlit spodobu znělosti, dokáže uvést příklady. U slov dokáže označit hlavní a vedlejší přízvuk, výrazně čte s dodržáním větné melodie. Rozpozná druhy vět.</i>	ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA Slovní přízvuk Zvuková stránka věty	
<i>Dokáže určit slovo základové a způsob, jak vzniklo slovo odvozené. Uvede slova příbuzná. Provede rozbor stavby slova, vysvětlí, k jakým změnám při odvozování dochází.</i>	STAVBA SLOVA A PRAVOPIS Slovotvorný základ, předpona, přípona Slova příbuzná Stavba slova Střídání hlásek při odvozování	
<i>Chápe pravopis na základě znalostí ze stavby slova. Vyjmenuje slova určená k zapamatování. Aplikuje pravidla a psaní koncovek slov ohebných.</i>	Skupiny hlásek při odvozování Zdvojené souhlásky Skupiny bě, bje ... Předpony s, z, vz, a předložky s, z i-y po obojetných souhláskách v jednotlivých částech slova	
<i>Uvede znaky, podle kterých slovní druh rozpozná, orientuje se v textu a správně určí slovní druh podle významu v dané větě.</i>	TVAROSLOVÍ Druhy slov	

<i>Vyhledá v textu podstatná jména, určí mluv. kat. Rozliší konkrétní a abstraktní podle významu. Vysvětlí zvláštnosti H, P, L. Rozliší a správně píše PJ obecná a vlastní. Pravopis koncovek odůvodňuje podle vzoru.</i>	PODSTATNÁ JMÉNA Konkrétní, abstraktní Pomnožná, hromadná, látková Skloňování vlastních jmen místních	
<i>Dokáže vyhledávat v textu Př. J. a určit mluv. kat. Rozpozná tvrdá, měkká, přivlastňovací. Správně píše velké, malé písmeno. Přídavná jména skloňuje podle vzoru a doplňuje koncovky i-y. Rozliší Př. J a P. J.. Uvede přípony jednotlivých stupňů a zvládne jejich tvoření i po stránce pravopisné.</i>	PŘÍDAVNÁ JMÉNA Druhy přídavných jmen Skloňování Stupňování	
<i>Vyjmenuje druhy zájmen a jejich charakteristické znaky. Vyhledá v textu zájmena a zařadí je ke správnému druhu. Zvládne skloňování já, ten, náš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj.</i>	ZÁJMENA	
<i>Rozliší druhy, uvede charakteristické rysy. Rozpozná určité a neurčité. Dokáže číslovky skloňovat. Zvládne pravopis teček za číslovkou řadovou. Složené číslovky napíše slovy, umí je skloňovat.</i>	ČÍSLOVKY	
<i>Dokáže v textu vyhledat slovesa a určit kategorie. Přiřadí slovesné tvary do různých časů, způsobů... Užívá spisovných koncovek.</i>	SLOVESA	
<i>Ve větě vyhledá podmět a přísudek. Rozliší přísudek jmenný a slovesný a umí je vzájemně zaměňovat. Rozpozná větu s nevyj. a několikanásobným podmětem. Dokáže použít pravidlo o shodě přísudku s podmětem v minulém čase, správně píše koncovky přítomného času sloves.</i>	SKLADBA Základní větné členy Skladební dvojice Shoda přísudku s podmětem	
<i>Nepřímou řeč dokáže převést na přímou a zapsat ji se správnou interpunkcí.</i>	Opakování o přímé řeči	

ČESKÝ JAZYK - SLOH II. stupeň – 6. ročník		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<i>Rozlišuje a vhodně užívá jaz. prostředky. Vhodné pro danou komunikační situaci, využívá pravidel dialogu a zásad komunikace, vyjadřuje se kultivovaně.</i>	KOMUNIKACE Verbální a neverbální Pravidla komunikace Vedení diskuze a dialogu, oslovení pozdrav, omluva	OSV – Efektivní komunikace, mluvní cvičení, sebepoznání, kultivovaný jazykový projev
<i>Vymezí pojem vypravování, v ukázkách vyhledá char. rysy a prostředky k oživení děje. Dokáže stupňovat napětí a použít přímou řeč. Zvládne souvisle vypravovat příběh a reprodukovat přečtený text. Text člení do odstavců. Zpracuje osnovu textu.</i>	VYPRÁVOVÁNÍ	LV – Práce s literárním textem VDO – Příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů
<i>Z ukázek vyvodí char. rysy popisu. Dbá na návaznost, souvislost, přesnost a systematičnost popisu. Obohacuje si slovní zásobu – synonyma, přirovnání a rčení. Zvládne jednoduchý popis</i>	POPIS – předmětu, osoby, děje, pracovního postupu	
<i>Rozliší zprávu a oznámení. Vyhledá v tisku, konkretizuje char. znaky. Samostatně napíše zprávu a oznámení.</i>	ZPRÁVA A OZNÁMENÍ	MDV – Zpravodajství, média v každodenním životě, kritické hodnocení, informace
<i>Osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá grafickou úpravu textu,</i>	KORESPONDENCE Vzkaz, pohled, dopis, email, přání a blahopřání	
<i>Učí se formulovat hlavní myšlenky v textu, dokáže vyhledat důležité údaje. Shromáždí odborné výrazy, jejich význam vyhledá v encyklopedii nebo slovníku.</i>	VÝPISKY	

ČESKÝ JAZYK – LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
II. stupeň – 6. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák: <i>Chápe pojem literatura, umělecká literatura. Rozlišuje základní lit. druhy. Při jednoduchém rozboru lit. textů používá elementární lit. pojmy – próza, poezie, epika, lyrika, verš, rým, drama ... Zná základy básnické poetiky.</i>	LITERÁRNÍ TERORIE Literatura – dělní literatury (poezie, próza, drama) Poezie – sloka, verš, rým, druhy rýmu Tvořivá činnost s literárním textem Drama – monolog, dialog	OSV – Dovednost zapamatovat si báseň, kreativita, schopnost poznání, soustředění HV – lidové písně
<i>Uvědomuje si, jak vnímali svět naši předkové, chápe přenesený význam slov ve rčeních a příslovích. Vyjmenuje charakteristická znaky pohádek, rozliší dobro a zlo. Čte s porozuměním, dokáže reprodukovat text. Zná jména významných autorů pohádek a ilustrátorů.</i>	LITERATURA V PROMĚNÁCH ČASU Lidová slovesnost – hádanky, říkadla, lidová píseň, přísloví, rčení, pranostiky Epické žánry lidové slovesnosti Pohádka – klasická, moderní, česká, světová	EV – Lidová slovesnost a příroda VV – Čeští ilustrátoři pohádek
<i>Umí vysvětlit příčiny vzniku bájí. Zná některé antické báje a jejich hrdiny, biblický mýtus o stvoření světa a člověka, má přehled o obsahu Bible</i>	BÁJE A MÝTY Znaky, původ BIBLE – Starý a Nový zákon Řecké báje	DE – Starověké Řecko, křesťanství, historie Židů
<i>Dokáže odlišit pověst od jiných žánrů. Reprodukuje nejstarší české pověsti i některé regionální. Zná významné autory</i>	POVĚSTI Znaky pověstí, pověsti národní a regionální, autoři	
<i>Chápe alegorii v bajkách, dokáže vyhledat mravní ponaučení. Utvoří vlastní bajku podle svých schopností. Zvládá dramatizaci jednoduchého textu.</i>	BAJKY Znaky, bajky klasické, moderní, veršované, prozaické. Tvořivá činnost s literárním textem – vytvoření vlastního textu s ilustrací, dramatizace	OSV – Morální hodnoty a postoje
<i>Zvládne reprodukci přečteného textu. Umí vyjádřit své dojmy z četby. Dokáže charakterizovat hlavní postavu</i>	PRÓZA S DĚTSKÝM HRDINOU Svět lidí a svět zvířat v literatuře	EV – Příroda a dobrodružství OSV – Poznávání lidí dle příběhu, mezilidské vztahy,

<i>příběhu, zhodnotit její chování.</i>	Příběhy odvahy a dobrodružství Humorná literatura – struktura literárního díla	řešení problémů, tvorba žebříčku hodnot MDV – Výběr literatury VDO – Formování volných a charakterových rysů Průběžně: Tvořivé činnosti s textem Dramatizace Ilustrace Herní dovednosti – vstup do role, empatie Referáty o přečtených knihách Návštěva divadelního představení, knihovny
---	---	--

ČESKÝ JAZYK – JAZYKOVÁ VÝCHOVA II. stupeň – 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák: <i>Rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk, zdůvodňuje jejich užití.</i>	ROZVRSTVENÍ NÁRODNÍHO JAZYKA Jazyk spisovný a nespisovný Obecná čeština a nářečí Postavení češtiny mezi slovanskými jazyky	MKV – Chápe rovnocennost našeho jazyka s ostatními OSV – Komunikace, schopnost poznávání a soustředění
<i>Upevní si vědomosti z 6. ročníku. Rozliší slova podle významu a užívá správné tvary.</i>	TVAROSLOVÍ PODSTATNÁ JMÉNA - duše	
<i>Zvládne tvořit Př. J. z P.J. a odůvodnit koncovky</i>	PŘÍDAVNÁ JMÉNA	
<i>Umí vyhledat zájmena v textu a určit druh. Dokáže vytvořit správné tvary zájmena jenž.</i>	ZÁJMENA	
<i>Dokáže vysvětlit rozdíl (pět hodin – paterý hodiny)</i>	ČÍSLOVKY	
<i>Umí vyčítat slovesa v jednotlivých časech a způsobech. Vysvětlí podstatu rodu činného a trpného. Rozpozná tvary hovorové.</i>	SLOVESA	
<i>Zvládne pravopis příslovečných spřezek. Rozliší druhy</i>	PŘÍSLOVCE	

<i>příslovci. Dokáže příslovce stupňovat. Vyvodí, z čeho se příslovce tvoří.</i>		
<i>Dokáže určit pády, se kterými se předložky pojí. Prohloubí si pravidlo psaní předložek s-z, dokáže nahradit slova předložkovým spojením.</i>	PŘEDLOŽKY	
<i>Z příkladů vyvodí, co může spojka spojovat. Spojky dokáže nahradit synonymními. Dokáže spojovat věty a souvětí.</i>	SPOJKY	
<i>Rozpozná částice v textu, chápe jejich funkci</i>	ČÁSTICE	
<i>Rozezná význam citoslovcí. Zvládne interpunkci.</i>	CITOSLOVCE	
<i>Na základě znalosti pravidel psaní velký písmen zvládá pravopis u podstatných jmen vlastních a v několikaslovném vlastním názvu. Zvládá pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický.</i>	PRAVOPIS Psaní velkých písmen ve jménech vlastních	
<i>Používá samostatně výkladové a jiné slovníky. Dokáže rozpoznat význam obrazní. Rozšiřuje si slovní zásobu nahrazováním slov synonymy.</i>	VÝZNAM SLOV Slovo, věcný význam Sousloví a rčení Slova jednoznačná a mnohoznačná Synonyma, homonyma, antonyma Odborné názvy, slova přejatá	
<i>Rozlišuje a příklady z textu. Dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov.</i>	SLOVNÍ ZÁSOBA Tvoření slov odvozováním, skládáním a zkracováním	
<i>Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek a ve větě a v souvětí. Rozpozná větné členy. Dokáže převést větný člen na VV stejné větněčlenské platnosti. Zvládá interpunkci na základě znalostí větné stavby.</i>	SKLADBA Stavba věty – základní a rozvíjející větné členy Druhy přísudků – fázová a způsobová slovesa	

	Věta jednočlenná a dvojčlenná Větný ekvivalent Souvětí souřadné a podřadné Druhy vedlejších vět	
--	--	--

ČESKÝ JAZYK – SLOH II. stupeň – 7. ročník		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<i>Odlišuje spisovný a nespisovný projev. Vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.</i>	KOMUNIKAČNÍ SITUACE Rozlišení reakce Projevy mluvené a psané	OSV – Mluvní cvičení, Komunikace a její zásady, kultivovanost jazykového projevu, verbální a neverbální komunikace
<i>Upevní si vědomosti z 6. ročníku. Dokáže použít prostředky k oživení děje a stupňování napětí. Uplatní dějová slovesa. Umí odstranit slohové nedostatky.</i>	VYPRÁVOVÁNÍ	
<i>Dokáže popsat své city, pocity a nálady. Rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby. Využívá synonyma.</i>	SUBJEKTIVNĚ ZABARVENÝ POPIS	EV – Příroda a já OSV – Estetické cítění, rozvoj fantazie
<i>V textu (popis obrazu) umí vyhledat ústřední motiv. Umí souvisle a systematicky popsat umělecké dílo.</i>	POPIS UMĚLECKÝCH DĚL	OSV – Estetické cítění, rozvoj fantazie
<i>Je schopen výstižně vyjádřit charakteristické rysy popisované osoby, jejich schopností, zájmů a zvláštností. Umí vysvětlit a použít rčení a přirovnání.</i>	CHARAKTERISTIKA Přímá - nepřímá	OSV – Poznávání lidí, charakteristické rysy
<i>Dokáže formulovat žádost ústně i písemně.</i>	ŽÁDOST	VDO – Úřední styk občana s úřady
<i>Odliší výtah od výpisků. Vyhledá v textu podstatná fakta a shrne je do souvislého textu.</i>	VÝTAH VÝPISKY ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
<i>Dokáže sestavit jednoduchou pozvánku.</i>	POZVÁNKA	

ČESKÝ JAZYK – LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
II. stupeň – 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák:		
<i>Má přehled o starověké literatuře, rozlišuje žánry, zná nejdůležitější lit. díla daného období</i>	STAROVĚKÁ LITERATURA Nejstarší literární památky světa – eposy, antické báje, Starý zákon, Ezopovy bajky	
<i>Umí vysvětlit příčiny vzniku staroslověštiny a hlaholice. Chápe význam cyrilometodějské mise.</i>	STARŠÍ ČESKÁ LITERATURA Staroslověnské písemnictví, cyrilometodějská mise a její význam, vznik česky psané literatury “ Legends a kroniky	
<i>Charakterizuje středověkou literaturu. Má přehled o nejdůležitějších dílech – rozlišuje žánry. Umí vysvětlit důsledky bitvy na Bílé hoře pro vývoj českého jazyka. Chápe význam LS pro toto období, rozlišuje žánry.</i>	STŘEDOVĚKÁ LITERATURA Literatura předhusitská a husitská Husova lit. tvorba Česká humanistická literatura J. A. Komenský Pobělohorská literatura a význam LS	
<i>Je schopen charakterizovat prostředí, čas a téma příběhu. Umí zhodnotit chování a postoje lit. postav, vyjádřit své názory a pocity z četby. Dokáže vystihnout záměr autora. Pracuje tvořivě s lit. textem. Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním a filmovém zpracování. Rozlišuje základní prozaické žánry, uvede probrané představitele.</i>	PRÁCE S LITERÁRNÍM TEXTEM Próza s dětským hrdinou – dějová zápletky a rozuzlení, pointa, charakteristika postav, literární a filmové zpracování	OSV – Hodnoty, postoje VDO – práce s ukázkami
<i>Rozliší lyriku a epiku. Umí objasnit pojmy sloka, verš, rým, vyjmenuje druhy rýmu. Pokusí se najít smysl básně. Naučí se báseň zpaměti.</i>	POEZIE Umělecký jazyk básně – metafora, personifikace ... Hlavní myšlenka básně Umělecký přednes	OSV – Mezilidské vztahy

ČESKÝ JAZYK – JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
II. stupeň – 8. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák: <i>Má přehled o slovanských a světových jazycích, orientuje se v podobnostech a odlišnostech slovanských jazyků.</i>	OBECNÉ PUČENÍ O JAZYCE Skupiny jazyků – slovanské, germánské, románské, rozvrstvení národního jazyka	MKV – Seznamuje se se specifickými rysy světových jazyků, cizí jazyky
<i>Rozlišuje a příklady z textů dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov. Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova orientuje se v rozdílné výslovnosti slov a jejich pravopisu.</i>	SLOVNÍ ZÁSoba A VÝZNAM SLOV Způsoby obohacování Slova přejatá Přenesená pojmenování Zvuková stránka věty – slovní a větný přízvuk, melodie věty, asimilace znělosti	
<i>Samostatně pracuje s PČP a SSČ.</i>	PRÁCE S JAZYKOVÝMI PŘÍRUČKAMI	
<i>Správně třídí slovní druhy. Chápe jejich funkci ve větě. Tvoří spisovné tvary slov. Zvládá pravopis slov.</i>	SLOVNÍ DRUHY Funkce slovních druhů ve větě Důraz na slovesa a jejich spisovné tvary, slovesný vid	
<i>Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí. Správně tvoří souvětí celky v mluveném i písemném projevu. Orientuje se ve stylizaci vět.</i>	SKLADBA Věta jednoduchá a souvětí Souvětí podřadné – přeměna větného členu na VV a naopak, druhy VV Doplňk, VV doplňková Významový poměr v několikanásobném větném členu Větné členy v přístavkovém vztahu	
<i>Zvládá interpunkci ve VJ a souvětí podřadném</i>	PRAVOPIS SYNTAKTICKÝ Shoda příčestí minulého s podmětem Základy interpunkce ve VJ a souvětí podřadném	

ČESKÝ JAZYK – SLOH		
II. stupeň – 8. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák: <i>Ovládá základy studijního čtení. Formuluje hlavní myšlenky textu. Rozlišuje pojmy, fakta, názory a hodnocení.</i>	VÝKLAD VÝTAH VÝPISKY	
<i>Chápe literární text jako zdroj informací. Formuluje vlastní názory na umělecké dílo.</i>	REFERÁT RECENZE Beseda o uměleckém díle	MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
<i>Umí v textu vyhledat jazykové prostředky charakteristiky vnější a vnitřní, rozlišit přímou a nepřímou charakteristiku. Vypracuje charakteristiku literární postavy.</i>	CHARAKTERISTIKA LITERÁRNÍ POSTAVY	OSV – Poznání charakterů a jejich hodnocení
<i>Umí vyplnit profesní životopis. Používá jazykové prostředky pro daný slohový útvar.</i>	ŽIVOTOPIS	
<i>Chápe rozdíl mezi úvahou a výkladem. Umí vyhledat v textu důležité myšlenky, hodnotící prostředky a subjektivní postoje autora a vyjádří se k nim podle svých zkušeností. Dokáže vytvořit otázky k danému problému. Ústně diskutuje na dané téma. Zvládne krátkou úvahu na aktuální téma.</i>	ÚVAHA Aktuální témata	VDO – Občanská odpovědnost, angažovanost
<i>Uvědomuje si potřebu spisovné výslovnosti ve veřejném projevu. Zná charakteristické znaky diskuze, chápe potřebu dodržovat pravidla dialogu. Je schopen připravit krátký proslav.</i>	ŘEČNICTVÍ Projev Proslav Diskuze	MDV – Zpravodajství, média v každodenním životě OSV – Komunikace, verbální a neverbální sdělení
<i>Dokáže rozeznat manipulativní působení médií.</i>	REKLAMA	MDV - Reklama

ČESKÝ JAZYK – LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
II. stupeň – 8. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák: <i>Umí vysvětlit pojem renesance a klasicismus. Má přehled o základních textech a nejdůležitějších osobnostech daného období.</i>	RENESEANCE A KLASICISMUS V EVROPĚ Itálie, Francie, Španělsko Shakespeareovské drama	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá OSV – Komunikace mezi učitelem a žáky
<i>Chápe význam NO pro českou národní historii. Zná jeho nejvýznamnější představitele.</i>	NÁRODNÍ OBROZENÍ Formování novodobého českého národa tzv. „obranná fáze NO“	MKV – Češi a Evropa a NO MDV – Knihy, noviny a NO
<i>Má přehled o osobnostech první poloviny 19. století a jejich dílech.</i>	OD ROMANTISMU K MODERNÍ LITERATUŘE Romantismus v Evropě – Puškin, Hugo ... Máchova poezie, Erbenova balada, satira K. H. Borovského, povídky B. Němcové, dramatická tvorba J. K. Tyla	
<i>Orientuje se v chronologickém vývoji literatury. Hluběji chápe literární text. Umí charakterizovat jednotlivé literární žánry a základní umělecké směry 19. století. Vytváří si názor na umělecké dílo, vlastními slovy interpretuje smysl díla.</i>	LITERATURA 2. POL. 19. STOLETÍ SETKÁNÍ SE SVĚTOVOU LITERATUROU 19. STOLETÍ Realismus – Dickens, Čechov...	Průběžně: Uceleně reprodukuje přečtený text formuluje ústně i písemně dojmy z četby, návštěvy divadla nebo film. představení a názory na umělecké dílo. Porovnává různá ztvárnění téhož námětu. Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, doloží svůj názor argumenty. Vyhledává informace v různých informačních zdrojích.
<i>Umí vyhledávat sci-fi prvky, odhalit hlavní myšlenky. Vymezí základní námětové okruhy sci-fi. Zná výrazné české i světové představitele a jejich díla.</i>	SCIENCE FICTION L. Souček, J. Nesvadba, Arthur C. Clarke, H. Harrison	

ČESKÝ JAZYK – JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
II. stupeň – 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy

Žák:		
<i>Chápe původ a základy vývoje jazyka Vnímá prohršky proti spis. jazyku Uvědomuje si rozdíl mezi projevem psaným a mluveným</i>	Obecné výklady o jazyce – vývoj a útvar českého jazyka, slovanské jazyky, jazyková kultura, projev mluvený a psaný	MV – specifické rysy jazyků, rovnocennost našeho jazyka s ostatními OSV – každodenní komunikace, odpovědnost
<i>V písemném projevu zvládá pravopisné jevy na základě znalosti pravopisných pravidel</i>	Pravopis slootovrný, morfologický a lexikální	VDO – respekt, tolerance, úcta ke všem lidem
<i>Správně vyslovuje hlásky a hláskové skupiny Orientuje se v pravopisu souhláskových skupin Správně tvoří pauzy, dobře intonuje</i>	Zvuková stránka jazyka, hláska, spodoba znělosti, modulace souvislé řeči	
<i>Umí určit věcný význam slov Rozpozná přenesená pojmenování Samostatně vyhledává významy slov v SSČ</i>	Slovní zásoba a význam slova – slovo a sousloví, slohové rozvrstvení slovní zásoby, synonyma, homonyma, antonyma, slova mnohoznačná	
<i>Chápe principy obohacování slovní zásoby Uvědomuje si rozdíl mezi výslovností souhl. skupin a jejich pravopisem Orientuje se ve významu používaných slov přejatých</i>		
<i>Správně třídí slovní druhy Tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</i>	Tvarosloví – slovní druhy (věcný a mluvnický význam slov)	
<i>Chápe rozdíly ve stavbě VJ a souvětí Orientuje se ve větněčlenské platnosti slov a vět vedlejších Zvládá interpunkci VJ a souvětí Správně tvoří valenční vazby</i>	Skladba – věta jednoduchá a souvětí, souvětí podřadné a souřadné, složité souvětí, zvláštnosti větné stavby, interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí, valence sloves	

ČESKÝ JAZYK – SLOH II. stupeň – 9. ročník		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<i>Orientuje se ve funkčních stylech. Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr.</i>	FUNKČNÍ STYL Slohové postupy a útvary podle záměru mluvčího	MDV – Vnímání autora mediálních sdělení
<i>Používá jazykové prostředky pro daný slohový útvar. Dorozumívá se kultivovaně, výstižně.</i>	VÝSTAVBA A ČLENĚNÍ TEXTU	
<i>Zvládá grafickou úpravu textu. Používá vhodné jazykové prostředky. Rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby. Umí ústně či písemně vyjádřit své zážitky, názory a pocity.</i>	FUNKČNÍ STYL UMĚLECKÝ Vypravování Charakteristika literární postavy Subjektivně zabarvený popis	OSV – Mluvní cvičení, sebepoznání, sebepojetí, estetické cítění
<i>Je schopen zpracovat úvahu na dané téma, uplatnit své vlastní názory a postoje. Využívá základy studijního čtení.</i>	FUNKČNÍ STYL ODBORNÝ Úvaha na aktuální téma Výklad	EV – Životní prostředí, vztah člověka k životnímu prostředí
<i>Využívá zásad komunikace a pravidel dialogu. Zapojuje se do diskuze.</i>	FUNKČNÍ STYL PROSTĚSDĚLOVACÍ Diskuze Vedení dialogu Soukromý dopis	MDV – Diskuze, sdělovací prostředky a my
<i>Uvědomuje si potřebu spisovné výslovnosti ve veřejném projevu, zvládá techniku mluveného projevu.</i>	FUNKČNÍ STYL ŘEČNICKÝ Proslov	VDO – Řečnictví, angažovanost občana, úřední styk občana s úřady
<i>Zvládá základní normy písemného vyjadřování a grafickou úpravu textu a jeho výstavbu.</i>	FUNKČNÍ STYL ADMINISTRATIVNÍ Úřední písemnosti	VDO - úřední styk občana s úřady
<i>Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj.</i>	FUNKČNÍ STYL PUBLICISTYCKÝ Zpráva Interview Fejeton	MDV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, tvorba mediálních sdělení

	Reklama	
--	---------	--

ČESKÝ JAZYK – LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
II. stupeň – 9. ročník		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Umí charakterizovat jednotlivé literární žánry a základní umělecké směry	LITERATURA 20. STOLETÍ: 1. polovina – poezie (Bezruč, Šrámek, Dyk, Wolker, Nezval, Seifert...) próza – (Hašek, Čapek, Vančura...) drama – Osvobozené divadlo a jeho nástupci – moderní divadelní scény – Semafor a Divadlo J. Cimrmana 2. polovina – literatura oficiální (Viewegh, Žáček, Křesťan, Pavel, Hrabal, Vyskočil...) literatura exilová a samizdatová (Škvorecký, Salivarová, Kohout...) písňové texty – Kainar, Hrabě, Nohavica, Kryl Světová literatura – Leacock, Fulghum, Orwell, Keyes, Hemingway, Šolochov... Film a adaptace literárních děl	MDV – výběr literatury, stavba mediálních sdělení
Má přehled o významových představitelích		OSV – poznávání lidí dle příběhů, mezilidské vztahy v literárním díle
Dokáže přiřadit k autorovi nejznámější díla, literární text k literárnímu žánru		VDO – demokratické zásady v dílech spisovatelů, formování volných a charakterových rysů (sebekontrola, rozvoj vynalézavosti, tvořivosti)
Uceleně reprodukuje přečtený text a vlastními slovy interpretuje smysl díla		EGS – Evropa a svět nás zajímá
Je schopen formulovat dojmy ze své četby, návštěvy divadla nebo filmového představení a vytvářet si názory na umělecké dílo		
Rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora		
Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování		
Dokáže vyhledat informace z různých zdrojů (knihovna, internet, dokumentární film...), zpracovat je a vhodně využít		

MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:

Žák

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

- čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- rozezná větu jednoduchou od souvětí
- správně píše slova s předponami a předložkami
- ovládá pravopis vyjmenovaných slov
- zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

- orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
- ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
- rozezná základní literární druhy a žánry
- dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury
- má pozitivní vztah k literatuře

Vzdělávací oblast: **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

Předmět: **A n g l i c k ý j a z y k**

Charakteristika předmětu

Anglický jazyk je vyučován ve druhém až devátém ročníku. Jeho obsahem je plnění očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní školy. Výuka anglického jazyka vytváří předpoklady pro budoucí zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy v rámci Evropy i světa, připravuje je jak k praktickému užívání jazyka, tak k objevování a chápání skutečností, které se nacházejí i mimo oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Výuka anglického jazyka na druhém stupni shrnuje a prohlubuje vědomosti žáka ve všech oblastech jazykového vzdělání na základní škole. Žáci pracují ve větší míře s autentickými texty, konverzují spolu anglicky ve větších celcích. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se žáci seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí. Angličtinu používají při práci s internetem i v jiných vyučovacích předmětech.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výuka anglického jazyka úzce navazuje na učivo 1. stupně. Prohlubuje komunikativní dovednosti žáků na základě náročnějšího, ale přiměřeně vhodného učebního materiálu, který je standardizován k příslušné věkové kategorii žáka.

Při výuce se využívají i náročnější metody práce, např. tvorba krátkodobých nebo dlouhodobých, individuálních či skupinových projektů. K tomu slouží nové zdroje a způsoby poznávání faktů – internet, výukové programy na PC, časopisy, knihy, televize. Žáci jsou vedeni k aktivnímu využívání získaných vědomostí a znalostí.

Anglický jazyk se na II. stupni vyučuje v 6. – 9. ročníku s časovou dotací 3 hodiny týdně. Žáci mohou být rozděleni do skupin. Výuka probíhá v kmenových třídách a v odborné učebně anglického jazyka.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

- *Rozvoj schopnosti vnímání* – cvičení pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování; dovednosti pro učení

Sociální rozvoj

- *Komunikace* – cvičení aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální sdělování; vedení dialogu; komunikace v různých situacích

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- *Evropa a svět nás zajímá* – život lidí a dětí ve Velké Británii i jiných zemích; zvyky a tradice národů Evropy
- *Objevujeme Evropu a svět* – Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách
- *Jsme Evropané* – Evropská unie

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- *Lidské vztahy* – tolerance mezi lidmi různých národů
- *Multikulturalita* – specifické rysy jazyků a jejich vzájemná rovnocennost; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

Výchovně - vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- snažíme se do výuky zařadit převážně aktivizující metody, např. jazykové hry, abychom v žácích od počátku probudili zájem o studium anglického jazyka
- motivujeme žáky k dalšímu učení přiměřeně zvolenými úkoly
- využíváme vhodných učebních pomůcek (obrázky, reálné předměty, loutky), audiovizuální techniky a dalších podnětů (neverbální prostředky komunikace) a pomáháme tak žákům odhadnout a pochopit význam nových slov a gramatickou strukturu jazyka

- klademe důraz na čtení s porozuměním, vedeme žáky k vyhledávání informací, jejich třídění
- předkládáme dostatek informačních zdrojů a vedeme k jejich pravidelnému užívání
- učíme žáky pracovat samostatně nebo v kooperaci s ostatními
- učíme žáky pracovat s chybou a vnímat ji jako přirozenou součást učení
- podněcujeme tvořivost žáků, umožňujeme realizovat vlastní nápady (projekty, příprava jednoduchých rozhovorů, hraní rolí)
- pomáháme vytvářet každému žákovi portfolio, vedeme žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům přiměřeně obtížné problémové úlohy, motivujeme je k samostatnému řešení
- rozvíjíme u žáků logické myšlení, které vzniká při práci, např. s jazykovými hrami, hádankami a příběhy a zároveň posilujeme jejich schopnost rozhodnout se pro správné řešení
- prostřednictvím komiksových příběhů, písní, pohádek apod. předkládáme modely jazykových jevů, vedeme žáky k vyvozování gramatických pravidel na základě samostatného pozorování daných jevů a k jejich praktické aplikaci při komunikaci
- zařazujeme do výuky vizuální podněty a jazykové hry zaměřené na rozvoj schopnosti odhadu, vybízíme žáka k předvídání děje z příběhů na základě obrázků nebo poslechu
- umožňujeme přístup k informačním zdrojům, napomáháme žákům vyhledat a třídit informace, hledat vhodná řešení
- podněcujeme žáky k využívání jejich dosavadních zkušeností a znalostí jazykových jevů a jejich propojení s dovednostmi z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k samostatnému ústnímu i písemnému vyjadřování, využívání neverbálních prostředků komunikace
- rozvíjíme dovednost porozumět různým typům sdělení v anglickém jazyce a schopnost jejich reprodukce (ústní i písemné)
- seznamujeme žáky se základní slovní zásobou a standardními frázemi, které směřují k jednoduché konverzaci
- komunikaci rozvíjíme zařazováním her, hádanek, říkanek, písní, dramatizace příběhů a pohádek, dialogů, hraní rolí
- opakováním ustálených obrátů a ucelených částí jazyka v písních, říkadlech, pohádkách a komiksových příbězích v učebnici podporujeme rozvoj mluvení
- nápodobou a opakováním upevňujeme správnou výslovnost
- klademe důraz na poslechová cvičení
- rozvíjíme písemné vyjadřování žáků – od jednoduchých řízených aktivit podle vzoru ke krátkým samostatným vyjádřením (vytvoření komiksu, dopis s informacemi o sobě apod.)
- umožňujeme žákům ověřovat si komunikační dovednosti v krátkých rozhovorech vycházejících z námětů každodenního života
- snažíme se zvýšit jazykové sebevědomí žáků, odstranit obavu z nesprávného vyjádření

Kompetence sociální a personální

- během výuky učíme žáky spolupracovat při řešení úkolů ve skupinách a dvojicích, vedeme k dodržování společně dohodnutých pravidel
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků při učení, posilujeme přátelskou atmosféru spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků vyžádat si nebo poskytnout pomoc, radu
- zařazujeme aktivity, které zohledňují individuální potřeby žáků (žáci s poruchami učení)
- navozujeme témata a situace, které jsou žákům blízké, poskytujeme příležitost projevit a realizovat jejich zájmy, nabízíme volitelné úlohy podle zájmu a potřeb žáků (sebevyjádření žáka)
- rozvíjíme u žáků schopnost sebehodnocení, pozitivně nahlížet na sebe sama, rozvíjet pocit sebeúcty
- rozvíjíme schopnost tolerance, respektu a zdvořilosti k druhým

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s kulturou, tradicemi a životním stylem anglicky mluvících zemí, rozvíjíme porozumění pro jiné kultury, učíme žáky chápat a respektovat odlišnosti kultur
- vedeme žáky k zdravému životnímu stylu
- zařazujeme ekologická témata, environmentální výchovu

- učíme žáky porovnávat naši kulturu, životní styl a ekologické otázky s kulturou a životním stylem anglicky mluvících zemí
- respektujeme individuální rozdíly, kulturní, náboženské a jazykové odlišnosti žáků
- vedeme žáky k respektování názoru druhých, formou her a komunikačních cvičení vštěpujeme zásady slušného a společenského chování
- zadáváním přiměřených úloh a různých způsobů sebehodnocení povzbuzujeme žáka k přebírání zodpovědnosti za vlastní učení i k uvědomění si vlastních pokroků
- zařazujeme aktivity, při kterých si žák ověří své vědomosti a to mu umožní zažít pocit úspěchu a radosti ze své práce

Kompetence pracovní

- zařazováním různorodých témat podněcujeme u žáků zájem o další obory
- vedeme žáka k poznávání a chápání jazyka jako důležitého nástroje vzdělávání a získávání informací
- rozvíjíme u žáků pracovní návyky a smysl pro povinnost při plnění úkolů, vyžadujeme a kontrolujeme domácí přípravu žáka na vyučování
- učíme žáky efektivně organizovat svou práci
- vedeme žáky k samostatné práci se slovníkem a fonetickým přepisem
- střídáním činností a zapojováním žáků do aktivit, které vyžadují jiný styl a místo práce posilujeme schopnost žáků adaptovat se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- posilujeme sebedůvěru žáků při vystupování mimo třídní kolektiv
- navozujeme situace, při kterých si žáci vyzkouší a ověří své dovednosti a znalosti

ANGLICKÝ JAZYK II. stupeň - 6 . ročník		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<i>Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.</i>	základní informace týkající se osob, každodenních činností a potřeb, zvířat, zeměpisných údajů	OSV – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
<i>Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.</i>	oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání, představování, poděkování, reakce na poděkování, objednání jídla, zboží, návrh a nabídka, žádost o informaci, rozloučení	OSV – poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; komunikace - dovednosti pro sdělování verbální i neverbální; dialog MKV – význam angličtiny jako prostředku mezinárodní komunikace
<i>Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.</i>	žádost o pomoc, radu, dotázání se na osobní informace, sdělení osobních informací, objednání jídla, nákup zboží, návrh činnosti základní pravidla výslovnosti větných celků a hlásek	OSV – komunikace v různých situacích; kooperace a kompetice; kreativita; řešení problémů a rozhodovací dovednosti MKV – lidské vztahy – uplatňování principu slušného chování
<i>Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.</i>	témata: rodina, domov, škola, volný čas, sport, kultura, péče o zdraví, stravovací návyky, nákupy, cestování, příroda a město, počasí, zeměpisné údaje	OSV – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, specifické komunikační dovednosti
<i>Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.</i>	popis sebe samého, kamaráda, popis každodenních činností a potřeb, převyprávování jednoduchého příběhu, pohádky (podle obrázků)	OSV- cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium
<i>Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.</i>	četba autentického textu, úvod do reálií anglicky mluvících zemí, četba textů s tematikou britských a amerických svátků vyhledání konkrétních informací, práce se slovníkem	EGS – Evropa a svět nás zajímá – život dětí v anglicky mluvících zemích, zvyky a tradice MKV – kulturní diference – poznávání cizích kultur a vlastního kulturního zakotvení

<i>Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.</i>	porozumění obsahu a tématu textů, vyhledání informací, odvození významu neznámých slov z kontextu přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas prostý pravidelných i nepravidelných sloves, vyjádření zamýšlené budoucnosti (be going to), modální sloveso have to, počitatelná a nepočitatelná podstatná jména, vyjadřování kvantity, kvantifikátory, partitiva, pořadí rozvíjejících přídavných jmen, osobní zájmena - předmětové tvary, ukazovací a tázací zájmena, číslovky řadové, datum, stupňování přídavných jmen, tvoření příslovčí, frekvenční příslovce, předložky místní a časové	OSV- rozvoj schopnosti poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; dovednosti pro učení a studium
<i>Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.</i>	doplnění osobních informací, formulář k získání průkazky do sportovního centra	
<i>Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.</i>	pohlednice, osobní dopis, adresa, poděkování, popis osoby, vnějšího vzhledu věci (rozdíly a shody), popis svého oblíbeného zvířete, popis obrázku, popis pracovního postupu (recept) stavba věty, druhy vět podle postoje mluvčího, psaní velkých a malých písmen	MV – média jako zdroj informací
<i>Reaguje na jednoduché písemné sdělení.</i>	písemná odpověď na dopis, e-mail, zodpovězení otázek osobního charakteru, dotázání se na obdobné informace, poděkování	OSV – kreativita

ANGLICKÝ JAZYK II. stupeň - 7. ročník		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<i>Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.</i>	zachycení konkrétních informací o rodině, přátelích, jejich plánech a představách o budoucnosti, informací týkajících se popisu událostí a prostředí	OSV – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení empatického aktivního naslouchání
<i>Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.</i>	oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání, představování, žádost o pomoc, službu, omluva, reakce na omluvu, poděkování, reakce na poděkování, blahopřání	OSV – mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc; komunikace – dialog MKV – naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
<i>Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.</i>	seznámení s lidmi, pozvání, reakce na pozvání, návrh, nabídka pomoci, omluva, žádost o radu, pomoc, dotázání se na cestu telefonování základní pravidla výslovnosti větných celků a hlásek, frázování, slovní a větný přízvuk	OSV – komunikace v různých situacích; dialog; mezilidské vztahy; kreativita; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; kooperace a kompetice
<i>Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.</i>	témata rodina, škola, domov, bydlení, město, volný čas, sport, pocity a nálady, prázdniny, cestování, zeměpisné údaje, budoucnost, společnost a její problémy	OSV – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, specifické komunikační dovednosti

<i>Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.</i>	popis prostředí, popis události, povídání o zážitcích (např. co dělal o prázdninách, kde byl na dovolené), popis plánů do budoucna	OSV- rozvoj schopnosti poznávání - cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium EGS – Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa
<i>Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.</i>	četba autentického materiálu, četba textu s geografickou tematikou (reálie anglicky mluvících zemí) vyhledání informací, práce se slovníkem	EGS – Evropa a svět nás zajímá – cestování, život a kultura obyvatel v anglicky mluvících zemích Objevujeme Evropu a svět – mezinárodní setkávání MKV – multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování
<i>Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.</i>	porozumění obsahu/tématu textu, vyhledání informací, odvození významu neznámých slov, porozumění běžným označením a nápisům na veřejných místech- orientační nápisy, příkazy, zákazy vyjadřování budoucnosti – budoucí čas prostý, zamýšlená budoucnost – be going to, plánovaná budoucnost - přítomný čas průběhový, minulý čas prostý a průběhový, předpřítomný čas prostý, modální slovesa must, have to, can, should, neurčitá zájmena a jejich složeniny, člen neurčitý, určitý, bezčlennost, členy s názvy míst, velká čísla	OSV- rozvoj schopnosti poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; dovednosti pro učení a studium
<i>Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.</i>	doplnění informací o sobě, rodině, formulář pro cestovní kancelář – školní zájezd do Anglie, formulář do půjčovny	

<i>Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.</i>	psaní neformálního dopisu, e-mailu, pozvání, popis místa, stručný popis události, zpráva, novinový článek, recenze, referát, komiks pravopis slov, stavba věty, druhy vět podle postoje mluvčího	MV – média jako prostředek komunikace a získávání informací; stylizace písemného projevu, výběr výrazových prostředků
<i>Reaguje na jednoduché písemné sdělení.</i>	sdělení odpovědí na otázky osobního charakteru, informací o rodině, prostředí, blahopřání, odpověď na pozvání, nabídka pomoci	OSV – kreativita

ANGLICKÝ JAZYK II. stupeň - 8 . ročník		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<i>Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.</i>	porozumění a zachycení údajů týkajících se osob, mezilidských a sociálních vztahů, způsobu života, každodenních situací, informací o přírodě a životním prostředí	OSV – sebezpoznání a sebezpojetí, mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<i>Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.</i>	dovednost zapojit se do rozhovoru v běžných situacích, zdvořilé společenské fráze, pozvání, setkání, schopnost reakce v běžné konverzaci, vysvětlení a doporučení řešení problému	OSV – mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů MKV – vzájemné obohacování kultur, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
<i>Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.</i>	žádost o informaci, radu, vysvětlení, prosba o pomoc, službu, sdělení informací o sobě a svém blízkém okolí, reakce na nové informace, vyjádření potřeb a přání, souhlas/nesouhlas, rada, nákup a objednání běžné věci, objednání jídla fonetický přepis slov, základní pravidla výslovnosti větných celků a hlásek, frázování, slovní a větný přízvuk, intonace, tempo řeči;	OSV – komunikace v různých situacích, specifické komunikační dovednosti, kooperace a kompetice, řešení problémů MKV – tolerance a poznávání nových kultur
<i>Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.</i>	témata rodina, škola, volný čas, péče o zdraví, stravovací návyky, volba povolání, nákupy a móda, příroda a ochrana životního prostředí, počasí, zeměpisné údaje, společnost a její problémy, problémy mládeže, moderní technologie a média, kultura	OSV – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, specifické komunikační dovednosti
<i>Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.</i>	jednoduchý popis každodenní události, popis způsobu života, popis životního prostředí, vyprávění jednoduchého příběhu (sled událostí)	EV – vztah člověka a životního prostředí, vliv člověka na životní prostředí MV – stylizace mluveného textu;
<i>Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.</i>	četba autentického textu, četba textů s tematikou reálií anglicky mluvících zemí, (historie a současnost, geografická témata), četba textů	EGS – Evropa a svět nás zajímá – kultura a historie anglicky mluvících zemí, významné osobnosti Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a anglicky

	s tématem lidských činností a dovedností vyhledání konkrétních informací, práce se slovníkem	mluvící země MKV – rovnocennost všech etnických skupin a kultur
<i>Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.</i>	porozumění obsahu/tématu textu, vyhledání informací, odvození významu neznámých slov z kontextu minulý čas prostý a průběhový, předpřítomný čas (for, since), předpřítomný čas prostý x minulý čas prostý, modální slovesa a jejich opisy, vedlejší věty vztažné, vztažná zájmena, podmínkové věty 1. typu, podstatná jména - složeniny, abstraktní podstatná jména	OSV- rozvoj schopnosti poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; dovednosti pro učení a studium
<i>Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.</i>	formuláře týkající se osoby žáka, kamarádů, činností, které žák běžně vykonává; dotazníky týkající se životního stylu mládeže; vyplnění formuláře u lékaře	
<i>Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat.</i>	popis osob a věcí, popis způsobu života, mezilidské a sociální vztahy, popis každodenní události, popis životního prostředí, přání, prosba, formální dopis, dotazník, e-mail, ilustrovaný příběh pravopis slov, pravidla interpunkce, dělení slov; pevný slovosled anglické věty, druhy vět podle postoje mluvčího, slovní druhy	OSV – mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, sebepoznání a sebepojetí, kooperace a kompetice MV – stylizace psaného textu; využívání internetu k vyhledávání informací
<i>Reaguje na jednoduché písemné sdělení.</i>	reakce na nové zprávy, vyjádření souhlasu/ nesouhlasu, poskytnutí rady, vysvětlení, nabídka pomoci, sdělení informací o sobě a svém blízkém okolí	OSV– kreativita

ANGLICKÝ JAZYK II. stupeň - 9 . ročník		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<i>Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.</i>	zachycení konkrétních údajů o osobách a jejich životě ve společnosti, informací týkajících se přírody, cestování, kulturních a společenských témat	OSV – rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; dovednosti pro učení a studium MV – média jako zdroj informací
<i>Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.</i>	dovednost zapojit se do hovoru v běžných situacích, zdvořilé společenské fráze, schopnost definovat problém a navrhnout přiměřené řešení, problémy společnosti, globální problémy	OSV – mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů MKV – lidské vztahy - uplatňování principu slušného chování
<i>Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.</i>	žádost o informaci, radu, vysvětlení, prosba o pomoc, službu, reakce na každodenní nové informace, návrh a nabídka, sjednání schůzky, zrušení schůzky, změna času nebo místa schůzky, omluva, nákup a objednání běžné věci, výměna zboží, zajištění ubytování, zakoupení jízdenky, telefonování fonetický přepis slov, základní pravidla výslovnosti větných celků a hlásek, frázování, slovní a větný přízvuk, intonace, tempo řeči; fonetická transkripce	OSV – komunikace v různých situacích, specifické komunikační dovednosti, MKV – lidské vztahy – vztahy mezi kulturami, etnické vztahy – různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa MV – základní pravidla veřejné komunikace, dialogu a argumentace
<i>Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.</i>	témata: rodina, škola, domov, vnitřní a vnější charakteristika člověka, problémy mládeže, pocity a nálady, volný čas, volba povolání, péče o zdraví, cestování, nákupy, příroda a město, zeměpisné údaje, společnost a její problémy, moderní technologie a média, kultura	OSV – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, specifické komunikační dovednosti
<i>Vypráví jednoduchý příběh či událost; popisuje osoby, místa a věci ze svého každodenního života.</i>	detailní popis osoby, věci a události, hlubší popis interpersonálních vztahů, jednoduchý příběh jako sled událostí	MV – stylizace mluveného textu

<i>Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.</i>	četba autentického materiálu, četba rozsáhlejších textů s tematikou anglicky mluvících zemí, četba textů s tématem mezilidských vztahů, globálních problémů země a lidí vyhledání konkrétních informací práce se slovníkem rozdíly mezi britskou a americkou angličtinou	EGS – Evropa svět nás zajímá, život a kultura obyvatel v anglicky mluvících zemích Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a anglicky mluvící země, styl života a vzdělávání v anglicky mluvících zemích Jsme Evropané – národy Evropy, jejich jazyky, státy EU MKV – kulturní difference- respektování zvláštností různých etnik, základní problémy sociokulturních rozdílů
<i>Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.</i>	porozumění obsahu/tématu textu, vyhledání informací, odvození významu neznámých slov z kontextu, porozumění nápisům a informačním tabulím - orientační nápisy, upozornění, varování, příkazy, zákazy slovesné časy, základní slovesné vazby, trpný rod, opisné modální konstrukce, gerundium, verbonominální konstrukce (have a chat), podmiňovací způsob, členy, samostatná přivlastňovací zájmena, zvratná, neurčitá a záporná zájmena	OSV- rozvoj schopnosti poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; dovednosti pro učení a studium MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
<i>Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.</i>	vyplnění formulářů na internetových stránkách – registrace, objednání zboží přes internet, formulář - žádost o místo	

Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	životopis, detailní popis osoby, věci a události, hlubší popis sociálních vztahů (rizikové faktory, společenské jevy), přání, omluva, dotazník, formální a neformální žádost, inzerát, e-mail, sms, popis oblíbené knihy, vypravování jejího děje, charakteristika hlavních postav, povahové vlastnosti pevný slovosled anglické věty, druhy vět podle postoje mluvčího, slovní druhy, věta rozvitá, spojovací výrazy, pravidla interpunkce	OSV – sebezpoznání a sebepojetí, mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodovací dovednosti MV - média jako prostředek získávání informací; uplatnění a výběr výrazových prostředků; tvorba mediálního sdělení
Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	reakce na nové informace, návrh řešení, poskytnutí vysvětlení, zrušení sjednané schůzky, rada, odpověď na sms, reakce na článek v časopise, odpověď na inzerát	OSV – kreativita

MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:	
Žák	
POSLECH S POROZUMĚNÍM	
➤ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů	
➤ rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	
MLUVENÍ	
➤ odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	
PSANÍ	
➤ reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	

Vzdělávací oblast: **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

Předmět: **N ě m e c k ý j a z y k – 2. c i z í j a z y k**

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět je vyučován od 7. do 9. ročníku s časovou dotací 2 vyučovací hodiny týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Jeho postupné osvojování pomáhá žákovi snižovat jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance.

Na základě podpůrných opatření navržených ŠPZ může být časová dotace předmětu upravena nebo celý vzdělávací obsah nahrazen jiným v souvislosti s podpůrným opatřením dle § 16 odst. 2 písm. b).

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá ve třídách a počítačové učebně. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, kterým je podřízena i veškerá výuka gramatiky.

Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech.

Výuka seznamuje žáky s reáliemi a kulturou evropských zemí.

Vyučovací předmět má časovou dotaci v 7., 8. i 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

- *Rozvoj schopnosti vnímání* – cvičení pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování; dovednosti pro učení

Sociální rozvoj

- *Komunikace* – cvičení aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální sdělování; vedení dialogu; komunikace v různých situacích

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- *Evropa a svět nás zajímá* – život lidí a dětí ve Velké Británii i jiných zemích; zvyky a tradice národů Evropy
- *Objevujeme Evropu a svět* – Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách
- *Jsmo Evropané* – Evropská unie

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- *Lidské vztahy* – tolerance mezi lidmi různých národů
- *Multikulturalita* – specifické rysy jazyků a jejich vzájemná rovnocennost; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- *Jsmo Evropané* - Evropská unie, co Evropu spojuje a co rozděluje, mezinárodní organizace
- *Princip sociálního smíru a solidarity* - odpovědnost a přispění jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám, otázka lidských práv, aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti

Výchovně - vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání.
- Připravujeme je na celoživotní učení.
- Rozvíjíme pozitivní vztah k mnohojazyčnosti.
- Vysvětlujeme žákovi smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.

- Vedeme žáky ke čtení, poslechu a porozumění textu.
- Vedeme žáky k systematickému třídění a ukládání informací.
- Rozvíjíme u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva.

Kompetence k řešení problému

- Učíme žáky řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí.
- Podporujeme samostatnost, logické a tvořivé myšlení a nebát se řešit problémy.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky reagovat na jednoduchá sdělení v cizím jazyce.
- Vedeme žáky využívat dovednosti osvojené v cizím jazyce k navazování kontaktu či vztahu.
- Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky vyžádat si v jednoduchých situacích radu a pomoc a také je umět poskytnout.
- Vedeme žáky k diskusím v malých skupinkách i v rámci celé třídy.
- Dbáme na zásady slušného chování.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.
- Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel chování ve škole i na mimoškolních akcích.
- Seznamujeme žáky se zvyky v cizojazyčných zemích a učíme je porovnávat se zvyky našimi.
- V hodnocení žáků uplatňujeme prvky pozitivní motivace.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.
- Vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní.
- Vedeme žáky k samostatné práci s dvojjazyčným slovníkem.
- Vedeme žáky k využívání výukových počítačových programů a internetu.

NĚMECKÝ JAZYK II. stupeň – 7. ročník		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<i>Umí používat velká písmena u podstatných jmen, vyslovuje a čte nahlas – plynule a foneticky správně jednotlivé texty složené z jednoduché známé slovní zásoby.</i>	Pravidla výslovnosti a pravopisu bez interpunkce.	OSV – sociální rozvoj komunikace, žák v Nj poznává jazyk a realie našich sousedů VMEGS – Evropa a svět
<i>Rozumí běžným každodenním výrazům, jednoduchým větám – slovosled ve frázích a jednoduchých větách.</i>	Oslovení, představování, poděkování, pořádek slov v jednoduché větě.	MKV – státy se liší kulturou
<i>Používá pravidelná slovesa ve větě ve správné osobě, rozlišuje zájmena osobní a přivlastňovací, používá záporné zájmeno kein. Umí vytvořit minirozhovor.</i>	Zájmena osobní, mein, dein, kein a spojka und.	
<i>V jednoduchých větách slovně i písemně umí popsat svou práci ve škole, rozvrh dne, pracuje s jednoduchými texty namluvenými rodilými mluvčími.</i>	Časování pomocných sloves haben a sein.	MKV – vzdělání ve státech různých jazykových skupin
<i>Umí názvy dnů v týdnu, v jednoduchých větách popíše svůj pracovní týden. Používá běžně pravidelná slovesa v první a třetí osobě čísla jednotného.</i>	Slovosled německé věty – větný rámec.	
<i>Žák se dokáže zeptat na časové údaje a běžně je použít, rozumí příkazům učitele a je schopen vyjádřit některé časové a matematické údaje v němčině.</i>	Vyjádření času, číslovky od jedné do dvaceti, názvy desítek a rozkazovací způsob u sloves.	MV – způsob komunikace mezi přáteli v jednotlivých zemích
<i>Učí se používat slovník, umí vyhledat množné číslo libovolných podstatných jmen, umí používat výraz ich möchte, 4. pád podstatných jmen. Umí použít názvy měsíců.</i>	Vyjádření ich möchte, množné číslo běžně používaných podstatných jmen.	

NĚMECKÝ JAZYK II. stupeň – 8. ročník		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<i>Umí názvy některých běžně používaných potravin, dokáže rozlišit rozdíl mezi pravidelnými a nepravidelnými slovesy, umí použít zájmeno wer, sestaví a předvede jednoduchý dialog.</i>	Časování některých silných sloves v přítomném čase, skloňování zájmena wer.	VMEGS – Evropa a svět
<i>Umí v jednoduchých větách popsat obrázek, rozlišit pád</i>	Předložky se třetím pádem, skloňování	

<i>v německém jazyce ve srovnání s českým jazykem. V jednoduchém vyprávění umí popsat život v přírodě a na vesnici.</i>	podstatných jmen a zájmen v jednotném i množném čísle.	
<i>Umí vyhledat ve slovníku pravidelná a nepravidelná slovesa a použít je v dialogu i písemně, rozumí použití předložek se 4. pádem – hlavně für a durch – rozdíl použití předložek v českém překladu.</i>	Předložky se čtvrtým pádem, použití slovesa laufen a splývání předložky se členem.	
<i>Umí na mapě vyhledat všechny spolkové republiky Německa a jejich hlavní města, dokáže je přečíst se správnou výslovností, porovnat způsobové a silné slovesa a použít tato slovesa v běžném krátkém vyprávění.</i>	Časování a způsob použití slovesa müssen, časování a použití silného slovesa lesen.	VMEGS – Evropa a svět
<i>Umí vyjádřit názvy některých památek v Praze v němčině, správně používá zápor v německé větě a dokáže rozlišit vykání a tykání v němčině.</i>	Zápor v německé větě, silná slovesa sprechen, sehen, vykání a tykání.	MKV – kulturní tradice našich zemí a našich sousedů
<i>Dokáže v rozhovoru vyjádřit jednoduchým způsobem své onemocnění při návštěvě lékaře, dokáže si vyzvednout lék v lékárně.</i>	Silné sloveso schlafen, názvy jednotlivých onemocnění.	
<i>Umí u známých sloves odlišit v časování i v použití odlučitelné a neodlučitelné předpony, umí vytvořit krátké věty s podmínkou es na základě srovnání s českým jazykem, umí pracovat se slovníkem.</i>	Es ist wahr. Slovesa s odlučitelnými a neodlučitelnými předponami a jejich použití ve větě.	

NĚMECKÝ JAZYK II. stupeň – 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák: Umí rozdělit slovesa vzhledem k použití minulého času. Chápe význam pomocných sloves vzhledem k tvorbě minulého času. Umí sestavit větu s es – chápe rozdíl s man.	Rozdělení sloves préteritum sein a haben, věty s neurčitým podmínkem man.	
Umí v krátkých větách při rozhovoru použít perfektní některých slabých sloves, používá správně pomocná slovesa a přičestí minulé v běžném rozhovoru na známá témata, umí použít číslovky nad dvacet.	Použití a časování slovesa wissen, perfektní pravidelných sloves.	

Umí rozlišit slovesa s předponami pro tvorbu minulého času, použít předložky nach při vyjádření směru. V rozhovoru využívá minulý čas slabých pohybových sloves.	Sloveso einladen, minulý čas sloves reisen a wandern, minulý čas sloves s odlučitelnými předponami.	
Rozlišuje upotřebením přivlastňovacích zájmen v českém jazyce ve srovnání s německým jazykem v prvním, třetím a čtvrtém pádě a v množném čísle. Rozlišuje použití Stunde a Uhr.	Přivlastňovací zájmena, časování slovesa vergessen.	VMEGS – Evropa a svět, shody a rozdíly jednotlivých jazyků při dorozumívání
Rozlišuje význam způsobových sloves a jejich použití. Rozlišuje použití froh a gern v běžné řeči. Je seznámen se slovesy, která se mohou pojít jen s určitým pádem. V běžné řeči umí rozlišit význam použití slovesa haben, sollen a müssen.	Minulý čas silných sloves. Sloveso holen + čtvrtý pád, bringen + čtvrtý pád.	

MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:	
Žák	
POSLECH S POROZUMĚNÍM	
➤ je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka ➤ rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování ➤ rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) ➤ rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) ➤ rozumí jednoduchým pokynům učitele	
MLUVENÍ	
➤ pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas ➤ sdělí své jméno a věk	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
➤ rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	
PSANÍ	
➤ reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	

Vzdělávací oblast - MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Předmět: M a t e m a t i k a

Charakteristika předmětu

Předmět matematika spadá podle RVP do vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Předmět, by měl být chápán jako odraz reálných vztahů v hmotném světě. Je založen na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost, vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění v různých profesních oborech.

Předmět vede žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praxi jako jsou odhady, měření, pozorování velikostí, vzdáleností a orientace. Rozvíjí paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů, osvojování si matematických vzorců a algoritmů, kombinatorické a logické myšlení, kritické usuzování a srozumitelnou a věcnou argumentaci při řešení matematických problémových úloh. Vytváří zásoby matematických nástrojů: početních operací, algoritmů, metod řešení úloh k efektivnímu využití matematiky.

V geometrické části vede žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalení grafického projevu.

Matematika předkládá aplikované úlohy vyjadřující situace z běžného života i skutečnost, že ke správnému výsledku lze dospět několika různými způsoby.

Soustavně rozvíjí u žáků sebekontrolu při každém postupu řešení, systematičnost, vytrvalost a přesnost.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět matematika na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět matematika na 1. stupni. V 6. Až 9. ročníku 5 hodin týdně, předmět je posílen v každém ročníku o 1 vyučovací hodinu. V 7. ročníku z důvodu důležitosti a důkladného procvičení obsáhlejšího celku učiva a v 9. ročníku je hodina využívána k řešení komplexních úloh v matematice s využitím všech dosavadních získaných znalostí a dovedností.

Předmět je vyučován ve třídách i v počítačové učebně, kde jsou využívány dostupné výukové programy. Některá témata jsou vyučovány formou krátkodobých projektů a výuka může probíhat i v terénu. Je využíváno dostupných názorných pomůcek, tabulek, kalkulátorů i informační technologie.

Kromě průběžného hodnocení žáků během školního roku jsou povinně zařazeny písemné práce a v 1. a 2. pololetí vědomostní testy, které hodnotí úroveň dosažených znalostí a dovedností za příslušné časové období

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

- *rozvoj schopností poznávání* – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení.
- *psychohygienu* – organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění – relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích

Sociální rozvoj

- *spolupráce a soutěživost* – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci (nesouhlas, odpor apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence

Morální rozvoj

- *řešení problémů a rozhodovací dovednosti* – dovednosti pro řešení problémů, zvládání učebních problémů

Výchovně - vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vytváříme zásoby matematických nástrojů, početních operací, algoritmů, metod řešení úloh a jejich efektivní využívání při řešení úkolů vycházejících z běžného života
- využíváme matematických dovedností k odhadům, měření, porovnávání velikostí, vzdáleností a orientaci

- rozvíjíme kombinatorické a logické myšlení, řešení úloh prostřednictvím numerických výpočtů a nezbytných matematických algoritmů a vzorců
- rozlišujeme základní kmenové učivo a učivo rozšiřující
- předkládáme vhodné pomůcky a materiál, tabulky
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře i na internetu
- snažíme se vycházet a stavět na vlastních zkušenostech žáků
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost, pracovat s chybou
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi, předkládáme takové životní situace, v nichž žák vidí využití v běžném životě
- využíváme výukových programů a internetu k názornému vyučování a procvičování učiva
- propojujeme poznatky s ostatními předměty
- u žáků mimořádně nadaných na matematiku zařazujeme i nadstavbové učivo

Kompetence k řešení problémů

- uplatňujeme metody a formy práce, které vedou k objevování a řešení praktických problémových úloh a vedoucí k samostatnému uvažování a řešení problémů
- podporujeme nalézání různých variant řešení úloh
- provádíme se žáky rozbor úloh, tvoříme plány jeho řešení, odhadujeme jejich výsledky, volíme správný postup řešení a vyhodnocujeme správnost výsledků
- rozvíjíme schopnost přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, teoriích, modelech a chápání vzájemných souvislostí
- na modelových příkladech naučíme žáky algoritmu řešení problému
- poznatky zobecňujeme a aplikujeme je v různých oblastech života
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s různými lidmi v různých situacích.
- nabízíme žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem.
- podporujeme netradiční způsoby řešení problémů, samostatnost, tvořivost a spolupráci při týmové práci
- průběžně monitorujeme úroveň zvládnutí učiva
- podporujeme spolupráci ve skupinách, zařazujeme týmové řešení problémových úloh

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování myšlenek a k účinné argumentaci
- vedeme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat postup a výsledky svých řešení, k porozumění a orientaci v různých grafech, tabulkách a digramech
- vedeme žáky k používání symbolů, značek, vzorců, které jsou využitelné v běžné praxi
- vedeme žáky k tomu, aby vyjadřovali svůj názor prostřednictvím mluvních cvičení a slohových prací na dané téma
- klademe důraz na kultivované vyjadřování v písemném i ústním projevu.

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání řešení problémů
- podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- rozvíjíme schopnost žáka zastávat ve skupině různé role
- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování
- stavíme na zkušenostech žáků, na vzájemné diskusi a pomoci
- vedeme žáky k sebehodnocení i k objektivnímu hodnocení práce druhých

Kompetence občanské

- nabízíme dostatečné množství situací k propojení problematiky dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti (slovní úlohy, hádanky, kvízy)
- vedeme žáky k objektivnímu poznání možností využití matematiky

Kompetence pracovní

- nabízíme žákům projekty a další činnosti (modelování a výroba různých těles), ve kterých se mimo jiné budou učit zvládat základní pracovní činnosti (práci s různými materiály – papírem, dřevem)
- při výuce vytváříme různé tvořivé pracovní prostředí, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky

- vedeme žáky k přesnému plnění úkolů, dodržování povinností a úplnému dokončení práce
- v rámci možností a podmínek školy využíváme dostupné pomůcky, techniku, postupy a technologie
- učíme žáky své experimenty plánovat a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- pracujeme podle zásad bezpečnosti a ochrany zdraví

MATEMATIKA II. stupeň - 6. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<i>Žák:</i> <i>Provádí početní operace v oboru přirozených čísel</i> <i>Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností</i> <i>Provádí početní operace v oboru desetinných čísel</i> <i>Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností</i>	Přirozená čísla – opakování - číselná osa - početní operace s přirozenými čísly - zaokrouhlování podle řádů - porovnávání - rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě Desetinná čísla - zápis a čtení čísla - zobrazení na číselné ose - početní operace - porovnávání - zaokrouhlování podle řádů - číselné a logické řady	 F – řešení početních úloh OSV – odhad určení ceny
<i>Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel</i>	Dělitelnost přirozených čísel - prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, kritéria dělitelnosti - nejmenší společný násobek - největší společný dělitel	

<i>Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</i> <i>Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku</i> <i>Odhaduje a vypočítá obsah a obvod čtverce, obdélníku, obvod trojúhelníku</i> <i>Načrtne a sestrojí čtverec, obdélník</i>	Geometrické útvary v rovině - přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, kružnice - vzájemná poloha přímek v rovině - vzdálenost bodu od přímky - osa úhlu, osa úsečky - jednotky délky - převody jednotek délky Odhadne a vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníku, obvod trojúhelníku pomocí vzorce - jednotky obsahu, převod jednotek obsahu Načrtne a sestrojí čtverec, obdélník	F – měření délky OSV – určení obvodu pozemku, obsah pokoje
<i>Sestrojuje úhel</i> <i>Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem</i> <i>Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary – pravidelný mnohoúhelník</i>	Úhel a jeho velikost - měření úhlů - úhel pravý, ostrý, tupý, přímý - početní operace s velikostmi úhlů (graficky i výpočtem) - dvojice úhlů-vrcholových a vedlejších - pravidelné mnohoúhelníky	
<i>Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti</i> <i>Určí osově souměrný útvar</i>	Osová souměrnost - zobrazení obrazu v osově souměrnosti - výběr útvarů osově souměrných	
<i>Určuje a charakterizuje krychli a kvádr, analyzuje jejich vlastnosti</i> <i>Načrtne a sestrojí síť krychle a kvádr</i> <i>Načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádr v rovině</i> <i>Odhadne a vypočítá objem a povrch krychle a kvádr</i>	Krychle, kvádr - vrcholy, hrany, podstavy, stěny, plášť - síť krychle a kvádr - obraz kvádr a krychle v rovině - výpočet objemu a povrchu krychle a kvádr ze vzorce - jednotky objemu, převod jednotek objemu	

<i>Charakterizuje a třídí trojúhelník</i> <i>Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice trojúhelníku</i> <i>Odhaduje a vypočítá obsah trojúhelníku</i>	Trojúhelník - trojúhelníková nerovnost - trojúhelník ostroúhlý, pravoúhlý, tupouhlý - výšky a těžnice, střední příčky trojúhelníku - vnitřní a vnější úhly trojúhelníku kružnice trojúhelníku vepsaná a opsaná Odhadne a vypočítá obsah trojúhelníku pomocí vzorce	
<i>Účelně využívá kalkulátor</i>	Užití kalkulátoru při výpočtech slovních úloh s aplikací na objem a povrch krychle a kvádrů	
<i>Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</i>	Aplikace desetinných čísel ve výpočtech objemu a povrchu krychle, kvádrů	

MATEMATIKA II. stupeň - 7. ročník		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<i>Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (pomocí desetinného čísla, zlomku)</i> <i>Provádí početní operace v oboru racionálních čísel</i>	Racionální čísla Zlomky - zobrazení na číselné ose - zlomek desetinný - převod zlomek – desetinné číslo a naopak na základě praxe ($1/2 = 0,5$; $1/4 = 0,25$ apod.) - rozšiřování a krácení zlomků - zlomek převrácený - číslo smíšené - sčítání, odčítání, násobení a dělení zlomků - složený zlomek	F, D – numerické výpočty

<i>Provádí početní operace v oboru celých čísel</i>	Celá čísla - rozlišuje kladná a záporná čísla - číselná osa – znázornění čísel - čísla navzájem opačná - absolutní hodnota - početní operace s celými čísly	
<i>Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků</i> <i>Načrtne a sestrojí trojúhelník, využívá potřebnou matematickou symboliku</i>	Trojúhelník - shodnost trojúhelníků - věty o shodnosti trojúhelníků (sss, sus, usu) - konstrukce trojúhelníků - zápis matematickou symbolikou	
<i>Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem</i>	Dvojice úhlů souhlasných a střídavých	
<i>Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti</i> <i>Určí středově souměrný útvar</i>	Středová souměrnost - zobrazení obrazu ve středové souměrnosti - výběr útvarů středově souměrných	

<i>Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů</i> <i>Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část pomocí poměru</i> <i>Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</i> <i>Určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti</i> <i>Vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí</i>	Poměr - zápis, krácení a rozšiřování poměru - zvětšení, zmenšení v daném poměru - rozdělení celku v daném poměru Měřítko plánu, mapy - měřítko mapy - vzdálenost na mapě, ve skutečnosti - reálný odhad vzdálenosti - trojčlenka Přímá a nepřímá úměrnost - pravouhlá soustava souřadnic, zakreslení bodu - definice přímé a nepřímé úměrnosti - rozlišení úměrnosti - přímá a nepřímá úměrnost – rovnice, tabulka, graf (v kladných číslech) - řešení slovních úloh z praktického života pomocí trojčlenky	F – vztahy mezi veličinami Z – měřítko plánu, mapy OSV – práce s mapou, využití poměru v domácnosti (vaření, míchání barev) PV -spotřeba materiálu, benzinu, ...
<i>Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část pomocí přirozených čísel, pomocí procent</i> <i>Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)</i> <i>Při řešení některých úloh na procenta a úrok účelně využívá kalkulačtor</i>	Procenta - základ, procentová část, počet procent - vyjádření některých procent zlomkem, desetinným číslem (1%,10%,25%,20%,100%) Promile Řešení slovních úloh na procenta Úrok Užití kalkulačtoru při řešení úloh na procenta, úrok	OSV – slevy EVVO – stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek

<i>Charakterizuje a třídí čtyřúhelníky</i> <i>Načrtne a sestrojí čtyřúhelník</i> <i>Odhaduje a vypočítá obsah a obvod čtyřúhelníku</i>	Čtyřúhelník Rovnoběžník – čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodélník – pojem, vlastnosti Lichoběžník – pojem, vlastnosti, rozdělení Konstrukce rovnoběžníků, lichoběžníku Výpočet obsahu a obvodu čtyřúhelníku pomocí vzorce	
<i>Určuje a charakterizuje kolmé hranoly, analyzuje jejich vlastnosti</i> <i>Načrtne a sestrojí síť kolmého hranolu</i> <i>Načrtne a sestrojí obraz kolmého hranolu v rovině</i> <i>Odhaduje a vypočítá objem a povrch kolmého hranolu</i> <i>Účelně využívá kalkulátor</i>	Kolmý hranol – druhy hranolů - charakteristika-vrcholy, hrany, podstava, stěny, plášť - síť kolmého hranolu - obraz kolmého hranolu v rovině - odhad a výpočet objemu a povrchu kolmého hranolu ze vzorce - užití kalkulátoru při výpočtech objemu a obsahu kolmého hranolu	
<i>Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</i>	Aplikace desetinných čísel ve výpočtech objemu a povrchu kolmého hranolu	

MATEMATIKA II. stupeň - 8. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<i>Žák:</i> <i>Užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu, při výpočtech druhé mocniny a odmocniny účelně zaokrouhluje a využívá kalkulátor</i>	Druhá mocnina a odmocnina - určování druhé mocniny a odmocniny celých a desetinných čísel - vyhledávání druhé mocniny a odmocniny v tabulkách - výpočet druhé mocniny a odmocniny pomocí kalkulátoru, účelné zaokrouhlování, odhad - slovní úlohy	F – zápis jednotek fyzikálních veličin
<i>Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</i> <i>Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím Pythagorovy věty</i>	Pythagorova věta - vyvození Pythagorovy věty - užití Pythagorovy věty při výpočtech - užití Pythagorovy věty při řešení geometrických úloh	

<i>ádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</i>	Početní operace s mocninami - užití předešlých získaných vědomostí – počítání s celými, racionálními čísly, druhou mocninou a odmocninou, aplikace jednotlivých početních operací, práce se závorkami - rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě pomocí mocnin Mocniny s přirozeným mocnitelem - sčítání a odčítání mocnin - násobení a dělení mocnin - umocňování součinu, zlomku, mocniny	
<i>Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu</i>	Výrazy - proměnná, její použití při sestavení výrazu - číselný výraz a jeho hodnota - výraz s proměnnou - dosazování do výrazu, určení hodnoty výrazu - zápis slovního textu pomocí výrazu	
<i>Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá, odčítá mnohočleny, Zkouší násobit mnohočleny, provádět rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním</i>	Mnohočleny - pojem mnohočlen - úprava a uspořádání mnohočlenů - sčítání a odčítání mnohočlenů - násobení mnohočlenu jednočlenem - násobení mnohočlenu mnohočlenem - rozklad mnohočlenu na součin – vytýkání, vzorce $(A+B)^2$, $(A-B)^2$, A^2-B^2	

<i>Zkouší formulovat a řešit reálnou situaci pomocí rovnic</i> <i>Pomocí logické úvahy a kombinačního úsudku se snaží nalézt řešení úloh a problémů a nalézt různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</i>	Rovnice - lineární rovnice - ekvivalentní úpravy rovnic - řešení rovnic - výpočet neznámé ze vzorce Slovní úlohy řešené pomocí rovnic - sestavení rovnice - řešení slovních úloh pomocí rovnic - zkouška slovní úlohy	F – vztahy mezi veličinami, řešení fyzikálních úloh EVVO – ochrana životního prostředí
<i>Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data</i> <i>Porovnává soubory dat</i>	Základy statistiky - diagramy, tabulky, grafy - statistický soubor, jednotka, znak - četnost znaku - aritmetický průměr	
<i>Odhaduje a vypočítá obsah a obvod kruhu</i>	Kruh, kružnice - číslo „Pí“ - délka kružnice - obvod a obsah kruhu ze vzorce - užití ve slovních úlohách	OSV – zavlažování pozemku
<i>Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh.</i>	Jednoduché konstrukce - vzájemná poloha přímky a kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic - množina všech bodů dané vlastnosti - Thaletova kružnice	

<i>Určuje a charakterizuje válec, analyzuje jeho vlastnosti</i> <i>Načrtne a sestrojí obraz rotačního válce v rovině</i> <i>Odhaduje a vypočítá objem a povrch rotačního válce</i> <i>Načrtne a sestrojí síť rotačního válce</i>	Tělesa-rotační válec - podstavy, plášť - náčrt a sestrojení rotačního válce v rovině - objem a povrch rotačního válce ze vzorce - síť rotačního válce	OSV – objem a povrch nádrže, bazénu
<i>Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</i>	Geometrické slovní úlohy a konstrukční úlohy	

MATEMATIKA II. stupeň - 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<i>Žák:</i> <i>Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním</i>	Mnohočleny - násobení mnohočlenu jednočlenem - násobení mnohočlenu mnohočlenem - rozklad mnohočlenu na součin – vytýkání, vzorce $(A+B)^2$, $(A-B)^2$, A^2-B^2	
<i>Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav</i>	Rovnice - rovnice - ekvivalentní úpravy rovnic - řešení rovnic Soustava rovnic - řešení soustavy rovnic o dvou neznámých - zkouška, ověření	
<i>Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</i>	Slovní úlohy řešené pomocí lineárních rovnic - řešení slovních úloh pomocí rovnice nebo soustav rovnic - zkouška slovní úlohy, ověření	

<i>Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem</i> <i>Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů</i>	Funkce - definice funkce - vyjádření funkčního vztahu tabulkou, rovnicí, grafem Přímá úměrnost - její rovnice, tabulka, graf v pravoúhlé soustavě souřadnic Lineární funkce - její rovnice, tabulka, graf v pravoúhlé soustavě souřadnic Nepřímá úměrnost - její rovnice, tabulka, graf v pravoúhlé soustavě souřadnic	OSV – čtení z grafu, jízdní řády, spotřeba benzínu
<i>Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data</i>	Základy finanční matematiky - základní pojmy - úrok, jednoduché úrokování	OSV – plat, srážky, úroky
<i>Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků</i>	Podobnost - útvary shodné a podobné - poměr podobnosti - věty o podobnosti trojúhelníků - využití poměru podobnosti a vět o podobnosti trojúhelníků při výpočtech	OSV – plány

<i>Určuje a charakterizuje jehlan, rotační kužel a koule, analyzuje jejich vlastnosti</i> <i>Načrtne a sestrojí obraz jehlanu, rotačního kužele a koule v rovině</i> <i>Odhaduje a vypočítá objem a povrch jehlanu, rotačního kužele a koule</i> <i>Načrtne a sestrojí síť jehlanu a rotačního kužele</i> <i>Při řešení účelně využívá kalkulačtor</i>	Tělesa-jehlan, rotační kužel, koule Jehlan – podstava, plášť, vrchol, tělesová výška, stěnová výška - náčrt jehlanu a sestrojení v rovině - objem a povrch jehlanu ze vzorce - síť jehlanu Rotační kužel – podstava, plášť, vrchol, strana, výška - náčrt rotačního kužele a sestrojení v rovině - objem a povrch rotačního kužele ze vzorce - síť rotačního kužele Koule – střed koule - náčrt koule a sestrojení v rovině - objem a povrch koule ze vzorce Využití kalkulačtoru při výpočtech	OSV – spotřeba materiálu, stavebnictví
<i>Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</i>	Logické a netradiční geometrické úlohy	

MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:

Žák

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

- písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
- pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek –část (zlomek, desetinné číslo, procento)
- čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
- provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
- píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
- používá měřítko mapy a plánu
- řeší jednoduché úlohy na procenta
- zvládá orientaci na číselné ose

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- *vyhledává a třídí data*
- *porovnává data*
- *vypracuje jednoduchou tabulku*
- *užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu*
- *zvládá početní úkony s penězi*

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

- *vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce*
- *vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu*
- *provádí jednoduché konstrukce*
- *rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary*
- *sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti*
- *vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce*
- *sestrojí sítě základních těles*
- *načrtne základní tělesa*
- *zobrazuje jednoduchá tělesa*
- *odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky*
- *umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami*
- *používá technické písmo*
- *čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům*

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

- *samostatně řeší praktické úlohy*
- *hledá různá řešení předložených situací*
- *aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí*
- *využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh*

Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Předmět: I n f o r m a t i k a

Charakteristika předmětu

Charakter výuky informatiky je především činnostní. Dovednosti a znalosti žáci získávají výhradně při individuální práci s počítači, periferiemi a používaným softwarem.

Cílem tohoto vyučovacího předmětu je, aby žáci byli schopni vyhledat informace, aby je uměli třídit a zpracovávat a prezentovat v běžně používané elektronické formě. Žáci tvoří vlastní práce s využitím poznatků získaných z různých médií. Klademe důraz na to, aby žáci porozuměli práci s informací- vznik, uložení, přenos, zpracování, vyhledávání, praktické využití. Žáci jsou schopni jasně a stručně formulovat své požadavky a ověřit věrohodnost získané informace využitím více zdrojů. Výuka informatiky by měla děti vést k zodpovědnému přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu nebo jiných médiích a respektování práv duševního vlastnictví.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Na II. stupni je informatika vyučována v 6. až 9. ročníku 1 vyučovací hodinu týdně. Výuka v 8. a 9. ročníku je využívána především ke zpracovávání témat z jiných předmětů - tvorbě projektů a prezentací. V závěrečném období by žáci měli zvládnout zpracovat a prezentovat kompletní řešení zadaného úkolu samostatně. Výuka probíhá v odborné počítačové učebně.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

- *Rozvoj schopností poznávání* – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení
- *Psychohygienu* – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, organizace času, dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění – relaxace, efektivní komunikace atd.);
- *Kreativita* - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality)

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- *Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení* – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných;
 - *Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality* – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou
 - *fungování a vliv médií ve společnosti* – vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu
 - *tvorba mediálního sdělení* – tvorba mediálního sdělení pro školní časopis
- tvorba mediálního sdělení

Mezipředmětové vztahy

Využívání výukových programů, vyhledávání informací na internetu a vytváření dokumentů v českém jazyce, matematice a naukových předmětech.

Výchovně - vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- Učíme žáky získávat, třídit a kriticky využívat informace ze všech dostupných zdrojů.
- Vedeme žáky k trpělivosti, plánování, organizování a hodnocení vlastní činnosti.
- Učíme žáky využívat různé způsoby a metody učení.
- Učíme žáky vhodným způsobem vytvářet přehledy získaných informací.

Kompetence k řešení problému

- Rozvíjíme u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory.

- Vedeme žáky k tomu, aby dokázali problém rozdělit na dílčí úkoly, které umí vyřešit, a aby byli schopni z dílčích řešení sestavit řešení původního problému.
- Dbáme na to, aby své žáci dokončili započatou práci.

Kompetence komunikativní

- Pomáháme žákům uvědomovat si úlohu rychlých informací v dnešním moderním světě.
- Učíme, jak se dají v současnosti využívat informační a komunikační technologie k prezentaci vlastní práce.
- Vedeme žáky k tomu, aby uměli kultivovaně a smysluplně obhájit svou vlastní práci.
- Vedeme ke kultivované diskuzi při porovnávání odlišných řešení.

Kompetence sociální a personální

- Pomáháme integrovaným žákům zapojit se do kolektivu a individuálním přístupem budujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.
- Ukazujeme žákům možnost využití výpočetní techniky v komunikaci s handicapovanými lidmi.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k respektování základních bezpečnostních pravidel elektronické komunikace.
- Vedeme k získávání potřebných informací ze státní správy a samosprávy pomocí ICT techniky.

Kompetence pracovní

- Vytváříme a rozvíjíme správné pracovní návyky při samostatné práci žáků.
- Učíme žáky využívat získané vědomosti a dovednosti ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj.

INFORMATIKA		
II. stupeň – 6., 7., 8., 9. ročník		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<i>Používání uživatelských účtů. Orientace v názvosloví. Znalost jednotek.</i>	Založení uživatelských účtů, přihlášení uživatele. Hardware – software, části počítače, užití počítačů. Jednotky informace, nosiče dat.	
<i>Zná základy OS Respektuje Režim práce s PC Orientuje se v obsahu nosiče dat.</i>	Operační systém, okno dialogové a pracovní. Soubor, složka, správa dat.	
<i>Ovládá textový, tabulkový, grafický editor, umí si vybrat vhodnou aplikaci</i>	Office - Word, Excel, PowerPoint - ovládání programu, uložení a otevření dokumentu, pořízení textu.	
<i>Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem.</i>	Vzhled stránky, písmo, psaní textu. Formátování dokumentu. Příprava k tisku	ČJ – úprava textu
<i>Zvládá základní editaci textu. Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací.</i>	Schránka. Vložení obrázku, navržení a úprava tabulky. Wordart.	
<i>Vytvoří a upraví obrázky v bitmapovém editoru. Orientuje se v základech práce s vektorovým grafickým editorem.</i>	Grafické editory. Bitmapové – malování. Vektorové – kreslení ve Wordu.	VV – kompozice výtvarné práce.
<i>Vyhledání zadané informace Zvládá ochrana sebe i PC. Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost. Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji.</i>	Internet – základy fungování. Vyhledávání informací, bezpečnost softwaru i osoby.	VDO, EGS, MKV
<i>Získává informaci z více zdrojů. Kriticky hodnotí různé zdroje.</i>	Stažení souboru, obrázku, kopírování textu. Úprava a sjednocení částí.	

<i>Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví.</i>	Důvěryhodnost informací. Vyhledávání různých informací – praktické informace Informace k naukovým předmětům	
<i>Pracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě.</i>	Prezentace – program Office - tvorba prezentací k různým vzdělávacím předmětům	MV

MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:	
Žák	
<i>VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE</i>	
➤ <i>vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou; osvojí si základy elektronické komunikace</i>	
<i>ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ</i>	
➤ <i>ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy</i>	
➤ <i>vyhledává potřebné informace na internetu</i>	
➤ <i>dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou</i>	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Předmět: Dějepis

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen na hlubší poznání dějin vlastního národa v kontextu se světovým a evropským vývojem. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace (příprava žáků na život v integrované Evropě, v Evropské unii). Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionálních a místních.

Dějepis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 2. stupně ZŠ v 6. - 9. ročníku. Navazuje na základy, které žáci získali ve vlastivědě ve 4. a 5. ročníku.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučuje se ve 2 hodinové týdenní dotaci (celkem 8 hodin). Výuka probíhá většinou v kmenových třídách. Během výuky je využíváno tradičních pomůcek (mapy, knihy, časová přímka), ale i modernějších technologií (video, počítač, projektor). Samotná výuka může být doplněna historickými výlety a exkurzemi do bližších i vzdálenějších koutů České republiky.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

- *rozvoj schopnosti poznávání* – cvičení pozornosti a soustředění, smyslového vnímání, dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení

Sociální rozvoj

- *mezilidské vztahy* – lidská práva

Morální rozvoj

- *řešení problémů a rozhodovací dovednosti* – problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- *Občan, občanská společnost a stát* - občan jako odpovědný člen společnosti, základní principy a hodnoty demokratického politického systému, principy soužití s minoritami
- *Formy participace občanů v politickém životě* - společenské organizace a hnutí, volební systémy a demokratické volby
- *Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování* - demokracie jako protiváha diktatury, principy demokracie, demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů, základní kategorie fungování demokracie

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- *Evropa a svět nás zajímá* - místa a události v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, tradice národů Evropy
- *Objevujeme Evropu a svět* - naše vlast a Evropa, Evropa a svět, mezinárodní setkávání
- *Jsmo Evropané* - Evropská unie, co Evropu spojuje a co rozděluje, mezinárodní organizace

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- *Kulturní rozdíly* - člověk jako součást etnika, poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik
- *Lidské vztahy* - vztahy mezi kulturami, předsudky a vžitá stereotypy, lidská solidarita
- *Etnický původ* - rovnocennost všech etnických skupiny a kultur, odlišnost i vzájemná rovnost lidí, postavení národnostních menšin, základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti, odlišné myšlení a vnímání světa, projevy rasové nesnášenlivosti
- *Multikulturalita* - multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj do budoucna

- *Princip sociálního smíru a solidarity* - odpovědnost a příspěvek jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám, otázka lidských práv

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* - ochrana kulturních památek, změny v krajině, zemědělství a životní prostředí
- *Ekosystémy* - kulturní krajina

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- *Fungování a vliv médií ve společnosti* - role médií v politickém životě a v politických změnách

Výchovně - vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- podporujeme rozvíjení aktivního zájmu žáků o poznávání historie své vlasti, Evropy, světa
- učíme žáky vyhledávat, třídit a zpracovávat, používat potřebné informace ze všech dostupných zdrojů (literatura, internet, video, mapy apod.)
- učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je k dalšímu učení
- vedeme žáky k vyvozování nových poznatků v rámci logické návaznosti
- vedeme žáky k trpělivosti, plánování, organizování a hodnocení vlastní činnosti
- podporujeme snahu prezentovat se a prosadit se v systému soutěží a olympiád
- při hodnocení používáme prvky pozitivní motivace

Kompetence řešení problémů

- vytvářením praktických úloh a situací učíme žáky problémy řešit
- rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení při řešení problému
- problémové situace učíme také žáky zvládnout týmovou spoluprací se zapojením diskuse
- při řešení problému ukazujeme žákům podobnost s historií

Kompetence komunikativní

- učíme žáky souvisle a výstižně formulovat své názory a myšlenky a zároveň je vedeme k toleranci vůči odlišným názorům
- rozvíjíme u žáků schopnost vyjadřovat se ústně i písemně na „kulturní úrovni“ (beseda, referáty, seminární práce, hry a soutěže)
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k osvojení dovednosti spolupráce rozdělením žáků do týmů
- učíme žáky uvědoměle přijímat a zastávat různé role ve skupinách, tvořivě v nich pracovat a využívat kladných vzorů
- nedovolíme žákům jakékoliv projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu

Kompetence občanské

- učíme žáky poznat, pochopit a tolerovat specifika národnostních zvyků a tradic
- učíme žáky poznat naše kulturní tradice a historické dědictví a tímto poznáním cítit potřebu je chránit, podporujeme tím také vlastenecké cítění
- důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel chování ve škole i na mimoškolních akcích

Kompetence pracovní

- učíme žáky optimálně plánovat a provádět jejich pracovní činnost samostatně či ve skupinách a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- v rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie a postupy, pomůcky a techniku
- umožňujeme žákům kriticky i sebekriticky hodnotit práce z různých hledisek
- vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků
- výuku obohacujeme o praktické exkurze a výlety

DĚJEPIS			
II. stupeň – 6. ročník			
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<i>Uvede konkrétní příklady potřeby dějepisných poznatků</i>	- význam zkoumání dějin		
<i>Uvede příklady zdrojů informací o minulosti a pojmenuje instituce shromažďující tyto zdroje</i>	- historické prameny, shromažďování a třídění získaných poznatků		
<i>Orientuje se na časové ose a dokáže chronologicky zařadit hlavní historické epochy</i>	- historický čas a prostor	Z – orientace na mapě	- opakováno v každém ročníku podle potřeby
<i>Orientuje se v historické mapě</i>	- práce s dějepisnými atlasy		
<i>Popíše život pravěkých lovců a jejich materiální a duchovní kulturu</i>	- pravěk (vývojové linie člověka, fáze pravěku, vznik zemědělství a chovu dobytka, rozvoj rodové společnosti, výrobní hospodářství a vznik rodových občin, střední Evropa v pravěku)	VV – pravěké malby Z – světové strany, světadíly	
<i>Objasní, jaký význam mělo zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro pravěkou civilizaci</i>		OSV – mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů	
<i>Uvede příklady pravěkých kultur na našem území</i>		EV – člověk a příroda	
<i>Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních starověkých kultur</i>	- vznik nejstarších států	Z – zemědělské oblasti OSV – tvořivost (výroba nástrojů a keramiky) EV – člověk a příroda	- možnost návštěvy keramické dílny
<i>Uvede nejvýznamnější starověké památky</i>	- kultura starověkých civilizací, antické Řecko a Řím		- projekt: Sedm divů světa
<i>Objasní přínos antické kultury a uvede hlavní osobnosti antiky</i>		ČJL – řecké báje a pověsti MKV – prolínání kulturních vlivů v období helénismu	
<i>Popíše zrod křesťanství a jeho souvislost s judaismem</i>	- římská říše, krize římského císařství	ČJL - Bible	- projekt: Bible

<i>Porovná formy vlády v jednotlivých starověkých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie</i>	- nejstarší starověké státy, antické Řecko a Řím	VDO – demokracie, despotie, tyranie, občanská práva	- pomůcky: učebnice, dějepisné mapy, dějepisné atlasy, obrazové encyklopedie, doplňková literatura, DVD, archeologické nálezy, kopie historických dokumentů - doplňkový program: exkurze, výstavy (v každém ročníku podle potřeby)
--	--	--	---

DĚJEPIS II. stupeň – 7. ročník			
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<i>Vysvětlí, co znamenal pro Evropu příchod nových etnik, christianizace a vznik nových států po rozpadu Římské říše</i>	- zrod nové Evropy, utváření raněstředověkých států, křesťanství	ČJL – nejstarší česká literatura, středověká evropská literatura (Kosmova kronika, Dalimilova kronika, kroniky doby Karla IV., legendy, Staré pověsti české, hrdinské a rytířské eposy – Píseň o Rolandovi, Píseň o Nibelunzích, legenda o králi Artušovi...) OV – národ, vlast, čeští církevní patroni, náš region EGS – formování evropských států, vznik Svaté říše římské, křížové výpravy MKV – náš etnický původ	- pomůcky: učebnice, dějepisné mapy, dějepisné atlasy, obrazové encyklopedie, doplňková literatura, videokazety, DVD, archeologické nálezy, kopie historických dokumentů
<i>Porovná základní rysy západoevropské, slovanské, byzantské a islámské kultury</i>	- vznik Svaté říše římské, první státní útvary na našem území, Byzantská říše, Arabové a jejich výboje		
<i>Objasní situaci Velkomoravské říše a její postavení v evropských souvislostech</i>	- Velká Morava		
<i>Objasní vnitřní vývoj Českého státu a jeho postavení v celoevropském měřítku</i>	- počátky českého státu, život v přemyslovských Čechách, první přemyslovští králové		
<i>Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí a vztah křesťanství k projevům kacířství či jiným náboženstvím</i>	- křesťanství v Čechách, křížové výpravy, Svatá říše římská		

<i>Popíše postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti</i>	- život v přemyslovských Čechách, středověká vzdělanost	EV – proměna středověké krajiny	- doplňkový program: exkurze, výstavy (v každém ročníku podle potřeby)
<i>Uvede příklady románské a gotické kultury, rozpozná základní znaky těchto slohů</i>	- románský sloh, gotika		

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<i>Objasní myšlenky žádající reformu církve a uvede, jak na ně církev reagovala</i>	- reformní hnutí v Čechách, husitské války, reformace v Německu	ČJ – rozvoj českého jazyka, změny pravopisu ČJL – předchůdci Husovi, Mistr Jan Hus, literatura období humanismu HV – husitské písně OV – náš region Z – světadíly, oceány PŘ – koření a exotické plodiny MKV – předsudky a stereotypy katolické církve, husitství, poznávání jiných kultur EGS – mírové poselství Jiřího z Poděbrad, reformace, objevení Ameriky OSV – humanismus jeho změna v chápání člověka	
<i>Vymezi význam husitské tradice pro český politický a kulturní život</i>	- království dvojího lidu, vláda Jiřího z Poděbrad		
<i>Popíše zámořské objevy a objasní jejich příčiny a důsledky</i>	- hospodářské a společenské změny v Evropě 15. a 16. století, zámořské objevy a jejich důsledky pro Evropu		
<i>Objasní postavení českého státu v podmínkách evropských náboženských i mocenských sporů, taktéž i jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</i>	- český stát za vlády Jagellonců a nástup Habsburků na český trůn, Svátá říše římská a německá reformace		
<i>Vysvětlí pojmy renesance a humanismus, rozpozná základní znaky, uvede hlavní představitele a příklady významných kulturních památek</i>	- italská renesance a humanismus, renesance a humanismus mimo Itálii, česká předbělohorská kultura		
<i>Vysvětlí příčiny vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky v českých zemích i celé Evropě</i>	- náboženské poměry v českém státě v době předbělohorské, české stavovské povstání, třicetiletá válka, Evropa a české země po třicetileté válce		

DĚJEPIS			
II. stupeň – 8. ročník			
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vysvětlí pojem baroko, rozpozná jeho základní znaky, uvede hlavní představitele a příklady významných kulturních památek	- baroko, barokní kultura v českých zemích	ČJ – vývoj jazyka ČJL – barokní literatura HV – barokní hudba VDO – rekatolizace, náboženská nesnášenlivost	- pomůcky: učebnice, dějepisné mapy, dějepisné atlasy, obrazové encyklopedie, doplňková literatura, videokazety, DVD, archeologické nálezy, kopie historických dokumentů - doplňkový program: exkurze, výstavy (v každém ročníku podle potřeby)
Na příkladech z evropských dějin vysvětlí pojmy absolutismus, konstituční monarchie a parlamentarismus	- Velká Británie, vznik USA, vzestup Pruska, Svatá říše římská, habsburská monarchie v druhé polovině 18. století, Ruska za Kateřiny II.	OV – formy vlády VDO – Prohlášení nezávislosti amerických osad, americká ústava	
Vysvětlí pojem osvícenství, objasní základní myšlenky tohoto směru a uvede nejvýznamnější představitele	- osvícenství, encyklopedisté, osvícenský absolutismus	ČJL – osvícenství, klasicismus	
Uvede podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny u nás i ve vybraných zemích, které charakterizují modernizaci společnosti	- průmyslová revoluce a její důsledky pro společnost, reformy v jednotlivých evropských zemích, nové umělecké směry (klasicismus, romantismus)	ČJL – romantismus EV – průmyslová revoluce a její dopad na životní prostředí, přírodní zdroje, technické vynálezy	
Objasní události francouzské revoluce i napoleonských válek a ukáže jejich důsledky pro Evropu i svět	- Velká francouzská revoluce, vzestup a pád Napoleona I.	VDO – občanská společnost	

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<i>Porovná jednotlivé fáze českého národního obrození v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů</i>	- české národní obrození, polské a řecké povstání, vznik Belgie	ČJL – české národní obrození MDV – národní obrození, obroda českého jazyka, vydávání novina časopisů	
<i>Objasní, které sociální skupiny měly zájem na změně dosavadních pořádků, a uvede hlavní požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích</i>	- červencová revoluce ve Francii, revoluce ve východní a jihovýchodní Evropě, revoluce 1848/1849	VDO – občanská společnost	
<i>Na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy</i>	- porevoluční Evropa, habsburská monarchie v druhé polovině 19. století		
<i>Vysvětlí na vybraných příkladech rozdílné tempo modernizace Evropy a světa, objasní důsledky této nerovnoměrnosti</i>	- imperialismus a kolonialismus, vzestup USA, Rusko za posledních Romanovců, nová asijská velmoc Japonsko	MKV – rasismus a otrokářství v USA, kolonie a kolonisté	
<i>Charakterizuje soupeření jednotlivých velmocí a vymezí význam kolonií</i>			
<i>Objasní příčiny, průběh a důsledky první světové války</i>	- první světová válka	OSV – snaha velmocí řešit problémy silou	

DĚJEPIS II. stupeň – 9. ročník			
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<i>Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí</i>	- vznik Československa, poválečná krize, obnova a léta prosperity, světová hospodářská krize a její důsledky v Československu, kultura a věda v první republice	ČJL – česká literatura 1. poloviny 20. století	
<i>Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů</i>	- charakteristické rysy československé demokracie, ohrožení demokracie totalitou, obrana demokracie a republiky	VDO – volební systém	
<i>Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení a důsledky jejich existence pro svět</i>	- komunismus a fašismus, nástup nacismu v Německu, ohrožení demokracie totalitou	MDV – nástroje propagandy totalitních režimů	
<i>Na příkladech vysvětlí antisemitismus a rasismus, objasní jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv</i>	- norimberské zákony, druhá světová válka (perzekuce židovského a romského obyvatelstva)	ČJL – literatura s židovskou tematikou OV – rasismus, antisemitismus, xenofobie MKV – rasismus ve 20. století OSV+VDO - holocaust	- projekt: Holocaust – svědomí lidstva
<i>Na příkladech doloží zneužití techniky v obou světových válkách a objasní důsledky, které z toho plynuly pro lidstvo</i>	- první a druhá světová válka, výsledky a důsledky první + druhé světové války	EV – technické vynálezy EGS – první a druhá světová válka jako mezníky vývoje, vznik Společnosti národů (po druhé světové válce vznik Organizace spojených národů) MKV – lidská solidarita během válek	- první světová válka probírána již v 8. ročníku

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku tzv. studené války, uvede příklady střetávání obou nepřátelených stran	- upevnění sovětského bloku, začátek tzv. studené války, změny v Evropě na přelomu 50. a 60. let, mezinárodní vývoj od 60. let	EGS – studená válka, NATO, Varšavská smlouva, EHS, RVHP	- pomůcky: učebnice, dějepisné mapy, dějepisné atlasy, obrazové encyklopedie, doplňková literatura, videokazety, DVD, archeologické nálezy, kopie historických dokumentů - doplňkový program: exkurze, výstavy (v každém ročníku podle potřeby)
Vysvětlí a na příkladech doloží důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce			
Objasní vnitřní situaci v zemích východního bloku a srovná ji s vybranými zeměmi Západu			
Zhodnotí situaci v Československu od únorového převratu do tzv. sametové revoluce, objasní vznik České republiky	- komunistické Československo, rok 1968, normalizace, pád komunismu, rozpad Československa a vznik České republiky	ČJL – literatura 2. poloviny 20. století HV – hudební trendy 2. poloviny 20. století VDO – totalitní režim, Listina práv a svobod, Charta 77 EGS – sametová revoluce, začlenění České republiky do integračního procesu – vstup do Evropské unie MDV – sdělovací prostředky a politika	
Posoudí postavení rozvojových zemí	- rozpad koloniálního systému - mezinárodní vývoj od 60. let 20. století	Z – změny na mapě světa EV – vliv člověka na životní prostředí	
Prokáže základní orientaci v problémech současného světa			

MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:

Žák

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

- chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

- rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
- podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

- uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
- popíše život v době nejstarších civilizací

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

- uvede první státní útvary na našem území
- uvede základní informace z období počátků českého státu
- popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti
- charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
- rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
- uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

- popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
- uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období
- pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

- uvede základní historické události v naší zemi v 19. století
- vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
- rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap

MODERNÍ DOBA

- uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války
- uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT

- *popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě*
- *chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti*

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Předmět: Občanská výchova

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Občanská výchova je rozdělen do několika oblastí: **Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec, Stát a hospodářství, Stát a právo a Mezinárodní vztahy, globální svět, Svět práce.**

Vyučovací předmět má časovou dotaci v 6., 7., 8. i 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá nejčastěji ve třídách, někdy v počítačové učebně, v terénu – témata obec – město, MěÚ, kraj.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

- *Rozvoj schopnosti poznávání* – cvičení pozornosti a soustředění, smyslového vnímání, dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení
- *Sebepoznání a sebepojetí* – moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí
- *Psychohygienu* – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění – relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích

Sociální rozvoj

- *poznávací schopnosti* – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí
- *mezilidské vztahy* – lidská práva
- *komunikace* – asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
- *spolupráce a soutěživost* – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci; rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci

Morální rozvoj

- *řešení problémů a rozhodovací dovednosti* – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí – problémy v mezilidských vztazích
- *hodnoty, postoje, praktická etika* – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- *Občanská společnost a škola* - škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci
- *Občan, občanská společnost a stát* - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)

- *Formy participace občanů v politickém životě* - společenské organizace a hnutí, volební systémy a demokratické volby; obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí
- *Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování* - demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- *Jsme Evropané* - Evropská unie, co Evropu spojuje a co rozděluje, mezinárodní organizace

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- *Kulturní rozdíly* - člověk jako součást etnika, poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik
- *Lidské vztahy*
- vztahy mezi kulturami, předsudky a vžité stereotypy, lidská solidarita
- *Etnický původ* - rovnocennost všech etnických skupiny a kultur, odlišnost i vzájemná rovnost lidí, postavení národnostních menšin, základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti, odlišné myšlení a vnímání světa, projevy rasové nesnášenlivosti
- *Multikulturalita* - multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj do budoucna
- *Princip sociálního smíru a solidarity* - odpovědnost a příspěvek jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám, otázka lidských práv, aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* - ochrana životního prostředí

Výchovně - vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- Snažíme se vést žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělání a budoucnost.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a třídit potřebné informace v příslušné odborné literatuře a na internetu.
- Ve výuce učíme žáky hodnotit své výsledky a diskutovat o nich.
- Podporujeme samostatnost a tvořivost.

Kompetence k řešení problému

- Motivujeme žáky k samostatnému řešení daného problému, napomáháme mu hledat další řešení.
- Zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností a vlastního úsudku.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.
- Ve škole i při mimoškolních akcích sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

Kompetence komunikativní

- Klademe důraz na kultivované vyjadřování.
- Učíme žáky naslouchat druhým.
- Vedeme žáky k tomu, aby vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Přípravujeme žáky na zvládnutí komunikace s různými lidmi v různých situacích.
- Učíme žáky rozlišovat verbální a nonverbální komunikaci.
- Nabízíme žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem.
- Podporujeme kritiku a sebekritiku.

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky kriticky hodnotit práci skupiny i práci jednotlivce ve skupině.

- Zařazujeme práci ve skupině a klademe důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- Výuka přispívá k rozvoji finanční gramotnosti a osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, obce, sebe i ostatních lidí.
- Netolerujeme rizikové chování (drogová problematika, šikana, kriminalita mládeže).
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.
- Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí.
- Podporujeme spolupráci s obcí, policií, složkami IZS apod.
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.

Kompetence pracovní

- Rozvíjíme u žáka smysl pro povinnost.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.
- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy oceníme.
- Seznamujeme žáky s různými profesemi, ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání, o dalším studiu.

OBČANSKÁ VÝCHOVA II. stupeň		
Člověk ve společnosti Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
Žák:		
<i>Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání</i>	Státní symboly, účel a používání 6. r.	VDO, MKV, VMEGS, MDV
<i>Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů rasismu</i>	Vlastenectví a nacionalismus 6. – 8. r.	VDO
<i>Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají</i>	Kultura, umění, kam za kulturou Kulturní hodnoty, tradice Masová kultura, masmédia 6. – 7. r.	MKV
<i>Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje</i>	Všelidské masové hodnoty Vztah morálky a práva 6. – 8. r.	VDO
<i>Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</i>	Ukázky reklamy, zhodnocení 6. – 9. r	MDV
<i>Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu</i>	Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi Rovnost a nerovnost Lidská solidarita Pomoc lidem v nouzi 6. – 9. r	OSV
<i>Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci</i>	Spolupráce lidí (v rodině, škole, obci) Dělb práce Výhody spolupráce 6. – 9. r	OSV
<i>Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extrémistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti.</i>	Problémy v oblasti lidských práv: rasismus, xenofobie, extremismus... Lidská nesnášenlivost 6. – 9. r	VMEGS
<i>Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem</i>	Člověk a morálka = všelidské morální hodnoty Svědomy, mravní rozhodování Sebevýchova, sebeovládání	OSV

	Svoboda a odpovědnost 6. – 9. r	
<i>Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</i>	Mravní hodnoty, kulturní vzorce chování Prolínání kultur Národnostní menšiny 6. – 9. r	VMEGS, OSV, MKV
Člověk jako jedinec Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Poznámky
<i>Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potencialu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</i>	Sebehodnocení Stereotypy v posuzování druhých lidí 6. – 9. r	OSV, MKV, MDV
<i>Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</i>	Motivace, aktivita, vůle a osobní kázeň při rozvoji Životní cíle a plány 6. – 9. r	OSV, MKV
<i>Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</i>	Systém osobních hodnot Osob. vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter Vrozené předpoklady Osobní potencial 6. – 9. r	OSV, MKV
<i>Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</i>	Projevy chování Rozdíly v prožívání, myšlení a jednání Vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí 6. – 9. r	OSV, MKV
Stát a hospodářství Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Poznámky
<i>Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady</i>	Formy vlastnictví: hmotné a duševní 7., 8. r.	MDV
<i>Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a</i>	Hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing Rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti, význam daní	

<i>přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi</i>		
<i>Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní karty, vysvětlí jejich omezení, vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít, uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu</i>	Banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků	
<i>Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané</i>	Hospodářská politika státu Státní rozpočet 9. r.	
<i>Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti</i>	Výroba, obchod, služby Jejich funkce a návaznost 9. r.	
<i>Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz</i>	Principy tržního hospodářství -nabídka, poptávka, trh, tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu Nejčastější právní formy podnikání 9. r.	
Stát a právo Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Poznámky
<i>Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky</i>	Vznik státu Formy státu 8. r.	VDO
<i>Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</i>	Státní moc ČR (zákonodárná, výkonná a soudní) 7., 8. r.	VDO
<i>Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů</i>	Principy demokracie Politický pluralismus Sociální dialog Význam a formy voleb do zastupitelstev	VDO, MKV

	7., 8. r.	
<i>Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</i>	Význam a formy voleb do zastupitelstev 8. r.	VDO
<i>Přiměřeně uplatňuje svá práva, včetně práv spotřebitele, a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu</i>	Základní lidská práva Ochrana lidských práv 6., 7. r. Obrana státu	VDO
<i>Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství</i>	Vlastnictví, pracovní poměr, manželství (právní úprava) 6. – 9. r	
<i>Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci</i>	Způsobilost k právním úkonům Smlouvy v občanskoprávních vztazích 8. r.	
<i>Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování</i>	Dodržování práv Porušování práv Význam práv, vztahů, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, základní práva spotřebitele Styk s úřady	VDO
<i>Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů</i>	Právní ochrana občanů Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávní jednání	VDO
<i>Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady, diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání</i>	Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání, včetně korupce Porušování předpisů v silničním provozu Porušování práv k duševnímu vlastnictví Trestní postižitelnost Posuzování práv	VDO
Mezinárodní vztahy, globální svět Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Poznámky
<i>Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</i>	Evropská integrace – podstata, významy, výhody EU a ČR 8., 9. r.	VMEGS, MKV, EV
<i>Uvede některé významné mezinárodní organizace a</i>	Mezinárodní spolupráce	VMEGS, MKV

<i>společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích</i>	Mezinárodní organizace - Rada Evropy, NATO, OSN aj., spolupráce mezi státy 8., 9. r.	
<i>Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory</i>	Globalizace – projevy, klady a zápory Významné globální problémy, včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení 8., 9. r.	VMEGS, MKV, EVVO
<i>Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva</i>	Globální problémy současnosti – příčiny, důsledky, osobní názor 8., 9. r.	VMEGS, MKV, EVVO
<i>Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu</i>	Globální a lokální problémy způsob řešení – obec, region 8., 9. r.	VMEGS, MKV, EVVO
<i>Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru</i>	Mezinárodní terorismus 8., 9. r.	VMEGS
Svět práce (závazný pro 8. a 9. ročník s možností realizace od 7. ročníku) Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Poznámky
<i>Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí</i>	Povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, prac. objektů; charakter a druhy prac. činností; rovnost příležitostí na trhu práce - 9. r.	EVVO
<i>Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy</i>	Správná volba Každé povolání si žádá své Možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijní. oborů - 9. r.	
<i>Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání</i>	Způsoby získávání profesních informací (úřady práce, informační centra)- 9. r.	
<i>Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce</i>	Charakteristické vlastnosti osobnosti (sebepoznání, sebehodnocení, osobní předpoklady, vlastnosti, dovednosti, zájmy) 6. – 9. r	

OBČANSKÁ VÝCHOVA Dopravní výchova II. stupeň		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Poznámky
6.ročník		
a) ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování chodce v silničním provozu a řídí se jimi b) chová se bezpečně v dopravních prostředcích a na zastávkách (v modelových situacích a při akcích školy) c) dodržuje povinnosti spolujezdce v autě, zejména poutání d) rozlišuje další dopravní značky a jejich význam e) posoudí situaci i z pohledu ostatních účastníků silničního provozu f) vysvětlí bezpečné chování, zejména z pohledu chodce	Chodec I. Na chodníku - Pravidla bezpečného a ohleduplného chování na chodníku - Vztahy mezi účastníky silničního provozu II. Chodec a cyklista na silnici - Pravidla bezpečného a ohleduplného chování při pohybu na silnici (chůze jednotlivce po silnici a ve skupině, pravidla pohybu na silnici za snížené viditelnosti) - Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu III. Volný čas a sportovní aktivity - Volnočasové aktivity související se silničním provozem (vhodné lokality k uskutečnění takových aktivit; konkretizace podle lokality ZŠ a obce) IV. Přecházení křižovatky - Pravidla překonání ve městě i mimo něj (překonávání různých křižovatek, křižovatka řízená příslušníkem policie) - Vztahy mezi účastníky silničního provozu V. Cesta dopravními prostředky - Pravidla bezpečnosti při cestování	

	dopravními prostředky (pravidla při jízdě autem, zádržné systémy, vztahy mezi cestujícími a účastníky hromadné dopravy) VI. Dopravní značky • Odpovídající značky pro jednotlivá témata Prolínající téma – deník správného chodce Deník správného chodce – etická stránka chování v silničním provozu	
7. ročník		
a) ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování cyklisty v silničním provozu a uplatňuje je v praktických situacích školních akcí b) chová se bezpečně a ohleduplně v roli cyklisty, používá správnou výbavu jízdního kola; orientuje se ve vztazích cyklisty k ostatním účastníkům silničního provozu c) odhadne nebezpečí konkrétní situace a vyvodí správné řešení, zachová se adekvátně situaci; předchází nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu (prokazuje v modelových situacích) d) poskytne první předlékařskou pomoc (v modelových situacích) e) rozlišuje další dopravní značky a jejich význam f) vysvětlí bezpečné chování zejména z pohledu cyklisty	Cyklista I. Výbava jízdního kola a cyklisty • Výbava jízdního kola, výbava cyklisty (doplňky pro bezpečnou jízdu) • Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu (bezpečné a ohleduplné chování na chodníku, vztahy mezi účastníky silničního provozu) II. Bezpečná jízda • Technika jízdy a její pravidla mimo silnici III. Cyklista na silnici • Pravidla bezpečné jízdy na silnici (pravidla jízdy za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek)	

	IV. Cyklista na křižovatce • Pravidla pro bezpečné překonání křižovatky • Vztahy mezi účastníky silničního provozu • Křižovatka řízená příslušníkem policie V. Prázdniny • Zásady bezpečného chování v době volna a při cestování • Specifika lokality ZŠ, obce, prázdninových oblastí pro trávení dnů volna 1. VI. Krizové situace • Možné krizové situace (jejich řešení, důležitá spojení; oprava jízdního kola) • Nejjednodušší základy poskytnutí první předlékařské pomoci 1. VII. Dopravní značky • Odpovídající značky pro jednotlivá témata Prolínající téma – deník správného cyklisty Deník správného cyklisty – etická stránka chování v silničním provozu	
8. ročník		

a) vysvětlí souvislosti celkového chování člověka, sounáležitosti a spolupráce v dopravních situacích pro uchování zdraví a života svojí osoby i druhých b) aktivně se zapojuje do činností podporujících snižování rizik a nehodovosti v dopravě c) charakterizuje souvislost mezi jednáním a charakterovými vlastnostmi osobnosti d) vymezí propojení mezi daným tématem a dalšími oblastmi života	Etika v silničním provozu I. Chodec • Role chodce v silničním provozu (odpovědnost chodce a jeho chování, vztahy chodce k ostatním účastníkům silničního provozu) • Přestupky chodců a ukázka legislativy II. Cyklista • Role cyklisty v silničním provozu (odpovědnost cyklisty a jeho chování, vztahy cyklisty k ostatním účastníkům silničního provozu) • Přestupky cyklistů a ukázka legislativy III. Dopravní značky • Odpovídající značky pro jednotlivá témata Prolínající téma – deník správného chodce a cyklisty Přístup veřejnosti k bezpečnosti v silničním provozu – etická stránka chování v silničním provozu	
9. ročník		
a) používá své znalosti a dovednosti v praxi b) orientuje se v základní legislativě související s tématem doprava c) interpretuje význam pojmů a problematiky bezpečnosti a ohleduplnosti v silničním provozu d) chová se tak, aby v silničním provozu chránil zdraví a život svůj i jiných osob – uvědomuje si dopad svého chování a koriguje jej podle situace e) analyzuje konkrétní situaci a vyvozuje bezpečné chování	Na vlastní kůži I. Chodec • Zážitkové lekce, projekty a další aktivity II. Cyklista • Zážitkové lekce, projekty a další aktivity III. Poskytnutí první předlékařské pomoci • Spolupráce s odborníky • Návštěva centra záchranářů	

f) aplikuje znalosti z dané oblasti i do jiných oblastí život orientuje se v souvislostech chování všech účastníků silničního provozu g) aktivně se zapojuje do činností podporujících snižování rizik a nehodovosti h) vyřeší testy “řidičský průkaz nanečisto”	IV. Můj první řidičák • Zopakování a upevňování znalostí a dovedností • Znalostní testy, závěrečná zkouška	
--	--	--

MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:
Žák
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI ➤ přistupuje kriticky k projevům vandalismu ➤ v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí ➤ respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití ➤ uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem ➤ rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům ➤ je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie ➤ respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti
ČLOVĚK JAKO JEDINEC ➤ chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním ➤ formuluje své nejbližší plány správně píše slova s předponami a předložkami
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ ➤ stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků ➤ sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi ➤ ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet ➤ uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům ➤ uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO ➤ uvede základní prvky fungování demokratické společnosti ➤ chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy

- *uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání*
- *vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů*
- *na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu*
- *uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele*
- *uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání*
- *uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků*
- *vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu*
- *rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy*
- *v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací*

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

- *uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování*
- *uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy*
- *uvede příklady mezinárodního terorismu*

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Předmět: F y z i k a

Charakteristika předmětu

Předmět fyzika je podle RVP součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Vede žáky na základě pozorování, měření a experimentování k poznávání fyzikálních pojmů, veličin a zákonitostí potřebných k porozumění fyzikálních jevů a procesů vyskytujících se v přírodě, v běžném životě i technické praxi. Předmět seznamuje žáky s možnostmi a perspektivami moderních technologií, učí žáky rozlišovat příčiny fyzikálních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je a ovlivňovat je na základě řešení praktických úloh.

Prostřednictvím tohoto předmětu žáci získávají poznatky z vybraných okruhů fyziky: látky a tělesa, pohyb těles, síly, vlastnosti tekutin, energie, zvukové jevy, elektromagnetické a světelné děje a vesmír. Uvědomují si užitečnost poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Žáci analyzují fyzikální děje, zdůvodňují vyvozené závěry a uvádějí je do širších souvislostí s praktickým využitím.

Výuka směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání fyzikálních jevů a zákonitostí s využitím jednoduchých fyzikálních pokusů a řešení problémů. Vytváří potřebu objevovat a zdůvodňovat jevy kolem nás. Předkládá žákům mnohostranné využití fyziky v různých oblastech lidské činnosti, zásady bezpečné práce a upevňuje dovednosti poskytnuté 1. pomoci při úrazech způsobených při práci. Vede žáky k nezbytné ochraně životního prostředí i vlastního zdraví.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Fyzika je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 2. stupně. Předmět je vyučován ve třídě i v počítačové učebně, kde jsou využívány dostupné výukové programy. Součástí výuky jsou praktické laboratorní práce v každém ročníku, které jsou realizovány po dvou hodinách v každém pololetí. Některá témata jsou vyučována formou krátkodobých projektů. Je využíváno dostupných názorných technických pomůcek, tabulek, videoprojekcí i informační technologie.

Předmět svým charakterem a vzdělávacím obsahem často přesahuje do dalších vzdělávacích předmětů (chemie, přírodopis, zeměpis...) a do povinně vyučovaného tématu „Ochrana člověka za mimořádných událostí“, „Do výuky se prolínají i oblasti z průřezového tématu „Environmentální výchova“.

Vyučuje se v každém ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci v 6. ročníku navýšené o 1 disponibilní hodinu, tj. 2 hodiny týdně.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

- *Rozvoj schopností poznávání* – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení

Sociální rozvoj

- *Spolupráce a soutěživost* – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci

Morální rozvoj

- *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti* – dovednosti pro řešení problémů a rozhodovací dovednosti

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- *Základní podmínky života* – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)

- *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* – průmysl a životní prostředí (vliv průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); Den Země

Výchovně - vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- předkládáme žákům různé metody poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností látek a fyzikálních jevů
- umožňujeme žákovi pozorovat, experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- operujeme vhodnými symboly, znaky a fyzikální terminologií
- předkládáme vhodné pomůcky a materiál
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře i na internetu
- snažíme se vycházet a stavět na vlastních zkušenostech žáků
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost, správně zaznamenat a zdokumentovat experiment
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi, předkládáme takové životní situace, v nichž žák vidí využití v běžném životě
- propojujeme poznatky s ostatními předměty

Kompetence k řešení problémů

- uplatňujeme metody a formy práce, které vedou k objevování a řešení praktických problémových úloh
- zařazujeme vhodné jednoduché pokusy a laboratorní práce
- rozvíjíme schopnost přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, teoriích, modelech a chápání vzájemných souvislostí, či zákonitostí přírodních faktů a zákonů
- na modelových příkladech naučíme žáky algoritmu řešení problému
- poznatky zobecňujeme a aplikujeme je v různých oblastech života
- podporujeme netradiční způsoby řešení problémů, samostatnost, tvořivost a spolupráci při týmové práci
- předcházíme krizovým situacím
- průběžně monitorujeme úroveň zvládnutí učiva a praktického zvládnutí úloh

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování myšlenek a k účinné argumentaci
- vedeme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat postup a výsledky svých pozorování a experimentů
- vedeme žáky k používání symbolů, značek, vzorců, které jsou využitelné v běžné praxi.
- využíváme výukových programů a internetu k názornému vyučování a procvičování učiva
- podporujeme spolupráci ve skupinách, zařazujeme týmové řešení problémových úloh
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace v krizových situacích a komunikace s jinými lidmi a institucemi
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených v Řádu odborné pracovny a dodržování pravidel pro bezpečnou práci při zacházení s technickými pomůckami

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání řešení problémů
- podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování (pracovní skupiny při experimentech a laboratorních pracích)
- rozvíjíme schopnost žáka zastávat ve skupině různé role
- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování

- stavíme na zkušenostech žáků, na vzájemné diskusi a pomoci
- vedeme žáky k sebehodnocení i k objektivnímu hodnocení práce druhých

Kompetence občanské

- vedeme žáky k objektivnímu poznání možností využití i zneužití fyziky
- vedeme žáky k odpovědnosti za své zdraví i zdraví svých spolužáků, k ochraně životního prostředí (dodržování zásad bezpečné práce, ekologická likvidace chemických látek, nebezpečného odpadu)
- vedeme žáky k správnému postoji preferující nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně obnovitelných zdrojů
- preventivně předcházíme úrazům, vedeme žáky k účinnému poskytnutí 1. pomoci
- využíváme různé dostupné projekty k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

- při výuce vytváříme různé tvořivé pracovní prostředí, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- vedeme žáky k přesnému plnění úkolů, dodržování povinností a závazků
- v rámci možností a podmínek školy využíváme dostupné pomůcky, techniku, postupy a technologie
- učíme žáky svá pozorování a experimenty plánovat a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- pracujeme podle zásad bezpečnosti a ochrany zdraví
- prostřednictvím různých dostupných besed (bezpečnostní technik – elektřina), videoprojekcí a exkurzí seznamujeme žáky s profesním využitím fyziky (exkurze k Volbě povolání)

FYZIKA			
II. stupeň - 6. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo		Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák:			
<i>Rozlišuje pojmy těleso a látka. Nachází společné a rozdílné vlastnosti kapalin, plynů a pevných látek. Uvede příklady jevů, které dokazují, že se částice neustále pohybují a vzájemně na sebe působí. Porozumí pojmu síla, gravitační síla, pole. Změřit velikost působící síly.</i>	Vlastnosti látek a těles	Látky pevné, kapalné a plynné	Pozorování, měření siloměrem, vyhodnocení hodnot Ch -pojem atom, molekula
		Vzájemné působení těles, síla	Klást si otázky (jak?, proč?, co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpověď
		Částicová stavba látek	Práce s olovníci, libelou Jednoduché pokusy
		Síla, gravitační síla, pole, měření síly	OSV-rozvoj poznávacích schopností, kooperace VDO-rozvoj formulačních a argumentačních schopností a dovedností
<i>Prokáže pokusem vzájemné působení zelektrizovaných těles Upevní si pojem magnet, magnetické pole, princip kompasu a buzoly</i>	Elektrické a magnetické vlastnosti látek	Elektrování těles, el. pole, model atomu	Z, TV – kompas, buzola-orientace v terénu Z-přiliv odliv
		Magnety přírodní a umělé póly magnetu	Jednoduché pokusy
		Magnetické pole, magnetizace látky, indukční čáry magnetického pole	OSV
<i>Upevní si převádění jednotek, osvojit metody měření fyzikálních veličin s důrazem na přesnost. Zjistí hustotu v tabulkách Odhadne, jak se změní délka nebo objem při zahřívání</i>	Měření fyzikálních veličin	Délka, objem, hmotnost, hustota, čas, teplota (změna rozměrů tělesa při jeho zahřívání)	M- práce s MFCHT, D-starší jednotky fyz. veličin používání měřidel fyzikálních veličin Z-změna teploty v různých ročních obdobích TV - rekordy sportovců OSV VEG-soustava SI MDV-sleduje předpovědi změn teploty v tisku, rozhlase a televizi ENV-globální oteplování Země a jeho důsledky
<i>Rozliší vodič od izolantu. Sestaví jednoduchý</i>	Elektrický obvod	Sestavení el. obvodu	Práce se soupravou pro pokusy z elektřiny,

<i>a rozvětvený elektrický obvod. Osvojí si zásady bezpečnosti práce s elektrickými spotřebiči.</i>		Elektrické vodiče a izolanty Tepelné účinky el. proudu Magnetické pole el. proudu	elektrický zvonek, využití elektromagnetu Př – první pomoc Ch – elektrolyza
		Zásady správného používání elektrických spotřebičů, bezpečnost při práci	Šetření energie OSV- uvědomuje si pravidla a hodnoty spolupráce, rozvoj komunikace ENV-využití energie, šetření energií

FYZIKA			
II. stupeň - 7. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo		Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák:			
<i>Rozliší pojem klid a pohyb tělesa a druhy pohybů, početně (i pokusně) určí rychlost pohybu tělesa.</i> <i>S porozuměním využívá vztahy mezi veličinami a převody jednotek.</i> <i>Nakreslí graf závislosti dráhy na čase.</i>	Pohyb tělesa	Klid a pohyb tělesa, jejich relativita	M-práce s kapesním kalkulátorem, stopkami a délkovými měřidly, Rozpoznání vztahu přímé úměrnosti TV - měření průměrné rychlosti Orientace v jízdních řádech, využití GPS k orientaci v terénu Pravidla bezpečnosti na silnici OSV-řešení problémů, kooperace MDV-vyhledává zajímavé údaje o rychlostech
		Rovnoměrný pohyb a jeho rychlost	
		Průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu	
<i>Změří velikost působící síly.</i> <i>Osvojí si principy skládání sil.</i> <i>Určí těžiště tělesa.</i> <i>Aplikuje poznatky o posuvných, otáčivých a deformačních účincích síly v praxi.</i> <i>Zkoumá využití tření v praxi, rozliší tření užitečné nebo škodlivé.</i>	Síla. Skládání sil	Síla, její velikost a směr, znázornění síly	Navazuje na učivo ze 6. ročníku (látka a těleso) Oř – páka ve stavbě lidského těla, vliv tvaru těla živočichů na odporovou sílu Ev – rovnováha při různých činnostech, akce a reakce ve sportu, odporové síly ve sportu Setrvačnost automobilů bezpečné přecházení, bezpečná jízda Ev- lyžování ENV- přetěžování nákl. automobilů, zmenšování odporových sil šetření energií Práce s MFCHT, kalkulačkou Př - potápění lidí, výstroj, krevní tlak a jeho měření
		Měření síly, jednotka síly	
		Gravitační síla, třecí síla	
		Těžiště tělesa	
		Výslednice dvou sil stejných i opačných směrů	
		Newtonovy pohybové zákony	
		Otáčivý účinek síly, rovnováha na páce a pevné kladce	
		Deformační účinky síly, tlaková síla, tlak	

			OSV-rozvoj a organizace spolupráce, obhájení názoru, vyslechnout názor spolužáka ENV-tlak v pneumatikách, přetěžování vozidel OSV- rozvoj sociálních a rozhodovacích dovedností MDV-informace o počasí a jeho vliv na člověka a jeho činnosti
<i>Zná Pascalův a Archimédův zákon. Řeší konkrétní praktické příklady. Porozumí podstatě tlaku v kapalinách a plynech Předpoví chování těles v tekutinách.</i>	Mechanické vlastnosti kapalin a plynů	Pascalův zákon a jeho užití	
		Hydrostatický tlak a atmosférický tlak	
		Archimédův zákon v tekutinách	
		Vztlková síla působící na těleso v kapalině i atmosféře Země	
		Tlak plynu v uzavřené nádobě, přetlak podtlak	

FYZIKA II. stupeň - 8. ročník			
Očekávané výstupy Žák:	Učivo		Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<i>Porozumí pojmům práce a energie. Odliší druhy energií a jejich přeměny, v jednoduchých případech určí práci vykonanou silou, změnu energie a teplo tělesem přijaté nebo odevzdané. Určí skupenství látek a jeho změny.</i>	Práce, energie, teplo	Práce, výkon, pohybová a polohová energie, jejich vzájemné přeměny a přenos, vnitřní energie, teplo, vedení tepla	M-užití MFCHT, úpravy rovnic Havárie s únikem nebezpečných látek M- čtení z grafu D- využití jednoduchých strojů dříve a dnes TV- konání práce a přeměna energie v různých sportech Př – svalová práce, anomálie vody Nebezpečí přeměny energie při srážce v dopravě ENV-využití energie slunečního záření, alternativní zdroje energie, šetření energií, změny klimatu, oteplování Země MDV – informace o využívání různých energetických zdrojů VDO- respekt ke spoluobčanům vykonávajícím fyzicky namáhavou práci
	Změny skupenství Pístové spalovací motory	Přeměny skupenství látek – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání, vypařování, var, kapalnění	
<i>Osvojí si metody měření elektrického proudu a napětí, početně i pokusně, určí elektrický odpor. Správně sestaví el. obvodu. Rozliší vodič a izolant. Využije Ohmův zákon při řešení jednoduchých úkolů</i>	Elektrické jevy	Elektrické pole, elektrický náboj, elektrické napětí, elektrický zdroj, Siločáry el. pole, stejnosměrný a střídavý elektrický proud, tepelné účinky el. proudu	Navazuje na učivo ze 6. ročníku (elektr. obvod) Práce s elektrickými měřicími přístroji OSV-rozvoj dovedností kooperace ve skupině při řešení problému a při pokusech ENV-porovnání výkonů různých el. spotřebičů , jejich energetická náročnost z hlediska ekonomického a ekologického
		Ohmův zákon pro kovy, odpor vodiče, spojování vodičů za sebou a vedle sebe, měření el. Proudu a napětí – přístroje. Reostat jako dělič napětí a regulátor. el. proudu	
		Elektrická práce a energie, elektrický výkon	

FYZIKA II. stupeň - 9. ročník			
Očekávané výstupy Žák:	Učivo		Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<i>Porozumí pojmem zdroj světla a optické prostředí. Zná zákon odrazu a jeho využití u zrcadel. Zná zákon lomu světla a jeho využití u čoček.</i>	Světelné děje	Zdroje světla a jeho šíření. Měsíční fáze, stín, zatmění Slunce a Měsíce. Zákon odrazu světla, zobrazení zrcadly – zrcadla v praxi. Lom světla, čočky a jejich užití v praxi Odrazné hranoly Spojité spektrum Optické vlastnosti oka Lupa, mikroskop	Př - vady oka, prostorové vidění, barevné vidění, dalekozrakost, krátkozrakost, bezpečné osvětlení, pozorování v přírodě M- osová souměrnost při zobrazování Z – vznik fata morgány VV – barvy a stíny, míchání barev D-náboženská interpretace zatmění ENV- využívání zdrojů světla, nebezpečí vzniku požáru odkládáním skleněných a plastových lahví v přírodě / lupa/
<i>Pochopí princip elektromagnetu, jeho využití v praxi – pokusně u el. zvonku. Rozliší stejnosměrný el. proud od střídavého proudu, pochopí vznik elektromag. indukce, princip elektromotoru a transformátoru a jejich užití</i>	Elektromagnetické jevy	Magnetické pole cívky s proudem	Navazuje na učivo 6. ročníku (magnetické vlastnosti látek)
		Elektromagnet a jeho užití Cívka s proudem v magnetickém poli, elektromotor, elektromagnetická indukce, vznik střídavého proudu, transformátor Výroba a přenos el. energie	Využití poznatků z běžného života ENV-využívání energetických zdrojů, vlivy na životní prostředí VDO-uvažování o problémech v širších souvislostech, rozvoj kritického myšlení
<i>Rozliší vodič, polovodič a izolant</i>	Vedení el. proudu v látkách	Vedení el. proudu v kovech, kapalinách a plynech. Polovodiče Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními	Využití digitální technologie v běžném životě Využití polovodičových součástek v technických zařízeních/ čip, integrovaný obvod, mikroprocesor /
<i>Rozpozná zdroje zvuku, posoudí vliv hluku na životní prostředí</i>	Zvukové děje	Zdroje zvuku, šíření zvuky a jeho rychlost Tón, výška tónu, kmitočet, ucho jako přijímač zvuku.	Pokusy s ladičkou: Blesk – jiskrový výboj Hrom – řešení příkladů z praxe Př – sluchové ústrojí, slyšitelnost,

		Nucené chvění, odraz zvuku Ochrana před nadměrným hlukem	ultrazvuk, infrazvuk HV – koncertní sály, kina, divadla – akustika OSV-respektování spoluobčanů- neobtěžovat nadměrným hlukem ENV-způsoby ochrany před nadměrným hlukem-protihlukové stěny
<i>Využije poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie, porovná výhody a nevýhody vodní tepelné a jaderné elektrárny. Popíše možnosti ochrany před jaderným zářením.</i>	Jaderná energie	Atomová jádra, radioaktivita jaderné reakce, jaderný reaktor, ochrana před zářením	CH-částicové složení látek, prvky, jejich názvy a značky D- historie objevu přirozené a umělé radioaktivity, zneužití řetězové reakce – Hirošima Z-jaderné elektrárny na mapě Př -ochrana člověka při jaderné havárii ENV-obnovitelné zdroje, způsoby šetření energií VDO- uvažování o problémech v širších souvislostech, rozvoj kritického myšlení VEG-poznávání života a díla významných Evropanů
<i>Objasní pohyby planet kolem Slunce, odliší hvězdy od planet na základě jejich vlastností.</i>	Země a vesmír	Sluneční soustava, naše Galaxie, kosmonautika	Z- práce s literaturou, hvězdnou mapou D- vznik a vývoj Sluneční soustavy/heliocentrismus, egocentrismus MDV-hledání a zpracování informací

MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:

Žák

LÁTKY A TĚLESA

- změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas

POHYB TĚLES; SÍLY

- rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
- zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů

- rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla
- předvídá změnu pohybu těles při působení síly
- aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

ENERGIE

- uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
- rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití
- rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem
- pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

ZVUKOVÉ DĚJE

- rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
- posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

- sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
- vyjmenuje zdroje elektrického proudu
- rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla
- zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

VESMÍR

- objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
- odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností
- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
- osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Předmět: C h e m i e

Charakteristika předmětu

Předmět chemie je podle RVP součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Vede žáky k poznávání vybraných chemických procesů, reakcí a chemických látek, které jsou součástí přírody a každodenního života.

Prostřednictvím tohoto předmětu žáci získávají informace o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s chemickými látkami, uvědomují si důležitost poznávání přírody jako rovnovážného systému a užitečnost poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Žáci si osvojují poznatky z různých oborů chemie, dovednosti spojené s pozorováním vlastností látek a chemických reakcí, s prováděním jednoduchých chemických pokusů. Analyzují chemické děje, zdůvodňují vyvozené závěry a uvádějí je do širších souvislostí s praktickým využitím.

Výuka směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání chemických pojmů a zákonitostí na příkladech chemických látek a jejich reakcí s využitím pokusů, řešení problémů a jejich zdůvodnění. Vytváří potřebu objevovat a zdůvodňovat jevy kolem nás. Předkládá žákům mnohostranné využití chemie v různých oblastech lidské činnosti, zásady bezpečné práce s chemikáliemi a upevňuje dovednosti poskytnuté 1. pomoci při úrazech způsobených těmito látkami. Vede žáky k nezbytné ochraně životního prostředí i vlastního zdraví.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Chemie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 2. stupně v 8. a 9. ročníku. Vyučuje se ve 2 hodinové týdenní dotaci. Předmět je vyučován ve třídě i v počítačové učebně, kde jsou využívány dostupné výukové programy. Součástí výuky jsou praktické práce v každém ročníku. Některá témata jsou vyučována formou krátkodobých projektů a výuka může probíhat i v terénu. Je využíváno dostupných názorných pomůcek, tabulek, videoprojekcí i informační technologie.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

- *Rozvoj schopností poznávání* – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení

Morální rozvoj

- *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti* – dovednosti pro řešení problémů a rozhodovací dovednosti

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- *Základní podmínky života* – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás); ovzduší (význam pro život na zemi, čistota ovzduší a jeho ochrana); půda (ohrožení půdy – hnojení)
- *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; průmysl a životní prostředí (vliv průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny)
- *Vztah člověka k prostředí* – naše obec (způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství)

Výchovně - vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- předkládáme žákům různé metody poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů látek
- umožňujeme žákovi pozorovat, experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- operujeme vhodnými symboly, znaky a chemickým názvoslovím

- předkládáme vhodné pomůcky a materiál
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře i na internetu
- snažíme se vycházet a stavět na vlastních zkušenostech žáků
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost, správně zaznamenat a zdokumentovat experiment
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi, předkládáme takové životní situace, v nichž žák vidí využití v běžném životě
- propojujeme poznatky s ostatními předměty

Kompetence k řešení problému

- uplatňujeme metody a formy práce, které vedou k objevování a řešení praktických problémových úloh
- zařazujeme vhodné jednoduché pokusy a laboratorní práce
- rozvíjíme schopnost přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, teoriích, modelech a chápání vzájemných souvislostí, či zákonitostí přírodních faktů a zákonů
- na modelových příkladech naučíme žáky algoritmu řešení problému
- poznatky zobecňujeme a aplikujeme je v různých oblastech života
- podporujeme netradiční způsoby řešení problémů, samostatnost, tvořivost a spolupráci při týmové práci
- průběžně monitorujeme úroveň zvládnutí učiva a praktického zvládnutí úloh

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování myšlenek a k účinné argumentaci
- vedeme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat postup a výsledky svých pozorování a experimentů
- vedeme žáky k používání symbolů, značek, vzorců, které jsou využitelné v běžné praxi.
- využíváme výukových programů a internetu k názornému vyučování a procvičování učiva
- podporujeme spolupráci ve skupinách, zařazujeme týmové řešení problémových úloh
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace v krizových situacích a komunikace s jinými lidmi a institucemi
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených v Řádu odborné pracovny a dodržování pravidel pro bezpečnou práci při zacházení s chemickými látkami

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání řešení problémů
- podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování (pracovní skupiny při pokusech a laboratorních pracích)
- rozvíjíme schopnost žáka zastávat ve skupině různé role
- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování
- stavíme na zkušenostech žáků, na vzájemné diskusi a pomoci
- vedeme žáky k sebehodnocení i k objektivnímu hodnocení práce druhých

Kompetence občanské

- vedeme žáky k objektivnímu poznání možností využití i zneužití chemie
- vedeme žáky k odpovědnosti za své zdraví i zdraví svých spolužáků, k ochraně životního prostředí (dodržování zásad bezpečné práce, ekologická likvidace chemických látek)
- vedeme žáky k odmítavému postoji vůči drogám, alkoholu, kouření a zneužívání léků
- preventivně předcházíme úrazům, vedeme žáky k účinnému poskytnutí 1. pomoci
- využíváme různé dostupné projekty k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- při výuce vytváříme různé tvořivé pracovní prostředí, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- vedeme žáky k přesnému plnění úkolů, dodržování povinností a závazků
- v rámci možností a podmínek školy využíváme dostupné pomůcky, techniku, postupy a technologie
- učíme žáky svá pozorování a experimenty plánovat a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat

- pracujeme podle zásad bezpečnosti a ochrany zdraví
- prostřednictvím různých dostupných besed (bezpečnostní technik – hašení), videoprojekcí a exkurzí seznamujeme žáky s profesním využitím chemie (exkurze k Volbě povolání)

CHEMIE II. stupeň - 8. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
Žák: <i>Uvede, čím se zabývá chemie</i> <i>Rozliší fyzikální tělesa a látky</i> <i>Určí společné a rozdílné vlastnosti látek</i> <i>Rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek</i> <i>Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými látkami</i> <i>Uvede zásady bezpečné práce v chem. pracovně</i> <i>Poskytne a přivolá první pomoc při úrazu</i> <i>Pojmenuje základní chemické nádobí používané v laboratoři</i> <i>Rozlišuje směsi a chemické látky</i> <i>Rozliší různorodé a stejnorodé směsi</i> <i>Rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým a mlhu a uvede jejich příklady z běžného života</i> <i>Uvede příklad pevné, kapalné a plynné stejnorodé směsi</i> <i>Použije správně (v souvislosti) pojmy: složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok</i> <i>Vypočítá složení roztoků a připraví roztok o požadovaném složení</i> <i>Navrhne postupy oddělování složek směsí</i> <i>Sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci</i> <i>Popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace</i> <i>Vysvětlí princip usazování, krystalizace a sublimace</i> <i>Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití</i>	VYMEZENÍ CHEMIE, BEZPEČNOST PRÁCE Chemie jako přírodní věda Látky a tělesa Vlastnosti látek, pracovní metody v chemii Chemické děje Bezpečnost práce První pomoc při úrazu v laboratoři (poleptání, popálení, pořezání) Chemické nádobí SMĚSI Směsi a chemické látky Různorodé a stejnorodé směsi Typy dvousložkových různorodých směsí Stejnorodé směsi - roztoky Složky směsí, vznik a složení roztoků Hmotnostní zlomek rozpuštěné látky Usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace Metody oddělování složek směsí Laboratorní práce - filtrace Voda destilovaná, pitná, odpadní, užitková Druhy vod podle obsahu minerálních látek	F OV, Př EV M F EMV, OV Z
<i>Uvede princip výroby pitné vody ve vodárnách</i> <i>Uvede složení a vlastnosti vzduchu</i> <i>Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu navrhne nejvhodnější preventivní opatření</i>	Čistota vody Složení vzduchu Čistota vzduchu – skleníkový efekt, ozónová díra, smog	EV EGS Z

<i>Uvede příklady dokazující, že látky se skládají z ohybujících se částic</i> <i>Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech</i> <i>Popíše složení atomu</i>	ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK Molekuly, atomy	F
<i>Popíše vznik kationtu a aniontu z neutrálních atomů</i> <i>Používá značky a názvy vybraných chemických prvků</i> <i>Vysvětlí, co udává protonové číslo</i> <i>Rozliší kovy a nekovy a uvede příklady vlastností a praktického využití vybraných kovů, slitin a nekovů</i> <i>Rozliší periody a skupiny v periodické soustavě prvků a vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi</i> <i>Používá pojmy chemická látka, chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba ve správných souvislostech</i>	Atomové jádro – protony, neutrony, Elektronový obal atomu, valenční elektrony Ionty PRVKY A PERIODICKÁ SOUSTAVA CHEMICKÝCH PRVKŮ Chemické prvky – Ag, Al, Cu, B, Br, C, Ca, Cl, Cu, F, Fe, H, He, I, K, Zr, Mg, Mn, N, Na, O, P, Pb, Pt, S, Si, Sn, Zn, Protonové číslo Kovy – Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au Alkalické kovy Nekovy – C, S, P, O, halogeny Periodická soustava prvků	Př
<i>Připraví kyslík a provede jeho důkaz</i> <i>Rozlišuje pojmy chemický prvek a značka, chemická sloučenina a vzorec</i> <i>Určí oxidační čísla atomů prvků v halogenidech</i> <i>Zapiše z názvů vzorce halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy</i> <i>Popíše vlastnosti, použití a význam chloridu sodného</i> <i>Určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech</i> <i>Zapiše z názvů vzorce oxidů a naopak ze vzorců jejich názvy</i> <i>Popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a sulfidů</i> <i>Posoudí vliv plyných oxidů na životní prostředí</i>	Chemický prvek Chemická sloučenina Chemická vazba Laboratorní práce - kyslík DVOUPRVKOVÉ SLOUČENINY Prvky a sloučeniny Fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy Názvosloví halogenidů, oxidační číslo Významné halogenidy Názvosloví oxidů, oxidační číslo Plynné oxidy – Co, Co₂, NO₂, NO SO₂ Pevné oxidy – Al₂O₃, SiO₂ CAO, P₂O₅ Sulfidy – názvosloví, význam Skleníkové plyny	Př EMV, Z, EV, EGS

<i>Rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních případech</i> <i>Zapiše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce</i> <i>Uvede zákon zachování hmotnosti a využije ho při řešení úloh</i> <i>Odhadne výsledky a vypočítá úlohy s užitím veličin n, M, m, V, ρ a chemických rovnic</i> <i>Uvede faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí</i> <i>Zapiše z názvů kyselin vzorce a ze vzorců jejich názvy</i> <i>Uvede vlastnosti a použití vybraných kyselin</i> <i>Popíše bezpečné ředění koncentrovaných roztoků kyselin a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami</i> <i>Vysvětlí vznik kyselých dešťů, zhodnotí jejich vliv na životní prostředí a uvede příklady opatření, kterými jim lze předcházet</i> <i>Zapiše z názvů hydroxidů vzorce a ze vzorců jejich názvy</i> <i>Popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů, jejich bezpečné rozpouštění a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami</i> <i>Rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH</i> <i>Orientuje se na stupnici pH</i> <i>Změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem</i>	CHEMICKÁ REAKCE Výchozí látky a produkty Chemický děj Zápis chemické reakce Chemická rovnice Zákon zachování hmotnosti Látkové množství Molární hmotnost Výpočty z chemických rovnic Ovlivňující chem. reakce – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalyzátory KYSELINA A HYDROXIDY, pH Názvosloví kyselin Bezokyslíkaté a kyslíkaté kyseliny Kyselina chlorovodíková, sírová, dusičná, fosforečná Ředění kyselin Bezpečnost práce s kyselinami Kyselé deště Názvosloví hydroxidů Hydroxid sodný, draselný, vápenatý Bezpečnost práce s hydroxidy Indikátory pH Stupnice pH Laboratorní práce – měření pH	M OV, Př EMV, EV, EGS OV, Př
--	---	--

CHEMIE II. stupeň - 9. ročník		
Očekávané výstupy	Žák:	Poznámky
Rozliší, které látky patří mezi soli Zapiše z názvů vybraných solí vzorce a ze vzorců jejich názvy Uvede příklady uplatnění solí v praxi Uvede průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí Popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojmů Uvede příklady reakcí, při kterých vznikají soli Uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapiše je chemickými rovnicemi Uvede příklady využití neutralizace v praxi Vysvětlí pojmy oxidace a redukce Určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce Popíše princip výroby železa a oceli Rozliší podstatu elektrolyzy a galvanických článků a uvede příklady jejich praktického využití Vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňujících její rychlost a uvede příklady ochrany výrobků před korozi Rozliší anorganické a organické sloučeniny Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití Uvede příklady produktů průmyslového zpracování uhlí a ropy a zemního plynu	SOLI Názvosloví solí Hydrosoli Hydráty solí Užití solí Průmyslová hnojiva – dusíkatá, fosforečná, draselná Vápenná malta, sádra, beton, keramika Vznik solí Neutralizace Podstata neutralizace REDOXNÍ REAKCE Oxidace a redukce Výroba železa a oceli Elektrolýza Galvanický článek Akumulátor Koroze UHLOVODÍKY Organické sloučeniny Vlastnosti uhlíku v org. sloučeninách Alkany – metan, propan-butan Alkeny – ethylen, propylen Alkiny – acetylen Areny – benzen, naftalen Zdroje uhlovodíků – uhlí, ropa, zemní plyn Benzen DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ	Př, Z, EMV F Př, Z, F EV

<i>Rozliší pojmy uhlovodíky a deriváty uhlovodíků</i> <i>Dokáže rozlišit uhlovodíkový zbytek a charakteristickou skupinu</i> <i>Rozliší a zapíše vzorce halogenových derivátů, uvede vlastnosti a využití těchto látek</i> <i>Rozliší a zapíše vzorce kyslíkatých derivátů, uvede vlastnosti a využití těchto látek</i> <i>Pojmenuje výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí</i> <i>Rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastností a použití</i> <i>Dokáže zapsat chemickou rovnici vznik polymerů</i> <i>Posoudí vliv používání plastů na životní prostředí</i> <i>Rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich používání</i> <i>Orientuje se ve výchozích látkách a produktech dýchání a fotosyntézy</i> <i>Určí podmínky postačující pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi</i> <i>Rozliší sacharidy, bílkoviny, tuky, dokáže určit zdroje těchto látek pro člověka</i> <i>Pozná základní biokatalyzátory a posoudí jejich význam</i> <i>Vysvětlí pojem biotechnologie a uvede příklady</i> <i>Doloží na příkladech význam chemických výrob pro národní hospodářství a pro člověka</i> <i>Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi</i>	Halogenderiváty uhlovodíků Alkoholy a fenoly - methanol, ethanol, glykol, glycerol, fenol Aldehydy – formaldehyd, acetaldehyd Ketony – aceton Karboxylové kyseliny – kyselina mravenčí, kyselina octová Esterifikace Estery – ethylester kyseliny octové PLASTY A SYNTETICKÁ VLÁKNA Polyethylen, polypropylen, polystyren, polyvinylchlorid Polymerace Výhody a nevýhody plastů a syntetických vláken Polyamidová a polyesterová vlákna PŘÍRODNÍ LÁTKY Sacharidy – monosacharidy, disacharidy, polysacharidy Fotosyntéza Tuky Bílkoviny Vitamíny Enzymy, hormony Biotechnologie CHEMIE A SPOLEČNOST Chemické výroby Pesticidy, detergenty, léčiva, drogy Chemie a životní prostředí	EV Př Z EMV, EV, EGS, OSV
---	---	---

MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:

Žák

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

- rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
- reaguje na případy úniku nebezpečných látek
- rozpozná přeměny skupenství látek

SMĚSI

- pozná směsi a chemické látky
- rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití
- uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

- uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
- rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

CHEMICKÉ REAKCE

- pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

- popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí
- orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem
- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

ORGANICKÉ SLOUČENINY

- zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
- vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
- uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy

CHEMIE A SPOLEČNOST

- uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin
- zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Předmět: P ř í r o d o p i s

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Přírodopis přináší ucelenou představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou. Seznamuje s mnohotvárnými formami života na Zemi a učí správně chápat spojení člověka a jeho života s přírodou a jejími zákonitostmi. Mezi jeho hlavní cíle patří:

- hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů
- osvojit si přírodovědné poznatky a dovednosti a aplikovat je v praktickém životě
- pochopit podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, závislost člověka na přírodních zdrojích
- uvědomit si odpovědnost člověka za stav životního prostředí i svého zdraví
- získat základní poznatky o stavbě těl a životě vybraných organismů, o nerostech a horninách, vesmíru a Zemi
- chápe důležitost udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahu člověka do přírody
- klade si otázky o příčinách přírodních procesů, které mají vliv na ochranu zdraví, životů, majetku a prostředí

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsahové vymezení:

6. ročník – nižší rostliny, bezobratlí
7. ročník – obratlovci, vyšší rostliny
8. ročník – biologie člověka
9. ročník – geologie, paleontologie, ekologie

Vyučovací předmět Přírodopis na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět Přírodověda na 1. stupni. V 6. a 9. ročníku je vyučována 1 hodina týdně a v 7. a 8. ročníku jsou vyučovány 2 hodiny týdně.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

- *Rozvoj schopností poznávání* – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení.

Morální rozvoj

- *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti* – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí – problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů
- *Hodnoty, postoje, praktická etika* – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- *Ekosystémy* – les (les v našem prostředí, význam lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
- *Základní podmínky života* – voda (vztahy vlastností vody a života); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy
- *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; ochrana přírody (význam ochrany přírody); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti a akce typu (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)

- *Vztah člověka k prostředí* – prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví).

Výchovně - vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- naučit se různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- osvojit si s porozuměním základní poznatky z různých oborů přírodopisu v zájmu svého rozvoje i své přípravy na budoucnost
- samostatně či ve skupině pozorovat přírodniny, přírodní jevy a děje, výsledky svých pozorování zpracovávat a využívat je k dalšímu studiu i v běžném životě
- osvojit si dovednosti správně určit a pojmenovat naše běžné živé přírodniny, rostliny i živočichy
- samostatně či ve skupině experimentovat s přírodninami, poznávat jejich vlastnosti a osvojovat si pracovní dovednosti
- při praktických cvičeních získávat a rozvíjet dovednosti zacházet s nástroji (pinzeta, preparační jehla apod.), s jednoduchými a složitějšími přístroji (lupa, mikroskop)
- pracovat s určovacím klíčem, atlasem a geologickou mapou
- vyhledávat v různých pramenech potřebné informace týkající se poznávání přírody a využívat je k dalšímu učení

Kompetence k řešení problému

- volit různé způsoby řešení předkládaných problémových situací souvisejících s učivem přírodopisu a obhajovat svá rozhodnutí
- osvojit si a správně používat odbornou terminologii
- osvojené poznatky a dovednosti aplikovat v praxi

Kompetence komunikativní

- stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů

Kompetence sociální a personální

- uvědomovat si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu
- poskytovat podle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích

Kompetence občanské

- pochopit práva a povinnosti v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých
- na příkladech poznat mnohostranný význam různých přírodovědných oborů pro běžný život
- různými formami (exkurze, film apod.) se seznamovat s některými profesemi v oblasti přírodních věd a v různých průmyslových odvětvích založených na biotechnologiích

Kompetence pracovní

- dodržovat stanovená pravidla (manipulace s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami, pravidla chování ve škole, v učebně přírodopisu, na vycházkách do přírody) a dodržovat stanovené pracovní postupy
- seznámit se s pravidly bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a dodržovat je

PŘÍRODOPIS II. stupeň			
ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
7.	<i>Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismu</i>	význam a zásady třídění organismů	
7.	<i>Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin a živočichů</i>	struktura rostlinné a živočišné buňky vyhledávání společných a odlišných znaků	
6. - 7.	<i>Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů</i>	orgánové soustavy rostlin a živočichů	
6. – 7.	<i>Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek</i>	práce s atlasy rostlin a živočichů přehled základního dělení rostlin a živočichů význam a zásady třídění organismů	
8.	<i>Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti</i>	pohlavní soustava rostlin a živočichů	
8.	<i>Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů</i>	vliv prostředí na utváření organismu	EVVOVO
8.	<i>Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka</i>	výskyt význam a praktické využití virů a bakterií	
6.	<i>Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků</i>	práce s atlasem hub rozdělení hub	
6.	<i>Vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích</i>	základní členění z hlediska výživy hub první pomoc při otravě houbami	OSV
6.	<i>Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků</i>	lišejníky, stavba, symbióza, výskyt	
6. - 7.	<i>Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</i>	uspořádání stavby rostlinného těla	
6. - 7.	<i>Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku</i>	význam jednotlivých částí těla rostlin	

PŘÍRODOPIS II. stupeň			
ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
6. - 7.	<i>Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</i>	základní principy fotosyntézy, dýchání a růst rostlin	EVVO
6.	<i>Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</i>	adaptace rostlin, vliv prostředí na utváření organismů	EVVO
7.	<i>Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</i>	stavba těla, funkce jednotlivých částí těla živočichů	
7.	<i>Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</i>	poznávání a zařazování zástupců běžných druhů jednotlivých tříd živočichů	
7.	<i>Odvodí na základě pozorování přírody projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</i>	adaptace živočichů vliv prostředí na utváření organismů	EGS
6. – 7.	<i>Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</i>	projevy chování živočichů péče o vybrané živočichy chov domestikovaných živočichů zásady bezpečného chování člověka vůči živočichům	EGS
8.	<i>Aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla</i>	zásady poskytování první pomoci	OSV
6. - 7.	<i>Aplikuje praktické metody poznávání přírody Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce</i>	pozorování přírody, práce s určovacími klíči a atlasy	
8.	<i>Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů</i>	adaptace organismů na změny prostředí	EVVO
8.	<i>Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů</i>	dědičnost a základy genetiky	

PŘÍRODOPIS II. stupeň			
ročník	Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
8.	<i>Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka</i>	virová infekce šíření virů a bakterií	OSV
8.	<i>Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy</i>	anatomie a fyziologie orgány a orgánové soustavy	
8.	<i>Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka</i>	seznámení se základními vývojovými stupni	D
8.	<i>Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří</i>	rozmnožování člověka vývoj prenatální a postprenatální	OSV
8.	<i>Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života</i>	nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka	OSV RV
9.	<i>Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek</i>	druhy určovacích pomůcek práce s atlasem nerostů třídění hornin a nerostů	
9.	<i>Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody</i>	vnější a vnitřní geologické procesy	
9.	<i>Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků</i>	geologický vývoj vznik hor a pohoří	
9.	<i>Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</i>	symbióza	

PŘÍRODOPIS II. stupeň			
ročník	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
9.	Žák: <i>Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</i>	vzájemné vztahy mezi organismy a prostředím	EVVO
9.	<i>Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</i>	potravní řetězec ekosystém	EVVO
	<i>Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi</i>	podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrst EVVO ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka mimořádné události způsobené přírodními vlivy příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	
8. - 9.	<i>Aplikuje praktické metody poznávání přírody Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</i>	pozorování přírody, práce s určovacími klíči a atlasy	

MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:

Žák

OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

- orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života
- zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů

➤ rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy ➤ uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka ➤ má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích ➤ pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka
BIOLOGIE HUB ➤ rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků ➤ pozná lišejníky
BIOLOGIE ROSTLIN ➤ porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin ➤ rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití ➤ uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování ➤ rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce ➤ popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ ➤ porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ➤ rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce ➤ odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí ➤ ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy ➤ využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb
BIOLOGIE ČLOVĚKA ➤ popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce ➤ charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka ➤ popíše vznik a vývin jedince ➤ rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby ➤ zná zásady poskytování první pomoci při poranění
NEŽIVÁ PŘÍRODA ➤ popíše jednotlivé vrstvy Země ➤ pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny ➤ rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů ➤ rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik ➤ na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi
ZÁKLADY EKOLOGIE ➤ uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi ➤ rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému ➤ vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech

➤ <i>popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky</i> ➤ <i>pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí</i>
<i>PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY</i> ➤ <i>využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu</i> ➤ <i>dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody</i>

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

Předmět: Z e m ě p i s

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis má přírodovědný, ale i společenskovední charakter. Je jedním z vyučovacích předmětů, který žákovi umožňuje:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, poznávání hlavních geografických objektů, jevů a procesů a souvislostí mezi nimi, osvojování a používání základních geografických pojmů a poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat s plány, s mapami, s atlasy a s dalšími geografickými podklady a zdroji informací
- vytváření aktivního přístupu a odpovědného postoje při rozvoji a ochraně životního prostředí
- orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahu lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí
- podchycení a rozvíjení smyslu pro respektování hodnot přírody a lidských výtvorů
- v návaznosti na prvouku a na vlastivědu obohacuje celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, místní oblasti (regionu), na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Zeměpis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 2. stupně ZŠ v 6. - 9. ročníku. Posloupnost, návaznost a rozložení učiva do jednotlivých ročníků lze pro žáky vzdělávané dle minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření upravovat vzhledem k předchozím vědomostem, tak aby učivo navazovalo na předchozí dovednosti. Postupovat od známého konkrétního (okolí bydliště, ČR) k neznámému abstraktnímu (geografie, vesmír).

Časová dotace:

6. ročník – 2 hodiny týdně

7. ročník – 2 hodiny týdně

8. ročník – 2 hodiny týdně

9. ročník – 1 + 1 hodina týdně

Zeměpis je vyučován zpravidla v kmenových třídách. K doplňkovým organizačním formám výuky patří poznávací vycházky, výlety a zájezdy, exkurze a praktická cvičení v terénu i ve škole.

Výuka zeměpisu by měla výrazně podporovat používání cizího jazyka a výpočetní techniky s připojením k internetu.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopnosti vnímání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování; dovednosti pro učení

Sociální rozvoj

- *Mezilidské vztahy* – lidská práva

Morální rozvoj

- *Řešení problémů a rozhodovací schopnosti* – zvládání učebních problémů

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBCĀNA

- *Občan, občanská společnost a stát* – občan jako odpovědný člen společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému
- *Formy participace občanů v politickém životě* – demokratické volby a politika; obec jako základní jednotka samosprávy státu

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- *Evropa a svět nás zajímá* – zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa a události v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život v jiných zemích, zvyky a tradice národů Evropy

- *Objevujeme Evropu a svět* – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů
- *Jsmo Evropané* – Evropská unie; co Evropu spojuje a co ji rozděluje

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- *Kulturní rozdíly* – člověk jako součást národa, etnika; respektování zvláštností různých etnik; základní problémy sociokulturních rozdílů v ČR a v Evropě
- *Lidské vztahy* – tolerance a spolupráce mezi lidmi; vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování; předsudky a vžitá stereotypy
- *Etnický původ* – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- *Multikulturalita* – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti
- *Princip sociálního smíru a solidarity* – nekonfliktní život v multikulturní společnosti

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- *Ekosystémy* – význam ekosystémů, změny okolní krajiny vlivem člověka; vodní zdroje; moře – význam pro biosféru; tropický deštný les – význam; lidská sídla; kulturní krajina.
- *Základní podmínky života* – voda, ochrana její čistoty, pitná voda; ovzduší, čistota ovzduší; půda, ohrožení a ochrana půdy; energie a přírodní zdroje, vliv jejich využívání na prostředí, šetření, vyčerpatelnost.
- *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* – zemědělství a životní prostředí; doprava, průmysl životního prostředí; ochrana přírody a kulturních památek.
- *Vztah člověka k prostředí* – naše obec, příroda a kultura obce a její ochrana; ekologický problém našeho nejbližšího okolí, jeho řešení; nerovnoměrnost života na Zemi.

Výchovně - vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- Žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, vyhledávají, shromažďují, třídí, porovnávají a propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- Žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- Žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení
- Žáci jsou vedeni k používání odborné terminologie, k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi, k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- Umožňujeme žákům realizovat vlastní tvořivou činnost formou oborových prezentací či mezioborových projektů

Kompetence k řešení problému

- Žáci jsou schopni pochopit podstatu problému, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- Žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí
- Umožňujeme žákům vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů a využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci

Kompetence komunikativní

- Žáci se učí formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- Žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují a dokáží vézt diskusi s respektováním názorů druhých

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání
- žáci jsou vedeni k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání, k ochotě pomoci a umění o pomoc požádat, k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků, k

dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů, k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného

Kompetence pracovní

- Žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- Žáci jsou vedeni k efektivní práci
- Žáci jsou vedeni k pozorování, experimentům a zpracovávání získaných dat

ZEMĚPIS II. stupeň - 6. ročník		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<i>Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy charakterizuje polohu, povrch, pohyby Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce</i> <i>Rozumí pojmům: planeta, hvězda, planetky, měsíce, meteorická tělesa, komety, Galaxie</i>	postavení Země ve vesmíru	
<i>Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů</i> <i>Orientuje se v přírodě podle Slunce</i> <i>Vysvětlí podstatu polárního dne a noci</i> <i>Dokáže v praxi využít znalostí o jarní a podzimní rovnodennosti, zimním a letním slunovratu</i>	tvar a pohyby planety Země	EMV
<i>Používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model Země k demonstraci rozšíření oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu</i>	glóbus měřítko globusu	VMEGS
<i>Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</i> <i>Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu</i> <i>Používá různé druhy plánů a map, umí je orientovat, přepočítat vzdálenosti podle měřítka</i> <i>Vyhledá potřebné informace v mapách atlasů, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících</i>	různé druhy, plánů a map, měřítko obsah a grafika map – barvy, výškopis, polohopis, vysvětlivky (mapový klíč) orientace plánu a mapy podle světových stran práce s atlasem	MV
<i>Používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic</i> <i>Určuje na globu i mapě matematickou i geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi</i> <i>Vysvětlí příčiny rozdílného času na Zemi, chápe účel časových pásem a úlohu hlavního a 180° poledníku pro určování času na Zemi</i>	poledníky rovnoběžky zeměpisné souřadnice zeměpisná síť určování absolutní (matematické) polohy	

<i>Dokáže stanovit místní čas</i> <i>Rozumí pojům: poledník, místní poledník, rovnoběžka, zemský rovník, zeměpisná síť, nadhlavník, polární kruh, datová mez</i>	určování časových pásem	
<i>Vysvětlí pojem krajinná sféra</i> <i>Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu</i> <i>Porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost</i> <i>Priměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</i> <i>Objasní stavbu zemského tělesa a dna oceánů</i> <i>S porozuměním pracuje s pojmy: počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře</i> <i>Rozumí pojům: oceán, moře pohyby mořské vody, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, bezodtoká oblast, jezero, bažiny, vodní nádrž</i> <i>Rozeznává půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití</i> <i>Rozumí pojům: humus, eroze půdy</i> <i>Vysvětlí význam, využití a potřebu ochrany půdy</i> <i>Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)</i> <i>Uvědomuje si vliv člověka na přírodní prostředí</i>	krajinná sféra Země a její složky pevninské a oceánské tvary zemského povrchu význam jednotlivých přírodních složek na Zemi	EMV
<i>Určuje geografickou polohu oceánů a světadílů podle souřadnic a z hlediska polohy na zemských polokoulích a v podnebných pásch</i> <i>Porovná velikost jednotlivých oceánů a světadílů</i> <i>Charakterizuje význam a hospodářské využití oceánů</i> <i>Seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů</i>	geografická poloha, rozloha, členitost a přírodní poměry oceánů a světadílů	EVVO EMV

<i>Určuje geografickou polohu polárních oblastí</i> <i>Chápe význam Arktidy a Antarktidy</i> <i>Uvědomuje si globální problémy, které těmto oblastem hrozí</i> <i>posuzuje význam mezinárodní vědecké spolupráce při výzkumu a využívání těchto oblastí</i>	Zeměpis světadílů polární oblasti	
<i>Vyhledá a stručně charakterizuje nejvýznamnější státy jednotlivých oblastí</i> <i>Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa</i> <i>Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</i> <i>Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</i> <i>Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</i> <i>Zopakuje probrané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo</i>	Afrika, Austrálie, Oceánie poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství	MKV rovnocennost všech etnických skupin a kultur
<i>Zopakuje probrané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo</i>	opakování učiva	

ZEMĚPIS II. stupeň - 7. ročník		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<i>Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa</i>	Zeměpis světadílů Amerika	EV • ekosystémy jednotlivých světadílů

<i>Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</i> <i>Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</i> <i>Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</i>	FG sféra SE sféra regiony charakteristika států Asie FG sféra SE sféra regiony charakteristika států Jižní Evropa FG sféra SE sféra charakteristika států	VMEGS naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích MKV MV
<i>Zopakuje probrané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo</i>	opakování učiva	

ZEMĚPIS II. stupeň - 8. ročník		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<i>Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa</i> <i>Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</i> <i>Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</i>	Západní Evropa Severní Evropa Střední Evropa Východní Evropa Jihovýchodní Evropa FG sféra SE sféra charakteristika států	VMEGS naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích MKV MDV

<i>Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu</i> <i>Hodnotí stav životního prostředí a dokáže vymezit NP a CHKO, Uvědomuje si jejich důležitost</i> <i>Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států</i>	Zeměpis České republiky: geografická poloha České republiky rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry	
<i>Rozlišuje a porovnává předpoklady rozmístění hospodářských aktivit v ČR</i> <i>Charakterizuje jednotlivá odvětví hospodářství ČR: průmysl, zemědělství, doprava, cestovní ruch, služby, zahraniční obchod</i>	rozmístění hospodářských činností	
<i>Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit</i> <i>Charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, specifika, kulturní zajímavosti jednotlivých krajů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost</i>	regiony ČR	VMEGS euroregiony a jejich specifika
<i>Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy</i> <i>Zná historii a statistické údaje vztahující se ke své obci a regionu</i> <i>Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům</i> <i>Pracuje s turistickou mapou místního regionu</i>	Karlovarský kraj Sokolovsko	
<i>Zopakuje probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo</i>	opakování učiva	

ZEMĚPIS II. stupeň - 9. ročník		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<i>Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa</i> <i>Vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele</i> <i>zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje</i> <i>Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</i> <i>Určuje a vyhledává hlavní oblasti světového hospodářství</i> <i>dokáže popsat kritéria hodnocení vyspělosti států</i> <i>Uvádí a charakterizuje státy podle stupně rozvoje</i> <i>posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla,</i> <i>pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel</i>	společenské, sídelní a hospodářské poměry současného světa	MDV
<i>Orientuje se na mapě světa</i> <i>Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech</i> <i>Porovnává a rozlišuje státy podle polohy, počtu obyvatel, státního zřízení, formy vlády a správního členění</i> <i>Uvádí příklady politických, národnostních konfliktů</i> <i>Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</i> <i>Zná nejvýznamnější politická, vojenská a hospodářská seskupení</i>	státy světa hlavní mezinárodní politické a hospodářské organizace a seskupení	MKV vztahy mezi příslušníky různých národů a etnických skupin
<i>Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</i> <i>Vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích, hledá řešení</i>	globální problémy současného světa	VMEGS důsledky globálních vlivů na životní prostředí
<i>Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a</i>	krajina a prostředí typy krajín	EMV postavení člověka v přírodě a komplexní

<i>funkce krajin</i> <i>Rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních krajin, uvádí příklady</i> <i>Posuzuje vliv lidské společnosti na přírodní krajinu, uvádí pozitivní i negativní hlediska</i> <i>Rozumí pojmům: ekologie, trvale udržitelný život a rozvoj</i> <i>Orientuje se v rozmístění hlavních ekosystémů</i>	společenské a hospodářské vlivy na krajinu a životní prostředí	funkce ekosystému ve vztahu k lidské společnosti
<i>Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</i> <i>Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</i> <i>Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání v mimořádných událostech</i> <i>Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</i> <i>Zopakuje si probrané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo</i>	cvičení a pozorování v terénu a v místní krajině orientační body, světové strany, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů, náčrtek pohybové osy, situační plán ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelné pohromy	MDV
<i>Zopakuje si probrané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo</i>	opakování geografického učiva na základní škole	

MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:

Žák

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

- rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii
- získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

- objasní důsledky pohybů Země
- uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost
- uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

REGIONY SVĚTA

- *vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány*
- *rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů*
- *charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států*

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

- *uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel*
- *vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace*

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- *umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin*
- *uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek*
- *uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí*

ČESKÁ REPUBLIKA

- *vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy*
- *charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu*
- *určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy*
- *rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost*
- *uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva*
- *vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti*

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

- *ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu*
- *uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě*

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

Předmět: H u d e b n í v ý c h o v a

Charakteristika předmětu

Hudební výchova jako součást oblasti Umění a kultura přináší umělecké osvojování světa, rozvíjí osobnostní citění, tvořivost a vnímavost k uměleckému dílu, jehož prostřednictvím nalézá vazby mezi sebou a okolním světem. Dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje v organizaci hudebně výchovných činností s širším záměrem obohacovat jejich estetické vnímání a prožívání světa. Hudební výchova je předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace a zábavy. Vede žáky prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebního umění, aktivnímu vnímání hudby, potřebě hudebního projevu a k pochopení hudební kultury různých národů a národností. Hudební činnosti se vzájemně propojují a rozvíjejí celou osobnost žáka.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Hudebně výchovné činnosti jsou rozděleny v ŠVP na:

Vokální činnosti, Instrumentální činnosti, Hudebně pohybové činnosti a Poslechové činnosti.

Obsahem:

- *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.
- *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při jejich reprodukci i produkci.
- *Hudebně pohybových činností* je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.
- *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a „interpretovat“.

Předmět Hudební výchova je vyučován od šestého do devátého ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně. Výuka probíhá v učebně hudební výchovy, v multimediální učebně s interaktivní tabulí. Základní organizační forma je vyučovací hodina. Hudební výchova je podle možností doplňována návštěvami výchovných koncertů a na hudbu zaměřených divadelních a filmových představení.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

- *Rozvoj schopností poznávání* – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování,
- *Sebepoznání a sebepojetí* – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty)
- *Psychohygienu* – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění – relaxace)
- *Kreativita* – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, citlivosti,

Sociální rozvoj

- *Poznávací schopnosti* – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě
- *Komunikace* – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, cvičení empatického a aktivního naslouchání; obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
- *Spolupráce a soutěživost* – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- *Evropa a svět nás zajímá* - lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- *Kulturní rozdíly* – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik
- *Lidské vztahy* – vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur)

- *Etnický původ* – rovnocennost všech etnických skupin a kultur
- *Multikulturalita* – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- *Vliv médií ve společnosti* – vliv médií na kulturu

Výchovně - vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky ke kultivaci své hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie.
- Rozvíjíme u žáků reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými.

Kompetence k řešení problému

- Učíme žáky různým vyjadřovacím hudebním technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení hudebního vyjadřování.
- Ve škole i mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci posuzují hudební dění.
- Vedeme žáky k vzájemnému naslouchání a objektivnímu hodnocení celého týmu i jednotlivce.
- Vedeme žáky k sebehodnocení a práci s chybou.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky porozumění hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby, jednotlivých uměleckých epoch.
- Učíme žáky naslouchat hudbě a vnímat hudební projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.

Kompetence sociální a personální

- Pomáháme žákům získat vhled do hudební kultury české i jiných národů.
- Vedeme k pochopení emocionálního působení hudby a jejím vlivem k vytváření mostů mezi lidmi.
- Prohlubujeme u žáků jejich vztah k hudebnímu umění v celé oblasti hudební kultury.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k zaujímání vhodných postojů k hudbě ve všech jejích oblastech.
- Směřujeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich hudebním projevům.
- Vedeme žáky k chápání procesů umělecké tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě.
- Vedeme žáky k pozitivnímu přístupu k národním tradicím a kultuře jiných národů.
- Nabízíme žákům účast na kulturním dění v rámci města i mimo ně (divadlo, koncert).
- Vedeme žáky ke slušnému chování při kulturních akcích.
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k aktivním hudebním činnostem.
- Předkládáme možnost využít hudebních činností jako relaxaci a protiváhu pracovnímu vypětí a regulaci pracovního stresu.
- Vedeme žáky ke správnému zacházení s dostupnými hudebními nástroji, k jejich údržbě.
- Pomáháme hudebně nadaným žákům ve volbě vhodného povolání, ve kterém svůj talent mohou uplatnit.
- Seznamujeme žáky s různými profesemi, ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání, o dalším studiu.

- Vedeme žáky k šetrnému užívání různých nástrojů a vybavení.

Hudební výchova II. stupeň - 6. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák: <i>Využívá svých hudebních schopností a dovedností ve všech hudebních aktivitách</i>	vokální činnost pěvecký projev, rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, intonace zpěv alespoň 5 písní	OSV- Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování; řešení problémů)
<i>Užívá svých pěveckých dovedností při zpěvu lidových a umělých písní v jednohlasu a dvojhlasu; vysvětlí pojem stupnice, tónina</i>	jednohlas a dvojhlas v durových i mollových tóninách stupnice, tónina	
<i>Reprodukuje zahrané tóny, intervaly, motivy; používá hudební nástroje ke hře jednoduchých motivů</i>	rozvoj hudebního sluchu interval, akord; záznam hudby noty - instrumentální činnost, hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře, hra rytmických doprovodů podle notového záznamu - vyjadřování rytmických představ hudebními nástroji	
<i>Orientuje se v notovém zápisu; využívá svých individuálních schopností a dovedností ke zpěvu a hře různých písní a skladeb</i>	orientace v notovém zápisu vokální skladby, jeho proměny vzhledem k žánru a charakteru hudby hudební rytmus- rytmické vyjádření textu písně, rytmické hádanky	OSV- Komunikace (řeč těla, zvuků a slov; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; komunikace v různých situacích)
<i>Předvede jednoduché taneční kroky; rozezná některé tance; používá taktování 2/4 a 3/4 taktu</i>	instrumentální a hudebně pohybová činnost pohybový doprovod hudby pohybové vyjádření hudby (improvizace) orientace v prostoru, jednoduché taneční kroky, pohybové hry taktování, 2/4 a 3/4 takt	EGS- Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropy- jejich hudba)
<i>Rozliší základní hudebně vyjadřovací prostředky- délku, sílu, barvu a výšku tónů; rozpozná skupinu dechových, strunných a bicích nástrojů; vysvětlí pojem interval, akord</i>	poslechová činnost - délka, síla, barva a výška tónů symfonický orchestr, dirigent, sbormistr, kapelník vztahy mezi tóny v tónině C dur (interval,	

	akord) poznávání hudebních nástrojů, rozdělení do skupin	
<i>Rozliší hudbu artificální a nonartificální; uvede příklady hudebních skladatelů a děl z období klasicismu a romantismu; orientuje se v pojmech komorní hudba, melodram, muzikál, opera, opereta, koleda</i>	charakteristika stylových období – klasicismus, romantismus hudební dílo a jeho autor (výběr díla a epizody ze života) Dvořák, J. J. Ryba, L. van Beethoven hudební styly a žánry (komorní hudba, melodram, muzikál, opera, opereta, koleda)	MDV MKV
<i>Vyjmenuje společné znaky hudebního a výtvarného díla</i>	módnost a modernost v souvislosti s výtvarným uměním	

Hudební výchova II. stupeň - 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák: <i>Využívá svých individuálních schopností a dovedností při zpěvu či instrumentálním doprovodu lidových i umělých písní; předvede pohybový doprovod na znějící hudbu; používá taktování 2/4, 3/4 a 4/4 taktu</i>	zpěv a instrumentální doprovod lidových umělých písní pohybový doprovod znějící hudby (taktování 2/4, 3/4 a 4/4 taktu; tanec)	OSV- Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování; řešení problémů)
<i>Využívá svých schopností a dovedností při pěveckém a mluvním projevu;</i>	pěvecký a mluvní projev- hlasová hygiena v období mutace alespoň 5 lidových či umělých písní upevňování již osvojených pěveckých dovedností - diatonické postupy v durových a mollových tóninách jednohlasý a dvojhlasý zpěv	
<i>Reprodukuje různé motivy, témata i části skladeb; využívá Orffova instrumentáře ke hře motivů, témat a písní; provádí</i>	hra motivů, témat a písní s využitím Orffova instrumentáře- využití celých a půlových	

<i>jednoduchou nástrojovou improvizaci</i>	hodnot tvorba doprovodů k písňím nástrojová improvizace	
<i>Podle svých schopností a dovedností zpívá písně z oblasti nonartificiální hudby; vytvoří hudební doprovod k písňím různých stylů a žánrů</i>	zpěv a hudební doprovod písni různých stylů a žánrů (folk, country, rock and roll, muzikál)	EGS- Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů světa - zejména jejich hudba; prožitek)
<i>Rozliší lidový a společenský tanec; pohybově vyjádří taneční kroky mazurky, sousedské</i>	vnímání rozdílu mezi lidovým a společenským tancem - balet pohybový doprovod znějící hudby- taneční kroky (mazurka, sousedská) pohybové vyjádření hudebního kontrastu (tempo, dynamika)	
<i>Rozpozná základní hudebně vyjadřovací prostředky - tempo, dynamiku, harmonii a barvu nástrojů; rozpozná základní sémantické prvky v hudební skladbě- pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy</i>	vnímání hudebně výrazových prostředků - tempo, dynamika, barva, harmonie - rozpoznání významných sémantických prvků v hudební skladbě - zvukomalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy	
<i>Vyjmenuje základní znaky stylových období - gotika, renesance, baroko; orientuje se v poslechu skladeb těchto období; vyjmenuje základní hudební díla daných období</i>	získání vědomostí o stylových období- gotika, renesance, baroko poslechová činnost - gotika (Hospodine, pomiluj ny; Svatý Václave), renesance, baroko (Johann Sebastian Bach) hudební skladba v kontextu s jinými hudebními a nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora	MDV MKV
<i>Popíše společné prvky hudebního a výtvarného umění; vyjádří vlastními slovy názor na dané hudební dílo</i>	- vztah výtvarného a hudebního umění v období gotiky, renesance a baroka společné znaky ve výtvarném a hudebním umění slovní charakteristika hudebního a výtvarného díla	

Hudební výchova II. stupeň - 8. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák: <i>Užívá svých individuálních schopností a dovedností při zpěvu či instrumentálním doprovodu lidových i umělých písní; předvede pohybový doprovod na znějící hudbu; používá taktování 2/4, 3/4 a 4/4 taktu</i>	zpěv a instrumentální doprovod lidových umělých písní pohybový doprovod znějící hudby (taktování 2/4, 3/4 a 4/4 taktu; tanec)	OSV- Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování; řešení problémů)
<i>Využívá svých schopností a dovedností v jednohlasu a dvojhlasu; zhodnotí vlastní vokální projev i projev ostatních</i>	- pěvecký i mluvený projev- rozšiřování hlasového rozsahu, diatonické a terciové postupy v dur, jednohlasý a dvojhlasý zpěv - hodnocení vlastního vokálního projevu i vokálního projevu ostatních	
<i>Reprodukuje různé motivy, témata i části skladeb; využívá Orffova instrumentáře ke hře motivů, témat a písní; provádí jednoduchou nástrojovou improvizaci</i>	hra a improvizování motivů a témat na nástroje z Orffova instrumentáře- využití celých, půlových, čtvrtových a osminových hodnot hra doprovodů s využitím T, S, D	
<i>Užívá svých hudebních schopností a dovedností ke zpěvu lidových i umělých písní</i>	- zpěv písní z oblasti lidové i nonartificiální hudby (píseň lidová, country, jazz- tradiční a swing, folk, muzikál)	EGS- Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů světa- zejména jejich hudba; prožitek z dané hudby)
<i>Orientuje se v pojmech moderní výrazový tanec, tanec v kabaretu a muzikálu; pohybově vyjádří hudebně vyjadřovací prostředky; předvede taneční kroky polky, valčíku</i>	pohybové vyjádření hudebně vyjadřovacích prostředků (délka, síla, tempo) - pohybový doprovod znějící hudby- taneční kroky (polka, valčík) - tanec v kabaretu a muzikálu - moderní výrazový tanec	
<i>Rozpozná základní hudebně vyjadřovací prostředky- tempo, dynamiku, harmonii a barvu nástrojů; orientuje se v pojmech fuga, symfonická báseň; definuje pojem programní hudba, populární hudba</i>	- vnímání hudebně výrazových prostředků hudební forma- fuga, symfonická báseň - programní hudba - populární hudba (zvuková podoba, stylotvorné hudebně výrazové prostředky)	

<i>Vyjmenuje základní znaky stylových období- klasicismus, romantismus; orientuje se v poslechu skladeb umělé i neumělé hudby; vyjmenuje základní hudební díla těchto období</i>	- získání vědomostí o klasicismu (W. A. Mozart, L. van Beethoven) a romantismu (B. Smetana, A. Dvořák, P. I. Čajkovskij) - poslech skladeb daného období populární hudba- jazz, swing, muzikál interpretace hudebního díla (interpretační manýry; umění a kým)	MDV MKV
<i>Popíše vztah hudebního díla s jinými druhy umění Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</i>	- hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehmubnými díly, dobou vzniku - vztah hudby a jiných druhů umění proměnlivost estetických norem v umění	

Hudební výchova II. stupeň - 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák: <i>Užívá svých individuálních schopností a dovedností při zpěvu či instrumentálním doprovodu lidových i umělých písní; předvede pohybový doprovod na znějící hudbu; používá taktování 2/4, 3/4, 3/8 a 4/4 taktu</i> Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	zpěv a instrumentální doprovod lidových a umělých písní pohybový doprovod znějící hudby (taktování 2/4, 3/4, 3/8, 4/4 taktu; tanec)	OSV- Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování; řešení problémů)
<i>Využívá svých schopností a dovedností v jednohlasu a dvojhlasu; převede tóny a melodie z nezpěvné do zpěvné polohy; zhodnotí vlastní vokální projev i projev ostatních</i> Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- pěvecký a mluvený projev- upevňování již osvojených dovedností rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - reflexe vokálního projevu- vlastní vokální projev a vokální projev ostatních jednohlas a dvojhlas (lidový i volný)	
<i>Reprodukuje různé motivy, témata i části skladeb; využívá Orffova instrumentáře ke hře motivů, témat a písní; provádí jednoduchou nástrojovou improvizaci s využitím harmonických funkcí T, S, D</i> Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních	- vyjadřování hudebních i nehmubných představ a myšlenek pomocí hudebních nástrojů - hra na hudební nástroje- nástrojové reprodukce melodií a doprovodů	

<i>schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</i>		
<i>Užívá svých hudebních schopností a dovedností ke zpěvu písní z oblasti lidové a nonartificiální hudby; orientuje se v notovém záznamu</i> <i>Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů</i>	- zpěv písní z oblasti lidové a nonartificiální hudby (lidová píseň, jazz- tradiční a swing, blues, muzikál, rock) - orientace v notovém záznamu vokální skladby	EGS- Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů světa- zejména jejich hudba; prožitek z dané hudby)
<i>Pohybově vyjádří změny v proudu znějící hudby; předvede taneční kroky (waltz, blues)</i> <i>Rozpozná některé z tanců různých stylových období; na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu</i>	- pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby- tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické - pohybový doprovod znějící hudby- taneční kroky (waltz, blues)	
<i>Rozpozná základní hudebně vyjadřovací prostředky- tempo, dynamiku, harmonii a barvu nástrojů; rozpozná základní sémantické prvky v hudební skladbě - pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy orientuje se v pojmech kantáta, oratorium; definuje pojem populární hudba</i> <i>Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě</i>	- orientace a analýza hudební skladby- hudebně výrazové prostředky, sémantické prvky (zvukomalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) - hudební forma- kantáta, oratorium hudební dílo a její autor- nadání a genialita - populární hudba	
<i>Vymezí základní znaky stylových období- impresionismus, expresionismus; vyjmenuje základní hudební díla těchto období; orientuje se v poslechu skladeb artificiální i nonartificiální hudby; zařadí skladbu do hudebních stylů metal, rock, punk, hip hop</i> <i>zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami</i>	- oblast artificiální hudby- získání vědomostí o impresionismu (C. Debussy) a expresionismu (A. Schonberg) - oblast nonartificiální hudby - metal, rock, punk, hip hop - seznámení s jednotlivými styly hudba a technika (hudební nástroje, elektronika, zvukový záznam hudby)	MDV MKV
<i>Vyhledá souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění, které se týkají impresionismu a expresionismu; vyjádří vlastními slovy estetický soud o hudebním díle</i> <i>Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</i>	- impresionismus a expresionismus v literatuře a výtvarném umění vytváření vlastních soudů a preferencí proměnlivost estetických norem v umění	

MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:

Žák

- doprovází písně pomocí ostinata
- interpretuje vybrané lidové a umělé písně
- rozeznává různé hudební žánry
- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

Předmět: V ý t v a r n á v ý c h o v a

Charakteristika předmětu

Předmět výtvarná výchova je součástí vzdělávací oblasti *Umění a kultura*. Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými zrakovými systémy, které jsou nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Porovnává dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat pocity a prožitky.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Tvůrčí činnosti: *tvorba, vnímání, interpretace*. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici, nápady (invenci). Tvůrčími činnostmi je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Výtvarně výchovné činnosti jsou zaměřeny na *Rozvíjení smyslové citlivosti, Uplatňování subjektivity a Ověřování subjektivity a Ověřování komunikačních účinků*.

Používané techniky práce:

Kresba - kresba tužkou, kresba dřívkem, kresba štětcem, pastelkami, fixem, rudkou, uhlem.

Malba - malba temperou, vodovými barvami, výtvarné uplatnění pastelu – voskový a olejový pastel, suchý pastel.

Grafika - hra s otisky, užití písma.

Plastická a prostorová tvorba - papír, prostorové hry se stavebnicovými prvky, netradiční vrstvení papíru, vyrývání do kovové fólie.

Objekty a tělesa - řazení prvků, estetičnost, funkčnost a bezpečnost výrobků, střed, symetrie a asymetrie, modelování.

Kombinované a dekorativní techniky - netradiční výtvarné postupy a výtvarné materiály.

Formy práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Vyučovací předmět výtvarná výchova je povinný předmět, kterému je věnováno v 6. a 7. ročníku po 2 hodinách, v 8. a 9. ročníku po 1 hodině týdně. Výuka výtvarné výchovy probíhá v kmenové učebně.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

- *Rozvoj schopností poznávání* - cvičení soustředění, cvičení pozornosti a dovednosti učení
- *Sebepoznání a sebepojetí* – postoje a hodnoty, spolupráce, organizace práce
- *Seberegulace a sebeorganizace* – dokončení práce
- *Psychohygiena* - pozitivní naladění, relaxace
- *Kreativita* - citlivost a originalita, rozvoj tvořivosti, pružnost nápadů

Sociální rozvoj

- *Spolupráce a soutěživost* – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci dovednost odstoupit od vlastního nápadu, rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Prezentace výsledků své tvorby

Výchovně - vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- Učíme žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné lidské existence.

- Prohlubujeme v žácích schopnost získané poznatky a dovednosti využívat ve svém životě.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich výtvarné činnosti.
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.

Kompetence k řešení problému

- Učíme žáky různým výtvarným technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru.
- Na modelových příkladech učíme žáky využívat vhodný algoritmus řešení problémů.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace.
- Učíme žáky naslouchat druhým a vnímat výtvarné projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Vedeme žáky k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti a ke kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáka k uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince.
- Vedeme žáky k tvořivému přístupu ke světu, k aktivnímu překonávání životních stereotypů a obohacování emocionálního života.
- Prohlubujeme v žácích pozitivní vztah k výtvarnému umění v celé oblasti výtvarné kultury.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních.

Kompetence občanské

- Podporujeme občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržení vymezených pravidel.
- Vytváření pozitivního vztahu k manuálním činnostem.
- Vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel při práci s výtvarným materiálem.
- Vedeme žáky k šetrnému užití materiálu, nástrojů a vybavení.
- Požadujeme dodržování dohodnuté kvality a postupů.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA II. stupeň – 6. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Náměty
Žák: <i>Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.</i> <i>Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.</i>	Kresebné studie - linie, tvar, objem - jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus. Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů - spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování, přímka, křivka.	Např. zátiší, kresba dle skutečnosti, kresba v plenéru. Např. pocity vyjádřené linií.
<i>Využívá obrazové vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.</i>	Rozvíjení smyslové citlivosti. Souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů. Např. hmat - reliéfní autoportrét, sluch - výtvarné zpracování hudebních motivů, tvary ze zmačkaného papíru. Plastická tvorba - papír, hlína, drát, sádra.	
<i>Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy.</i>	Malba. Teorie barev - Goethův barevný kruh - teplé a studené barvy, barvy příbuzné.	Např. stavba živé přírody - dominantní prvek, emocionální malba, kříženec.
<i>Vytváří společné kompozice v prostoru - instalace, své představy dokáže převést do objemových rozměrů.</i>	Plastická a prostorová tvorba. Společná práce na jednom objektu - koordinace, komunikace.	Např. společná plastika.
<i>Dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření.</i>	Nauka o perspektivě - (perspektiva paralelní a šikmá), umístění postav na plochu, velikost objektů.	Např. shon na ulici - vystřihování a lepení postav a objektů na plochu - společná práce, ilustrace řeckých bájí a pověstí, práce v plenéru
<i>K tvorbě užívá některých z metody současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace.</i>	Třetí prostor budovaný liniemi. Práce s www stránkami.	Např. vynález století - fantastický stroj - technický výkres.
<i>Seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy.</i>		

VÝTVARNÁ VÝCHOVA II. stupeň – 6. ročník		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Náměty
<i>Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření.</i>	Subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů - kombinované techniky. Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků - uplatnění při vlastní tvorbě.	Např. tisk z koláže, koláž, těstoviny - lepení, barvení, koření - voňavé obrázky, rozfoukávaná tuš, fantastická planeta, čemu se rád věnuji, papíroryt.
<i>Umí využívat znalosti o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.</i>	Přírodní motivy (rostliny, neživá příroda, živočichové), člověk, náš svět, vesmír, bytosti, události. Zvětšování (makrokosmos), zmenšování (mikrokosmos) - detail, polodetail, celek.	
<i>Osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše.</i>	Lidská figura - tvarová stylizace - Řecko, Řím Tvarová a barevná kompozice. Např. Babylónská věž - Mezopotámie	
<i>Využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění.</i>	Dekorační práce - využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů. Písmo a užitá grafika. Např. plakát, reklama, obal na CD, obal na knihu, časopis	
<i>Výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům.</i>	Tematické práce - Vánoce, Velikonoce - dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru. Např. vitráž, malba na sklo, vystřihování, vyřezávání.	.
<i>Užívá obrazové vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě.</i>	Subjektivní výtvarné vyjádření reality. Vnímání okolních jevů.	Např. můj kamarád.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA II. stupeň – 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Náměty
Žák: <i>Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.</i> <i>Uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů.</i>	Prvky obrazového vyjádření - kresebné etudy - objem, tvar, linie - šrafování. Analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky. Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru - horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanta.	
<i>Užívá obrazové vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.</i>	Rozvíjení smyslové citlivosti. Přenášení prostoru na plochu. Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek.	Např. vytrhávaný reliéfní portrét, přírodní děje - jejich vznik a průběh - bouře, mlha, vichřice, mraky, víry, sopky.
<i>Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy.</i> <i>Hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací.</i>	Barevné vyjádření. Byzantské, arabské umění. Odstín - sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly - využití ve volné tvorbě i praktickém užití (např. oděv, vzhled interiéru).	Např. rok - měsíce, kalendář.
<i>Rozliší působení obrazového vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.</i>	Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků.	Např. kašírování - výtvarné náměty z Asie, Afriky a Ameriky - masky.
<i>Využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění.</i>	Užitá grafika. Písmo - styly a druhy písma. Tematické práce - Vánoce, velikonoce, pálení čarodějnic.	Např. orientační tabule do architektury.

<i>Vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality.</i>	Vlastní prožívání. Interakce s realitou.	Např. vyjádření pocitů pomocí barev - špatná a dobrá nálada
<i>Užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích.</i>	Událost - originální dokončení situace - vyprávění výtvarnými prostředky.	Např. rozvíjení jednotné výchozí situace - kolorovaná kresba.
<i>Užívá obrazová vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.</i>	Uplatnění subjektivity v obrazovém vyjádření. Např. fantazijní variace na základní tvary písmen.	
<i>Uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace obrazových vyjádření.</i>	Práce s uměleckým dílem. Experimenty s reprodukcemi um. děl - hledání detailu, základních geometrických tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou. Roláž.	
<i>Vytváří společné kompozice v prostoru - instalace.</i> <i>Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvářených obrazových vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.</i>	Architektura.	Např. charakteristické stavby románského slohu.
<i>K tvorbě užívá některé metody soudobého výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace.</i>	Kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci. Barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice.	Např. gotické vitráže.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA II. stupeň – 8. ročník		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Náměty
<i>Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.</i> <i>Užívá obrazové vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností.</i>	Kresebné etudy. Etuda s linií jako výtvarným prostředkem. Různé typy zobrazení (podhledy, rovnoběžné promítání). Praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě.	
<i>Orientuje se v grafických technikách.</i>	Linoryt, tisk z koláže, papíroryt .	Ex libris
<i>Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.</i>	Práce s uměleckým dílem. Teoretické práce - renesance, baroko, klasicismus - na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování. Pozorují, porovnávají a zařazují do historických souvislostí základní stavební prvky architektury (římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika) - renesance, baroko	
<i>Rozvíjí se v estetickém cítění - využívá dekorativních postupů.</i>	Tematické práce - Vánoce, Velikonoce - jak se slaví v jiných zemích. Písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky.	Např. vitráž z barevných papírů.
<i>Správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor.</i>	Zdokonalování technik kresby - způsoby stínování, kontrast.	Např. kresba zátiší s geometrickými a měkkými tvary.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA II. stupeň – 8. ročník		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Náměty
<i>Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi.</i>	Práce s netradičními materiály.	Např. proměny všedních předmětů -PET lahve.
<i>Správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy.</i>	Objemové vyjádření námětu barvami - doplňkové a lomené barvy, valéry, barvy podobné a příbuzné. Subjektivní barevná škála.	Např. zátiší, mnoho zemí - jeden svět, rozdílné kvality obalu Země.
<i>Užívá perspektivních postupů.</i>	Lineární perspektiva - sbíhavá, úběžníková.	
<i>K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií - počítačová grafika, fotografie, video, animace.</i>	Práce s internetem - vyhledávání www stránek - orientace Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě.	
<i>Umí využívat znalosti o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.</i>	Správná technika malby - zvládnutí větší plochy. Krajinářské školy 19. stol. Technika akvarelu, pastel.	.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA II. stupeň – 9. ročník		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Náměty
<i>Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.</i>	Techniky kresby - tužka, perko, uhl, rudka. Dynamická kresba. Např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy. Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty).	Např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy.
<i>Umí využívat znalosti o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.</i>	Komplementární barvy - textura. Symbolika barev, mísení barev, působení barev, vztahy mezi barvami. Kontrast (barevný, světelný).	Např. nenarozené mládě.
<i>Orientuje se v grafických technikách - zvládá tisk z výšky.</i>	Tisk z výšky, plochy, hloubky.	Např. PF, ex libris.
<i>Rozlišuje obsah obrazových vyjádření uměleckých projevů současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění.</i> <i>Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace obrazových vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.</i>	Práce s uměleckým dílem - umění 1. pol. 20. stol a 2. pol. 20. stol. Např. kubismus, surrealismus, impresionismus. Seznamují se s hlavními současnými trendy výtvarného umění (instalace, performance, videoart, multimedia, akční umění – akční tvar malby a kresby, land-art, happening). Při práci s um. dílem hledají a pojmenovávají základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy, porovnávají rozdíly výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické, atd.).	
<i>Užívá obrazových vyjádření k zachycení jevů v proměnách, vývoji a ve vztazích.</i>	Společná práce - komunikace. Vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn.	Např. Jaká byla léta minulé? - graf, svět po zemětřesení.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA II. stupeň – 9. ročník		
Žák: Očekávané výstupy	Učivo	Náměty
<i>Užívá obrazových vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.</i>	Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly. Uplatňování subjektivity v obrazových vyjádřeních. Převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí.	Např. Já - kombinovaná technika - plastika, asambláž, koláž.
<i>K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace - a učí se s nimi zacházet.</i>	Animovaný film - spolupráce, komunikace. Reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, jednotlivé propagační materiály)	
<i>Užívá obrazových vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.</i> <i>Zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové a neobvyklé.</i>	Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí - rozvíjení schopnosti rozlišovat z jaké vrstvy představivosti znaky pocházejí. Prostorová tvorba – modelování.	Např. dotváření náhodného tvaru podle svých fantazijních představ - působivé barevné kombinace - chiméra.
<i>Zvládá zachycení pomíjivého okamžiku - skicování.</i>	Práce v plenéru. Krajinomalba, frotáž.	

MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:

Žák

- *uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru*
- *uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci*
- *při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních*
- *vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity*

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Předmět: Osobnostní a sociální výchova

Vzdělávací obor **Výchova ke zdraví** realizovaný v předmětu **Osobnostní a sociální výchova** navazuje na obsah vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět*. Poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví. Vede je ke zdravému způsobu života, k péči o své zdraví, jeho zlepšení a posílení. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí sociálních dovedností a komunikaci, dovedností odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastního ohrožení v různých situacích.

Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru je vzdělávací obor Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Osobnostní a sociální výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku. V obou ročnících je dotována 1 vyučovací hodinou. Výuka probíhá v kmenových třídách, v interaktivní učebně a učebně PC. Výuka bude realizována pomocí různých interaktivních metod.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

- *Rozvoj schopnosti poznávání* – cvičení pozornosti a soustředění, smyslového vnímání, dovedností zapamatování, dovedností pro učení
- *Sebepoznání a sebepojetí* – moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí
- *Psychohygienu* – dovedností pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovedností pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; organizace času; dovedností zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění – relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích

Sociální rozvoj

- *poznávací schopnosti* – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí
- *mezilidské vztahy* – lidská práva
- *komunikace* – asertivní komunikace, dovedností komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
- *spolupráce a soutěživost* – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci; rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci

Morální rozvoj

- *řešení problémů a rozhodovací dovednosti* – dovedností pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí – problémy v mezilidských vztazích
- *hodnoty, postoje, praktická etika* – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování

Výchovně - vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- Snažíme se vést žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělání a budoucnost.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a třídit potřebné informace v příslušné odborné literatuře a na internetu.
- Ve výuce učíme žáky hodnotit své výsledky a diskutovat o nich.
- Podporujeme samostatnost a tvořivost.

Kompetence k řešení problému

- Motivujeme žáky k samostatnému řešení daného problému, napomáháme mu hledat další řešení.
- Zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností a vlastního úsudku.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů

- Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.
- Ve škole i při mimoškolních akcích sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

Kompetence komunikativní

- Klademe důraz na kultivované vyjadřování.
- Učíme žáky naslouchat druhým.
- Vedeme žáky k tomu, aby vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Přípravujeme žáky na zvládnutí komunikace s různými lidmi v různých situacích.
- Učíme žáky rozlišovat verbální a nonverbální komunikaci.
- Nabízíme žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem.
- Podporujeme kritiku a sebekritiku.

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky kriticky hodnotit práci skupiny i práci jednotlivce ve skupině.
- Zařazujeme práci ve skupině a klademe důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, obce, sebe i ostatních lidí.
- Netolerujeme rizikové chování (drogová problematika, šikana, kriminalita mládeže).
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.
- Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí.
- Podporujeme spolupráci s obcí, policií, složkami IZS apod.
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.

Kompetence pracovní

- Rozvíjíme u žáka smysl pro povinnost.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.
- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy oceníme.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měnit pracovní podmínky a vedeme žáky k přizpůsobení se novým podmínkám
- Vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- Seznamujeme žáky s možnostmi a podmínkami jejich pracovního uplatnění v rámci České republiky a Evropské unie

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA II. stupeň – 8. a 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák: <i>Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky a jiným i vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě</i> <i>Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</i>	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ Práva a povinnosti členů rodiny, funkce rodiny, postavení muže a ženy v rodině, vliv rodiny na rozvoj osobnosti dítěte, komunikace, komunikace v rodině, mezi vrstevníky	OSV – mezilidské vztahy, komunikace MKV – sociální solidarita Občanská výchova
<i>Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; -vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví</i> <i>Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</i> <i>Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</i> <i>Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</i>	ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ Výživa a zdraví Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví Tělesná a duševní hygiena, denní režim Ochrana před přenosnými chorobami – přenos, prevence, ochrana První pomoc	OSV – mezilidské vztahy Přírodopis EVVO – vztah člověka k prostředí Přírodopis
<i>Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</i> <i>Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</i>	ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE Dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a sociální změny Sexuální dospívání a reprodukční zdraví	OSV – sebepoznání, sebepojetí, mezilidské vztahy, morální rozvoj Přírodopis Občanská výchova
<i>Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu.</i>	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ <i>Sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé</i>	OSV

<i>Usiluje o aktivní podporu zdraví</i>	a vyrovnané sebezpojetí. <i>Seberegulace a sebeorganizace činností a chování</i> – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení. <i>Mezilidské vztahy a komunikace</i> – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, rozvíjení schopnosti komunikace; chování podporující dobré vztahy. <i>Morální rozvoj</i> – rozvíjení rozhodovacích dovedností; dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování.	
<i>Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</i> <i>Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; -uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby - vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</i> <i>Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</i> <i>Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</i>	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE Stres Auto-destruktivní závislosti Rizikové chování – kouření, zbraně, doping Násilí a zneužívání – sexuální kriminalita, šikana Nebezpečná komunikace prostřednictvím médií Pravidla a bezpečnost v dopravě Ochrana člověka za mimořádných událostí	OSV – sebezpoznání, psychohygiena, poznávání lidí, komunikace, morální rozvoj VDO – občan, občanská společnost, stát Občanská výchova

<i>Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí</i>		
<i>Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; - dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</i>	HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ Člověk ve zdraví a nemoci Podpora zdraví – prevence a intervence Zdravý životní styl	OSV – sebepoznání, psychohygiena Přírodopis Tělesná výchova

MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:	
Žák	➤ chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny ➤ uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím ➤ respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví ➤ projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy ➤ dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování ➤ svěří se se zdravotním problémem ➤ dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her ➤ uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy ➤ zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí ➤ uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla ➤ chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Předmět: Tělesná výchova

Charakteristika předmětu

Vzdělávací předmět tělesná výchova je začleněn do oblasti člověk a zdraví, jeho hlavním úkolem je vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu, jako důležitého faktoru ovlivňujícímu harmonický rozvoj osobnosti. Během výuky je brán zřetel na fyziologický vývoj, fyzickou a psychickou vyspělost žáků v určitém věkovém období.

Tělesná výchova:

- Umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat.
- Plní ve vzdělávání především funkci regenerace a kompenzace jednostranné zátěže působené pobytem ve škole, ale i činnostmi mimo školu (dlouhodobé sezení, dlouhodobé využívání počítačů atd.) jeho úroveň má zásadní význam pro aktuální zdraví a významně ovlivňuje zdravotní předpoklady, tělesnou a duševní zdatnost a pohodu nejen v dětství ale i v dospělosti.
- Učí žáky uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, kdy si zvykají na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti, i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků.
- Vede žáky zásluhou spontánního prožitku k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo v jiné pohybové aktivitě.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Časová dotace je 2 hodiny týdně v každém ročníku.

Vzdělávací obsah učiva je rozdělen na 3 tematické okruhy:

- Činnosti ovlivňující zdraví
- Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- Činnosti podporující pohybové učení

K výuce tělesné výchovy jsou využívány: městská sportovní hala, sportovní areál BVC Chodov a školní hřiště. Pro pořádání SHM (lehkoatletický čtyřboj) a nácvik lehkooatletických disciplín škola využívá stadion ŠAK Chodov.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, rozvoj pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
- Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně, moje tělo, zdravé a vyrovnané sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání - regulace vlastního jednání i prožívání, vůle
- Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, dovednosti zvládání stresových situací

Sociální rozvoj

- Poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve skupině
- Komunikace – komunikace v různých situacích
- Spolupráce a soutěživost – rozvoj sociálních dovedností, rozvoj individuálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence

Morální rozvoj

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování

- *Hodnoty, postoje, praktická etika* – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* – ochrana přírody při sportovních akcích, Olympijský den

Výchovně - vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuálnímu rozvoji.
- Umožňujeme žákům systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti a dovednosti.
- Vedeme žáky k trpělivosti, plánování a organizování vlastní činnosti.
- Podporujeme snahu prezentovat se a prosadit v systému soutěží a olympiád.

Kompetence k řešení problému

- Vedeme žáky k přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění.
- Vyhledáváme vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k netolerování agresivních, hrubých, vulgárních a nezdvořilých projevů chování.
- Vedeme žáky k pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentace.

Kompetence sociální a personální

- Prezentace a podpora myšlenek olympijského hnutí.
- Rozvoj spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva.
- Rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví.
- Vedeme žáky k ochraně svého zdraví i zdraví spolužáků a k pochopení významu pravidelného pohybového režimu na zdravý životní styl.
- Vysvětlujeme žákům škodlivost a nečestnost dopingů.
- Učíme žáky při pohybu v přírodě ochraně přírody.

Kompetence pracovní

- Rozvíjíme u žáka smysl pro povinnost.
- Vedeme žáky k nutnosti dodržování pravidel ve sportu, ale i v celém životě.
- Vedeme žáky k dodržování zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech.

TĚLESNÁ VÝCHOVA II. stupeň – 6. a 7. ročník		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<i>Zná bezpečné chování při TV ve škole i mimo školu, orientuje se ve významu TV a jejich možnostech, zná důležitost urč. pohybových úkonů pro své tělo</i>	Úvod do předmětu Bezpečnostní a organizační zásady TV Význam tělesné kultury pro život Zdravotní TV a její základy Držení těla	Osobnostní a sociální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Držení těla, páteř - Přírodopis
<i>Vhodně reaguje na TV pokyny, signály, zvládá komunikaci při výuce, rozumí principu přípravy a rozcvičování před fyzickou kulturou</i>	TV pokyny, komunikace, signály, dopomoc a záchrana při cvičení Příprava a důležitost rozcvičení před fyzickou aktivitou	Osobnostní a sociální výchova Reakce organismu na fyzické podněty – zátěžová fyziologie - Přírodopis
<i>Chápe přirozenost základních atletických pohybů, jejich význam pro své tělo, zvládá nácvik správných běžeckých technik a tréninků</i>	Atletika – královna sportů, přirozený pohyb. projev: běh, skok, hod Nácvik běžeckých technik, běžecká abeceda, trénink, štafeta	Osobnostní a sociální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech + pro kardiosystém člověka - Přírodopis
<i>Orientuje se v základních atletických disciplínách, dle svých možností zvládá jejich techniky</i>	Základní atletické disciplíny a jejich techniky: starty a sprinty do 100 m, skok daleký, vysoký hody vytrvalostní běhy atletické víceboje	Držení těla – přírodopis Osob. a soc. výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova
<i>Zvládá základní herní dovednosti a pravidla jednotlivých míčových her</i>	Míčové hry - základní herní dovednosti, pravidla: Vybíjená – přihrávky, taktika Košíková – dribling, přihrávky Střelba, dvojtky, obrana, hra Kopaná – průprava pro odbíjenou	Osob. a soc. výchova, myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova
<i>Zná základní disciplíny gymnastiky, zvládá určité cviky, které si oblíbí, chápe význam určitých činností pro svoji kondici a pro určité životní situace</i>	Gymnastika – zákl. modifikace kotoulů, stojů, váhy, jednoduché prostné sestavy, přemet stranou, hrazda, kruhy – zákl. polohy a pohyby, kůň našir s madly – náskok, seskok, přešvihy, oblézání	Osob. a soc. výchova, Držení těla – přírodopis
	Přirozené pohyby: šplh, lezení, ručkování, žebřiny, žebřík, lezecká stěna	
<i>Zvládá jednoduché pohyby dle zvukového či</i>	Rytmická gymnastika – jednoduché pohyby, cviky,	Osob. a soc. výchova,

<i>rytmického doprovodu</i>	sestavy dle zvukového či rytmického doprovodu, aerobik	myšlení v evropských a globálních souvislostech, rytmus – hudební výchova
<i>Dokáže využít her a doplňků k cílenému rozvoji své kondice</i>	Pohybové hry různého zaměření dle věku a schopností využití tyčí, švihadel a míčů při cvičení	Osob. a soc. výchova
<i>Zvládá základní herní dovednosti v nejvýznamnějších netradičních disciplínách</i>	Netradiční a doplňkové hry: zákl. herní činnosti frisbee, přehazovaná, softbal, florbal, modifikovaná kopaná	Osob. a soc. výchova, myšlení v evropských a globálních souvislostech
<i>Aktivně se zapojí v úpolových činnostech a dodržuje pravidla</i>	Úpoly: přetlačování, přetahování, zápas	Osob. a soc. výchova
<i>Rozumí možnostem důležitosti a atraktivitě outdoorových aktivit, sportů v přírodě, orientuje se v zákl. vybavení</i>	Specifika pobytu v přírodě: výhody pro člověka, současné celosvětové trendy, turistika	Osob. a soc. výchova, myšlení v evropských a globálních souvislostech, environmentální výchova

TĚLESNÁ VÝCHOVA II. stupeň – 8. a 9. ročník		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<i>Řídí se zásadami bezpečného a vhodného chování při TV ve škole i mimo ni</i>	Bezpečnostní a organizační zásady při TV ve škole i mimo ni Význam tělesné kultury pro harmonický vývoj osobnosti	Osob. a soc. výchova, myšlení v evropských a globálních souvislostech
<i>Ctí zásady fair-play, olympijské myšlenky, zná zásady zdravého životního stylu, životosprávy</i>	Fair-play, olympijské myšlenky, zdravý životní styl, životospráva, sportovní osobnosti	Osob. a soc. výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, životospráva - přírodopis
<i>Zná zásady TV pro zdravé držení těla, zná metody a význam sportovního tréninku, rozcvičení, strečinku</i>	Zdravotní TV, držení těla, zásady a metody sportovního tréninku, rozcvičení a strečink, vliv na organismus	Osob. a soc. výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, zátěžová fyziologie přírodopis
<i>Řídí se dle stanovených a běžně užívaných signálů a dalších způsobů vzájemné komunikace a pomoci</i>	Tělocvičné pokyny, názvosloví, signály, komunikace Vzájemná dopomoc, záchrana, spolupráce	Osob. a soc. výchova

<i>Zná základní atletické myšlenky a disciplíny na úrovni cvičence, diváka, rozhodčího i čtenáře médií</i>	Atletika a její myšlenky, Základní pohyby a disciplíny a jejich správné techniky	Osob. a soc. výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova
<i>Zvládá základní atletické disciplíny a jejich správné techniky</i>	Rychlostní a vytrvalostní běhy, skok daleký, vysoký, hody míčkem, granátem, diskem, vrh koulí, štafeta, atletické víceboje	Osob. a soc. výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova
<i>Zvládá základní herní dovednosti hlavních míčových her, jako cvičenec, zná základní pravidla, je schopen uspořádat soutěž jako rozhodčí, zapisovatel</i>	Míčové hry – základy herní dovednosti a pravidla Košiková Kopaná Volejbal a průprava Vybíjená	Osob. a soc. výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova
<i>Zvládá základní herní dovednosti nejznámějších atypických sportovních a doplňkových her, je schopen je využít aktivně ve volném čase i jako organizátor apod.</i>	Atypické doplňkové sporty a pohybové hry růz. zaměření Florbal, softbal, frisbee, ringo apod. Honičky, člunkové běhy	Osob. a soc. výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
<i>Rozlišuje základní gymnastické oblasti a disciplíny, zvládá základní cviky v jednotlivých disciplínách a dokáže je přirovnat k některým přirozeným pohybům</i>	Gymnastika – zákl. disciplína Klíčové pohyby a cviky, jejich techniky a nácvik Prostná – kotouly a jejich modifikace, stoje, váhy, salto – dle individ. schopností	Osob. a soc. výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
<i>Dle svých individuálních schopností zvládá zákl. cviky a pohyby a překonává problémy při jejich nácviku</i>	Přemet stranou Kruhy, hrazda – základní polohy, pohyby a cviky Důraz na individuální schopnosti a zájem žáků	
	Přeskoky z trampolíny a odrazového můstku přes švédskou bednu, kozu skoky Dle individ. schopností žáků Šplh, bez přírazu Kůň s madly našť - základy	
<i>Zvládá jednoduché pohyby a cviky dle hudebního a rytmičského doprovodu</i>	Rytmičká gymnastika Aerobic Pohyby a sestavy dle rytmičského či hudebního doprovodu Lezení, ručkování – žebřík, žebřiny, lezecká stěna	Osob. a soc. výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
<i>Dokáže využít TV náčiní jako doplněk pro cvičení Zvládá základní úpolové techniky dle pravidel</i>	Využití tyčí, švihadel a dalšího TV náčiní pro cvičení a trénink	Osob. a soc. výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních

	Úpoly – přetahování, přetlačování, zápas, základy sebeobran	souvislostech
<i>Orientuje se v základních turistických a outdoorových činnostech a vybavení, je schopen uspořádat jednodušší turist. a outdoor. akci</i>	Turistika a pobyt v přírodě Outdoorové aktivity, orientace v mapě, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla meteorologie, vybavení, význam pobytu v přírodě, ekolog. dopad	Osob. a soc. výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, environmentální výchova, práce s mapou - zeměpis

MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:	
Žák	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
➤ usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí ➤ cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy ➤ odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem ➤ vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity ➤ uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného ➤ uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu ➤ chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti ➤	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech ➤ posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
➤ užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka ➤ naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu ➤ dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji ➤ rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka	

➤ sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je ➤ spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA
➤ uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení ➤ zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení ➤ vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Předmět: Pracovní vyučování

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Pracovní vyučování, postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejích rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na praktické (zejména manuální) pracovní dovednosti a návyky a doplňuje tak celé základní vzdělání a tuto důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti.

Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen chlapcům i dívkám bez rozdílu. Žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat, hodnotit samostatně i v týmu. Jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V předmětu Pracovní vyučování jsou zahrnuty tyto vzdělávací obory:

pěstičství (6. - 7. ročník)

práce s technickými materiály (6. – 9. ročník)

provoz a údržba domácnosti (8. – 9. ročník)

příprava pokrmů (8. – 9. ročník)

svět práce (8. – 9. ročník)

Vyučovací předmět se realizuje v učebně školních dílen, vyučuje se i přímo na školním pozemku, ve školní kuchyňce a kmenových třídách.

Časová dotace je 1 hodina týdně v 7. a 8. ročníku a 2 hodiny týdně v 6. a 9. ročníku.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

- *Rozvoj schopností poznávání* - cvičení dovedností zapamatování
- *Sebepoznání a sebepojetí* – postoje a hodnoty, spolupráce, organizace práce
- *Seberegulace a sebeorganizace* – cvičení volných vlastností – sebeovládání, rozvoj volných vlastností, spolupráce a dokončení práce
- *Psychohygiena* - pozitivní naladění, kladný vztah k práci
- *Kreativita* - citlivost a originalita, rozvoj tvořivosti, pružnost nápadů

Sociální rozvoj

- *Poznávací schopnosti* – spolupráce, vzájemná práce ve skupině

Morální rozvoj

- *Hodnoty, postoje a praktická etika*- odpovědnost, spolehlivost, pomoc

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- *základní podmínky života* – seznámení - voda, půda, vzduch a, základní podmínky života rostlin, hospodárné šetření vodou, přírodní zdroje, principy hospodaření s přírodními zdroji.
- *vztah člověka k prostředí* - odpadové hospodářství, praktické řešení odpadového hospodářství, prostředí a zdraví, náš životní styl
- sběr přírodnin, sběr a využití přírodních materiálů, Den Země.

Výchovně - vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky ke čtení, poslouchání a porozumění textu.
- Učíme žáky získávat a používat informace ze všech dostupných zdrojů.

- Snažíme se vyvozovat nové věci v rámci logické návaznosti.
- Umožňujeme realizovat vlastní nápady ve vzdělávacím procesu.
- Vedeme žáky k trpělivosti, plánování, organizování a hodnocení vlastní činnosti.
- Podněcujeme žáky k tvořivé činnosti.
- Podporujeme snahu prezentovat se a prosadit se v systému soutěží a výstav.

Kompetence k řešení problému

- Motivujeme žáky k samostatnému řešení daného problému, napomáháme mu hledat další řešení.
- Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života.
- Vedeme žáky k hledání podstaty problému, pojmenování problému a návrhům řešení.
- Žáci si ověřují prakticky správnost řešení problému.
- Vedeme žáky k aktivnímu přístupu při řešení problémů, k diskuzi.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky naslouchat a vyjadřovat se ústně a písemně, pracovat s textem, číst s porozuměním a pravidlům diskuze.
- Budujeme pravidla partnerské oboustranné komunikace mezi žáky a učiteli, mezi žáky navzájem, mezi žáky a dalšími osobami.
- Posilujeme vztahy v kolektivu, učíme žáky formulovat své názory a myšlenky, ale zároveň je učíme toleranci k názorům jiných lidí.
- Vedeme žáky k pozitivní prezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.

Kompetence sociální a personální

- Dbáme na dodržování pravidel slušného chování.
- Vedeme žáky k účinné obraně proti násilí jiného dítěte, ubližování, šikaně, ponižování, rasové snášenlivosti a sociálnímu citění.
- Pomáháme integrovaným žákům zapojit se do kolektivu.
- Učíme žáky přijímat různé role ve skupinách, tvořivě v nich pracovat a využívat kladných vzorů.
- Využíváme konzultací s rodiči k seznámení žáků a rodičů se školním řádem, povinnostmi a právy žáků, rodičů i učitelů a dalších pracovníků školy.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat odlišnosti názoru.

Kompetence občanské

- Učíme je pochopit co je jejich právo a povinnost.
- Žáky vedeme k přijímání principů listiny základních práv a svobod.
- Umožňujeme žákům poznat, pochopit a tolerovat specifika národnostních zvyků a tradic.
- Vytváříme s žáky vlastní školní tradice.
- Klademe důraz na environmentální výchovu.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a ochraně životního prostředí.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestáme, kvalitní práci vždy pochválíme.
- Stanovujeme pravidla pracovních postupů při všech činnostech žáků a dbáme na jejich dodržování.
- Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti ochrany zdraví při práci.
- Vytváříme a rozvíjíme pracovní návyky při samostatné i skupinové práci žáků.
- Vedeme žáky k osvojování dovedností při zacházení s jednoduchými nástroji a složitějšími přístroji.
- Umožňujeme žákům kriticky a sebekriticky hodnotit práce z různých hledisek.
- Vedeme žáky k získávání informací z různých zdrojů.
- Učíme žáky využívat získané vědomosti a dovednosti ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj.
- Pěstujeme u žáků profesní orientaci a cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání.
- Výuku doplňujeme o praktické exkurze, besedy a vycházky do přírody.

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ – PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
II. stupeň – 6. ročník		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<i>Volí vhodné pracovní postupy při pěstování rostlin, je schopen určit zákl. druhy osiva, sadby</i> <i>Dodržuje pracovní kázeň bezpečnost</i> <i>Zná zásady první pomoci</i>	Pracovní činnosti na školním pozemku – je seznámen s řádem školního pozemku Používání vhodných pracovních pomůcek Bezpečnost Hygiena Pěstitelství ve vztahu k životnímu prostředí – základní podmínky pro pěstování rostlin	OSV EVVO
<i>Zvládá zařazení, určení běžných druhů zeleniny, orientuje se v zákl. druzích okopanin, zvolí a umí použít vhodné pracovní nástroje</i>	Zelenina Okopaniny	MDV EVVO
<i>Zvládá určení základních druhů plevelů, chorob rostlin</i>	Plevel Choroby a škůdci	EVVO
<i>Seznamuje se s chovem domácích zvířat</i> <i>Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty</i>	Chov drobných zvířat Chovatelství - zásady	OSV

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ – PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
II. stupeň – 7. ročník		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<i>Pracovní činnosti na školním pozemku – používá vhodné pracovní pomůcky, provádí jejich údržbu, zvládá význam půdy, druhy půd, ochrana zemědělské půdy</i>	Organizace – bezpečnost Půda, půdní typy – obdělávání půdy	OSV EGS
<i>Pěstuje méně známé druhy zeleniny</i>	Pěstování méně známé zeleniny – význam ve výživě	MVD
<i>Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu</i> <i>Zná základní polní plodiny, jejich rozlišení, postupy pěstování</i>	Pěstování květin Pěstování polních plodin	EMV
<i>Volí vhodné postupy pro agrotechnické školní pokusy</i>	Správná agrotechnika Školní pokus a jeho význam	EMV OSV

<i>Má představy o významu pěstování sběru léčivých rostlin a koření</i>	Léčivé rostliny – pěstování, význam	
<i>Dodržuje zásady bezpečné hygieny při práci</i> <i>Zná zásady první pomoci</i>	Bezpečnost práce	OSV

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ – PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY II. stupeň – 6. a 7. ročník		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<i>Chápe a dodržuje bezpečnostní zásady při práci ve školní dílně i jinde</i>	- bezpečnostní a organizační zásady při práci ve školní dílně i jinde - úvod do předmětu	OSV
<i>Orientuje se v základních pracovních úkonech a chápe jejich význam pro lidský život</i>	- základní pracovní úkony a postupy pro běžné údržbářské a výrobní činnosti	OSV
<i>Zvládá základy systému technické dokumentace a chápe její význam pro práci i běžný život</i>	- zásady technické dokumentace: technické zobrazování, kreslení, technický výkres, písmo, typy techn. čar, kótování, popisové pole	OSV Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Rýsování - geometrie
<i>Zná základní technické materiály, jejich vlastnosti a výchozí suroviny pro jejich získávání</i>	- základní technické materiály: dřevo – pěstování, těžba, zpracování, využití kovy – suroviny, zpracování, využití plasty – výroba, využití	OSV Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
<i>Chápe ekologické dopady při využívání technických materiálů člověkem</i>	- vliv používání jednotlivých techn. materiálů na životní prostředí	Environmentální výchova Umělé hmoty – chemie Životní prostředí - přírodopis
<i>Rozumí zákl. techn. postupům a nástrojům potřebným pro ruční zpracování dřeva</i>	- ruční opracování dřeva: zákl. postupy, prac. operace, vhodné nástroje a pomůcky, práce dle prac. postupu	OSV Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
<i>Zvládá práce s techn. barvami, zná jejich druhy a typy i zákl. vlastnosti</i>	- povrchová úprava: postup při zhotovení nátěru, různé druhy barev, jejich vlastnosti a využití, ekologické souvislosti	OSV Environmentální výchova Chemie – synt. barvy, laky a ředidla
<i>Orientuje se v zákl. typech dřevin a jejich vlastnostech</i>	- zákl. typy dřevin, jejich vlastnosti a využití	OSV Environmentální výchova Přírodopis (dřeviny)

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ – PŘÍPRAVA POKRMŮ		
II. stupeň – 8. ročník		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<i>Příprava pokrmů – umí jednoduché činnosti při přípravě pokrmů, dodržuje hygienické pravidla, předpisy</i>	Seznámení s učivem, vybavení kuchyň Bezpečnost Zásady hygieny	OSV
<i>Zná základní dovednosti, návyky, umí použít vhodné pomůcky</i>	Recepty Návody Kuchařské knihy	OSV
<i>Umí udržet pořádek, čistotu v učebně, dbá na bezpečnost, zvládá základní znalosti a dovednosti</i>	Pěstování květin Pěstování polních plodin Seznámení s el. spotřebiči	OSV
<i>Ovládá základní principy stolování, má představu o zdravé výživě</i>	Úprava – bílkoviny, vitamíny, cukry, tuky	MDV
<i>Získává poznatky o úpravě pokrmů</i>	Výživa, studená teplá kuchyně, úprava pokrmů	MDV OSV
<i>Umí využít profesní informace a volí správnou technologii</i>	Kuchařské knihy – vhodná sestava jídel Režim dne	OSV
<i>Dodržuje zásady zdravého prostředí v bytě</i>	Vhodná sestava jídel Inventář	OSV
<i>Získává informace o ekonomice v rodině</i>	Nákup Skladování potravin	

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ – PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI		
II. stupeň – 9. ročník - dívky		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<i>Zvládá jednoduché postupy ručního šití, orientuje se v návodech, umí použít šicí stroj a žehličku</i>	Provoz a údržba domácnosti – má základní znalosti o vývoji oděvu Vznik oděvů, kultura odívání – základy ručního šití, vzorník, zapojení šicích stop Bezpečnost při šití, žehlení	OSV

<i>Zná základy vyšívání, pletení, háčkování</i>	Základy ručních technik	OSV
<i>Umí pečovat o dítě v prvních týdnech a měsících jeho života, má představu o výživě novorozence, batolete, dítěte předškol. věku, má představu o správné výchově a vývoji dítěte školního věku</i>	Péče o dítě – orientuje se v jednotlivých oblastech vývoje, vytváří si názor na správný životní styl Základní lidská práva, dospívání, početí, těhotenství, vztahy mezi partnery, vývoj jedince, novorozence, kojenec, batole, výživa, hygiena, psychický a fyzický vývoj dítěte, výchovná péče, hra, odměna, trest Bezpečnost a nástrahy o dítě školního věku, péče o nemocné	EMV OSV EGS

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ – PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY		
II. stupeň – 8. a 9. ročník		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<i>Řídí se dle bezpečnostních zásad při práci ve školní dílně i jinde, rozumí jim, účinně plní své úkoly v rámci organizace práce</i>	- bezpečnostní zásady při práci ve školní dílně i jinde - organizační metody při plánování práce	OSV
<i>Rozumí významu technické dokumentace, zvládá přípravu techn. výkresu, náčrtku dle daných pravidel a zásad</i>	- význam a zásady technické dokumentace - postup při zhotovení techn. výkresu, náčrtu - techn. čáry, kótování, technické písmo, popisové pole	OSV Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Rýsování - geometrie
<i>Zvládá základní techn. materiály, jejich vlastnosti, výchozí suroviny, metody zpracování a celkové možnosti využití</i>	- zásady technické materiály: výchozí suroviny, metody zpracování, vlastnosti a celkové možnosti využití, vliv na životní prostředí - dřevo, kovy, plasty	OSV Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Syntetické hmoty – chemie Environmentální výchova
<i>Orientuje se v základních typech dřevin a jejich využití, aktivně využívá pracovní postup, zvládá jeho zhotovení</i>	- základní typy běžných dřevin, vlastnosti, využití - příprava a význam pracovního postupu	OSV Dřeviny - přírodopis
<i>Zvládá i těžší postupy a úkony při ručním opracování dřeva Zná a správně používá vhodné nástroje a pomůcky</i>	- ruční opracování dřeva: základní i některé obtížnější pracovní operace, potřebné prac. nástroje, jejich význam a	OSV

	využití, pomůcky	
<i>Zvládá základní prac. operace při ručním opracování kovů a plastů, využívá vhodné prac. nástroje Je schopen základních souvislých prací v domácnosti apod.</i>	- ruční opracování kovů a plastů: zákl. prac. operace, vhodné prac. nástroje, nářadí a pomůcky - souvislosti s běžnými životními situacemi	OSV
<i>Zná zákl. způsoby povrchové úpravy techn. materiálů Rozlišuje základní druhy barev a laků, zvládá práci s nimi</i>	- povrchová úprava techn. materiálů: hl. zásady, nářadí a pomůcky, postupy - druhy barev a laků, zásady práce s nimi	OSV Environmentální výchova Barvy - chemie
<i>Zvládá základy elektrotech. zásad, systémů a postupů, nutných k údržbě domácnosti</i>	- základy elektroinstalace v domácnosti - hlavní bezpečnostní a pracovní zásady, postupy, systémy domácích rozvodů	OSV Elektrotechnika - fyzika

PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ – SVĚT PRÁCE II. stupeň - 8. a 9. ročník		
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<i>Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí</i>	trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce	OSV, ENV
<i>Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy</i>	volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	OSV
<i>Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání</i>	možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby	MDV

<i>Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce</i>	zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	EGS
--	--	-----

MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ:	
Žák	
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	
➤ získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ➤ řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ➤ organizuje svoji pracovní činnost ➤ pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech ➤ dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu ➤ rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti ➤ zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu ➤ správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky ➤ dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku ➤ dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu	
DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ	
➤ sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model ➤ ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení ➤ dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ	
➤ volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ➤ pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě ➤ používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	

➤ <i>prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty</i> ➤ <i>dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami</i>
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI ➤ <i>provádí jednoduché operace platebního styku</i> ➤ <i>ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů</i> ➤ <i>správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti</i> ➤ <i>dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií</i>
PŘÍPRAVA POKRMŮ ➤ <i>používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</i> ➤ <i>připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy</i> ➤ <i>dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu</i> ➤ <i>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</i>
SVĚT PRÁCE ➤ <i>orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách</i> ➤ <i>posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života</i> ➤ <i>využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání</i> ➤ <i>prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání</i> ➤ <i>byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů</i> ➤ <i>byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání</i>